

PLAIN DIRECTIONS
FOR THE
TREATMENT
OF THE
MOST COMMON DISEASES

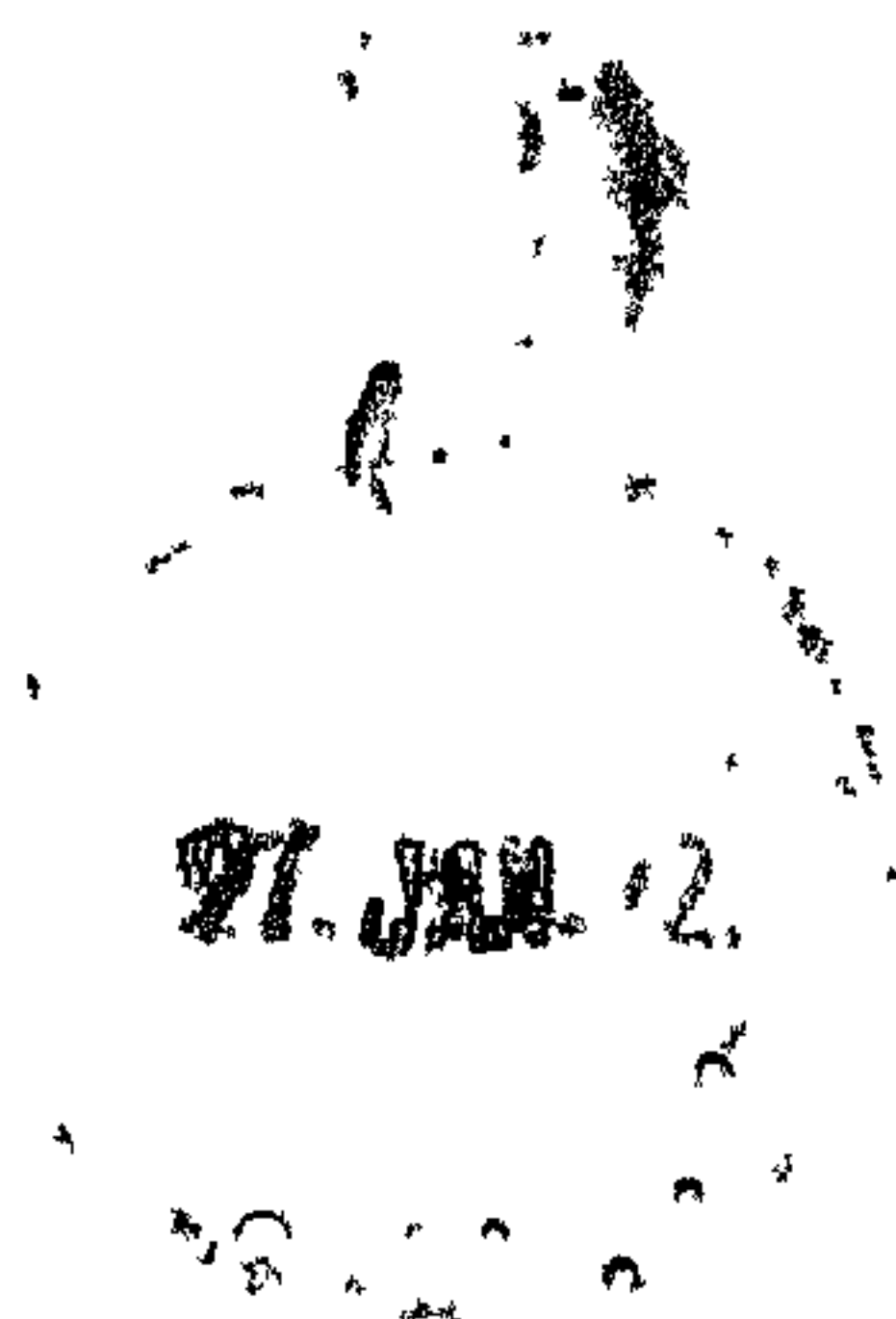
ಹೆಚ್ಚು ವಾದಿಕೆಯಿರುವ ರೋಗಗಳ ಸ್ವಕನುಸಾರವಾಗಿ
'ಜೀವಧಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದರ ಕುರಿತು
ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬೋಧನೆಗಳು.

BY
AUG. MULLER S. O.
TRANSLATED INTO CANNADA
BY
MR. S. RAMAKRISHNAYA

ಅಂಗೂನ ಮೂಲರ ಎಸ್. ಬಿ. ಎಸ್. ಎಸ್. ರಚನೆಯಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡ ರೂಪಕೈಪುಟ್ಟುನವರಿಂದ ಕನ್ನಡರಲ್ಲಿಟ್ಟು.

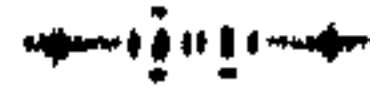
—೨೫—

MANGALORE
PRINTED AT THE "ODIAL" Press
1886.

A. M. D. C.

ಪಿ ರ ಠ ಕೆ

ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಿರುವ ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರ ಈ
ಪುಸ್ತಕವು ವೈದ್ಯಗಾರರಿಗೋಸ್ಕರ ತಯಾರಾ
ರಿಸಿದ್ದಲ್ಲ; ಆದರೆ ವೈದ್ಯಗಳ ಅನುಭವವಿ
ಲ್ಲದ ಪಾದ್ರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರವೂ ಖಾಸಗಿ ವ
ಇತರ ಜಿವರಿಗೋಸ್ಕರ ಕೂಡ ರಚಿಸಲ್ಪ
ಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ
ಪಾದ್ರಿಗಳು ವಸ್ತುಕೆ ಜನರು ರೋಗಗಳ
ಭೇದ ತಿಳಿಯದವರಾಗಿವಾಢೆ; ಆದರೆ ಅವರು
ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಸೌಖ್ಯ ಉಂ
ಟಾದದನ್ನೂ, ತಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದೀರೆ ಬೀರೆ ಸಂಕಷ್ಟ
ಗಳು ಮತ್ತು ನೋವುಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ತರದ್ದೆಂಬದನ್ನೂ
ಕೂಡ ಜನಾಂಗ ತಿಳಿಯುವರು. ಆದಕಾರಣ ರೋಗಗಳ ಲಕ್ಷಣ
ಗಳ ಮೇಲೆ ಔಷಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿ
ಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಮವು ಸುಖಭವದ್ದಾಗಿಯೂ, ಸುರಕ್ಷಿತದ್ದಾಗಿಯೂ,
ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿಯೂ, ಉತ್ತಮ ಹೊನ್ನೋಪ್ಪತ್ತಿಕ್ ವೈದ್ಯಗಾರ
ರಿಂದ ಮಂಜೂರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರ ವ

ಹಳ ರೋಗಗಳ ಸಂಗತಿಯು ರೋಗಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳೋಣವು. ನಾವು ಹಲವು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಂಗತಿಯು ಬಹು ಪಾಣನಾದ ವೈದ್ಯನು ಒಂದು ರೋಗವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಯಾವ ಔಷಧ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಾದ ಎರಡು ಔಷಧಗಳೊಳಗೆ ಆ ರೋಗವನ್ನು ಗುಣ ಮಾಡುವನು. ಛ್ಯಾಗೂ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಟ್ಟ ಹೋಸೂ ಸಂಭವಿಸಲಾರದು; ಆದರೆ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಔಷಧವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಕೇಡು ಸಂಭವಿಸ ಬಹುದಾದ ಕಾರಣ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳೆ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಕೊಡುವುದು ಬಹು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬದನ್ನೂ ಎರಡೇ ಕೊಡುವದರಿಂದ ದೇಹವು ಕೈ ತಿರುಗಿಸುವ ಧಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವದು ತಪ್ಪು ತ್ತದೆ ಎಂಬದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿಶ್ವೇ ವೈದ್ಯಗಾರದ ಆಧಾರವೆಂಬುದೂ ಅನುಭವವೆಂಬುದೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿದದೆ.

ಔಷಧಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಂಬವರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ :—

ನಿಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಸಲ್ಪುರ್, ಆರ್ಸನಿಕಂ ಮತ್ತು ರುಸ್ತೂಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಪ್ರತಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವದೆ. ಅಂದರೆ—ಸ್ವಾಧಮ ಹವೆಗೆ ನಿಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಹವೆಗೆ ಸಲ್ಪುರ್, ಮೂರನೇ ಹವೆಗೆ ಆರ್ಸನಿಕಂ, ನಾಲ್ಕನೇ ಹವೆಗೆ ರುಸ್ತೂಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಕೊಡತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಔಷಧ ಎಂಬ ಅರ್ಥವು ಅದು ಈ ಕಾರಣವೆಂದೋಣ.

ಎನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಸಾರ ಮೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಸೂಚಿಕೋತ್ತರಗಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ನಾವರೆ ವಾಡಿಕೆಯಾದ ಕ್ರಮ ಪಕ್ಷಾರ ಬೆಳೆಗೈ ಒಂದು ಸಾರಿ, ಸಹಾಯಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು. ಇದೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧಾರಣ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಕ್ಕೆ ನಂಬಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೇ ಗರಿಷ್ಠ (acute neuralgia) ಮತ್ತು ಉದರಶೋಷ (colic) ಪ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಯೂ ಅದರ ಒಂದು ಭಂಡಿಗೆ ಮೊಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ಭಂಡಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲವೆ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಶಕ್ತಿ ಮೊಂದು ಕಾಯ ಭಂಡಿಗೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಾರಿ ದೊಡ್ಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ದೊಡ್ಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು (dose) ಅಂದರೆ - ದ್ರವಕವಾದ ಒಂದು ಮಾವರಡು ಬಿದುಗಳಾಗಲಿ ಒಂದು ದೂಡ್ಡ ಮಾವರಡಾಗಲಿ ಇವಾ ಆರು ರುಣ ಮಾತೆಗಳಾಗಲಿ ಒಂದು ಚಪ್ಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂಬ ಅರ್ಥವು. ದೂಡ್ಡ ಮಾತೆ, ರುಣ ಮಾತೆಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಸಾರಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ನಾನಾ ವಿಧ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು

ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಔಷಧ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನೇಮಿ
ಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ದ್ರಾವಕದ ಬಿಂದು,
ದೂಡ್ಡ ಮಾತ್ರ ಅಥವಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಪೆಂಚಿ
ಪಾತ್ರೆ (tumbler) ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಒಳ್ಳೆ ಗಾಳಿಸಿದ ಇಲ್ಲವೆ ಬಿಸಿ ಆರಿದ
ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಒಂದು ಮಂಜಿನ ಯಾ ಗಾಜಿನ
ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳೆಯಿಂದ ಕೊಡಿಸಿದ ಒಂದು ಪಂಚಪಾತ್ರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ
ಪಾಕಿ, ಮದ್ದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಮೇಲೆ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಚ
ಮ್ಪು ನೀರನ್ನು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು
ಔಷಧವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೆಗದುಕೊಂಡರೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಸಾರಿ ತೆಗ
ದು ಕೊಂಡರೆ ಬೇಗ ಗುಣವಾದೀತೆಂತ ಎಣಿಸಿ, ಒಂದು ಬಿಂದು ತೆಗದು
ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾರಿ
ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸರ್ತಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವದು ಉಂಟು.
ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದು ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣ ತಪ್ಪಾಗಿರು
ತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಔಷಧವನ್ನು ಮಿತಿ ಮಿಕ್ಕು ತೆಗದು
ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವದು ಕಡಿಮೆಯಾ
ಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರದ ಹಾಗೆಯೇ ಔಷಧಕ್ಕೂ ಜೀರ್ಣವಾಗುವದಕ್ಕೆ
ಪ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳೆ ರೋಗ
ಗಳ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ರೋಗವು ಎಷ್ಟು ಹಳಿದಾಗಿರು
ತ್ತದೋ ಮತ್ತು ಔಷಧವು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ತೆಗದುಕೊ
ಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಂಥಾ ಔಷಧವನ್ನು ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳುವ
ಸರ್ತಿಗಳು ಕೂಡ ದೂರವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಸಮಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲ
ವು ಹಪ್ಪಿಗಳ ಸರಿಯಂತರವೂ ತಿಂಗಳುಗಳ ಪರಿಯಂತರವೂ ಅವುಗಳು
ತಡಿಸಲ್ಪಡ ಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ: ಹಳೆಯ ರೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವೈದ್ಯ

ಲನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ
 ಔಷಧಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮನುಷ್ಯನು ಎರಡನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ
 ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಮೂರನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು
 ದಿವಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮೂರು ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು,
 ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಪ್ಪೆಗೊಮ್ಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
 ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯ
 ಮಾಡಿ, ಹಲವು ಕಾಲ ಕಳೆದ ವೇಳೆ ಮಾತ್ರ ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ
 ಇನ್ನೊಂದು ತಪ್ಪಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ದಾಂಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆದಕ್ಕೆ
 ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿ
 ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ರೋಗಿಷ್ಠರು ರೋಗದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ
 ರುವದು ಮೂಢತನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಮ್ಮೋಪೇತಿಕ್ ಔಷ
 ಧವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಂದಿಗೂ ಯಾವ
 ಹೊಂದೂ ಕೇಡು ಸಂಭವಿಸದು; ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಶೇಷವಾಗಲೀ,
 ಅಜೀರ್ಣವಾಗಲೀ, ಯಾ ಅತಿಸ್ಥಾರವಾಗಲೀ, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ತ
 ನಕೆ ಬಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ
 ಸಲ ಉಂಟಾಗಿ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ ಅಜಾಗ್ರತೆಯು ದೇಹಿಯಾದ
 ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಾ ಎರಡು ಸಾರಿ ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು
 ವದು ಸಾಕಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಪ್ಪೆಗಳ ತನಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು
 ವದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅಗತ್ಯವಾಗುವದು.

ಔಷಧಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಕೆಲವು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಯಾ ನಾಲ್ಕು ಔಷಧಗಳು ಬೇಕು
 ಲ್ಲವೆ. ಇದು ಅನುಭವವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಿಡು ಸಲಿಬಿಡಿ ಉಂ

ಯು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ದೈವಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ, ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿಸಿ, ಒಂದೇ ಸರ್ತಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಿ ದೇವೋ? ಯಾ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಿ ದೇವೋ? ಇದರಡೂ ಅಲ್ಲ, ಹೊಮ್ಮೋವೆತಿಕಾ ದೈವಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದವರು ದೈವಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರತಿ ದೈವಧರ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತನ್ನಾಗಿಯೋಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೈವಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಕೊಡುವದೂ, ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವದೂ, ಇಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ದೈವಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಒಂದರನಂತರ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾಣಿಸಿದ ಏನಹ ಹಾಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವದೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ:—

ಶೀತಲದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ, ಅಜೀರ್ಣ ಕೊಡಿ ಇದ್ದು, ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ತಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವ ಸುಕ್ಕನ್ನೇ ತಲೆಸಿಡಿತ ಕಂಭವಿಸಿದದ್ದಾಗ, “ತಲೆ” ಎಂಬ ಇಬ್ಬ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದೇನಂದರೆ:—

ಶೀತಲದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ತಲೆಸಿಡಿತ:	{ ಸಕ್ಸ್ಪೂಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋನಾ, ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ರುಸ್ಸೋಕ್ಸಿಕೊಡೆಂದ್ರಾ.
ಅಜೀರ್ಣದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ತಲೆಸಿಡಿತ:	{ ಸಕ್ಸ್ಪೂಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋನಾ, ಸಹಿಯಾ, ಇವೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಸಲ್ಪರ.
ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಮಾಗುವ ತಲೆಸಿಡಿತ:	{ ಸಕ್ಸ್ಪೂಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋನಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ನಿಕಾ, ಸಿಲೀಸಿಯಾ, ಹೆಸ್ಪಾರ ಸಲ್ಪರಿಸಿ.
ತಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ತಲೆಸಿಡಿತ:	{ ಸಕ್ಸ್ಪೂಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋನಾ.
ಒಕ್ಕನ್ನೇ ತಲೆಸಿಡಿತ:	{ ಸಕ್ಸ್ಪೂಮಿಕಾ, ಕೆಮೊಮಿಲಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ನಿಕಾ, ಕೆಲೊನಾ.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ಸಿಡಿತದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ನಕ್ಸವೊಮಿಕದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಸರಿಬೀಳುತ್ತವೆಂದೂ, ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮೀನದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಸರಿಬೀಳುತ್ತವೆಂದೂ, ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಕ್ಸವೊಮಿಕ ಮಾತ್ರ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳಿರಿ; ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು ಬಹುಶಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗುಣಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವದು; ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರಿ ನಕ್ಸವೊಮಿಕ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮೀನಾ, ಹೀಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ, ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ತಕ್ಕ ಉಪಶಮನವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆಯುವ ಈ ರೀತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಸರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದವರಿಗೆ ಇದೊಂದೇ ಭದ್ರವಾದ ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. • ಬಹಳ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಇರುವ ಇಲ್ಲವೆ ಗಲಿ ಬಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಅಸ್ವಸ್ಥರಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುವ ಮನುಷ್ಯನು (ಔಷಧಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ) ಒಳ್ಳೆ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. • ಕರಿಣ ಅಸ್ವಸ್ಥನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉಪದ್ರವ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ, ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಮಾಡುವದಕ್ಕೂ, ಸಾಕಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವೈದ್ಯಕ ಸುಧಾರ್ಥಗಳು.

ಬಾಪ್ತಿಗಳು ಹೊಸದಾಗಿದ್ದ ವಿನಹಾ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಷ್ಠರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಾರದು, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಔಷಧಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಪ್ತಿಗಳಿರಬೇಕು, ಇದಲ್ಲದೆ ಅಂಥಾ

ಬಾಪ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಉಪಯೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿಕೊಡದು. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಿಂಗಾಣಿ ಇಲ್ಲವೆ ಟಂಬ್ಲರ್ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದಾಗಲೀ, ದಿನಿನೀರಿನಿಂದಾಗಲೀ, ಚನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು, ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ನೀರು ಮತ್ತು ಔಷಧವನ್ನು ಅದರೊಳಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತೊಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಹೊಮೋಪೇತಿಕ್ ಔಷಧವನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕಠಿಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪತ್ಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಗುಣ ಮಾಡುವದು ಔಷಧವಲ್ಲದೆ ಪತ್ಯವಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಔಷಧ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ್ಗೆ ರೋಗಿಪ್ಪರನ್ನು ಇಡೀ ತಿಂಗಳು ಪರಿಯಂತ ಹಾಲಿನ ಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಕೆಲವು ಹೊಮೋಪೇತಿಕ್ ಔಷಧಗಾರರನ್ನಿಸುವವರ ರೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ದೂರುತ್ತೇವೆ. ಆ ರೀತಿಯು ಹೊಮೋಪೇತಿ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮ ಸಾಧಾರಣ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರಿ. ಒಂದು ವಸ್ತು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವತ್ಯವೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಬಿಡಿರಿ; ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕೋ, ಶ್ವರವಾಗಲೀ, ಸಾಧಕಕ್ಕೋ ಸ್ವರವಾಗಲೀ, ಉಡ್ಡಿಗೆ ಯಾ ತೊಡಿಗೆ ಗೋಸ್ಕರವಾಗಲೀ, ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅನುಭವದಿಂದ ತೋರಿದರೆ ಆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಿ. ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿಸಾರವಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಡ ಹಸಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನ ಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವದು ಪೂರ್ಣ ನಿಃಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಿನ್ನುವದರಲ್ಲಿಯೂ, ಕುಡಿಯುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಚ್ಚ ನಡತೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾ ಅಜಾಗ್ರತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕತನದಿಂದಲೂ ದುಃಖಕರೆವಾದ.

ಸ್ಥಿತಿಯ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಸ್ವಸ್ಥವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿದ ವಿನಹಾ ಸ್ಥಿರವಾದ ಗುಣವು ಮೂರಕಲಾರದೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳುವದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಮ್ಲಜನಕವಾಯುವು (oxygen) ಜೀವನವನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಧಾತುವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರಣಿಸುತ್ತೇವೋ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ಹೆಚ್ಚು ಅದರೊಳಗೆ ಆಮ್ಲಜನಕವಾಯುವು ಇರುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿಯು ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಾತಿನಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವಾವಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಗಾಳಿ ಬಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುಲ್ಪಡದ ಮತ್ತು ಮಿಸಿಲು ಇರ ಬಹುದಾದ ಒಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಗ್ಗಿ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಕೊಳ್ಳಿರಿ; ಆದರೆ ಬರೆದು ಸಂಕೀ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾ; ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯು ಅಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಇದ ಬಹುದಾದ ರೋಗವು ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮಗೆ ಸಂಭವಿಸುವದು. ನೀವು ಜ್ವರದಿಂದಾಗಲೀ, ವಾತದಿಂದಾಗಲೀ, ಹರಿವಾತದಿಂದಾಗಲೀ, ಕಷ್ಟ ಪಡುವದಾದರೆ ಭತ್ತದ ಹೊಲಗಳೆ, ಜವಗು ನೆಲದ ಮತ್ತು ಹರಿದು ಹೋಗದ ನೀರಿನ ಅತಿಫವಿರಾಪವಾದ ನೆರೆಕೆರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಆಯಾ ವರುಷದ ಕಾಲಾನುಸಾರವಾಗಿಯೂ, ನೀವು ವಾಸಿಸುವ ಭೂಮಿ ಹವೆಗನುಸಾರವಾಗಿಯೂ, ನಿಮ್ಮ ಆಹಾರ ವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾ

ಧರ್ಮವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನೀವು ನಡಿಸಿ ಬೇಕಾದ ಕಡೆಗೆ ಸಂಗತಿ ವಿನಂದಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಇಡೀ ದೇಹವನ್ನು ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದಲೂ ಸಾಬೂನಿನಿಂದಲೂ ತೊಳೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಸೋಮಾರಿತನವನ್ನೂ ಪ್ರತಿ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ದುರಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಉಪಾಯಗಳು ವೈದ್ಯಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಿಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಭದ್ರವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ, ನಿಮ್ಮ ನೆನಪು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ, ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವು.

ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೊಸೋಪಿತಿಕ್ ವೈದ್ಯಗಾರನು ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥವನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಕೊಳ್ಳುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವನ ವೈದ್ಯಕ ತಿಳುವಿಕೆಯೂ, ಅವನ ಧನಚರ್ಮ ಅನುಭವವೂ, ಆಯಾಯ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉಪಶಮನವು ಯಾವದೆಂದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಇರುತ್ತವೆ.

ಈ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಬ್ದಗಳ ಪಟ್ಟಿ.

ಸಂಜ್ಞಾಪಕ ಗಳು.	ಹೆಸರುಗಳು.	ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರಗಳು.
ಎಕ್ಸೊನಿ.	ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್.	ವ್ಯಾನ್, ವಿನಿಗರ್, ಸ್ಪೈರೊಮಿಕ್ಸಾ, ಕೆಂಫೊರಾ.
ಆರ್ನಿ.	ಆರ್ನಿಕಾವೊಂಡಿನಾ.	ವಿನಿಗರ್, ಕೆಂಫೊರಾ, ವಿರಾಟ್ರಮ್.
ಆರ್ಸ.	ಆರ್ಸಿನಿಕಮ್ ಎಲ್ಯಮ್.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಇಪಿಕೆಕ್ವಾನಾ, ಸ್ಪೈರೊಮಿಕ್ಸಾ.
ಬೆಲ್.	ಬೆಲೆಡೋನಾ.	ಕೊಫಿ, ಒಪಿಯಮ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ. [ಯಾ.
ಬ್ರಾಕ್.	ಬ್ರಾಕೋನಾ ಆಲ್ಬಾ.	ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಕೆಂಫೊರಾ, ಸ್ಪೈರೊಮಿಕ್ಸಾ, ಇತ್ಯಾದಿ.
ಕೆಲ್ಮ.	ಕೆಲ್ಮರ್ ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ.	ನಾಟ್ರಿಕ್ ಎಸಿಡಮ್, ಕೆಂಫೊರಾ, ಸ್ಪೈರಾ.
ಕೆಂಫ.	ಕೆಂಫೊರಾ.	ವಿನಿಗರ್ ಒಪಿಯಮ್.
ಕೆಂತ್.	ಕೆಂತ್ರಿಕಾ.	ಕೆಂಫೊರಾ.
ಕೆನ್ಮೆ.	ಕೆನ್ಮೆನಿಲ್ಲಾ.	ಕೊಫಿ, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಸ್ಪೈರೊಮಿಕ್ಸಾ.
ಕೆನಾ.	ಕೆನಾ.	ಆರ್ನಿಕಾ, ಆರ್ಸಿನಿಕಾ, ಇಪಿಕೆಕ್ವಾನಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸ್ಪೈರಾ.
ಕೆನಾ-ಸೆಲ್ಮ.	ಕೆನಾ-ಸೆಲ್ಮ್‌ರಿಹಮ್.	

ಸಂಜ್ಞಾಕ್ಷರ ಗಳು.	ಹೆಸರುಗಳು.	ಅವುಗಳ ಪರಿವಾರಗಳು.
ಫೀನಾ.	ಸೀನಾ.	ಇಪೆರೆಕ್ವಾನಾ, ಕೆಂಫೊರಾ.
ಕೊಪ	ಕೊಪ್ರಮ್‌ಮೆಟಲಿಕಮ್.	ಜೆಲೆಡೊನಾ, ಕೀನಾ, ಮುರ್ಮ್ಯೂರಿಯುಕ್, ಇಪೆರೆಕ್ವಾನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.
ಡಿಜಿ.	ಡಿಜಿಟಲಿಸ್.	ಒಪೆಯಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.
ಡ್ರೊಸೆ.	ಡ್ರೊಸೆರಾ.	ಕೆಂಫೊರಾ.
* ಹೆಪಾ.	ಹೆಪಾರ್ ಸಲ್ಫುರಿಸ್.	ವಿನಿಗರ್, ಬೈಲೆಡೊನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ.
ಆಯೊಡಿ.	ಆಯೊಡಿಯಮ್.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಾ, ಸೆಲ್ಫುರ್.
ಇಪೆಕ್	ಇಪೆರೆಕ್ವಾನಾ.	ವಿರಾಟ್ರಮ್, ಆರ್ಶಿಕಾಮೊಂಟಾನಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಾ, ಕೀನಾ.
ಮುರ್ಮ್ಯೂ- ಕೊ.	ಮುರ್ಮ್ಯೂರಿಯುಕ್, ಕೊರೊಸಿ ವುಸ್.	ಸೆಪಿಯಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಸೆಲ್ಫುರ್, ಆಯೊಡಿಯಮ್.
ನಕ್ಸ್.	ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.	ಲೆಕ್ಟೆಸಿಸ್, ಎಕ್ವೊನಿಟಮ್, ಪಲ್ಪಿಟೆಲ್ಲಾ, ಕೆಂಫೊರಾ.
ಫೊಸ.	ಫೊಸ್ಫೊರಸ್.	ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಕೆಂಫೊರಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.
ಪ್ಲೆಟ್.	ಪ್ಲೆಟಿನಾ.	ಪಲ್ಪಿಟೆಲ್ಲಾ.
ಪಲ್ಸ್.	ಪಲ್ಪಿಟೆಲ್ಲಾ.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಸೆಲ್ಫುರ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.

ರುಸು.	ರುಸೊಟ್ಟಕ್ಕಿಕ್ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್.	ಬ್ರಾಹ್ಮಯೋನಾ, ಕೆಂಫೊರಾ, ಜಿಲೆಡೊನಾ, ಸಲ್ಫರ್..
ಸೆಬೀ.	ಸೆಬೀನಾ.	ಕೆಂಫೊರಾ.
ಸೆಕಾ.	ಸೆಕಾತಿ ಕೊನೊರ್ತುಮ್.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಒಪಿಯಮ್.
* ಸೆಪಿ.	ಸೆಪಿಯಾ.	ವಿನಿಗರ್, ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್.
* ಸಿಲಿ.	ಸಿಲಿಸಿಯಾ.	ಹೆಪಾರ್ ಸಲ್ಫ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಲ್ಫರ್
ಸಲ್ಫು.	ಸಲ್ಫರ್.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಪಲ್ಪಿಟೆಲ್ಲಾ, ಮುಕ್ಯುರಿಯಸ್, ಸ್ಕ್ವೆಮಿ ಕಾ.
ವಿರಾಟ.	ವಿರಾಟುಮ್.	ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಆರ್ಸೆನಿಕಾ, ಕೀನಾ, ಇವೆರೆಕ್ವಾನಾ.

ಸೂಚನೆ :—ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ 30 ಡ್ರೆವಧಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಡ್ರೆವಧಗಳ 3ನೇ ಅಥವಾ 6ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನುಗಳು ಗ್ರಹ ಕೃತ್ಯದ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತವೆ.

* ಒರ್.	ಒರವ್ ಫೊಲ್ ಅಥವಾ ಮರ	ಕೊಫಿ, ಕೆಂಫೊರಾ.
ಕೆಪ್ಪಿ.	ಕೆಪ್ಪಿಕಮ್.	ಕೆಂಫೊರಾ.
ಹಾರ್ಡ್.	ಕಾರ್ಬೊವೆಜೆಟಾಲಿಸ್	ಕೊಫಿ, ಕೆಂಫೊರಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಾ.
ಕೊಲೊಸು.	ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್	ಕೊಫಿ, ಕೆಂಫೊರಾ, ಕೆವೊನಿಲ್ಲಾ.
ಕೊನಿ.	ಕೊನಿಯಮ್.	ವಿನಿಗರ್, ಕೊಫಿ, ಸಿಟ್ರಸ್‌ಜ್ಯೂಸ್.
ಹುಲ್ಕ್.	ಹುಲ್ಕಾಪಾರಾ.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಇವೆರೆಕ್ವಾನಾ, ಮುಕ್ಯುರಿಯಸ್.

ಸಂಜ್ಞಾಪಕ ಗಳು.	ಹೆಸರುಗಳು.	ಪರಿಹಾರಗಳು.
ಕೊರಾ. ಗೇಫ್.	ಕೊಡ್ಗಾಲಿಯಾ ರುಬಾ. ಗ್ರೆಪಿಟಿಸ್.	ಆರ್ಪನಿಕಾ, ಸಹ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ವ್ಯಾನ್.
ಹಾಯ್ಲಿಸಿ.	ಹಾಯ್ಲಿಸಿಯಾಮಸ್.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಬೆಲೆಡೊನಾ, ಕೀನಾ.
ಹೆಕ್ಟಿಸ್.	ಹೆಕ್ಟಿಸಿಯಾ ಆಮಾರಾ.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಪಲ್ಪಿಟೆಲ್ಲಾ, ಕೊಫಿ, ವಿನಿಗರ್.
ಲಾಕೆ.	ಲಾಕೆಸಿಸ್.	ಆಲ್ಸಿನಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೊನಾ, ಸಹ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ರುಸೊಪ್ಪೆಕೊ ಡೆಂಡ್ರನ್.
ಅಕೊ.	ಅಕೊಪೊಡಿಯಮ್.	ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಪಲ್ಪಿಟೆಲ್ಲಾ, ಕೆಂಫೊರಾ.
ಮರ್ಕೆ. (ವಿ-ಸೊ)	ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ವಿವುನ್ ಅಥವಾ ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್.	ಸೊಪಿಯಾ, ಸಹ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಸೆಲ್ಫರ್, ಆಯೋಡಿಯಮ್.
ನಿಟ್ರಿ.	ನಿಟ್ರಿ ಆಸಿಡಮ್.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಹಿಪೊಕ್ಸೆ ಸೆಲ್ಫು ರಿಸ್, ಸೆಲ್ಫರ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್.
ಬಪಿ.	ಬಪಿಯಮ್.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಹಿಪೊಕ್ಸೆ ಸೆಲ್ಫು ರಿಸ್, ಸೆಲ್ಫರ್.
ಫೊಸ್-ಆಸ್.	ಫೊಸ್ಫೊರಿ ಆಸಿಡಮ್.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಬ್ಲೆಕ್ ಕೊಫಿ.

ಸೊಂಬ್.	ಸೊಂಬುಕುಸಾ.	ಕೆಂಫೊರಾ, ಆರ್ಸ್ಸನಿಕಾ.
ಸಾಪ್ಪಿಫ್.	ಸಾಪ್ಪಿಫಿಸಾಗಿಯಾ.	ಕೆಂಫೊರಾ.
ಸಾಪ್ಪಿಮ್.	ಸಾಪ್ಪಿಮೊನಿಯಮ್.	ವಿನಿಗರ್, ಸಿಟ್ರನ್‌ಜ್ಯೂಸ್, ಕೆಂಫೊರಾ.
ಟಾರ್ಟಾರ್.	ಟಾರ್ಟಾರ್ ಎಮಿಟೆಕುಸಾ.	} ಕೆಂಫೊರಾ, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ.
ಥೂ.	ಥೂಯಾ.	

ಬೆಷದಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಸೂಚನೆಗಳು.

1. ಬಹಿರ್‌ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ:—ಆರ್ನಿಕದ ಮತ್ತು ರುಸ್ಕೊಕ್ಸಿ ಕೊಡೆಂಡ್ರಿನಿನ ಮದರ್‌ಟಿಂಕ್ಸ್‌ರ್ ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಬೆಷದಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

2. ಸ್ಪಿರಿಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಕೆಂಫರ್.

3. 1 ನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ 30 ಬೆಷದಗಳ 2ನೇ ಅಥವಾ 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು.

ಸೂಚನೆ :—ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ 30 ಬೆಷದಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಪಾಫರ್, ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪ್ಲೆಟೀನಾ, ಸ್ಕೋಯಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ; ಇವುಗಳ 2ನೇ ಮತ್ತು 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಾರವು, ಆದರೆ 6ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ 30 ಬೆಷದಗಳ 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದವುಗಳಲ್ಲಿ 2ನೇದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ:—ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಿಗೆ; ಒಂದು ಬೆಷದವು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದರ 2ನೇ ಮಾ 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ; 2ನೇ ಅಥವಾ 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಂದ ರೋಗವು ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಿಮಗೆ ಬೆಷದದ ಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇಡುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದರೆ 50 ಎಲ್ಲಾ 50 ಬೆಷದಗಳ 2ನೇ ಅಥವಾ 3ನೇ 6ನೇ ಮತ್ತು 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು.

ಪಟ್ಟು ತಾಗುವದರಿಂದಲೂ, ಬೀಳುವದರಿಂದಲೂ, ಘಾಯವಾ ಗುವದರಿಂದಲೂ, ಉಳುಕು ಬೀಳುವದರಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲವೆ ಬೇರೆ ಕೈಗಾ ರಿಕೆ ಕೆಲಸದಿಂದಲೂ ಸಂಭವಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ನಿಕಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಜೊಷಧ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ:—ಘಾಯ ತೊಳೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಕೆಟ್ಟಲಿಕ್ಕೂ ಬಹಿರ್ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟಮ್ಲರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆ ರ್ನಿಕದ ಮದರ್ ಟಿಂಕ್ಟರಿನ 10 ಬಿಂದುಗಳು ಹಾಕಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 6ನೇ ಇಲ್ಲವೆ 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂ ಡರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದು.

• ಸ್ಪಿರಿಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಕೊಫರ್ (ಕರ್ಪೂರ ದ್ರಾವಕ) ಮಾಡುವ ಕ್ರ ಮ:—ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ಆಲ್ಕೊಹೊಲ್ ಎಂಬ ಸರಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕರಿಣ ಬ್ರಾಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಳಗ ಚಹುದ್ದೋ ಅಷ್ಟು ಕರ್ಪೂರವ ನ್ನು ಹಾಕಿರಿ, ಅಗ್ಗೆ ಅದು ಕರ್ಪೂರ ದ್ರಾವಕವಾಗುವದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ:—ಸ್ವಲ್ಪ ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಒಂದು ಚಮ್ಚ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕರ್ಪೂರ ದ್ರಾವಕದ 5 ಬಿಂದುಗಳನ್ನೂ ಕೆಲಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರಿಣ ಸೀತವಾದಾಗ್ಯೂ, ಸ್ವಯ ತಪ್ಪಿದಾ ದ್ದೂ, ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಳುಕು ಬಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಸ್ಯ ಖಂಡದ ಸನ್ನಿರೋಗ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ 5 ಮಿನಿ ಟಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ 5 ಯಾ 6 ಸರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕೊಂಡ್ರಿನಿಸೆ ಮದರ್ ಟಿಂಕ್ಟರನ್ನು ಮೈ ಸುಟ್ಟಾ ಗ್ಯೂ ಅಥವಾ ಸುಟ್ಟುಗುಳ್ಳೆಗಳು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ದ ಆ ವಿಷಯದ ಕೆಲವಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

1. Abdomen. ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆ.

ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯು ವಾಯುದೋಷದಿಂದ ಉಬ್ಬಿದಾಗ್ಯೆ ನಕ್ಕು
ವೊಮಿಕಾ, ಘೋಷೋರಿ ಆಸಿಡಮ್ ಇಲ್ಲವೆ ಕಾರ್ಬೋನಿಡಟಾಗಿನನ್ನು ಏ
ವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಜಲೋದರ ಇಲ್ಲವ ಮಹೋದರವಾದಾಗ್ಯೆ
ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ
ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಂಡೆರಿಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ಕೀನಾ ಕೂಡ ಬಹಳ ಬ
ಳೈದು, ದಿವೆಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾವರ್ತಿ.

2. Ablutions. ಸ್ನಾನ.

ಜ್ವರವಿರುವಾಗ್ಯೆ ಉಗುರು ಬೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡು
ವದು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಾವಿ
ನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಅನವಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಉಪ
ಶಮಿಸುವದು.

3. Abscess. ಹುಣ್ಣು ಇಲ್ಲವೆ ವೃಣ.

ಹುಣ್ಣು ಉಂಟಾಗುವ ಪಾತ್ರಂಭದಲ್ಲಿಯಾವವರೆಗೆ ಉರಿ ಇರು
ವದೋ ಅವರೆಗೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸನ್ನು ನಾಲ್ಕು
ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅ
ನಂತರ ಆ ಹುಣ್ಣು ಬಹಳ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ್ಯೆ
ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಯೋನಾ; ಇವುಗಳನ್ನು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದು
ಸಾರಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹುಣ್ಣು ಹಣ್ಣಾಗಿ...

ಒಡೆದು ಹೋದ ಕೂಡಲೆ ಆರ್ಸನಿಕಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಅಥವಾ ಹಿಸಾರ್ ಸಲ್ಫರಿಸ್ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡ ಬೇಕು.

4. Angina. ಗಂಟು ನೋವು.

ಗಂಟು ನೋವು ಮತ್ತೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ ಬೆಲೆಡೊನಾ ಅಥವಾ ಮೆ ರಕ್ಯೂರಿಯಸನ್ನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ದುಮಾರಾಂಸ ಉಂಟಾಗಿ, ಬಾತಿದ್ದು, ಇಕ್ಕೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಗಲು ಇದ್ದರೆ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ 4 ಸಾರಿ ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಹಿಸಾರ್ ಸಲ್ಫರಿಸ್ ಇಲ್ಲವೆ ಆಯೊಡಿಯಮ್ ಅಥವಾ ಲಾಕೆಸಿಸ್ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

5. Anus. ಗುದ ಅಥವಾ ಮಲದ್ವಾರ.

ಗುದಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉರಿಯದ್ದರೆ ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಗ್ರೆಫೆಟಿಸ್, ಕಾ ಬೊರ್ವೆಜಟಾಲಿಸ್, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಇಲ್ಲವೆ ಸಲ್ಫರ್ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಲದ್ವಾರದ ಗೆಂಟೆಯು ಹೊರಗೆ ಬೀಳುವ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಡೊನಾ, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ ಇಲ್ಲವೆ ಸಲ್ಫರ್ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗುದಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಿಡಿಬು, ತುರಿಸುವಿಕೆ, ಬಡಕುಗಳು ಮುಂತಾದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ನಿಟ್ರೊಸಿಡಮ್, ಥೂಯಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಲ್ಫರ್ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ತುರಿಸುವಿಕೆಯು ಹುಳಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ಸೀನಾ, ಮೆರಕ್ಯೂರಿ ಲಿಮಸ್ ಇಲ್ಲವೆ ಸಲ್ಫರ್ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗೂದದ್ವಾರದಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆಮೊಮಿಲಾನ್, ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು.

6. Aphthae or Trush. ಆಗ್ರ ಅಥವಾ ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು.

ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಣ ಹುಣ್ಣುಗಳು ಇರುವದಕ್ಕೆ ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಕೆಂಪೆರಿಸ್ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೋಗವು ದೀರ್ಘಕಾಲದ್ದಾದರೆ ಆ ಔಷಧಗಳ ಪ್ರತಿ ಒಂದನ್ನು ಒಂದೊಂದು ವಾರದ ವರೆಗೆ ಬೆಳಗ್ಯೆ ಒಂದು, ಸಾಯಂಕಾಲ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾತ್ರೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

7. Appetite. ಹಸಿವೆ.

ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಪೆಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಇಲ್ಲವೆ ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ ಉಟದ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯ ಮೊದಲು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಟ್ಟೆ ಬಾಕತನದ ಹಸಿವೆಗೆ, ನಿತ್ಯಕಾಲ ತಪ್ಪದೆ ಇರುವ ಹಸಿವೆಗೆ ಕೂಡ ಉಟದ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಸಾರಿ ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಇಲ್ಲವೆ ಸೀನಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೆಟ್ಟ ಹಸಿವೆಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಮಂಣು, ಜೀಡಿ ಮುಂತಾದ ಅಜೀರ್ಣ ವದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಪೆಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ ಇಲ್ಲವೆ ಸೆಪಿಯಾ ದಿನಕ್ಕೆ 3 ಸಾರಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

8. Arm, Arteries, Articulations.

ತೋಳು, ನರ ಇಲ್ಲವೆ ನಾಡಿ ಸಂದುಗಳು.

ತೋಳಿನಲ್ಲಿ, ನರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉರಿತಕ್ಕೆ ಬೆಲೆತೋನಾ ಮತ್ತು ಮುಷ್ಕುರಿಯಸು; ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ 2 ಘಂಟೆಗೆ ಪೊಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪೆಟ್ಟು ತಾಗಿ ನೋವು ಇದ್ದರೆ ಆನಿಫಾ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸೀತದಿಂದ ನೋವು ಆದರೆ ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ಮುಷ್ಕುರಿಯಸು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸೀತ ಹವೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಒದ್ದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ನೋವಿಗೆ ರುಸೊಪ್ಪೆಕ್ಸಿಕೊಡೆಂತ್ರೆನ್ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನೋವು ಹೊಡೆದಲ್ಲಿ ಸ್ತಳಾಂತರವಾಗುತ್ತದಾದರೆ ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

9. Asphyxia

ನಾಳಿಸ್ಥಂಭ ಯಾನೆ ನಾಡಿಗಳು ಬಂದ್ ಆಗುವಿಕೆ.

ನೀರಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನಾಡಿಗಳು ಬಂದ್ ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ ಬದ್ದೆ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗದು, ತಲೆ ಮತ್ತು ಎದೆ ಎತ್ತರವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಬೆನ್ನು ತಾಗಿಸಿ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮೂಗಿನ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಸುಚೆ ಮಾಡಿ ಮಲಗಿಸಿ, ಕೆಂಬಳ್ಳಿ-ಇಲ್ಲವೆ ಗರಮ್‌ವಸ್ತ್ರ ಹೊದಿಸಿ, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಏವನ ವೈ ತಿಕ್ಕಿ ಸ್ವಾಸವೂ ಶಕ್ತ ಚಲ್ಕಿಸಿ ಯೂ ಉಪ್ಪೆತೆಯೂ ತಿರಿಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬೀಳುವಿಕೆಯಿಂದ ನಾಡಿಗಳು ಬಂದ ಆದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ತಲೆಯು ಎತ್ತರವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಲಗಿಸಿ, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆರ್ನಿಕದ ಒಂದು ತೆಟಕಾಗಲೀ ಸಂಣ ಮಾತ್ಸ್ಯಮಾಗಲೀ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗಾಸೆ ಅಥವಾ ಕ್ವಾರ್ಟೊನಿಕ್ ಎಸಿಡಿನಿಂದ ನಾಡಿಗಳು ಬಂದ ಆದರೆ ತಂಘಾಳ ಇರುವ ತಂಪಾದ ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನೈದು, ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೂ, ಮುದಿದ ಮೇಲೂ, ಎದೆಯ ಮೇಲೂ, ತಣ್ಣೀರನ್ನು ಚಲ್ಲಬೇಕು; ಆ ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹವು ತಣ್ಣಗಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನ ಚನ್ನಾಗಿ ವರಸಿ, ಮೂಗಿನ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ವಿನಿಗರಿನಿಂದ ತಿಕ್ಕಿ ಬೇಕು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾಸವು ಆಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೂಡಲೆ ಒಪ್ಪಿಯಮನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೊಡ ಬೇಕು.

ಸಿಡಿಲು ಬೀಳುವದರಿಂದ ನಾಡಿಗಳು ಬಂದ ಆದರೆ ಗಾಸಿನಿಂದ ನಾಡಿ ಒಂದಾದ್ದಕ್ಕೆ ನಡಿಸಿದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ ಕೊಡ ಬೇಕು.

ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಸು. ಕುವದರಿಂದ ನಾಡಿಗಳು ಕಟ್ಟಿ ಹೋದರೆ—ಹಗ್ಗವನ್ನು ಕಡದು ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತಲೆ ಎತ್ತರವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಲಗಿಸಿ, ಸರೀರವನ್ನು ತಿಕ್ಕಿ, ಬಿಸಿ ಮತ್ತು ಉರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವೈಗೆ ತಾಗಿಸ ಬೇಕು.

ಹಸಿವೆಯಿಂದ ನಾಡಿಗಳು ಕಟ್ಟಿ ಹೋದರೆ—ಸುರುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರಾಣಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಬಿಸಿ ಹಾಲಿನಿಂದ ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅನ್ನಕೋಶದ ಮೇಲೆ ಇಡ ಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಬೀಳಿನ ಚಾ, ವ್ಯಾನ್ ಮುಂತಾದ್ದು ಕೊಡ ಬೇಕು. ಆಹಾರವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಬರ ಬೇಕು.

10. Asthma. ಉಬ್ಬಿಸ ಯಾನೆ ದಮ್ಮು ಕೆಟ್ಟುಕೆ.

ಪ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಉಬ್ಬಿಸಕ್ಕೆ—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಇಲ್ಲವೆ ನಕ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾದ ಸಂಣ ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಪರಿಯಂತೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಉಬ್ಬಿಸಕ್ಕೆ—ಮೊದಲನೇ ಹಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಸನಿಕಮ್, 2ನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, 3ನೇ ಹಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಕ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾ, 4ನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಫರ್ ಕೊಡ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗದಿದ್ದರೆ 2ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸದರಿ 4 ಔಷಧಗಳನ್ನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ತಿ ಮೇರೆಗೆ ಮತ್ತು 3ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸದರಿ 4 ಔಷಧಗಳನ್ನು ಹಪ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ತಿ ಒಂದು ಔಷಧದ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

11. Bad Breath. ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಸ್ವಾಸ.

ಅನ್ನಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಅಜೀರ್ಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ವಾಸವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿ ಊಟದ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಮೊದಲು ನಕ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಇಲ್ಲವೆ ಬ್ರಾಯೋನಾ ಒಂದು ಸಾರಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೆಟ್ಟ ಹಲ್ಲುಗಳದೆಯಿಂದ ದುರ್ವಾಸನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

12. Bed-sores. ಶಯ್ಯ ವ್ಯಾಧಿಗಳು.

ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯನು ಮಲಗಿದ ಕಡೆಯ ದೇಹಭಾಗವನ್ನು ನೀರು ಬೆರೆಸಿದ ಆರ್ನಿಕದಿಂದ ತೊಳೆಯಬೇಕು.

13. Belching. ತೇಗು ಬರುವುದು.

ತೇಗು ಬರುವೆಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ದಿನಕ್ಕೆ 4 ಸರ್ತಿ ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಫಿಸ್ ಅಥವಾ ಇಗ್ನಾಸಿಯ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

14. Billiousness. ಪೈತ್ಯ.

ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ದಿನಂಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಕೀನಾ ಇಲ್ಲವೆ ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

15. Bleeding. ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವುದು.

ಶ್ವಾಸಕೋಶದಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ.	ಎಕ್ಮೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಇಪೆರೆಕ್ವಾನಾ.
ಮೂಗಿನಿಂದ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ.	ಆರ್ನಿಕಾ, ಎಕ್ಮೊನಿಟಮ್, ಕೀನಾ, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ.
ಗಂಟಿನಿಂದ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ.	ಎಕ್ಮೊನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್.
ಅನ್ನಕೋಶದಿಂದ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ.	ಆರ್ನಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಇಪೆರೆಕ್ವಾನಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಆರ್ನಿಕಮ್.

ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಿಂ ದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ದಕ್ಕೆ.	ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಕಮೋಮಿ ಲ್ಲಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್.
ಮೂತ್ರದ್ವಾರದಿಂ ದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ದಕ್ಕೆ.	ಆರ್ನಿಕಾ, ಕೆಂಪೆರಿಸ್, ನಕ್ಸವೋಮಿ ಕಾ, ಕೀನಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಸೆಬೀನಾ, ಸೆಕೆಲಿ, ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ.
ಕಪ್ಪು ರಕ್ತ ಸುರಿ ಯುವದಕ್ಕೆ.	ಆರ್ನಿಕಾ, ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಬ್ರಾಸಿಲಿ ನಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಸೆಬೀನಾ, ಸೆಕೆಲಿ.
ಪಾಂಡುರವರ್ಣದ ರ ಕ್ತ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ.	ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಕೀನಾ, ಕೆಮೋಮಿಲ್ಲಾ.
ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿ ವ ರ್ಣದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯು ವದಕ್ಕೆ.	ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ರುಸೊಟ್ಟಿಕ್ವೆಂಡ್ರನ್ ಎಕ್ವಿನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಸಿಲಿನಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾ ನಾ, ಸೆಬೀನಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ.
ನೋರೆಯುಳ್ಳ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ.	ಎಕ್ವಿನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಒಪಿ ಯಮ್.
ತೆಳುದ್ರಾವಕದ ಹಾ ಗಿನ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ದಕ್ಕೆ.	ಆರ್ನಿಕಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ.
ದಪ್ಪ ಮುದ್ದೆ ಮು ದ್ದೆಯಾಗಿ ರಕ್ತ ಸುರಿ ಯುವದಕ್ಕೆ.	ಆರ್ನಿಕಾ, ಎಕ್ವಿನಿಟಮ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾ ನಾ, ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಒಪಿಯಮ್, ಸೆಬೀನಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಕೆಮೋಮಿಲ್ಲಾ.
ಹೇರಳವಾಗಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ.	ಎಕ್ವಿನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾ ನಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಸೆಬೀನಾ, ಕೀನಾ.
ವಕ ಪ್ರಕಾರ ಬಿಡ ದೆ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ದಕ್ಕೆ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ.

ತಡದು ತಡದು ರಕ್ತ } ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಕ್ರನಾ, ಸಬೀನಾ,
 ಕ್ತ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ. } ಪ್ಲೆಟಿನಾ.
 ಬಿಂದು ಪ್ರಮಾಣ }
 ವಾಗಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಯು } ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ.
 ವದಕ್ಕೆ. }

ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವು ಅತಿರೇಕವಾಗಿರುವಾಗ್ಯೆ ಪ್ರತಿ ಅರ್ಧ ಘಂ
 ಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ
 ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು.

16. Blistered feet.

ನಡಿಯುವದರಿಂದ ಕಾಲಿಗೆ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಬಂದರೆ.

ಒಂದು ಪಾತ್ರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚವ್ವು ಆರ್ನಿಕಾ ಬೆರಸಿ ಆ
 ನೀರಿನಲ್ಲಿ 5 ಮಿನಿಟುಗಳ ಪನಿಯಂತೆ ಕಾಲನ್ನು ಇಡು.

17. Bloodshot Eye.

ಕಣ್ಣುಗಳು ರಕ್ತಮಯ ಆದವಾ ಕೆಂಪಾದ್ದಕ್ಕೆ.

ಸೀತದಿಂದಾದರೆ ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಕೆಂಪಿನ ಸಾಧಾರಣ ಉರಿಗೆ
 ಔಲಿಡೋನಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಪೆಟ್ಟು ತಾಗಿ ಆದರೆ ಆ
 ನಿರ್ಕ ಸಹಾ ಕೊಡಬೇಕು.

18. Blood Poor. ರಕ್ತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಿಕೆ.

ದೇಹದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಕಡಿಮೆ ತೋರಿದರೆ, ಕ್ಲಿನಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್,
 ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಸಲ್ಫರ್, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದನ್ನು ಒಂದೊಂದು
 ಹಪ್ಪೆವರೆಗೆ ಬೆಳೆಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

19. Blows. ಪಟ್ಟು ತಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ.

ಆರ್ನಿಕದ ಮದರ್ ಟಿಂಕ್ಲರ್ ಹಬ್ಬೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವ
ರ 6 ವೇ ಮತ್ತು 30 ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಶನ್ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

20. Boils. ಕುರಗಳು.

ಕುರಗಳು ಸಣ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಆರ್ನಿಕಾ, ಸಕ್ಸ್‌ಫೋಮಿಕಾ, ಪಲ್ವಿ
ಟೆಲ್ಲಾ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾ
ವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕುರಗಳು ದೊಡ್ಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಹಂಣಾಗಿದ್ದರೆ ಹಿಸಾರ್
ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಇಲ್ಲವೆ ಸಿಲಿಸಿಯಾ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕುರವು ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದ್ದು ಮತ್ತು ಒಂದು ಗುಣ
ವಾಗುವಾಗ್ಯೆ ಮತ್ತೊಂದು ಎಳುವ ಸ್ವಭಾವದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು
ವಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಫರ್, ಇನ್ನೊಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಆರ್ನಿಕಮ್, ಈ ಮೇರೆಗೆ
ದಿನಕ್ಕೆ 4 ಸಾರಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

21. Boils. ಎಲುಬುಗಳು.

ಎಲುಬುಗಳು ಮು
ರಿದು ಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ. { ಸರ್ಜನ್‌ನನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು
ಆರ್ನಿಕದ ಅಂತರ್ ಬಹಿರ್ ಪ್ರಯೋಗವ
ನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಎಲುಬುಗಳ ಉ
ರಿಗೆ. { ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬರಮ್ ಇಲ್ಲವೆ ಸಿ
ಲಿಸಿಯಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ.

ಎಲುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಕೀ
ವುಗಟ್ಟಿದರೆ ಅಥವಾ
ಹುಣ್ಣಾದರೆ ಅಥವಾ
ಧೂಮ್ರಾಂಸ ಹುಟ್ಟಿ
ದರೆ { ಹಿಸಾರ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ
ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್,

ಎಲಬುಗಳಲ್ಲಿ ನೋ } ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಒರಮ್, ಸಿಲಿಸಿ
ವು ಇದ್ದರೆ. } ಯಾ, ಫೋಸ್ಫೋರಸ್.

22. Bowels. ಕರುಳುಗಳು.

ಕರುಳುಗಳ ಅಸ್ವೈಸ್ಥಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವ
ವಂದರೆ:—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ ಕಾರ್ಬೊ
ವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಕೀನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪಲ್ವೆಟಿ
ಲ್ಲಾ, ಸಕ್ಸ್‌ಫೋಮಿಕಾ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ
ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತಿಳಿ
ಯ ಬಹುದು.

ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಮು } ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ವಿರಾ
ಟ್ಟಿದಾಗ್ಗೆ ಮೃದು } ಟ್ರುಮ್, ಕೀನಾ.
ವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ.

ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆ ಬಾ } ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಸಕ್ಸ್‌ಫೋಮಿಕಾ.
ತು ಹೋದರೆ. • }

ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ } ಸೆಬೀನಾ, ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ,
ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ನೋವು } ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಸಕ್ಸ್‌ಫೋಮಿಕಾ.
ಉಂಟಾದರೆ.

• ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಉ } ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಕ್ಸ್
ದರ ಶೂಲೆಗೆ. } ಫೋಮಿಕಾ, ವಿರಾಟ್ರಮ್.

ಅಸಹ್ಯತೆ ಯಾ } • ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಕೊಪ್ರಮ್, ಇವೆರೆಕ್ವಾ
ಕಾರುವಿಕೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ. } ನಾ, ಸಕ್ಸ್‌ಫೋಮಿಕಾ.

ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿ } ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಕೀನಾ.
ಕೆ ಇದ್ದರೆ. • }

ಮುಲಬದ್ಧಕ್ಕೆ } ಸಕ್ಸ್‌ಫೋಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಸೆಲ್ಫ
ರ್, ಒಪಿಯಮ್.

ಹೂವುಗಳನ ಹತ್ತಿ
ರ ಜಡತ್ವ ಇದ್ದರೆ.

ವಿರಾಟುಮ್, ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ.

ಹಿಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉ
ಳುಕು ಬಿದ್ದರೆ.

ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ವಿರಾಟುಮ್, ಕೊ
ಲೊಸಿಂತಿಸ್.

ಕೈ ಕಾಲು ಬೆರಳು
ಗಳ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಿ
ಮತ್ತು ಉಳುಕು ಇ
ದ್ದರೆ.

ಸೆಕಾಲೆ ಕೊನೊರ್ಟುಮ್, ನಕ್ಸೊ
ಮಿಕಾ, ಕೊಪ್ರಮ್.

ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳು
ಕು ಬಿದ್ದರೆ.

ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ವಿರಾಟುಮ್, ಕೊ
ಲೊಸಿಂತಿಸ್.

ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳು
ಕು ಬಿದ್ದರೆ.

ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್, ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಕೆ
ಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ನಕ್ಸೊಮಿಕಾ.

ಕಾಲಿನ ಅಡಿಗಳಲ್ಲಿ
ಬಾತುವಿಕೆ ಇದ್ದರೆ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕ್ಲೀನಾ.

ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ಯ
ಇರ್ದೆ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸೆಕಾಲೆ ಕೊನೊರ್ಟು
ಮ್, ಕ್ಲೀನಾ.

ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತೆಮ
ತ್ತು ಅಸಮಾಧಾ
ನಕ್ಕೆ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ವಿರಾಟುಮ್.

ಅತಿಸಾರ ಯಶಸ್ವಿ
ಹೊರಕಡೆಗೆ.

ಅತಿಸಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ
ಸೌವಸಕ್ಕೆ.

ಷಕ್ಸೊಮಿಕಾ, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿ
ಸ್, ಮರ್ಕ್ಯುರಿಯಸ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ.

ಸೌವಸ ಕಡಿಮೆಯಾ
ದದ್ದಕ್ಕೆ.

ಇಪೆಕಕ್ವಾನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಆರ್ಸ
ನಿಕಮ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಲಾರ್ಸಿಸ್.

ಕೆರುಳುಗಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ಮೀಲೆ ಕಾಣಿಸಿ

ಮಾತೃಪದಗಳ ಸ್ವರ್ಮತಿ ವಿಂದು ಮಾತೃ ಮಾತೃ ಸಂಗತಿಗಳಿ-
ಉಪಯೋಗವಾದ್ದೆಂದರೆ:—

ಆಸನಿಕಮ್—ಆತುರತ್ವ, ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ಯಾಣ, ಸ್ವಯತಪ್ಪು
ವದು, ಸಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಮಾಂಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು, ಹೆಚ್ಚು ಬಾ
ಯಾರಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕುಡುವ ಹಾಗಿನ ಉರಿ, ಮೂತ್ರವು ಬಣಗಿದ್ದಾ
ಗಿಯೂ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಉಕ್ಕುಕಟ್ಟುವದು, ತಣ್ಣ
ಗಾದ ಬೆವರು ಬರುವದು, ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೈಕಾಲು ತುದಿ
ಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಉಳುಕೆ ಬೀಳುವದು, ಹೊ
ಟ್ಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮೆತ್ತಗೆ ಕಾಣುವದು, ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ಉ
ದರ ಶೂಲೆ, ಬಹು ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ನಿರೋರಕಡೆ, ತಣ್ಣ
ಗಾದ ಪಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮೂತ್ರ
ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹೆಚ್ಚು ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದು ಮೂತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ
ವೇ ಹೋಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆಸನಿಕಮ್
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ವಾತ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮತ್ತು ಜ್ವಾಲಿಸಂಬಂಧ
ವಾದ ಇಲ್ಲವೆ ನರಸಂಬಂಧವಾದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕಳಿನ ಹತ್ತರ
ಉಂಟಾಗುವ ಉದರಶೂಲೆ, ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುಗುರು ಅನ್ನುವಿಕೆ,
ಉರಿ, ವಾಂತು, ಉದರಶೂಲೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೊಂದ ಹಾಗೆ ಆಗು
ವದು, ಬಾತುವದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ನೋವು, ಆಹಾರವಾಗಲೀ ಪಿ
ತ್ತವಾಗಲೀ ಕ್ಷೇಷ್ಣವಾಗಲೀ ವಾಂತಿಯಾಗುವದು, ಕಠಿಣವಾದಜ್ವರ,
ನೊಂದಲು ಬಿಸಿಯಾದ ಬೆವರು ಬಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತಣ್ಣಗಾದ ಬೆವರು
ಬರುವದು, ಬಿಕ್ಕಳಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ನಯವಾಗಿಯೂ
ನಾಲಿಗೆ ಇರುವದು ಇಲ್ಲವೆ ನಾಲಿಗೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗದ ಹಾಗೆ.

ಮುಚ್ಚೆಯಿದ್ದು, ತುದಿ ಕಂಪಗಾಗುವದು ಮತ್ತು ಬದಿಗಳು ಭೂಗಿವ್ವಾ
ಗಿಯೂ ಬಿಸಿ ಚರ್ಮ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಭ್ರ
ಮೆ; ಈ ಕುರುಹುಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಬ್ರಾಯೋನಾ — ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗುರು ಧ್ವನಿ, ಕರು
ಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು ಮತ್ತು ಜುಮ್‌ಜುಮ್ ಆಗುವದು,
ಹೊಟ್ಟೆ ಮೆದುವಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಇರುವದು, ಮಲಬದ್ಧ,
ವಾಂತಿ, ದೇಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಪಾದಿದರೆಯೂ ಇವ್ಯಾಸೋಇವ್ಯಾಸ್ ಮಾಡಿ
ದರೆಯೂ ಕೆಮ್ಮು ಅಥವಾ ಸೀನು ಬಂದರೆಯೂ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದು;
ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಯೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ — ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಿಂದಾಗಿರುವ ಉದರ
ಶೂಲೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗುರು ಧ್ವನಿ, ಜುಮ್‌ಜುಮ್ ಆಗುವದು,
ವಾಯು, ಹೊಟ್ಟೆಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವಿಕೆ, ಬಲತುರಿಕೆಯೂ ಬಿಗಿದ ಹಾ
ಗೆಯೂ ಇರುವಿಕೆ, ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೈಕಾಲುತುದಿಗಳಲ್ಲಿ
ತಣ್ಣಗಾಗುವದು; ಈ ಕುರುಹುಗಳು ಕಂಡರೆ ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್
ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ — ವಾಯುಸಂಬಂಧವಾದ ಅಥವಾ ನರಸಂಬಂಧ
ವಾದ ಶಲಜೀವಿಯುಳ್ಳ ಉದರಶೂಲೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲ್ಲೆ
ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಉಂಟಾಗುವದು. ಕೂಗು, ಅಸವಾಧಾ
ನ, ದುರ್ಲಕ್ಷಣಗಳು, ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವದು, ನರಳುವದು ಮತ್ತು ಉರಿ
ಮಾರಿತನ, ಹೊಟ್ಟೆಬಾತುವದು, ಕುತ್ನಾಟದ ನೋವು, ತಂಪು ಘಾಳಿ
ತಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನೋವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಸ್ನೇಹ್ಮರೂಪವಾಗಿಯೂ ನೀರಿ
ನ ಆಕಾರವಾಗಿಯೂ ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣದ ಯಾ ಬಿಳಿ ರಂಗಿನ ಹೊರಕ
ಡೆಯಾಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೀನಾ—ಕಲಿಜೆಯು ಗಲಿಬಲಿಸಂಬಂಧವಾದ ಯಾ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಸಂಬಂಧವಾದ ಉದರಶೂಲೆ, ತಲಿತರುಗುವದು, ಹೆಚ್ಚು ಸಿತ್ರಾಣ, ತಣಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚುಫೇಡೆ, ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಸ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಬಾಯಿ ಒಣಗಿದದ್ದಾಗಿದ್ದು, ತುಟಿಗಳು ಒಣಗಿದದ್ದಾಗಿ ಯಾ ಪಾಂಡುರವರ್ಣದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು, ಮೂತ್ರ ಹೊದ್ದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಯಾ ಕೆಂಪು ಪುಡಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಯಾ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾಗುವದು, ಮೂತ್ರವು ಕಡಿಮೆಕಡಿಮೆಯಾಗಿಯೂ ಹೊಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಸವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು, ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯುವ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವದು, ಊಟ ಆದಕೂಡಲೆ ಹೊರಕಡೆಯಾಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೀನಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚುಬಾಯರಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚುಹಸಿವೆ ಇದ್ದು ಜೀರ್ಣವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕ್ಲಷ್ಟವಾಗುವದು, ಧಾತು ಕುಂದಿಸುವವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ರಕ್ತಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಥವಾ ಧಾತು ನಷ್ಟದಿಂದ ರೋಗವು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೀನವೇ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮರ್ಮೈರಿಯಸ್—ಹುಳಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಯಾ ಕಲಿಜೆಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಉದರ ಶೂಲೆ, ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕುತ್ತುವ ಮತ್ತು ಕಚ್ಚುವ ಹಾಗಿನ ನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಹಿಡಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ನೋವು ಆಗುವದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಲಾಡಿದರೆ ನೋವುಗಳು ಮತ್ತು ಉದರಶೂಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ನೀರು ಹೊರಕಡೆ ಯಾ ಉಪ್ಪದ ಹೊರಕಡೆ, ಹೊರಕಡೆಗಳು ನೀರಿನ ಹಾಗೆಯೂ ಪಿತ್ತ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಕಸೃಗಿಯೂ ಹಸುರಾಗಿಯೂ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ರಕ್ತಮಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಹೊರಕಡೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೂ ಹೊರಕಡೆ ಮಾಡಿ ಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ, ಕಠಿಣ ಜ್ವರ, ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ, ನಾಲಿಗೆ ಬಿಳಿ ಯಾ ಪಾಂಡುರವರ್ಣದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಇರುವದು,

ನಾಲಿಗೆ ಬಣಗಿದ್ದಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ದಟವಾದ ಬಿಳಿ ಓಟ್ಟಿನ ಹಾಗುಳ್ಳ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿರುವದು, ಸಕ್ಕಿ ಕುಂದುವಿಕೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆವರು ಬರುವ ಸ್ವಭಾವ ಕೂಡ ಇರಬಹುದಾದ್ದಲ್ಲಿ ಮರೂಝಿಯನು ಕೊಡುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಕ್ಕೊಮಿಕಾ—ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವದು, ತಿಂದ ಆಹಾರ ಕಾರುವದು, ಮಲಬದ್ಧ, ಕೆಲಿಜೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಇದ್ದು ಉದರ ಶೂಲೆ ಇಲ್ಲವೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳುಕು, ವಾಯುಗಳು, ಬಿಗಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಚ್ಚುವಿಕೆ ಇರುವದು, ಹೊಟ್ಟೆ ಬಾತುವದು, ನೋಯುವದು ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುಡುವ ಉರಿ, ನೀರಿಸ ಹಾಗೆ ಯಾರಕ್ತದ ಹಾಗೆ ಹೊರಕಡೆ, ವನಾದರೂ ಕುಡಿಯುವದರಿಂದ ನೋವುಗಳು ಹೆಚ್ಚುವದು.

ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ—ಇದು ಹಿಂಗಿಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳು ಜರ್ಬಿಯಿಂದ ಸೀತದಿಂದ ಯಾ ಅತಿರೇಕ ಆಹಾರದಿಂದ ಉದಟಾದ್ದಾಗ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾ ಊಟ ಆದ ಮೇಲೆ ವಾತಪ್ರಕೃತಿಯ ಉದರಶೂಲೆ, ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸಬ್ಬ ಹುಟ್ಟುವದು, ಜುಮ್‌ಜುಮ್ ಆಗುವದು, ವಾಯುಗಳು ಮತ್ತು ಉಳುಕುಗಳು ಇರುವದು, ಗುದದಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ, ಆಕಳಿಕೆ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ ಕೂಡ ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ ಕೊಡುವದು ಏಳ್ಳೆದ್ದು.

ಸಲ್ಪರ್—ಹೆಚ್ಚುಕಾಲದ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಒಂದೊಂದುಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು. “ಮಲಬದ್ಧ, ಅತಿಸಾರ, ಅನ್ನಕೋಶ” ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆ ಕೂಡ ನೋಡಿರಿ.

Medicines for Brain Diseases.

ತಲೆಯ ಮೆದುಲಿನ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಔಷಧಗಳು.

ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್—ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಪ್ರಾಂಶುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕೆಂಪು ಭಾಗ್ಯಯುತ ವೈಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ಜ್ವರವೂ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉರಿಯುವ ತಲೆಸಿಡಿಲವೂ, ಸ್ಮರಣೆ ತಪ್ಪುವಿಕೆಯೂ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ನಿಕಾ—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಟ್ಟು ತೂಗಿದಿಂದ ಮತ್ತು ಬೀಳುವಿಕೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಉಂಟಾದ ನಂಜುಜ್ವರದಿಂದ ಕೂಡ ಉಂಟಾಗುವ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಿಗೆ ಆರ್ನಿಕಾ ಪ್ರಯೋಜನವುಳ್ಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಮಂಡತ್ವ, ತೊಕಡಿಕೆ, ಕೂರುವಿಕೆ, ಸ್ಮರಣೆ ತಪ್ಪುವಿಕೆ, ತಲೆ ಬಿಸಿಯಾಗುವದು, ಮುಖವು ಭಾಯಾಭಂಗವಾಗುವದು ಮತ್ತು ಬಿಸಿಯಾಗುವದು, ಕಣ್ಣುಕಂಪೀರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೊಂಬೆಗಳ ಮೆದುರುವಿಕೆ, ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದು, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡದಾಟ ಮತ್ತು ತೀಕ್ಷ್ಣನೋವು ಇರುವದು, ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಸಯಾ ರವವದು, ಅಲ್ಪಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಬಿಡುವದು, ಎದೆ ನೋವು, ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ಬಹು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೂತ್ರ ಹೋಗುವದು, ಇವು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ರೋಗಗಳ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ತಲೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಧಿಕ್ಕು ಚಲನೆ, ತಲೆಯ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಡಿತೆ, ಮುಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ನೋವು, ತಲೆಯಲ್ಲಾಭೈರ್ ಭೈರಾಗುವದು, ತಲೆ ಒತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವದು. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಪವಾಗು.

ವದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕುತೂಹಲ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಳುವ ಹಾಗಿನ ನೋವು, ತಲೆ ತಿರುಗುವದು, ಕಠಿಣವಾಗಿ ಸ್ಮರಣೆತಪ್ಪುವದು, ಅಥವಾ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಗುಣುಗುಟ್ಟುವದು, ಜಡಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲವೆ ಹೆಚ್ಚು ಆತುರತೆ, ನಿದ್ರೆಯ ಜಂಭ, ಸ್ಥಿರವಾದ ಗಾಢನಿದ್ರೆ, ಮುಖವು ಭಯೋದ್ರಂಕವಾಗಿ ನೀಲ ಭಾಯಿಯಾಗಿ ಉಬ್ಬಿದದ್ದಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಬಾತಿದದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದು ಸ್ವಯಂತಪ್ಪುವದು, ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ಬರೇ ಬಿಸಿಯಾಗುವದು ಇಲ್ಲವೆ ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಾಶ ಉತ್ಪಾದಿಸಿಯೂ ಕಿಡಿ ಹಾರುವಂಥವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದು, ವಿಸ್ಥಾರವಾದ ಯಾ ಸಂಕೋಚವಾದ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವದು, ಬೆಳಕು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದು, ಸಣ್ಣವಾಗಿಯೂ ತ್ವರೆಯಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೂ ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ನಾಡಿಗಳು ಚಲಿಸುವದು, ನಡುಗುವದು, ಕೆಳವಳೆ ಉಂಟಾಗುವದು, ನಾಲಿಗೆ, ಮುಖ ಮತ್ತು ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಲಗೈ ಮತ್ತು ಬಲಪಾದದಲ್ಲಿ ನಡುಗುವಿಕೆ ಮಾತ್ರವಾದರಲ್ಲಿ ಉದಾಸಿನ, ನುಂಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೆಳವಳೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬಿಲಿಡೋನಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಒಪಿಯಮ್ — ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವೈದ್ಯಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಅವುಲ ಬೋರರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಭವಿಸುವ ಮೆದುಲುಸಂಬಂಧವಾದ ಕ್ಷಿಪ್ರಸನ್ನಿ, ಮೆದುಲುಸಂಬಂಧದ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯ—ಇಂಥಾವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಒಪಿಯಮ್ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಧಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು — ಮಂದಬುದ್ಧಿ, ವೈಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತಿ, ವಿಸ್ಮೃತಿ, ನಿದ್ರಾ.

ಳುತನ. ಇಲ್ಲವೆ ನಿರ್ದೋಷತೆ, ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ತಲೆಯ ನರಗಳ ಹಾರಾಟ, ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಮುಖಕೆಂಪಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಛಾಯಾಭಂಗವಾಗಿ ಸ್ಥಿರ ತಪ್ಪುವದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರ ಮತ್ತು ಒತ್ತಾಟ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾಪು, ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಉಷ್ಣತೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಳವಳ ಉಂಟಾಗುವಿಕೆ, ನೆಗಾಡುವದು, ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳು ಆಡುವದು, ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ಚಂಚಲವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಕಣ್ಣುಗೊಂಬೆಗಳು ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಂದವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಇರುವದು, ಮುಖವು ಕೆಂಪಾಗಿ ಅಥವಾ ಛಾಯಾಭಂಗವಾಗಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಾತಿದಾಡಿ ಇರುವದು, ಬಾಯಿಯಿಂದ ನೋರೆಸುರಿಯುವದು, ಎಲ್ಲಾ ನಾಡಿಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುವದು, ಕೈಕಾಲುಗಳು ಸಡುಗುವದು. ಇವುಗಳು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. . . .

ಸಹಸ್ರವೋಮಿಕಾ — ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ, ಕಠಿಣವಾದ ಸಾರಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನ. ವ್ಯಾಧಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು—ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪುವದು, ಸುಸ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆ ಆಲಸ್ಯ, ಮಂದಬುದ್ಧಿ, ನಿರ್ದ್ರಾಳುತನ, ತಲೆತಿರುಗುವದು, ತಲೆಸಿಡಿತ, ತಲೆಯ ಬಲದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಂದವಾಗಿಯೂ ಭಾರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನೋವು, ಮುಖವು ಛಾಯಾಭಂಗವಾಗಿಯೂ ಅರಸಿನೆ ಬಣ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಬೆಳಕು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದು, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ರ್ಜುಂಕಾರ ಹುಟ್ಟುವದು, ನಾಡಿಗಳು ಅಳಸಿದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಚ್ಚಾಗಿಯೂ ಚಲಿಸುವದು, ಮಾತಾಡದಿರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ, ತಿರುಗತ್ವ, ಬಿಕ್ಕುವದು, ವಾಂತಿ, ಮಲಬಂಧವಾಗುವ

ದು, ಮೇಲಿನ ಅಂಗಗಳೆಲ್ಲ ಅಬೈತನ್ಯ, ಕಾಲುಗಳು ಮತ್ತೂಸಾಲಿಗೆ ನಡುಗುವದು, ದೌಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಹಿಡಿಯುವಿಕೆ. ಇವುಗಳು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ—ತಲೆತಿರುಗುವದು, ಸ್ವಯಂತವ್ಯವದು, ನಿಶ್ಚಲತ್ವ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರವೂ ಬಿಸಿಯೂ ಇರುವದು, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಝಂಕಾರ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ಬಡದಾಟ, ನಾಡಿಸ್ತಬ್ಧ, ಮೇಲುಬ್ಬಸ, ಮುಖವು ಉಬ್ಬಿದಾಗಿಯೂ ನೀಲಬಣ್ಣವುಳ್ಳದಾಗಿಯೂ ಇರುವದ್ದು, ಬಿಕ್ಕುವದು, ವಾಂತಿ, ಹೊರಕಡೆ ಇಲ್ಲವೆ ಅತಿಸಾರ, ಮೂತ್ರ ಕಂಪನಿಯೂ ರಕ್ತಮಿಶ್ರವಾಗಿಯೂ ಅಸ್ವಭಾವವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ತೋಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಮ್ಮಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವಿದ್ದು ಕೈಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲ್ಸಿರಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಬಲತ್ವ, ಅಂಗಗಳೆಲ್ಲ ನಡುಗುವಿಕೆ. ಈ ಲಕ್ಷಣದ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಾಕ್ಯೋನಾ—ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಮುಂದೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ, ದ ಹಾಗೆ ಆಗುವ, ಸುಡುವ ಹಾಗೆ ಆಗುವ ಅಥವಾ ಕುತ್ತುವ ಹಾಗೆ ಆಗುವ ನೋವು; ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವು ಇದ್ದು ದೆಚ್ಚೆಚ್ಚಾಗುವ ಕಂಪನೆ, ಆಲಸ್ಯ, ನಿद्रಾಪೀಕ್ಷೆ, ನಡಿಯುವಾಗ್ಗೆ ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚರ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದು, ಇಡೀ ವೈತನ್ಯಗತಿಗುವದು, ಕೈಕಾಲು ನಡುಗುವ ಹಾಗೂ ಫಕ್ಕನೆ ಎಳೆದ ಹಾಗೆಯೂ ಆಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರುವ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಾಕ್ಯೋನಾ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಫೊಸ್ಫೊರಸ್—ಇಡೀ ಶರೀರವು ಬಾಗುವದು, ತಲೆಸಿಡಿತ, ಆಯಾಸ, ಪಕ್ಷವಾತ, ಮಂದಬುದ್ಧಿ, ಜ್ವರ, ಹೊರಕಡೆ, ರಕ್ತೋದ್ರೇ

ಕೆ, ಜಿನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕುತ್ವಾಟದ ನೋವು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇರುವ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Derañgement of the mind.

ಮನಸ್ಸಿನ ಗಲಿಬಿಲಿ (ಸನ್ನಿಪಾತ).

ಈ ಸಂಗತಿಯು ಬಹು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದರ ವಿವರದಿಂದಲೇ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ತುಂಬಿ ಹೋಗಬಹುದು; ಈ ವಿಷಯ ಬೇಷದ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ವೈದ್ಯಗಾರನ ಸಹಾಯವು ಅವಶ್ಯವಾಗುವದು; ಆದಕಾರಣ ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳಿಗನುಸಾರವಾದ ಉಪಶಮನಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವ್ವರಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ತೃಪ್ತಿಹೊಂದುವೆವು.

ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಔಷಧಗಳು.

ದೃಷ್ಟಿಯಭ್ರಮಣ.	{ ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಒಪಿಯಮ್, ವಿರಾಟುಮ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್.
ಶೃತಿಭ್ರಮಣ.	{ ಕೊನಿಯಮ್, ಕೆದೊಮಿಲ್ಲಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್.
ವಾಸನೆ ಅಥವಾ ಆಘ್ರಾಣಭ್ರಮಣ.	{ ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಕೆಲಕ್ವಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.
ಸ್ಪರ್ಶಭ್ರಮಣ.	— ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಸಲ್ಫರ್.
ಅಂತರೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಭ್ರಮಣ.	{ ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಒಪಿಯಮ್.

ಆಗತ್ಯಾಗ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟು } ಆಸನಿಕಮ್, ಕೀನಾ, ನಕ್ಸವೋಮಿ
ಬಿಟ್ಟು ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳು } ಕಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.

ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ } ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಕೊನಿರುಮ್, ಲಾಕೆ
ಯಾಗುವದು. } ಸಿಸ್, ಕೆಂತೆರಿಸ್.

ಜೀವದಾಶೆ ಬಿಡು } ಕೆಲವಾರ್ಕಾಬೋನಿಕಾ, ಪಲ್ಪೆಟಿಲ್ಲಾ,
ವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ } ಆಸನಿಕಮ್.

ಜಗಳಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೇ } • ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಕೆಂಫೊರಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ,
ರಣೆ. } ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ.

ಕುಣಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಯಾ } ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಫೊಸಫೊರಿಒಸಿಡ
ರಾಗ ಹಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೇ } ಮ್, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ವಿರಾಟ್ರಮ್.

ಹೊಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ, ಕೆ } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಒಪಿಯಮ್, ವಿರಾಟ್ರ
ಚ್ಚೆಲಿಕ್ಕೆ ಯಾ ಬಡ } ಮ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್.

ತಂತ್ರ ನಡಿಸುವ } ಆನಿಕ್ಕಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ನಕ್ಸವೋಮಿ
ದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ. } ಕಾ, ಕೀನಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.

ಕೆರಕೆಗೆ, ಅಳುವ } ಆಸನಿಕಮ್, ಒರಮ್, ಬೆಲೆಡೋ
ದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದುಖ್ವಿ } ನಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಪಲ್ಪೆಟಿಲ್ಲಾ, ವಿರಾ
ಸ್ಥನಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೇ } ಟ್ರಮ್, ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಲಾ
ರಣೆ. } ಕೆಸಿಸ್, ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೊಒಸಿಸ್.

ಭಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಮೆ } • ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆಸನಿಕಮ್, ಪ್ಲೆಟಿ
ರಣದ ಭಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇ } ನಾ.

ಪಿಶಾಚಿ ಸಂಬಂಧ } ಒಪಿಯಮ್, ಪಲ್ಪೆಟಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋ
ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ. } ನಾ, ಆಸನಿಕಮ್, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಇಗ್ನಾಸಿ
ಯಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್.

ನರಹತ್ಯೆ ಮಾಡ
ಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ. } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಹಿಪಾರ್ ಸ
ಲ್ಫುರಿಸ್, ಮರ್ಕ್ಯುರಿಯಸ್, ಕೀನಾ, ಬೆ
ಲಿಡೋನಾ, ಹಾಯೊಸಿಯಾಮಸ್.

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರೇ
ರಣೆ. } ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಮ
ರ್ಕ್ಯುರಿಯಸ್, ಕೀನಾ.

ಮನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ
ಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ
ಪ್ರೇರಣೆ. } ಎಕ್ಸ್‌ನಿಟಮ್, ಬೆಲಿಡೋನಾ, ಹಿಪಾ
ರ್ ಸಲ್ಫುರಿಸ್.

ಕದಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೇ
ರಣೆ. } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ, ಆರ್ಸನಿಕ್
ಮ್.

ಸ್ವರಣತಪ್ಪಿ ಸಂ
ತೋಷದಿಂದ ಇದ್ದ
ಹಾಗೆ ಯಾ ಮುಳಿ ಪ
ಟ್ಟ ಹಾಗೆ ತೋರು
ವದು. } ಎಕ್ಸ್‌ನಿಟಮ್, ಬೆಲಿಡೋನಾ, ಹಿಪಾ
ರ್ ಸಲ್ಫುರಿಸ್.

ಸ್ವರಣತಪ್ಪಿ ಭಯಂ
ಕರರೀತಿಯಿಂದ ತೋ
ರುವದು. } ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಒಪಿಯಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಬೆ
ಲಿಡೋನಾ.

ಸ್ವರಣತಪ್ಪಿ ಕೋ
ಪಾವೇಷವಾದಂತೆ
ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. } ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಎಕ್ಸ್‌ನಿಟ
ಮ್, ಬೆಲಿಡೋನಾ, ಕೆಫೊಮಿಲ್ಲಾ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ
ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಣ ತಪ್ಪಿ
ನಾನಾ ಯೋಚನೆಗ
ಳುಳ್ಳವನ ಹಾಗೆ ತೋ
ರುವದು. } ಎಕ್ಸ್‌ನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಪಲ್ಪಿ
ಟಲ್ಲಾ.

ಸ್ವರಣತಪ್ಪಿ ಸಂಶಯಗಳು ಮತ್ತು ಆತುರತ್ವಗಳು ಉಳ್ಳವನಂತೆ ಕಾಣುವದು.	ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಲ್ಫರ್.
ಸ್ವರಣತಪ್ಪಿ ಅಂಜಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಯವುಳ್ಳವನಂತೆ ಕಾಣುವದು.	ಕೀನಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.
ಸ್ವರಣತಪ್ಪಿ ಮರಣದ ಭಯವುಳ್ಳವನಂತೆ ಕಾಣುವದು.	ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬೆಲಿಡೋನಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್.
ಸ್ವರಣತಪ್ಪಿ ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಂಥಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವದು.	ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ.

ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ—ನಿಮಗೆ ವೈದ್ಯಗಾರನು ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಿದ್ದರೆ ರೋಗದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಮೂರು ಯಾ ನಾಲ್ಕು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದು, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದನ್ನು ಒಂದೊಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಔಷಧದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಣ ಕಂಡರೆ ಹಿಂದೆ ೧ನೇ ೨ನೇ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೇರೆಗೆ ಔಷಧದ ಸರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದು, ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು.

ಚಿತ್ತಭ್ರಮೆ ಸರಿಭವಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ನಡಿ ಸಬ್ಬಾಧು. ಅನೇಕ ಜನರು ಗುಣಿಸಿಕ್ಕುವವೆಂದು ಅಂಥವರನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ; ಅದರಿಂದ ಎನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದಿಲ್ಲ;

ಅದರಿಂದ ಅಂಥವರ್ಥಿಗೆ ನೋವು ಮಾತ್ರ ಉಂಟಾಗುವದು. ಚಿತ್ತ ಭ್ರಮೆಹೊಂದಿದವರ ಹತ್ತರ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಆದರೆ ದಯಾಳುವಾಗಿ ಆ ಜ್ಞೆಕೊಡಲೂ, ಮಾತಾಡಲೂ ಬೇಕು. ಅಂಥವನು ಪ್ರತಿದಿವಸ ದಲ್ಲಿ ದೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಕಷ್ಟಮಾಡುವದಾದರೆ ಆತನನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಸಂಬೂನಿನಿಂದಲೂ ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದಲೂ ಪೊಯಿಸಿ, ಸ್ಮರಣೆ ತಪ್ಪುವ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಹುಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಆತನನ್ನು ತಪ್ಪುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದಂಥಾ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

ಎಕೆಷ್ಟಿನಿಟಮ್—ತಮ್ಮ ನಡತೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಂಚಲವಾಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಒಮ್ಮೆ ಹಾಡಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೆಗೆಡಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಿಳ್ಳು ಹಾಕಿ ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಕುಣಿಯುವಂಥಾ ಮತ್ತು ಒಂದೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಡಾಖವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಮಾತಾಡದೆ ಇದ್ದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡಿ ಇರುವವರಿಗೂ ಸಮಯವೆನಿಂಬ ಭಯವುಳ್ಳಂಥವರಿಗೂ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವದಕ್ಕೂ ಹೊಡಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಜಗಳಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಮುಳಿಪಡುವವರಿಗೂ ಎಕೆಷ್ಟಿನಿಟಮ್ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಕ್ಷಣಗಳು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಂಥವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್—ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖ, ಅಳುವದು, ಆತುರತ್ವಪಡುವದು, ಅನುಮಾನಗಳು, ಮರಣದ ಭಯ, ಜೀವದಾಸೆ ಬಿಡುವದು, ಭೂತಗಳ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳರ ಭಯ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರಲಿಕ್ಕೂ ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೂ ನಾಖುಣೆ, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿರಲಿಕ್ಕೂ ಪರಹತ್ಯೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು, ಅತಿ ಅಂತರಂಗದ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿಷಯ

ಯ ದೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡುವದು, ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ಅವಯವಜೀವಿಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮತ್ತು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಉಂಟಾಗುವ ಸ್ವಭಾವದ ಭ್ರಮೆಗಳು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರಿದಾಗ್ಯೆ ಆಸನಿಕಮ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಯ ಭ್ರಮೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಅಸ್ವಸ್ಥದ ಮನುಷ್ಯನು ಭೂತಪಿಶಾಚಿಗಳನ್ನೂ ನಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಾಡುಮೃಗಗಳನ್ನೂ ಕಂಡ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು; ಭಯಂಕರವಾದ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಬೀಳುವವು; ಕಣ್ಣುಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವಂಥವುಗಳಾಗಿಯೂ ಕ್ರೂರವಾಗಿಯೂ ನೋಟಗಳು ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ ಕಾಣುವವು; ರೋಗಿಷ್ಯನು ಅಳುವದಕ್ಕೂ ಅಳುವದಕ್ಕೂ ಮನೋವ್ಯಥೆಯುಳ್ಳವನಾಗಲಿಕ್ಕೂ ಭಯವುಳ್ಳವನಾಗಲಿಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವನು; ಕೆಳವಳಿಗೊಳ್ಳುವ ದುಃಖವೂ ಮರಣದ ಭಯವೂ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಕ್ಕೂ ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ದೆಚ್ಚು ಸಿಟ್ಟು; ಕೈಕಾಲು ನಡುಗುವಿಕೆ, ಕೆಳವಳಿ, ಉಗುಳಲಿಕ್ಕೂ ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಕೆಚ್ಚಲಿಕ್ಕೂ ಜಗಳಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಒದೆಯಲಿಕ್ಕೂ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹರಿಯಲಿಕ್ಕೂ ಹಾಸಿಣಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ಹಾರುವದಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸು ಆಗುವದು; ನೆನಪು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು, ಅಂತರೇಂದ್ರಿಯಗಳು ನಿತ್ರಾಣಗೊಳ್ಳುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ—ದೆಚ್ಚು ವೇಧನೆ ಮತ್ತು ಅಸಮಾಧಾನ; ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅತ್ತಿತ್ತಿ ತಿರುಗಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ; ಸಿಟ್ಟಿಗೂ ದುಃಖಕ್ಕೂ ಕೆರಕೆಗೂ ಮನಸ್ಸುಮಾಡುವದು; ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಮಾಡುವದು; ರಕ್ತ ನಿರೋಧನ ಇಳಿ

ಯೋಣ; ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರ ಮತ್ತು ಘಾಬರಿ; ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ (Liver) ಗಲಿಬಿಲಿ; ಕಿರಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಹಾಗೂ, ಒತ್ತುವಿಕೆಯೂ, ಭಾರವೂ ಇರುವದು; ಮಲಬದ್ಧವಾಗುವದು; ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿಬಿದ್ದು ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ಅಲ್ಪಶಬ್ದದಿಂದ ಯಾ ಚಲನೆಯಿಂದ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಹೆಚ್ಚು ಆಗುವದು; ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಕ್ಸಿ ವೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಒಪಿಯಮ್—ಹೆಚ್ಚು ಆಲಸ್ಯ; ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು ನಿದ್ರೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರುವಿಕೆ; ನೋವಿಗೂ ಒತ್ತುವಿಕೆಗೂ ಉರಿಗೂ ಸೀತಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡದಿರುವಿಕೆ; ಕಠಿಣವಾದ ಹೆಚ್ಚು; ಇಲಿಗಳ, ಕೊಂಬಬೇಳೆಗಳ, ಭೂತಪಿಶಾಚಿಗಳ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಭಯಂಕರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷವಾದ ಭಯ ಪಡಿಸುವ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಬೀಳುವದು; ತಲೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ವರೋಣ ವ ಇಳಿಯೋಣ; ಮಲಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಅಪಸ್ಮಾರರೋಗದ ಪೇಷ್ವಿಕೆಗಳು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಒಪಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪ್ಲೆಟಿನಾ—ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖ; ಚಂಚಲಸ್ವಭಾವ; ಒಂದು ಸಾರಿ ಹಾಡುವದು ಮತ್ತು ಕುಣಿಯುವದು, ಇನ್ನೊಂದೆ ಸಾರಿ ಅಳುವದು; ಮರಣದಭಯ; ಭಯಂಕರವಾದ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಬೀಳುವದು; ಆಗಿ ಹೋದ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿಷಯ ಮೆರುಳುಗೊಳ್ಳುವದು; ಕೈಕಾಲುಗಳು ನಡುಗುವದು; ಈ ಮೊದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೆಟಿನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಲ್ನಿಟಲಾ—ಹೃಸ್ವಿಯ ಮತ್ತು ಘ್ರಾಣದ ಭ್ರಮೆ, ಅಥವಾ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಾ ಕೆದಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಾಗುವದು, ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖ, ಅಳುವ

ದು, ಮರಣದ ಭಯ, ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಛತುರವುಳ್ಳ ಸ್ವಪ್ನಗಳಿಂದಲೂ ಭ್ರಮೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಳವಳಗೊಳ್ಳುವ ನಿದ್ರೆ, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿ;—ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರಿದಾಗ್ಯೆ ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೌಪ್ತಮೋನಿಯಮ್—ತಲೆ ತಿರುಗುವದು ಯಾ ಕಣ್ಣುತಿರುಗೋಣ, ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪುವದು, ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳುವದು, ಭಯಂಕರವಾದ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಬೀಳುವದು, ಹೆಚ್ಚು ಲವಲವಿಕೆ, ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ಗಂಡಾಂತರವುಳ್ಳ ಹುಚ್ಚು, ಹಾರಲಿಕ್ಕೂ ಕುಣಿಯಲಿಕ್ಕೂ ಆತ್ಮಇತ್ಮ ತಿರುಗಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಮಾತಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಕ್ಕೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸಾಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳ ರೋಗಿಯು ಒಬ್ಬನೇಯಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಮುಳಿಪಡುವನು; ಆತನ ರೀತಿಗಳು ಮನಸ್ಸು ಕೆರಗಿಸುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ಆತನ ನಡತೆಯು ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿಯೂ ಒಂದೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಪ್ತಮೋನಿಯಮ್ ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

21. Bronchitis.

ಕೆಳಕೋಶ, ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಮುಂತಾದ ಕೋಶಗಳ ವಾಯು ನಳಿಗೆಗಳ ಒಳಗಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯಮಲದ ಉರಿ.

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಸ್ವಸ್ಥವು ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಇಂದ್ರಿಯಮಲದ ಉರಿಯು ಅದರ ಶಾಂತಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಅಸಮಾಧಾನದ, ಆಘಾಸದ, ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ನೋವಿನ, ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯ, ತಲೆಸಿಡಿತವ, ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರದ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಛೇದನ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಸಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಂಟಿನ

ಹಿಂಗಡೆಯಲ್ಲಿ ತುಸುಭೂತ ನೋವು ಇದ್ದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತೆವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು; ಅದರ ಸಂಗಡಲೇ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಬಿಗಿದ ಹಾಗೆಯೂ, ಗಂಟು ಬೀಳುವಿಕೆಯೂ, ಅಸಂಖ್ಯವಾದ ಇವುಗಳೂ, ಎದೆಯ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಉಂಟಾಗುವದು. ಅನಂತರ ಕೆಳದಿಕ್ಕಿನ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಉಂಟಾಗುವದು. ಒಂದು ರವು ಹೆಚ್ಚು ಚಾಚು ಬಂದು ವಾರಲಾಗುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಇರುವದು. ಬಣಕೆಮ್ಮು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಬಂದು, ಹೆಚ್ಚು ಚಾಚುತ್ತಾ ನೋವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗುವದು. ಸರಾಗವಾಗಿ ಬರುವ, ಇವುಗಳೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಳವುಳ್ಳದ್ದಾಗುವದು. ಇವು ಶುಭಶಕ್ತಿಯ ಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಮ್ಮು ಬರುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾ ರೋಗಿ ಮೃತ್ಯು ಅನುಭವಿಸುವದು ಇವುಗಳೂ ಇವುಗಳೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು ಇವೆರಡೂ ದುಃಖಕೃತಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಮ್ಮಿನ ಪ್ರಕರಣ ವನ್ನೂ ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರದ ವೈದ್ಯಸಂಸ್ಥೆಯವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಿವ್— ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶುರುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಬಣ ಗಿದ ಚರ್ಮವೂ ಗಂಟು ಬೀಳುವಿಕೆಯೂ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಬೆವರು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೂ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ತುರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿ, ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಬರುವ ಬಣಕೆಮ್ಮಿಗೂ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಿವ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಗೆ ನಕ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾ 3ನೇ ಡಿಲೂಯ್‌ಶನ್, ಹಗಲಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಿವ್ 3ನೇ ಡಿಲೂಯ್‌ಶನ್ ಪ್ರತಿ 2 ಘಂಟೆಗೆ ಯಾ 3 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಜ್ಞಾನಿಟ್ ಎಂಬ ಪಂಡಿತನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋನಾ—ವಸ್ತುವಾದ ಕಫ ಉಗ್ಗೊಳುವ ಕೆಟ್ಟುಗೂ, ಎ
ದೆಯ ಎಲುಬಿನ ಕೆಳಗೆ ನೋವು ಇರುವದಕ್ಕೂ, ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸ
ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಮ್ಮಿ ಬರುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಾ
ಗುವದಕ್ಕೂ, ಕೋಪಿಪ್ಪ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋನಾ ಕೊಡ
ಬೇಕು.

ಬಿಲಿಡೋನಾ—ಜೋರಾಗಿಯೂ, ಒಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ, ಆಯಾಸ
ಪಡಿಸುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮು ಇದ್ದು, ರಾತ್ರಿಕಾಲದ
•ಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ, ತಲೆಸಿಡಿತವನ್ನೂ ಕಬಂಧದ ಮಾಂಸ ಸ್ಥಳ
ಗಳಲ್ಲಿ ನೋವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಮತ್ತೂ
ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಟ, ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೋವು, ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸ ನಿಧಾನ
ವಾಗಿ ಅಥವಾ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಕೊಡ ಬಿಲಿಡೋನಾ ಕೊಡ
ಬೇಕು.

ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ—ಕೆಮ್ಮು ಜೋರಾಗಿಯೂ ಒಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇ
ರುವದು, ಉಸುರು ಕೆಟ್ಟುವದು, ಶ್ವಾಸಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು,
ಕಾರುವದು ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಳ್ಳೆಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇಬ್ಬನೂ ತುರಿಸುವಿಕೆಯೂ
ಇರುವದು; ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪೆಸ್ಸೆಟಿಲಾ—ಕೆಮ್ಮು ಜೋರಾಗಿ ಎರುವದು, ಕಾರಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆ
ಸ್ವಾಗುವದು, ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣದ ಮತ್ತು ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ಪದಾರ್ಥಗಳ
ನ್ನು ಉಗೊಳುವದು, ಕಫ ಉಗೊಳುವಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು, ಎದೆಯ
ಲ್ಲಿ ನೋವು, ಗಂಟು ಒಣಗುವದು ಮತ್ತು ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ತುರಿಸುವದು;
ಈ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಸ್ಸೆಟಿಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಫೊಸ್ಪೊರಸ—ಇದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮತ್ತು ಬಲಹೀನರಾದ ವ
• ಉದ್ದವಾದ ಜನರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ವೈದ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಉರಿಯುವಂಥಾ

ಲಕ್ಷಣಗಳು ನಿತ್ಯ ಮೇಳೈ ಮತ್ತು ರೋಗವು ದೀರ್ಘಕಾಲವಾದ್ದಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಸಣ್ಣದಾಗಿಯೂ ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ಕೆಳವಳೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥದಾಗಿಯೂ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕಫ ಉಗುಳುವದು ಮತ್ತು ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿಯೂ ರಕ್ತವರ್ಣದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಫೋಸ್ಫೋರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಿಸಾರ್ ಕಲ್ಪುರಿಸ್—ಧ್ವನಿ ಬಡಿಯುವದು, ಧ್ವನಿ ಬೊಳ್ಳಾಡಿರುವದು, ಬಣಕೆಮ್ಮು ಇವು ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಅಂಟಾಗಿಯೂ ಜಿಗುಟಾಗಿಯೂ ಕಫ ಉಗುಳುವದು, ಕಷ್ಟವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಆತುರವುಳ್ಳ ಇತ್ಯಾದಿ. ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವದು ಮತ್ತು ತುರಿಸುವದು ಇಂಥಾ ರಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಸಾರ್ ಕಲ್ಪುರಿಸ್ ಉತ್ತಮ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

22. Bruises. ಜಿಜ್ಜಿದ ಘಾಯ.

ಬಹೀರ್ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಆನಿಕೆದಮದರ್‌ಟಿಂಕ್ಟರ್, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅವರ ಒನ್ನೆ ಅಥವಾ 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಗಬೇಕು.

23. Burns. ಸುಟ್ಟ ಹುಣ್ಣು.

ಸಾದಾರಣವಾದ ಸುಟ್ಟ ಹುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಟೈಲೆ ಸಂಕಾಸುವದು. ಅತಿ ಕಠಿಣವಾದ ರಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರಿಂದ ಗುಣಾಂಶ ಸಿಕ್ಕಿಯದೆ:—ಒಂದು ಟಂಬ್ಲರಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಮೆಟ್ಟಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿ, ಅದರಲ್ಲಿ 10 ತೆಟಕು ರುಸ್ಕೋಕ್ಸಿಕೊಂಡ್ರಿನಿನ ಮದರ್‌ಟಿಂಕ್ಟರನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಒಂದು ಮೃದುವಾದ ವಸ್ತ್ರದ ತುಂಡನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿ ಸುಟ್ಟ ಹುಣ್ಣಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಆ ಒದ್ದೆ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಕು.

ಘಾಳಿಯು ತಾಗದಂತೆ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬಗಿಯಿಂದಾಗಲಿ ರೈ
ಭೈವಾದ ಜೇಡಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮುದ್ದೆಬೇಕು.
ಆ ಮೇಲೆ ರುಸೋಪ್ಪಿಕ್ಕೊಡೆಂಡ್ರಿನಿನ ನಿನಗೆ ಅಥವಾ ನನ್ನೆ ಡಿಲ್ವೊ
ಸನ್ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಜ್ವರ ಬರುವ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರುಸೋಪ್ಪಿ
ಕ್ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಮತ್ತು ವಿಕೊನಿಟಮ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ
ಕೊಡಬೇಕು.

24. Calculi. ಮೂತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಬರುವುದು.

ಕಲಿಜಿಯಲ್ಲಿ, ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ
ಜಡಸ್ತದಾರ್ಥ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಕಲಿಜಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು		ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಕಲ್ಕಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿ
ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ.		ಕಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ರಿಕೊಪ್ಪೊಡಿಯಮ್.
ಬಿಕ್ಕಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು	)	ರಿಕೊಪ್ಪೊಡಿಯಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಕೆಂ
ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ.		ತೆರಿಕೆ.
ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು	)	ರಿಕೊಪ್ಪೊಡಿಯಮ್, ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ, ಮ
ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ.		ರೂಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ನೊಲಿಬಿಲಿಸ್, ಕೆಂತೆರಿಕೆ.

25. Cheeks. ಗಲ್ಲಗಳು

ಗಲ್ಲಗಳಲ್ಲಿ ಕುರಗಳು ಆದರೆ:—ರುಸೋಪ್ಪಿಕ್ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಮ
ರೂಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಡುಲ್ಕಾವಾರಾ, ಮತ್ತು ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಇವುಗಳು ಒ
ಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

ಗಲ್ಲಗಳು ಬಾತದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾ ಉಂ ಉಂಟಾದ್ದಕ್ಕೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ
ಮತ್ತು ಮರೂಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಪ್ರತಿ 2 ಘಂಟೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾ
ಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗಲ್ಲಗಳ ಮೇಲೆ ಹುಣ್ಣು ಇಲ್ಲವೆ ವೃಣಗಳು (Alcers) ಉಂಟಾದರೆ:—ಹಿಸಾರ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಇಲ್ಲವೆ ಸಲ್ಫರ್ ಪ್ರತಿ ೨ ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು.

26. Chest. ಎಪಿ.

ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀತ ಇಲ್ಲವೆ ಉರಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಒಂದು ಮಗುವು ಎಷ್ಟು ಸಣ್ಣದಾಗಿರುತ್ತದೋ ಯಾ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಎಷ್ಟು ಮುದಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಬೇಗ ಹಿಡಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಗಂಡಾಂತರವುಳ್ಳದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ತಲೆಸಿಡಿತದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಯ್ಯೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆಯಾಸವೂ ಜಜ್ಜಿದ ಹಾಗೆ ನೋವೂ ಕೊಡ ಇರುವದು; ಇದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಂಕೊನಾ ೨ ಘಂಟೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂಗು ಬಂದಾಗುವದು ಅಥವಾ ಬಣಗುವದಕ್ಕೆ:—ನಕ್ಸ್‌ವೊ ಮಿಕಾ.

ಕೆಂಪೇರಿದ ಮುಖ ಮತ್ತು ಜ್ವರ ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ:—ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಪ್ರತಿ ೨ ಘಂಟೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರು ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂಗಿನಿಂದ ನೀರು ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ:—ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಲ್ವಿಟೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬಣಕೆಮ್ಮು ಇದ್ದರೆ:—ನಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚು ಕಫ ಉಗುಳುವದಕ್ಕೆ:—ಟಾರ್ಟಾರ್‌ಎಮಿಟಿಕುಸ್, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

27. Dropsy of the chest, ಎದೆಯ ಜಲೋದರ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಜ್ವರ, ಆತುರತ್ವ, ಸ್ವಯಂತಪ್ಪುವದು, ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಾಟ, ಶ್ವಾಸವು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿಡುವದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸ ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಬಿಡುವದು, ನಾಡಿಗಳು ಬೇಗ ಚಲಿಸುವಂಥವುಗಳಾಗಿ ಯೂ ಅಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಉಸುರು ಕಟ್ಟುವದು, ಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ಬಡದಾಟ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕುತ್ತುವಿಕೆಯುಳ್ಳ ನೋವು; ಈ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಹಿಸಾರ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಉತ್ತಮ ಔಷಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕಫಕೋಶ, ಶ್ವಾಸಕೋಶ (Lungs)ಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆ:—ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಟಾರ್ಟಾರ್‌ಎಮಿಟಿಕುಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ; ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

Angina Pectoris.

ಎದೆಯ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು ಉಂಟಾಗುವದು

(ವಾಯುದುಮಾನವು).

ಆ ನೋವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎದೆಯ ತರುವಾಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ನೋವು ಇದ್ದ ಸಮಯ

ದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಿರಿಟ್ಸ್ ಡ್ರಿಫ್ಟ್ ಕೆಂಪರ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಜನಂತರ ಬ್ರಾ, ಯೋನಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯಾನಿಟಮ್, ಕೊಪ್ರಮ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊ ಮಿಕಾ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದನ್ನಾಪರೂ ಕೊಡಬಹುದು.

Consumption, ಹ್ವಾಮರೋಗ.

ಹ್ವಾಮರೋಗವೆಂದರೆ ಇತ್ಯಾಸಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕುರ ಇಲ್ಲವೆ ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಕೆಮ್ಮು, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೆ ತೋರಿಸುವ ರೋಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಸೀತ ಉಂಟಾಗುವಂಥಾ ಮತ್ತು ಗ್ಲಾಟ್ಕನೋವು ಉಂಟಾಗುವ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರು ತುಸು ಮಾತ್ರ ಸೀತ ಉಂಟಾದ ಕೂಡಲೆ ಫಿಫ್‌ಗೈ ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯಾನಿಟಮ್ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಗಂಟುಚಿದ್ವಾಂಶ:—ಹಿಸಾರ್ ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಒಳ್ಳೆದು.

ಒತ್ತುವಿಕೆ, ಒಣಕೆಮ್ಮು ಮತ್ತು ಉಸಿರುಕಟ್ಟುವಿಕೆ ಇದ್ದರೆ:—ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಮತ್ತು ಹಿಸಾರ್ ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಪ್ರತಿ 2 ಘಂಟೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ರಕ್ತಉಗುಳುವಿಕೆ ಇದ್ದರೆ:—ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯಾನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಇಲ್ಲವೆ ಫೊಸ್ಫೋರಸ್. ಇತ್ಯಾಸ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುವದು, ಎದೆ ಬಡಿಯುವದು ಮತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೆವರು ಬರುವದು ಕೂಡಾ ಇದ್ದರೆ:—ಬ್ರಾಯೋನಾ ಇಲ್ಲವೆ ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕು.

ಒಳ್ಳೆ ಹಸಿವೆ ಇದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೀಣತೆ ಉಂಟಾದರೆ—ಆನೊಟಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೈಕಾಲುಗಳು ಒಣಗಿದ್ವಾಗಿಯೂ, ಸುಡುವದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ:—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಜೆನ್ನಿನೆಲ್ಲಯೂ, ಎವೆಯ ಬವಿಗಳೆಲ್ಲಯೂ ನೋವು ಇದ್ದರೆ: —
ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗುಳಿಗೆಗಳ ಹಾಗೆ ಕೆಳ ಉಗುಳುತ್ತಾ ಕೆಮ್ಮು ಬರುವದಕ್ಕೆ: —
ಪಾರ್ ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಮತ್ತು ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆವರು ಬಂದರೆ ಮತ್ತು ಕೂತುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ
ಜೆವರು ಬಂದರೆ: — ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಕೀನ ಇಲ್ಲವೆಕೆಲವು ರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು ಇದ್ದರೆ: — ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್
ಮತ್ತು ಆಯೋಡಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅತಿಸಾರ ಹೊರಕಡೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರೆ: — ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಮತ್ತು
ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿಸಾರ, ರಕ್ತಉಗುಳೋಣ, ಮತ್ತು
ಕೆಮ್ಮು ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

• Pleuritis ಎದೆನೋವು, ಪಾರ್ಶ್ವಶೂಲೆ, ಪಕ್ಕೆಶೂಲೆ.

ನೋವು ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾನಗಳೊಂದರ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ
ರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು
ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉಪಶಮನಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ: —

ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸರ್ತಿ ಇವು ಸೆವೆರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪವಾದ
ಒಂದು ಒಣಕೆಮ್ಮು ಬಂದಾಗ ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಆ
ಗುತ್ತಿರುವ ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು ಇಲ್ಲವೆ ಕುತ್ವೆತ ಇರುವಾಗ್ಗೆ: — ಎ
ಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಯೋನಾ ಪ್ರತಿ ೨ ಘಂಟೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ,
ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ವರವು ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಗು
ತ್ತಿದ್ದರೆ: — ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆತುರತ್ವ, ಭಾಯಾರಿಕೆ, ಸ್ವಯತಃಪ್ಪುವದು, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರು ಸುರಿಯುವದು ಕೂಡ ಇದ್ದಲ್ಲಿ:—ಆರ್ನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ವ್ಯಾಧಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಒಂದೇಯಾಗಲಿ, ಬ್ರಾಫ್ರಿಯೋನಾ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ. ಬದಲಾಯಿಸಿ ಆಗಲಿ, ಕೊಡಬೇಕು.

False Pleurisy. ಕಛವಾತ ಇಲ್ಲವೆ ನಳವಾಯು.

ಇದು ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನರಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವಾತ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನೋವು ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿನ ಕಡೆಯ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಕೊಂಡುಹೋದರೆ:—ಫೂಯಾ ಎಂಬ ಔಷಧ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎದೆಯ ಎಲುಬಿನ ಕಡೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೋದರೆ:—ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಫ್ರಿಯೋನಾ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ನೋವು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಹೊಂದುವದಾದರೆ:—ಸಲ್ಫಿ ಟೆಲಸ್ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಚಲನೆಯಿಂದ ಅದು ವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತದಾದರೆ:—ಆರ್ನಿಕಾ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಫ್ರಿಯೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಒತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಹೆಚ್ಚುವದಾದರೆ:—ಆರ್ನಿಕಾ ಮತ್ತು ನಕ್ಸ್ ಪೊಮಿಕಾ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಎದೆಯಿಂದ ರಕ್ತುಲುಗುವದು. ಕಠಿಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇವ್ಲಿಸಿರುಹ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿ 15 ಮಿನಿಟಗೊಮ್ಮೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದಕ್ಕೆ:—ಆರ್ನಿಕಾ, ಬ್ರಾಝೀಲಿನಾ ಮತ್ತು ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದಕ್ಕೆ:—ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಬ್ರಾಝೀಲಿನಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಕೀನಾ ಮತ್ತು ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂ ಡ್ರನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಜಾತಿ ಕೆಪ್ಪು ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದಕ್ಕೆ:—ಆರ್ನಿಕಾ, ಬ್ರಾಝೀಲಿನಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ದಟವಾದ ಹೆಪ್ಪುಕಟ್ಟಿದ ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದಕ್ಕೆ:—ಆರ್ನಿಕಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ನೋರೆಯುಳ್ಳ ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದಕ್ಕೆ:—ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ ಮತ್ತು ಒಪಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬಿಂದು ಬಿಂದುಗಳಾಗಿ ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದಕ್ಕೆ:—ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉಗುಳಿದ ರಕ್ತದ ರುಚಿ ಬಾಹಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಟ್ಟಿದರೆ:—ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ಕೀನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಕ್ತ ಬಿಂದ ಹಾಗೆ ಆಗುವದಕ್ಕೆ:—ಆರ್ನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಆರ್ನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ವಾಸ ಕಷ್ಟವಾಗುವದಕ್ಕೆ:—ಆರ್ನಿಕಮ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಝೀಲಿನಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಪಿರ ಕೊಡಬೇಕು.

ನೋವು ಉಳ್ಳ ಉಬ್ಬಿಸಕ್ಕೆ:—ಆರ್ನಿಕಮ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ವಾಸವು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ:—ಬ್ರಾಝೀಲಿನಾ, ಲಿಸಿಯಾ ಮತ್ತು ಒಪಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಇರುವದಕ್ಕೆ:—ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ, ಪಲ್ನಿಟಿಲ್ಲಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎದೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಇದ್ದರೆ:—ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ರನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಎದೆಯ ಎಲುಬಿನ ಕೆಳಗೆ ನೋವು ಇದ್ದರೆ:—ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ ಮತ್ತು ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗಳ ಕೆಳಗೆ ನೋವು ಇದ್ದರೆ:—ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ ಮತ್ತು ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೋವು ಇದ್ದರೆ:—ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ಥೂಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸುಲಭದಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರವಾಗುವ ನೋವು ಇದ್ದರೆ:—ಪಲ್ನಿಟಿಲ್ಲಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯೂಗಿರಿಯಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಧ್ವನಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು ಯಾ ಧ್ವನಿ ಬೀಳ್ತುವದು ಇದ್ದರೆ:—ಹಿಸಾರ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಪಲ್ನಿಟಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಒತ್ತುವಿಕೆ ಇದ್ದರೆ:—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಟಾರ್‌ಎವಿಟಿಕುಸ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಿನಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ಹಿಸಾರ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉಸುರುಕಟ್ಟುವಿಕೆಗೆ:—ಇಪೆಕೆಕ್ವಿನಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ:—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಕೀನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೆವರು ಬರುವದಕ್ಕೆ:—ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ ಮತ್ತು ಸಿಲಿಸಿ
ಯಾ ಕೊಡಬೇಕು,

ಜ್ವರ ಇದ್ದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಚ್ಚಾಗುವದು ಇದ್ದರೆ:—ಆರ್ಸೆನಿಕ
ಮ್ ಮತ್ತು ಆಯೋಡಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು. .

ಎದೆ ಬಡಿಯುವದಕ್ಕೆ:—ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ ಮತ್ತು ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಕೊ
ಡಬೇಕು.

Chicken Pox, ಸಿತಾಳ ಇಲ್ಲವೆ ನೀರುಕೊಟ್ಟೆ.

• ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ರೋಗವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರು
ತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಗಂಡಾಂತರವುಳ್ಳದ್ದು. ಗುಳ್ಳೆ
ಗಳು ಹುಟ್ಟುವ ಒಂದು ಯಾ ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ಮೊದಲು ರೋಗಿ
ಪ್ಪನು ಇಡೀ ಸ್ನೇಹ್ಯಲಕ್ಷಣ ಜ್ವರದ ಹಾಗಿನ ನೋವಿನಿಂದಲೂ, ತಲೆ
ಸಿಡಿತದಿಂದಲೂ, ಜ್ವರದಿಂದಲೂ, ವಾಕರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನ್ನಕೋಶದ
ಮೃದುತ್ವದಿಂದಲೂ, ಉಪದ್ರವ ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಸುರುವಿನಲ್ಲಿ ಆ ಗು
ಳ್ಳೆಗಳು ಚಿಕ್ಕ ನುಸಿಗಳು ಕಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆ ಸಣ್ಣ ಕೆಂಪು ಬೊಟ್ಟುಗಳ
ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರಕಾಶ ಭೇದ್ಯ
ವಾದ ಸಣ್ಣ ಗುಳ್ಳೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸನೆ ಇಲ್ಲದ ಕೆಂಪು
ರಸಿ ತುಂಬುತ್ತದೆ; ಆ ರಸಿಯು ಹಾಲಿನ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.
ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಈ ಗುಳ್ಳೆಗಳ 3ನೇ ಯಾ 4ನೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮೈಲ
ಗಜ್ಜಿಯ ಹಾಗೆ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಗುಣಿಗಳೆಲ್ಲದೆ ತೊಗಟೆಗಳ ಹಾಗಿದ್ದು ಬಣ
ಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಭೈಷಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಛೇದನ, ಜ್ವರವೂ, ತಲೆಸಿಡಿತವೂ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಎಕ್ಸ್‌ಕೊನಿಟಿವ್ ಮ್ ೨ ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ತಲೆಸಿಡಿತವೂ, ಕೆಂಪೇರಿದ ಮುಖವೂ, ಶೂಭ್ರವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳೂ, ಭ್ರಮೆಯೂ, ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಿಲಿಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ವಾಂತಿಯೂ, ಕಳವಳವೂ, ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರುಸ್ಕೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಮತ್ತು ಥೂಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೀವು ಹೊರಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಪಾರ್‌ಸಲ್ಪಿನಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

28. Cholera. ವಾಂಞಿಭೇದಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕೊಲೆರಾ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲಿನ ಪೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಳುಕು ಬೀಳುವದು, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವ ನೋವು, ಹೊರಕಡೆ, ವಾಂತಿ, ಅಕ್ಕಿಬೆಟ್ಟಿಯ ಹಾಗೂ ಪಿತ್ತ ಮಿಶ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ವಾಸನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ನೀರಿನ ಹಾಗೂ ಟಿಚ್ಚೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಕ್ಕುಗುವ ಹೊರಕಡೆ, ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ತೊಗಲಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ತುಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ನೀಲ ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ಛಾಯೆ ಉಂಟಾಗುವದು, ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡದಿರುವ ಬಾಯಾಡಿಕೆ, ಮೂತ್ರ ಬಂಧ್ನಾಗುವದು, ಎದೆ ಒತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವದು, ತಂಪಾದ ಮತ್ತು ಆತುರವುಳ್ಳ

ಇಷ್ಟಸೋಷ್ವಾಸ, ಆಗತ್ಯಾಗ್ಯ ತಣ್ಣೀರು ಕುಡಿಯುವ ಇಭೈ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವದು, (ಹೀಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಯುವದರಿಂದ ಏನೂ ಗುಣವಿಲ್ಲ.) ನಿತ್ಯಾನವಾದ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಲವಾದ ನಾಡಿಗಳು, ದೇಹವು ಬೇಗ ಮತ್ತು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಅಶಕ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. • •

ವಾಂತಿಭೇದಿಯೂ ಬಂದು ಅಂಟುರೋಗವೆಂಬದಾಗಿ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಗಾರರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. • •

ಯಾವದೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಭಯಪಡುವದು, ಆರೋಗ್ಯವಾದ ಆಹಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವದು, ಯಾವದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಿತಿಮೀರುವದು ಮತ್ತು ಯಾವದಾದರೂ ದುಃಸ್ವಭಾವಗಳು; ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ದೇಹಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಬಿಟ್ಟು ರೋಗಿಷ್ಣನನ್ನು ಹೀಡೆಗೂ ಅದರ ಭಯಂಕರ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೂ ಗುರಿಮಾಡುವವು. ಅಂಟುರೋಗವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬೆಳ್ಳೆ ಗುಣಕರವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವದೆಂದರೆ:—ವಿಠಾಟ್ರಮ್ ಕೊಪ್ರಮ್, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್; ಈ ಔಷಧಗಳ ಪ್ರತಿ ಒಂದನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಔಷಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ.

ಇದೇರವು ಯಾವವರೆಗೆ ನೀರುಗಡ್ಡೆಯ ಹಾಗೆ ತಣ್ಣಗಾಗಿರುತ್ತದೋ ಆ ವರೆಗೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಹೊರಕಡೆ ವ ವಾಂತಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 5 ತಟಕು ಸ್ಪಿರಿಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಕೆಂಫರ್ ಅಥವಾ ಘಂಟಿ ವರೆಗೆ 5 ಮಿನಿಟಿಗೊಮ್ಮೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು; ನೀರುಹೊರಕಡೆ ಇಲ್ಲವೆ ವಾಂತಿಯು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅವೇಷಣ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸರ್ತಿ ಹೊರಕಡೆ ಇಲ್ಲವೆ ವಾಂತಿಯಾದ ಕೊಡಲೆ

ಆಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಒಂದು (Dose) ಸರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಉಳುಕುಬಿದ್ದರೆ:—ಕಾಲುಘಂಟಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೊಪ್ರಮ್ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆಸನಿಕಮ್. ಇದರ ೩ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್—ವೇಧನೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕಳೆವಳೆ, ಮರಣದ ಭಯ, ಮಲಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಸಮಾಧಾನ, ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಬೆಟ್ಟಿರುವ ಆಶೆ, ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ ನೀರು ಗಡ್ಡೆಯ ಹಾಗೆ ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ಭೆಳೆ ಮತ್ತು ಅಂಟುಳ್ಳ ಬೆವರುಗಳು, ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಉರಿಯುವ ನೋವು, ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ನೀಲ ವರ್ಣದ ನೀರಿನ ಹಾಗಿರುವ ಅತಿ ತ್ವರೆಯಾದ ಮತ್ತು ಇಘ್ನಾನುಸಾರವಲ್ಲದ ಹೊರಕಡೆಗಳು, ಮೂತ್ರ ಬಂದಾಗುವದು, ನಿತ್ರಾಣವುಳ್ಳ ನಾಡಿಗಳು, ಆತುರವುಳ್ಳ ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸಗಳು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲ ಆಸನಿಕಮ್ ಕೊಡುವದು ಉತ್ತಮ.

ವಿರಾಟ್ರಮ್. ಇದರ ೩ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್—ಅಕ್ಕಚ್ಚೆಯ ಹಾಗಿನ ಹೊರಕಡೆಗಳು, ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ಎಡಬಿಡದೆಯೂ ಆಗುವ ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ಹೊರಕಡೆ, ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಠಿಣವಾದ ಉಳುಕುಗಳು, ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ರಾಣ, ಸಕ್ಕೆಯ ಕುಂದುವಿಕೆ, ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ನೀಲ ವರ್ಣದ ನೀರಿನ ಹಾಗಿರುವ ಅತಿ ತ್ವರೆಯಾದ ಮತ್ತು ಇಘ್ನಾನುಸಾರವಲ್ಲದ ಹೊರಕಡೆಗಳು, ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ ನೀರುಗಡ್ಡೆಯ ಹಾಗೆ ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ಭೆಳೆ, ಅಂಟುಳ್ಳ ಬೆವರುಗಳು, ತೊಗಲಿನಲ್ಲಿ ನೆರಿ ಬೀಳುವದು,

ನಿತ್ಯಾಣವುಳ್ಳ ನಾಡಿಗಳು, ಕೆಂತಿದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಆತುರವುಳ್ಳ ಶ್ವಾಸೋ
ಶ್ವಾಸಗಳು, ಅಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವರ; ಈ ಸಂಗತಿ
ಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡುವದು ಉತ್ತಮ.

ಕೊಪ್ರಮ್—ಉಳುಕುಗಳು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವಾಗ್ಗೆ ಮ
ತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಉಳುಕುಗಳೇ ಆಗಿರುವಾಗ್ಗೆ ಕೊಪ್ರಮ್
ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಸೆಕೆಕ್ವಾನಾ—ಕಾರುವಿಕೆಯು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುವಾಗ್ಗೆ
ಇಸೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್—ನಾಡಿಗಳು ಕಾಣದೆ ಇರುವದು, ಸ್ವರ
ನಿತ್ತು ಹೋಗುವದು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೀತಳವಾದ
ಶ್ವಾಸ, ನಿರೂನವಾಗಿಯೂ ನೋವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾ
ಸ ಮಾಡುವದು, ಮಂದಬುದ್ಧಿ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರಿದಾಗ್ಗೆ ಕಾ
ರ್ಟೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸೆಕಾಲಿಕೊರ್ಮೊಟುಮ್—ಕೈಕಾಲುತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ
ಕಾಲಿನ ಪೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಳುಕುಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಸೆಕಾಲಿಕೊರ್ಮೊ
ಟುಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅರ್ವುಕ್ಸ್ ಗುಣವಾದ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಹತ್ತಿದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ

ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್—ಜ್ವರ, ಬಣಗಿದ ಚರ್ಮ, ತಲೆಸಿಡಿತ; ಈ ಲಕ್ಷ
ಣಗಳು ತೋರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ತಲೆಸಿಡಿತ, ಭ್ರಮೆ, ಜ್ವರ, ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಕ
ಣ್ಣುಗಳು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

29. Cold in the head. Catarrh. Coryza.

ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತ. ನೆಗಡಿ. ಸೈತ್ಯ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಛೇಳಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾಗಲೀ ಕೆಡೆಮೆಯಾಗಿ ಯಾಗಲೀ ಜ್ವರ ಬರುವದು (ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಾಗುವದು) ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ಎದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ಕಠಿಣವಾದ ತಲೆಸಿಡಿತ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಲೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ), ಸೀನು ಬರುವದು, ಮೂಗು ಬಂದಾಗುವದು, ಮೂಗಿನಿಂದ ಸಿಂಬಳ ಸುರಿಯುವದು, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಯುಂಕಾರಗಳಂಟು ನೋವು, ಉಬ್ಬಸ, ನೋವು ಉಳ್ಳ ಒಣಕೆಮ್ಮು, ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ನೀರು ಸುರಿಯುವಂಥವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಕಳವಳಗೊಳಿಸುವ ನಿದ್ರೆ, ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮೆಯಾಗುವದು, ವಾಡಿಕೆಯಾದ ನಿತ್ಯಾಣ, ರಾಚೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ವಾಕರಿಕೆಯೂ ಹೊರಕಡ್ಡಿಯೂ ವಾಂತೆಯೂ ಇರುವದು.

ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್—ಸೀತ, ಉಣಿ, ಕಠಿಣ ಜ್ವರ, ಛೇಳಿ, ಬಾಂವಾರಿ ಕೆ, ಒಣಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಂಪು ಕಣ್ಣುಗಳು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಜೋರಾದ ನೋವು; ಇವುಗಳ ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್—ವೇಧನೆ, ಕಳವಳ, ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚು ಆಯಾಸ ವಸ್ತು ಅಶಕ್ತಿ, ಸ್ವಯಂ ತಪ್ಪುವದು, ಸ್ವಾಸೋಸ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು, ಉಸುರು ಕಟ್ಟುವದು, ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ತಣ್ಣಗಾದ ಬೆವರು ಬರುವದು, ಆಯಾಸ ಪಡಿಸುವ ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ನೀರಿನ ಹಾಗೆ ಸಿಂಬಳ ಹೋಗುತ್ತಾ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಉರಿ ಇಲ್ಲವೆ ನೋವು ಆಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹೆಂಡಾಗ್ಯೆ ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇವೆಕೆಕ್ಕಾನಾ—ಜೊಲ್ಲನ್ನು ಉಗುಳುವ ವ್ಯಾಧಿ ಇದ್ದು ಕಠಿಣವಾದ ಕೆಮ್ಮು ಬರುವದು, ಹೊರಕಡೆ, ಮೂಗಿನಿಂದ ಸಿಂಬಳ ಸುರಿಯುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಾಗ್ಯೆ ಇವೆಕೆಕ್ಕಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸೆಪೊಮಿಕಾ—ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿ, ಹಸುವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಹೇಸಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಹಿಟ್ಟಿನ ಹಾಗೆ ತಾಗಿರುವದು, ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಟು ಅಂಟಾಗಿ ಇರುವದು, ಮಲಬದ್ಧ; ಕುತ್ತುವ ಹಾಗಿನ ತಲೆಸಿಡಿತ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು ಇಲ್ಲವೆ ಮುಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರದ ಮತ್ತು ಒತ್ತುವಿಕೆಯ ಭಾವನೆ, ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಕಳವಳಗೊಳ್ಳುವ ನಿದ್ರೆ, ಟೊಳ್ಳಾದ, ಒಣ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಮ್ಮು, ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೂಗಿನಿಂದ ಸಿಂಬಳ ಸುರಿಯುವದು, ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂಗು ಒಣಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ ನಕ್ಸೆಪೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

30. Colic. ಉದರಶೂಲೆ (ಹೊಟ್ಟೆನೋವು).

ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ; ಇವುಗಳು ಮುಖ್ಯ ಔಷಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಎರಡೇ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಗುಣವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ 10 ಯಾ 15 ಮಿನಿಟಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬೆಂದೊಂದು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪಿತ್ತದಿಂದಾದರೆ:—ನಕ್ಸೆಪೊಮಿಕಾ, ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ವಾಹಿನಿಯಿಂದ ಆದರೆ:—ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ನಕ್ಸೆಪೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದರೆ:—ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಇವೆಕೆಕ್ಕಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮ್ನೂಲವ್ಯಾಧಿಯು ಹೊಟ್ಟೆನೋವಿಗೆ:—ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋವಿಜಿಟಾಲಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಲಿಜೆಯ (Liver) ನೋವಿಗೆ:—ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಕೀನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬಿಕ್ಕಳಿ (Kidneys) ಸಂಬಂಧವಾದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವಿಗೆ:—ಕೆಂಟೆರಿಸ್ ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹುಳಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವಿಗೆ:—ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕೀನಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

31. Constipation. ಮಲಬದ್ಧವಾಗೋಣ. . .

ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಕ್ರಿಯೋಸಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಒಪಿಯಮ್, ಪ್ಲೆಟಿನಾ ಮತ್ತು ಲಿಕೋಪೊಡಿಯಮ್; ಸಾಧಾರಣ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾವೇ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ತೆಗದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. * ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಯಾ ನಾಲ್ಕು ಔಷಧಗಳನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ವರ್ತಿ ಒಂದು ವಾರದ ವರೆಗೆ ಒಂದರ ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಮತ್ತು ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದು ಯಾ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ದಿವಿಯಂತೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಡಿಲ್ಯೂಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೇ ಇರಬೇಕು.

ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ—ದೀರ್ಘಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಮಲಬದ್ಧ ಆಗೋಣ ಯಾ ಒಂದಾವರ್ತಿ ತೆಳ್ಳಗೆ ಹೊರಕಡೆಯಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಮಲಬದ್ಧಾಗುವದು, ಮಲವು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗಡ್ಡೆಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಅನೋಕಾಪಸಿಫಿ ವೀಸಿ ಎಂಬ ಔಷಧವಾಗಿ ಗೊರಗಾಡೆ ಗೊರಗಾಡೆ ಗೊರಗಾಡೆ

ಇಂಥೆಲ್ಲ, ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಹೂಸುಗಳು, ವಾತಪ್ರಕೃತಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬುವಿಕೆ, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣತ್ವ, ಅರ್ಜೀರ್ಣ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಟ್ಟನಂಜು, ತಲೆಸಿಡಿತಿ, ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ಅಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ನಿದ್ರೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಉಪದ್ರವದಿಂದ ಮಲಬದ್ಧ, ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಜಡತ್ವ, ಅಮಲುವುಳ್ಳ ಸರಾಯಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವದರಿಂದ ಯಾವಿತಿಮೀರಿ ತಿನ್ನುವದರಿಂದ ಮಲಬದ್ಧ, ಅತಿರೇಕವಾಗಿ ಕಲಿಯುವದರಿಂದ ಮಲಬದ್ಧ, ಬಹು ಸಮಯ ಕೂಡುವ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮಲಬದ್ಧ, ಅತಿಸಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಜುಲಾಬು ತೆಗದುಕೊಂಡದರಿಂದ ಮಲಬದ್ಧ, ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಹೆಂಡತುಡಿಕರಿಗೆ ಯಾವಿತ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಮಲಬದ್ಧವಾಗೋಣ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಲ್ಫರ್—ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಬಹುಶಾ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗುದದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಹುರುಕುಮಾತ್ರ ಇದ್ದು ಘಟ್ಟಯಾಗಿಯೂ ಉರುಟು ಲದ್ದಿಗಳ ಹಾಗೆಯೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ನೋವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ಹೊರಹಡೆ ಆಗುವ ಮಲಬದ್ಧಕ್ಕೆ ಕೊಡ ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಯೋನಾ—ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅಚೈತನ್ಯ ಇದ್ದು ಮಲಬದ್ಧವಾಗೋಣ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಅತಿಸಾರ ಇದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಮಲಬದ್ಧವಾಗುವಿಕೆ, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿ, ತಲೆಸಿಡಿತಿ, ಭೇಳಿ, ಉರಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಜಾರು ಮತ್ತು ವಾತರೋಗ ಇದ್ದವರಿಗೂ ಮುದುಕರಿಗೂ ಬಹು ಸಮಯ ಕೂಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವುಳ್ಳವರಿಗೂ

ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮಲಬದ್ಧವಾಗೋಣ; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪ್ಲೆಟಿನಾ—ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೊಡುವ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳವರಿಗೂ ಅಮಲುವುಳ್ಳ ಸರಾಯಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವವರಿಗೂ ದೀರ್ಘಕಾಲ ವರೆಗೆ ಮಲಬದ್ಧ ಇರೋಣ, ಮಲದ ಸಣ್ಣ ತುಂಡು ತುಂಡುಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತಾ ಮೈಯ್ಯೆಲ್ಲಾ ಭಳಿಯಾಗುತ್ತಾ ಅನೇಕಾ ವರ್ತಿ ಹೊರಕಡೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಪಡೋಣ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಾಗ್ಯೆ ಪ್ಲೆಟಿನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬಹಿಯಮ್—ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಜಡತ್ವ ಇರುವದರಿಂದ ಮತ್ತು ಗುದದ್ವಾರವು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇರುವದರಿಂದ ಹೊರಹಡೆಯಾಗದೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಮಲಬದ್ಧವಾಗೋಣ, ಹೆಂಡಕುಡಿಕರಿಗೂ ಬಹು ಸಮಯ ಕೊಡುವ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳವರಿಗೂ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮಲಬದ್ಧವಾಗೋಣ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಅತಿಸಾರ ಇದ್ದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಲಬದ್ಧವಾಗೋಣ, ಜುಲಾಬು ತೆಗ್ಗದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಮಲಬದ್ಧವಾಗೋಣ, ಘಟ್ಟಿಯಿಂದ ಮುದ್ದೆ ಮುದ್ದೆಗಳಾಗಿ ಹೊರಕಡೆ, ತಲೆತಿರುಗುವದು, ತಲೆಸಿಡಿತ, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ರುಚಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಅಸಮಾಧಾನ, ಪಕ್ಷವಾತದ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಕೂಡ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಬಹಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಲಿಕೊಪೊಡಿಯಮ್. ಇದರ 18ನೇ ಮತ್ತು 30ನೇ ಡಿಲೂಶನ್‌ಗಳು—ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಉಪದ್ರವ ಮತ್ತು ಶಬ್ದವಾಗೋಣ, ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಉರಿಯುಭಾವನೆ, ಮಲವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಉರುಟಾಗಿಯೂ ಘಟ್ಟಿ ಉಂಡೆಗಳಾಗಿಯೂ

ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳಾಗಿಯೂ ಬಹು ಕಷ್ಟವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಮಲದೊಡನೆ ನೀರು ಕೂಡಿರುವದಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಮಲ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ನೀರು ಹೋಗುವದಾಗಿಯೂ ಯಾ ಗುದದ ನೋವಿನಿಂದ ಮಲಬಂದಾಗುವದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಗುದದಲ್ಲಿ ತು ರಿಸುವಿಕೆಯೂ ಬಿಗಿಯುವಿಕೆಯೂ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇ ರುವಾಗ್ಯೆ ಲಿಕೋಪ್ರೊಡಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

32. Convulsions. ಕಳವಳಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರಲಾಪಸನ್ನಿ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು:—ಸ್ತೃತಿ ತಪ್ಪುವದು, ಕಣ್ಣು ತಿ ರುಗಿಸುವದು, ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುವದು, ಅಂಗೈಗಳನ್ನು ಮುಪ್ಪಿ ಕೆ ಟ್ಪುವದು, ದೇಹ ಮುರುಟುವದು, ಮರಕೆಟ್ಟುವದು, ಭೇಯಾಗುವ ದು, ದೇಹ ಮತ್ತು ಕೈಕಾಲುಗಳು ನಡುಗುವದು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಭಯಂ ಕರವಾದ ಬಿಳಿ ಭಾಯಿ ಇಲ್ಲವೆ ಹೊಗೆಯ ವರ್ಣ ಇರುವದು. ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಆರ್ನಿಕಾ, ಕೀನಾ, ಕೆಪೊಮಿ ಲ್ಲಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿ ಕಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಬಪಿಯಮ್, ಪ್ಲೆಟಿನಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೂಡ ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಕಳವಳಗಳು ಪೆಟ್ಟುತಾಗಿದರಿಂದ ಉಂಟಾದವು ಗಳಾದರೆ:—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹುಳಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದರೆ:—ಸೀನಾ, ಕೆಲ್ಮಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್; ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಷುಕ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಬರುವಾಗ್ಯೆ ಕಳವಳಗಳು ಉಂಟಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚು ಅಸಮಾಧಾನ, ಕೂಗು, ಮುಪ್ಪಿ ಕೆಟ್ಟುವದು, ಒಂದುಗಲ್ಲ ಪಿಂಸಾ

ಗಿರುವುದು, ಯಾವಾಗಲೂ ತಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುವುದು, ಜ್ವರ ಬರುವುದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕಳವಳಗಳಿಗೂ ಕೆಮೊ ಮಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೆದುಲು ಮತ್ತು ನರಗಳು ಅಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಾಂಗ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಖವು ಕೆಂಪು ವ ಬಿಸಿಯಾಗಿರುವುದು, ಕಣ್ಣಿನ ಬೊಂಬೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಭೀಕರ ದೃಷ್ಟಿ, ಇಡೀ ಮೈಮರಗಟ್ಟುವುದು, ಕೈಗಳನ್ನು ಕೊಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಕೈಗಳು ಒಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಸುಡುವಂಥವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು, ಫಕ್ಟೇ ಹಾರಿಬೀಳುವುದು ಯಾನೆ ಮೈತೆಗಿಯುವುದು, ಜ್ವರ ಬರುವುದು; ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಲಿಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಫಕ್ಟೇ ಅಥವಾ ಜೋರಿನಿಂದ ಎಳುವುದು, ವೈಯ್ಯಿಲ್ಲಾ ನಡುಗುವುದು, ಘಳಿಗೆಗೊಮ್ಮೆ ಕಳವಳಪಟ್ಟು ಕೊಗುವುದು, ಮತ್ತು ಇದರ ಸಂಗಡಲೇ ಜ್ವರ ಬರುವುದು ಮತ್ತು ಬೆವರುವುದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಸ್ವಸ್ಥವು ಕೆಟ್ಟ ಆಹಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಮಿತಿಮೀರಿ ತಿಂದದರಿಂದ ಉಂಟಾದರೆ ಮತ್ತು ವಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ ವ ನೀರು ಹೊರಕಡೆ ಇದ್ದು ಕೈಕಾಲು ಬಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವೇಕ್ಷೆ ಪಡುವುದು; ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೇರೆ ಉಪಶಮನಗಳಿಗೆ ನರಗಳ ತೋಗಗಳ (Muscles) ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

33. Corns. ದಡ್ಡುಗಳು.

ದಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಸುಲಿದು ಎಂಟು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಬಿಳಿಗೈ ಮೆತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ಯೂಮ್ (Petroleum) ಎಂಬ ಕೆಲ್ಲಿಂಣೆಯಿಂದ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಥೊಯಾ ಮತ್ತು ಕಾಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದನ್ನಾದರೂ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

34. Cough. ಕೆಮ್ಮು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕಠಿಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ 15 ಮಿನಿಟಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ, ಸಾಧಾರಣ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಸಹಾ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಣಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಮ್, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಕೊಪ್ರಮ್, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಬೆಲಿಡೋನಾ ಮತ್ತು ಇಪೆಕಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಡಿಲಾಗಿ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಹಿಪಾಕ್ರಾಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಮತ್ತು ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆಯಾಸ ಪಡಿಸುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಕೊಪ್ರಮ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಬೆಲಿಡೋನಾ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉಸುರು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಇಪೆಕಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಳವಳ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಕೊಪ್ರಮ್, ಇಪೆಕಕ್ವಾನಾ, ಬೆಲಿಡೋನಾ ಮತ್ತು ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆರಿಣವಾಗಿ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಇಪೆಕೆಕ್ಕಾನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಖಾಸವುಳ್ಳ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಆಸನಿಕಮ್, ಇಪೆಕೆಕ್ಕಾನಾ ಮತ್ತು ಡ್ರೊಸೆರಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸರ್ತಿ ಸರ್ತಿಯಾಗಿ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಆಸನಿಕಮ್, ಇಪೆಕೆಕ್ಕಾನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ಸೆಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮುಕ್ಕಳ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಇಪೆಕೆಕ್ಕಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಸಲ್ಫರ್, ಇಪೆಕೆಕ್ಕಾನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪಲ್ಸೆಟಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಹಿಸಾರ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಮತ್ತು ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ತಂಘಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ಕಾನಾ, ಹಿಸಾರ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗಂಟಿನ್ನಲ್ಲಿ ತುರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ನಕ್ಸ್‌ಫೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ತಲೆಸಿಡಿತ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ನಕ್ಸ್‌ಫೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಮ್ಮಿನ ತರುವಾಯ ಹೇಸಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಂತಿ ಹುಟ್ಟುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಇಪೆಕೆಕ್ಕಾನಾ, ಕೊಪ್ರಮ್ ಮತ್ತು ಪಲ್ಸೆಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚು ಕಫ ಹೋಗುತ್ತಾ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಹಿಪಾಥರ್‌ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಟಾರ್‌ಟಾರ್‌ಎಮಿಟಿಕುಸ್ ಮತ್ತು ಇಪಿಕೆಕ್ವಾ ನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಫ ಹೊರಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಟಾರ್‌ಟಾರ್‌ಎಮಿಟಿಕುಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ಪಲ್ವಿ ಟಿಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅರಸಿನ ವರ್ಣದ ಮತ್ತು ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ಕಫ ಹೋಗುತ್ತಾ ಬರುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಸಲ್ಫರ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ಟಾರ್‌ಟಾರ್‌ಎಮಿಟಿಕುಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೀವುಗಟ್ಟಿದ ಯಾನೆ ಕೀವು ಉಳ್ಳ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಹಿಪಾಥರ್‌ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಕ್ತದ ಕಿರಣಗಳುಳ್ಳ ಕಫವನ್ನು ಉಗುಳುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಪಲ್ವಿ ಟಿಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ದಟವಾದ ನೊರೆಯುಳ್ಳ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಟಾರ್‌ಟಾರ್‌ಎಮಿಟಿಕುಸ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉರುಟಾದ ಸಣ್ಣ ಗುಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಉಗುಳುವ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ:—ಹಿಪಾಥರ್‌ಸಲ್ಪುರಿಸ್ ಮತ್ತು ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೊರಳು, ಗಂಟು ಮತ್ತು ಎದೆಯ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಮ್ಮು ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ವೈದ್ಯಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್—ಕೆಮ್ಮು ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಚಿಕೆದ್ವಾಗಿಯೂ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಹಿಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವಾಗ್ಗೆ, ಬಹುಶಃ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಯೂ ಉಸುರುಗಟ್ಟು

ವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವಾಗ್ಯೋ, ಇವನು ಸೋತವನು ಮೌಢ್ಯವಾದವನು
ಕಷ್ಟವಾದವನು, ಇವನು ಸೋತವನು ಮೌಢ್ಯವಾದವನು ಸಬ್ಬವಿಲ್ಲದೆ ಇವನು
ಸವು ಬೆಕ್ಕದಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಬೇಗ ಬೇಗನೇ ಬರುವದಾಗಿಯೂ ಇವನು
ವಾಗ್ಯೋ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೊನಿಟಮ್ ಉತ್ತಮ ಔಷಧವಾಗಿ ಹೇಳಿಯಿದೆ.
ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಜ್ವರಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ, ಹಸನಾದ ಮುಖ,
ನಾಡಿಗಳು ತ್ವಣಿಯಾಗಿಯೂ ಘಟಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ನಡಿಯುವದು, ಕೆ
ಮ್ಮ ಬರುವಾಗ್ಯೋ ಯಾ ಇವನು ಸೋತವನು ಮೌಢ್ಯವಾದವನು ಎದೆಯಲ್ಲಿ
ಅಥವಾ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚುವ, ಕುತ್ತುವ ಅಥವಾ ತುರಿಸುವ ನೋ
ವು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ತುರಿಸುವದೇನೆಯಿಂದ ಕೆಮ್ಮು
ಉದ್ರೇಕವಾಗುವದು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು, ಗಂಟು ಬೀ
ಳುವದು, ನಿತ್ಯವೂ ಅಪಸ್ವರ, ಕೆಳ ಉಗುಳುವಿಕೆ, ಕೆಳವು ದಟ
ವಾಗಿಯೂ ಬಿಳಿಯಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ರಕ್ತವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಉಗು
ಳುವದು, ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ
ಯೂ ಸಿಟ್ಟುಬಿಡದಾಗಲೂ ಉಪದ್ರವಪಟ್ಟಾಗಲೂ ಏನಾದರೂ
ತಿಂದ್ರಯಾ ಕುಡಿದಾಗಲೂ ಮಾತೃಕಾಡಿದಾಗಲೂ ಅತ್ತೆ ಇತ್ತೆ ಬಲಿಸಿ
ದಾಗಲೂ ಕೂತುಕೊಂಡಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾನಾದಾಗಲೂ ತಂಘಾ
ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡಾಗ ಕೂಡ ಕೆಮ್ಮು ಬರುವದು. ಈ ಕೆಮ್ಮು
ಗಳು ಕಂಡಾಗ್ಯೋ ಸಹಾ ಎಷ್ಟೊನಿಟಮ್ ಕೂಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ---ಕೆನಿಣವಾಗಿಯೂ ಅರ್ಥ ಆರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಬೆಕ್ಕು
ದಾಗಿಯೂ ಬಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಟೊಳ್ಳಾಗಿಯೂ ಕೆಳವಳಹುಟ್ಟಿಸು
ವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಸ್ಥಳಬೇನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಬಹುಶಾ ಬಿಡದೆ ಬ
ರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಕೆಮ್ಮು ಬರುವದ್ದು; ಈ ಕೆಮ್ಮು ಸ್ವಾಸೋ
ಸ್ವಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡದು; ಸಂಗಡಲೇ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ತಲೆಸಿಡ್ತೆ,

ಕಂಪು ಹಸೆನಾದ ಮುಖ, ಸೀನು ಬರುವದು, ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ತ ಸು
ರಿಯುವದು, ಗಂಟುನೋವು, ಗಂಟು ಬೀಳುವದು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ
ಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು,
ಗುಣಗಳ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ನೋವು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವದು,
ಕಠಿಣವಾಗಿ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬಡಿಯುವದು, ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ಕಿರಿಕೊ
ಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು ಇರುವದು, ಗಂಟಿನ
ಲ್ಲಿ ತುರಿಸುವಿಕೆ ಉಂಟಾದರಿಂದ ಕೆಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚುವದು, ಸಂಯಂಕಾಲ
ದಲ್ಲಿಯೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಂದಕೊಡಲೆಯೂ ನಡೆದಕೊಡ
ಲೆಯೂ ಕೆಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚುವದು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಬೆ
ಲೆಜೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ—ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ಒಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೇನೆ
ಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಉಸುರುಗಟ್ಟುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಬಹುಶಾ
ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಕೆಮ್ಮುಬರುವದು, ಸ್ವಲ್ಪವು
ಳ್ಳ ಸಡಿಲಾದ ಕೆಮ್ಮು, ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ
ಕೆಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮಿನ ಸಂಗಡ ತಲೆಸಿಡಿತ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಮಲಬದ್ಧ, ಬ
ದಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಎದೆಯ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತುವ ಮತ್ತು ಕುತ್ತುವ ನೋ
ವು, ಆಹಾರ ಕಾರುವದು, ಭೇಳಿ ಮತ್ತು ಇಡೀ ವೈಯಲ್ಲಿ ವಾತ
ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೋವುಗಳು, ಬಳಿದಾದ ಅಥವಾ ಅರಸಿನಿ ವರ್ಣದ ಇ
ಲ್ಲವೆ ಜಿಗುಟುಳ್ಳ ಹೇಸಿಕೆಯಾದ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ರಕ್ತದ ಗಿರಿಗ
ಳುಳ್ಳ ಕೆಳ ಉಗುಳುವಿಕೆ, ಬಿಸಿಘಾಳಿಯಿಂದ ತಂಘಾಳಿಗೆ ಹೋದರೆ
ಯಾ ತಂಘಾಳಿಯಿಂದ ಬಿಸಿಘಾಳಿಗೆ ಹೋದರೆ, ವನಾದರೂ ಕುಡಿದರೆ,
ಸ್ವಲ್ಪ ನಡೆದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಸಿಟ್ಟುಬಂದರೆ, ಸಾ
ಯಂಕಾಲವಾದರೆ, ನೋವಿಲ್ಲದ ಬದಿಯಿಂದ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡರೆ, ನೋವು

ಹೆಚ್ಚುವದು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಿಪಾರ್ಸಲಪುರಿಸ್—ಗಂಟಿಗನಲ್ಲಿಯೂ ಎದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು ಇದ್ದು ಒಣಗಿದ ಹಾಗೆ, ಧ್ವನಿಕೆಡಿಸುವ, ಉದ್ದವಾದ, ಉರಿಯುವ, ನೋವು ಉಳ್ಳ ಯಾ ಸಡಿಲಾದ ಕೆಮ್ಮು; ಈ ಕೆಮ್ಮು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಂಘಾಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು ಅಥವಾ ಮಾ ತಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಯಾವದೊಂದು ಸ್ವಾಧಿಕಾರವಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು; ಗಂಟಿಗನಲ್ಲಿ ತುರಿಸುವಿಕೆಯೂ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಿರಿಕಿರಿ ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯೂ ಇರುವದು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಹಿಪಾರ್ಸಲಪುರಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮುರೂಗ್ಗುರಿಯಸ್—ಕೆಮ್ಮು ಒಣಗಿದದ್ದಾಗಿಯೂ ಆಯಾಸವೆಡಿ ಸುವಂಥಾದದ್ದಾಗಿಯೂ ಖಳಖಳಿಸುವದಾಗಿಯೂ ಕಟಬೇನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ಸಡಿಲಾಗಿಯೂ ಗಂಟಿಗನಲ್ಲಿ ಉರಿ ಮತ್ತು ತುರಿಸುವಿಕೆ ಇದ್ದು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಕೆಮ್ಮಿನ ಸಂಗಡಲೇ ತಲೆಸಿಡಿತ, ಭಿಳಿಯಿಂದ ನಡುಗುವದು, ಜ್ವರ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ವಾಂತಿ, ಕೆಲವು ಸೌರಿ ರಕ್ತಕಾರುವದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆವರುಬರುವದು ಮತ್ತು ಹೊರಕೆಡೆಯಾಗುವದು, ಮೂಗಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಂಬಳಿಸುರಿಯುವದು, ಮೂಗಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಬಾಯಿಯಿಂದ ರಕ್ತಸುರಿಯುವದು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಕೆಳ ಉಗುಳುವದು, ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಸಂತರವೂ ಮಾತಾಡಿದ ಸಂತರವೂ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡಿರುವಾಗಲೂ ಚರಿಸಿದಾಗಲೂ ಕೆಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚುವದು. ಈ ಕುರುಹುಗಳು ತೋರಿದರೆ ಮುರೂಗ್ಗುರಿಯಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸೆವೂಮಿಕಾ—ಕೆಮ್ಮು ದೊರಗಾಗಿಯೂ, ಒಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಧ್ವನಿಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಆಯಾಸಪಡಿಸುವಂಥಾ ದ್ದಾಗಿಯೂ ಕೆಳವಳಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಗಂಟೆನ್ನಲ್ಲಿ ತುರಿ ಸುವಿಕೆಯೂ ಪರಚುವಿಕೆಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ವದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಮತ್ತು ಇಂಥಾ ಕೆಮ್ಮಿನ ಸಂಗಡಲೇ ಕಠಿಣವಾದ ತಲೆಸಿಡಿತ, ಧ್ವನಿಬೀಳುವದು, ಗಂಟೆನ್ನಲ್ಲಿ ದೊರಗುತನ ಮತ್ತು ನೋವು, ಎದೆ ಒತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವದು, ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯ ಅಥವಾ ಅನ್ನಕೋಳದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋವು ಮತ್ತು ವಾಂತಿ ಆಗುವದು. ಯಾವದೊಂದು ಮಾನಸಿಕ ಕೆಲಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಕೆಳವಳದಿಂದ ಕೆಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚುವದು, ಇಲ್ಲವೆ ಪಾತ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಹಗಲುಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ 'ಮಲಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಘಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಸಿಗೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚುವದು. ಈ ಕುರುಹುಗಳು ಕಂಡರೆ ನಕ್ಸೆವೂಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಫೊಸ್ಫೊರಸ್—ಕೆಮ್ಮು ಒಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಬೆಕ್ಕದಾಗಿಯೂ ಖಳಖಳಿಸುವದಾಗಿಯೂ ಗಂಟೆನ್ನಲ್ಲಿ ತುರಿಸುವಿಕೆ ಇರುವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ವದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು; ಈ ಕೆಮ್ಮಿನ ಸಂಗಡಲೇ ಗಂಟೆನ್ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಒಣಗುವಿಕೆಯೂ ನಿತ್ಯಾಣವುಳ್ಳ ಮೆಲ್ಲಗಾದ ಧ್ವನಿಯೂ ಧ್ವನಿಬೀಳುವಿಕೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾದ್ದ ಉಸುರುಗಟ್ಟುವಿಕೆಯೂ ಇರುವದು; ಇವುಸಮೇತ ಬೆಕ್ಕದಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟಪಡಿಸುವದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು; ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುವಿಕೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ವೇಧನೆಯೂ ಭಾರವೂ ಕುತ್ತುವ ಹಾಗಿನ ನೋವೂ ಇರುವದು; ಗಂಟೆನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಎದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತುರಿಸುವ ಭಾವನೆ, ನೋವು ಮತ್ತು ಸೀತೆ, ಬೆವರುಬರಲಿಕ್ಕೂ ಹೊರಕಡೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೂ ಸಂಭವವಿರುವದು;

ಕಲುದಿನ ವರ್ಣದ, ಅಂಟುಳ್ಳ, ಸ್ನೇಹ್ಮತರದ, ಕೀವುಗಟ್ಟಿದ, ಹಸು
ರು ಬಣ್ಣದ ಯಾ ರಕ್ತಕೂಡಿರುವ ಕೆಳವನ್ನು ಉಗುಳುವದು; ತ್ಯಾ
ವ ಮತ್ತು ತಂಘಾಳಿಯು ಹ್ಯಾಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕುಡಿಯುವದೂ
ವಾರಾಡುವದೂ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೇ ಬದಿಯಿಂದ ಮಲಗುವ
ದು ಕೂಡ ಕೆಮ್ಮನ್ನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡುವದು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡರೆ
ಶ್ವೇತೋನ್ನರಸ ಕೂಡಬೇಕು.

ಸಿಲಿಸಿಯಾ—ಖಳಿಖಳಿಸುವ, ಆಯಾಸಪಡಿಸುವ, ಉಸುರುಗಟ್ಟು
ವ, ಗಂಟೆಗಲ್ಲ ಕೆಚ್ಚಿಲು ಯಾನೆ ಚಕ್ಕಲಗುಲ ಉಂಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆ
ಚ್ಚಾಗುವ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ನೇಹ್ಮವನ್ನು ಯಾ ಹೆಚ್ಚು ಕೀವು ಅಥವಾ ಬ
ದಲ ರಕ್ತವನ್ನು ಉಗುಳುವ ಕೆಮ್ಮು; ಚಲನೆಯಿಂದಲೂ ಮೌತಾಡುವ
ದರಿಂದಲೂ ಕೆಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚುವದು. ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಸಿಲಿಸಿಯಾ
ಕೂಡಬೇಕು.

ಸೆಲ್ಫರ್—ನಿರಂತರವಾದ ಭೋಕೆಮ್ಮು, ಆಹಾರತೆಗದುಕೊಳ್ಳು
ವದರಿಂದ ಅದವಾ ಮೊಡ್ಡೆ ಇವಾಸೂಳಿಯುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ,
ಸಡಿಲಾದ ಬಟ್ಟೆಹಿಡಿದ ಕೆಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮಿನ ಸಂಗಡ ಧ್ವನಿಗಿಡುವದು, ನಿ
ಧಾನವಾದ ಯಾ ಬಹುಶಾ ನಿತ್ತುಹೋದ ಧ್ವನಿ ಕಷ್ಟವುಳ್ಳ ಮತ್ತು
ಚಿಕ್ಕದಾದ ಇವಾಸೂಳೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆ
ಚ್ಚು ಉಸುರುಗಟ್ಟುವದು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕುತ್ತುವ ಹಾಗಿನ ನೋವು,
ಭಾರ ಅಥವಾ ಒತ್ತುವಿಕೆ; ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತಪ್ರಕೃತಿ ಇರುವದು, ತಲೆ
ಸಿಡಿಲದೊಂದಿಗಿರುವ ಕೆಮ್ಮು, ಮೂಗಿನಿಂದ ಸಿಂಬಳ ಸುರಿಯುವದು,
ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೊಂದದಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು ಇರುವದು, ಆ
ಹಾರ ಅಥವಾ ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದು, ಗಂಟೆಗಲ್ಲ ದೊರಗಿತನ ಮ
ತ್ತು ತೊರೆ ಕೆ ಇರುವದು, ಬಿಳಿದಾದ ಮತ್ತು ದಲವಾದ ಸ್ನೇಹ್ಮ

ಅಥವಾ ದುರ್ಗಂದವುಳ್ಳ ಕೀವು ಇಲ್ಲವೆ ಅರಸಿನ ಮೆತ್ತು ಹಸುರು ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಉಪ್ಪು ಯಾ ಸೀಯಾದ ರುಚಿಯುಳ್ಳ ಸೆಫವನ್ನು ಉಗುಳು. ವದು, ಕೆಮ್ಮು ವಾದಿಕೆಯಾಗಿ ತಂಘಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾ ತ್ಯಾವವುಳ್ಳ ಘಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಕಾರ ತೆಗದುಕೊಂಡ ನಂತರವೂ ಮಾತಾಡಿದ ನಂತರ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು. ಈ ಕುರುಹುಗಳು ಕೆಂಡಲ್ಲಿ ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

35. Cod-liver-oil.

ಕೊಡ್ ಎಂಬ ಮೀನಿನ ಕೆಲಿಜೆಯ ಎಣ್ಣೆ.

ಇದು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಹೈಯರೋಗ, ಎದೆರೋಗ, ಗಂಟು ಮತ್ತು ಕೊರಳಿನ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ವಾತದ ಉಪದ್ರವ, ಗಂಡಮಾಳೆ, ಚರ್ಮರೋಗ ಮತ್ತು ವಾಡಿಕೆಯಾದ ಅಶಕ್ತಿಗೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಯಾ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಪ್ರತಿ ಊಟದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊದಲು ಒಂದು ಟೀಸ್ಪೂನ್ ಯಾ ಒಂದು ಸ್ಪೂನ್ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

36. Cramps. ಉಳುಕುಗಳು

ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಉಳುಕುಗಳು ಬಿದ್ದರೆ:—ಸಕ್ಸ್‌ಫೊಮಿಕಾ, ಕೊಪ್ರಮ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಯೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಉಳುಕುಗಳು ಬಿದ್ದರೆ:—ಸಕ್ಸ್‌ಫೊಮಿಕಾ, ಸಿಪಿಯಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಮತ್ತು ವಿರಾಟು. ಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾಲುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳುಕುಗಳು ಬಿದ್ದರೆ:—ಕೊಪ್ರಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ರಸೊಪ್ಪಿಕ್‌ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಮತ್ತು ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

37. Cuts. ಘಾಯಗಳು.

ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆನಿಕ್‌ದ 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್, ಬಹಿರ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಆನಿಕ್‌ದ ಮದರ್‌ಟೆಂಕ್ಟ್‌ರ್ ಕೊಡ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

38. Croups. ಶ್ವಾಸಕೋಶನಾಳಯ ವ್ಯಾಧಿ.

ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ರೋಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗವು ಸೀತದಿಂದ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ನಿಟಮ್ಸ್ ಒಳ್ಳೆ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ ಮೂಗಿನಿಂದ ನೀರು ಅಥವಾ ಸಿಂಬಳವೂ ಸುರಿಸುತ್ತಾ ಮುಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ಫೋವು ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ:—ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯ ಸ್ತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. ಧ್ವನಿ ಬಿಳುವದೂ ಜೋರಾದ ಬಣಕೆಮ್ಮೂ ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ:—ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್ ಅಥವಾ ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಕೆಮ್ಮಿನ ಸಂಗಡ ಹೆಚ್ಚು ಕಫ ಹೋಗುವಾಗ್ಯೆ:—ಡುಲ್ಕಾಮ್‌ರಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಎರಡನೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಮ್ಮು ಕಳವಳ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಸೆಟಬೇನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಮಗುವಿನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೆಪ್ಪು ಯಾ ಕೆಂಪುರಂಗು ಎರುವದು. ಶ್ವಾಸ ಕೆಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಗುವದು. ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಪ್ರಮ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೊ

ವೆಜಿಟಾಲ್‌ನ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ; ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೀನಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಅಥವಾ ಮರ್ಮ್ಯುರಿಯಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗುವ ವಿಷಮಜ್ವರದ ಸಂಗಡ ಉಂಟಾಗಿ ಗಲಿಬಿಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ; ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮೆದುಲಿನ ರಕ್ತ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಯಾ ಇಳಿಯೋನ (Bronchitis) ಇವುಗಳಿಗೆ:—ಬ್ರಾಂಕೈಟಿಸ್ ಮತ್ತು ಫೋಸ್ಫೋರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

39. Cancer. ಅರ್ಬುಸರೋಗ.

(ಈ ರೋಗವು ದೇಹದ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ; ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದರೆ ಪಿನಾಸಿಯೆಂತಲೂ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಗಂಡಮಾಲೆಯೆಂತಲೂ ನಾನಾ ವಿಧ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವದು).

ದೇಹದ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅರ್ಬುಸರೋಗಕ್ಕೆ:—ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಥೂಯಾ ಮತ್ತು ಕೆಲ್ಮರ್‌ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆಳಿಂಬೆಯ ಹಾಗೆ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ:—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ನಿಟ್ರಿ ಆಸಿಡಮ್, ಫೋಸ್ಫೋರಸ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲ್‌ನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉಗುಳುಹಿತ್ತ ಮೊದಲಾದ ರಸಗಳು ಉಂಟಾಗುವ ಇದೀರದೊಳಗಣ ಗಂಟುಗಳು ಯಾವನಿ ಮಾರಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವು ಉಂಟಾದರೆ:—ಮರ್ಮ್ಯುರಿಯಸ್, ಕೊನಿಯಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ಆಯೋಡಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವು ಉಂಟಾದರೆ —ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ಒರಮ್‌ಫೋಲ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ತುಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದರೆ:—ಕೊನಿಯಮ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದರೆ: — ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್ ಮತ್ತು ನಿಟ್ರೋಸಿಡಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದರೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದರೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ ಮತ್ತು ಲಿಕೋಪೊಡಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದರೆ:—ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ದೇಹದ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದರೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಕೊನಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹುಣ್ಣಾದ ಅಥವಾ ಕೀವುಗಟ್ಟಿದ ಅರ್ಬುರೋಗಕ್ಕೆ:—ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಲಾಕೆಸಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

40. Causes, ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಔಷಧಕೊಡೋಣ.

ಸಿಟ್ಟು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸುಖನವು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ರುಸ್ಸೊ ಪ್ರಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ವಿಟೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸೀತೆ ಯಾ ಛೇ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬ್ರಾ
ಯೋನಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ
ಕೊಡಬೇಕು.

ತಂಘಾಳಿ ಯಾ ತಂಪುಹವೆ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್,
ಹಿಪಾರ್‌ಸೆಲ್ಫುರಿಸ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ರುಸೊಬ್ರ
ಕ್ರಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಮತ್ತು ಒರಮ್‌ಫೋಲ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮಲಬದ್ಧತೆಯೇ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಒಪಿ
ಯಮ್ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಜೀವದಾಶೆಬಿಡೋಣ ಇಲ್ಲವೆ ಲೌಕಿಕ ಸಂಗತಿಗಳ ನೆಪ್ಪವೇ
ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಒರಮ್‌ಫೋಲ್, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ,
ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೀಳುವಿಕೆ, ಪೆಟ್ಟು, ಉಳುಕು ಮತ್ತು ಘಾಯವು ಕಾರಣವಾದಾ
ಗ್ಯೆ:—ಬಹಿರ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಆರ್ನಿಕದ ಮದರ್‌ಟೆರಿಕ್ಟರ್, ಹೊ
ಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ೧ನೇ ಅಥವಾ ೩೦ನೇ ತಿಲ್ಯಾಶನ್.

ಭಯವೇ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಒಪಿಯಮ್, ಪ್ಲೆ
ಟಿನಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಕೊ
ಡಬೇಕು.

ದುಃಖ ಮತ್ತು ವೆಥೆಯು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ,
ಪೊಸೊಪೊರಿಸಿಡಮ್, ಒರಮ್‌ಫೋಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪಾಫಿಸಾಗ್ರಿಯಾ
ಕೊಡಬೇಕು.

ನೂರ್ಯನ ಅಥವಾ ಬೆಂಕಿಯ ಕಾವು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಬೆಲೆ
ಡೋನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಆರ್ನಿಕಾ ಕೊ
ಡಬೇಕು.

ತ್ಯಾವ ಮತ್ತು ತ್ಯಾವವುಳ್ಳ ಹವೆಯು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಆ ಸರ್ನಿಕೆಮ್, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ರುಸ್ಕೊಕ್ಸಿಕೊಂಡ್ರನ್ ಮತ್ತು ಕೆಲ್ಮಾ ರ್ಕಾಬೊರ್ನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮನೆ ಅಥವಾ ಸ್ವದೇಶದ ಕಾಂಕ್ಷೆಯೇ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಇ ಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಒರಮ್‌ಫೊಲ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಕೊರಸ್ ಮತ್ತು ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅತಿರೇಕ ಸಂತೋಷವು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಜ್ಞೇರ್ವೇ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋ? ನಾ, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಟಾರ್ಟಾರ್‌ಎಮಿಟಿಕುಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಾರಾಂಶಗಳು ಕುಡಿಯುವದೇ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಲಾಕೆಸಿಸ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಒಪಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಾದರಸದ ದುರ್ವುಪಯೋಗವು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸೀನದ 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್, ಸಲ್ಫರ್, ನಿಟ್ರೋಸಿಡಮ್ ಮತ್ತು ಒರಮ್‌ಫೊಲ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಡಗದ ಯಾ ಗಾಡಿಯ ಪ್ರಯಾಣವು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಹಿ ಪಾರ್‌ಸಲ್ಫೂರಿಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಸಿ ಪಿಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೊತುಕೊಂಡೇ ಇರುವ ಸ್ವಭಾವ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಒಪಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಲಾಕೆಸಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಧೂತ್ರಿಯಲ್ಲಿಕೊತುಕೊಳ್ಳುವದು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ನಕ್ಸ್‌

ಪೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ, ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಕ್ಯೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಕೆಲವಾರ್ಕಾಬೊನಿಕಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಸಿಪಿಯಾ ಮತ್ತು ಲಾಕೆಸಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕುರಗಳನ್ನು ಆರಿಸೋಣವು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಕೆಲವಾರ್ಕಾಬೊನಿಕಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೈಲಿಗಜ್ಜಿ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೊನೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆನೆಗೊಬ್ಬರ ಯಾನೆ ಕೋರವು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಹಿಪ್ಪಾರ್ಕರೈಟಿಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆವರನ್ನು ಬತ್ತಿಸಿದ್ದು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ಬ್ರಾಕ್ಯೋನಾ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಒದ್ದೆಯಾಗುವದು ಯಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ:—ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಕೆಲವಾರ್ಕಾಬೊನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

41. Carbuncle, ಭಗಂಧರ.

ಇದು ಒಂದು ಗಂಡಾಂತರವುಳ್ಳ ಕುರ ಆಗಿರುತ್ತದೆ; ಇದು ವಾತಿಕೆಯಾದ ಕುರಗಳ ಹಾಗೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕುರಗಳ ಹಾಗೆ ಸುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವೂ ವರೆಗೆ

ಇರುವಂಥಾ ಸ್ವಭಾವವಿದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಹಿಪಾಕರ್‌ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಮತ್ತು ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಒಳ್ಳೆ ಔಷಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

42. Diabetis. ಮೂತ್ರರೋಗ, ಬಹುಮೂತ್ರ.

ಇದು ತಂಪಾದ ಮತ್ತು ತ್ಯಾವವುಳ್ಳ ಹವೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚು ಅಸಾಯಕರವಾದ ರೋಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಣಹುಲ್ಲಿನ ರಂಗುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಕೂಡಿದ್ದು ಸ್ಥೀಯಾದ ರುಚಿಯುಳ್ಳ ಹೆಚ್ಚು ಮೂತ್ರ ಹೋಗುವದು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹಸಿವೆ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ಒಂದು ವಿಧದ ಭಾವನೆಗಳು, ಹೆಚ್ಚು ಮುಂಗೋವಗೊಳ್ಳುವದು, ರಕ್ತ ಎರೋಣ ವ ಇಳಿಯೋಣ, ಜೀರ್ಣಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಲಿಬಿಲಿ, ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ನಿಡ್ರೆಬರುವದು, ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಸ, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗಿಷ್ಪನ ಸಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಹಸಿವೆ ಬೇಗನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಬಹುಕೃಶವಾಗೋಣ, ನೆನಪು ಕಡಿಮೆಯಾಗೋಣ, ಕೈಕಾಲುತುದಿಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗೋಣ ಮತ್ತು ಕುರಸಂಬಂಧವಾದ ಯಾ ದುರ್ಮಾಂಸಸಂಬಂಧವಾದ ಅಥವಾ ಜಲೋದರಮಹೋದರಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳು ಉಂಟಾಗುವವು.

ವೈದ್ಯಕೋಡುವ ಕ್ರಮ:—ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ವೈದ್ಯಕೋಡುವ ಕ್ರಮವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ಹೊಳೆಬಿಟ್ಟಿದೆ. ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಿಆಸಿಡಮ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಲ್ಫಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಡಿಜಿಟಾಲಿಸ್, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಸಲ್ಫರ್, ನಿಟ್ರಿಆಸಿಡಮ್ ಮತ್ತು ಕೊನಿಯಮ್ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ೧೦

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳೊಳಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯಾ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಆವಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುತ್ತವೋ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಕೂಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ:—ನೊರೆಬರುವ, ಹಿಟ್ಟಾಗುವ ಮತ್ತು ನೀಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು. ಮಾಂಸ, ದೊಣು, ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆಗಳು, ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳು; ಇವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು. ಬೆವರುಬರುವ ವರೆಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ಯಾನೆ ಸಾಕಸ ಮಾಡುವದೂ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡುವದೂ ಸಮುದ್ದದ ಕಿನಾರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವದು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

43. Diaphoresis:

ಬೆವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುವದು ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ವೇದಸ್ರವಾಹ.

ಇದಕ್ಕೆ ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕೀನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಸಾಂಬುಕೆ ಸ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಒಳ್ಳೆ ಔಷಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

44. Diarrhoea. ಅತಿಸಾರ ಇಲ್ಲವೆ ನೀರು ಹೊರಕಡೆ.

ಅತಿಸಾರ ಯಾನೆ ನೀರುಹೊರಕಡೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೊರಕಡೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಿತ್ತದಿಂದ ಆದ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಸಲ್ಫೈಟಲ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕೀನಾ, ಟುಲ್ಕಾಮಾರಾ ಮತ್ತು ಕೊಲೊಸಿಂಥಿ ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಪ್ಪು ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಕೀನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉರಿಯುಳ್ಳ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಸುರು ವರ್ಣದ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ಕೆಮೊಮಿಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಟ್ಟಾ ನುಸಾರವಲ್ಲದ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಪಲ್ಪಿಟಲಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚು ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಂಟುಳ್ಳ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ಕೆಮೊಮಿಲಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬರೇ ನೀರಿನ ಹಾಗಿನ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ಕೆಮೊಮಿಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಡುಲಕ್ಯಾಮಾರಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬಿಳಿ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅರಸಿನ ವರ್ಣದ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ಕೆಮೊಮಿಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ಡುಲಕ್ಯಾಮಾರಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಕ್ತಹೊರಕಡೆಗೆ :—ಪಲ್ನೈಟಿಲಾ, ಮುರೂಯಿರಿಸು, ಇಪೆಕೆ
ಕ್ವಾನಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಕೆಪ್ಪಿಕುಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಗುವೆ ಹೊರಕಡೆಗೆ :—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್,
ಪಲ್ನೈಟಿಲಾ, ಕೆಮೊಮಿಲಾ, ಕೀನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ಡು
ಲ್ಫಾಮಾರಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಜೀರ್ಣ ಆಹಾರ ಮಿಶ್ರವಾದ ಹೊರಕಡೆಗೆ :—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್,
ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಕೀನಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ನೋವಿಲ್ಲದ ಇಲ್ಲವೆ ಹೆಚ್ಚು ನೋವಿಲ್ಲದ ಹೊರಕಡೆಗೆ :—ಆರ್ಸೆ
ನಿಕಮ್, ಪಲ್ನೈಟಿಲಾ, ಕೀನಾ, ಫೊರ್ಸ್ಕೋರಸ್ ಮತ್ತು ಡುಲ್ಫಾಮಾ
ರಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸೀತದಿಂದಾದ ಹೊರಕಡೆಗೆ :—ಕೆಮೊಮಿಲಾ, ಡುಲ್ಫಾಮಾರಾ,
ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೇಸಿಗೆಕಾಲದ ಶೇಖೆಯಿಂದಾದ ಹೊರಕಡೆಗೆ :—ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ,
ಡುಲ್ಫಾಮಾರಾ, ಕೀನಾ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಯೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ತ್ಯಾವಪುಳೆ ಹವೆಯಿಂದಾದ ಹೊರಕಡೆಗೆ :—ಡುಲ್ಫಾಮಾರಾ ಮು
ತ್ತು ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಕೊಂಡ್ರನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ತಣ್ಣೀರುಕುಡಿಯುವದಿಂದಾದ ಹೊರಕಡೆಗೆ :—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್,
ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಜೀರ್ಣದಿಂದಾದ ಹೊರಕಡೆಗೆ :—ಪಲ್ನೈಟಿಲಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾ
ನಾ ಮತ್ತು ನಕ್ಸೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಫಿಹಣ್ಣುಗಳು ತಿಂದು ಆದ ಹೊರಕಡೆಗೆ :—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್,
ಪಲ್ನೈಟಿಲಾ ಮತ್ತು ಕೀನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪೀಡೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಮನೋವೇದೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಹೊರ ಕಡೆಗೆ:—ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಮತ್ತು ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗುವ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್; ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡ ಬೇಕು.

ಬಿಡವ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲದ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಕೆಲಕ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಳವಾಯು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕೂಡಿರುವ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಪಲ್ಸಿ ಟಿಲ್ಲಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಮತ್ತು ನೆಕ್ಸ್‌ಫೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಘಟಿಸ್ವಯಾಗಿ ಉಬ್ಬಿ ಉಂಟಾದ ಹೊರಕಡೆ ಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉದರಶೂಲೆಯೊಡನೆ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆನೋವಿನೊಡನೆ (Grip- ing) ಇರುವ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಕೆಮೊ ಮಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಾ, ನೆಕ್ಸ್‌ಫೊಮಿಕಾ, ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಮತ್ತು ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್ ಕೊ ಡಬೇಕು.

ವಾಕರಿಕೆ ಯಾ ಹೇಸಿಕೆಯೊಡನೆ ಇರುವ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸೆ ನಿಕಮ್, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಇಪೆಕೆ ಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬಾಯಾರಿಕೆ ಇರುವ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆಮೊಮಿ ಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ರಾಣದೊಡನೆ ಇರುವ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೀನಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.*

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಳುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಅಸಮಾಧಾನತ್ವದಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ತಣ್ಣಗಾಗಿ ಆಗುವ ಹೊರಕಡೆಗೆ:—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೀಲಿನ ಔಷಧಗಳೆಲ್ಲಾ 3ನೇ ಯಾ 4ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳದ್ದೇ ಆಗ ಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಅಸ್ವಸ್ಥವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಔಷಧದ 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಔತಿಸಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ವಿರಾಟ್ರಮ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೇನಾ, ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಡುಲ್ಲಾಮಾರಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ—ಹೇಸರ ಯಾವಾ ಹೂಬ್ಬವಾಗಜುವದು ಮತ್ತು ವಾಂತಿಯು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗುವ ಹೊರಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ತಿರುಚು ಆಗುವ ಹೊರಕಡೆ, ನಾಲಿಗೆಯು ಅಂಟುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಕಹಿ ಮತ್ತು ಸಾಳು ರುಚಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆರಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉದರಶೂಲೆಗಳು ಮತ್ತು ನೋವು ಇರುವದು, ಮಲವು ನೀರಾಗಿಯೂ ಜಿಗುಟುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಪಿತ್ತಮಿಶ್ರವಾಗಿಯೂ ರಕ್ತಮಯವಾಗಿಯೂ ಅರಸಿನವರ್ಣದ್ದಾಗಿಯೂ ಹಸುರುಬಣ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಬಿಳಿವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಹೊರಕಡೆಯೂ ಕೂಡಲೇ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಒಮ್ಮೆ ನಿತ್ಯ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ತಿರುಗಿ

ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡರ ಇಪ್ಪಕ್ಕವನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ—ಈ ಔಷಧ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಬಹುಶಾ ಇಪ್ಪಕ್ಕವನಾ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೆಕ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಾಂತಿ ಇದ್ದು ಯಾವ ಇಲ್ಲದ ಹೊರಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಸಮಾದಾನ, ಅಳುವದು, ಆತುರತ್ವ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಮತ್ತು ಬಿಗಿದುಹಿಡಿಯುವದು, ಹೊರಕಡೆಯಾಗುವ ಮೊದಲು ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ (Bowels) ಬಾತುವಿಕೆ, ಉದರಶೂಲೆಗಳು ಮತ್ತು ನೋವು ಇರುವದು, ಥಂಡಿಯ ಸಂಬಂಧ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಹೊರಕಡೆ, ಮಲವು ನಿರಾಗಿಯೂ ಜಿಗುಟುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಪಿತ್ತ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಯೂ ಸೊರೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಹಸುರು ಯಾವ ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು; ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಮಲ ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆಯ ತುಂಡುಗಳ ಹಾಗೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ದರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾವೇ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್ —ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅತಿಸಾರವಾಗಿದ್ದು ಬಹಳ ಅಪಾಯ ಕರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಕಡೆ ಸಾಗುವದು, ವಿನಾದರೂ ತಿಂದಕೊಡಲೇ ಯಾವ ಕುಡಿದ ಕೊಡಲೇ ಹೊರಕಡೆಯಾಗುವದು, ಮಲದಲ್ಲಿ ಪೀಣವಾಗದ ಆಹಾರ ಕೊಡುವದು, ತಂಪಾದ ಪಾನಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವದು.

ವದರಿಂದ ಯಾ ಹಸಿಯಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವದರಿಂದ ಹೊರ ಕಡೆಯಾಗುವದು; ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವ ವೆಂದರೆ:—ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಕಾರುವದು, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವದು, ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಅತಿರೇಕ ನಿತ್ರಾಣ, ಅನ್ನಕೋಶದಿಂದ ಗಂಟ್ಟಿನ ವರೆಗೂ ಏರುವ ಹೆಚ್ಚಾದ ಉರಿ, ಗುದದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ವೈಶ್ಯತೆಣ್ಣಾಗುವದು ಯಾ ಕೈಕಾಲುಕೊನೆಗಳು ತಣ್ಣಾಗುವದು, ಇಫ್ರಾನ್ಯುಸಾರವಲ್ಲದ, ನೀರಿನ ಹಾಗಿನ, ಜಿಗುಟುಳ್ಳ, ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ, ಕಷ್ಟ ಯಾ ಬಿಳಿ ರಕ್ತ ಯಾನೆ ಆಮಕೂಡಿರುವ ಮತ್ತೆ ನೋವಿಲ್ಲದ ಹೊರಕಡೆಗಳು; ನಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ತುಟಿಗಳು ಬಿಳಿದಾಗಿಯೂ ಒಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಂಡಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬರಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು, ಅಸ್ವಸ್ಥದ ಮನುಷ್ಯನು ಕೆಳವಳಿಗೊಂಡವನಾಗಿಯೂ ದುಃಖವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಇರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಾಗ್ಯೆ ಕೊಡ ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿರಾಟ್ರಮ್—ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಜನ್ಮಕಾಲದಂತರಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬರುವ ವರೆಗೆ ಆಗುವ ಹೊರಕಡೆಗಳಿಗೆ ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀರಿನ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಇಫ್ರಾನ್ಯುಸಾರವಲ್ಲದ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದ ಹೊರಕಡೆಗಳು, ನಿಲುಗಾಲವಿಲ್ಲದ ಕಾರುವಿಕೆ, ಮೂದಲು ಆಹಾರ ಅನಂತರ ನೀರು ಕೊಡ ಕಾರುವದು, ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಅಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸತ್ವಕುಂದುವಿಕೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಾಗ್ಯೆ ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹೊರಕಡೆಗಳು ಕೆಲವು ಸ್ಥಾರಿ ಅರಸಿನಬಣ್ಣದಂತಾಗಿಯೂ ಮೂತ್ರದ ಹಾಗೆ ಆಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ಅರ್ಜೀಣ ಆಹಾರ ಯಾ ಹಸುಧು ಪರಿಗ

ಉಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವುಸಾರಿ ಕೆಪ್ಪು, ಹಸುರು ಯಾ ಬಿಳೀವರ್ಣ ಉಳ್ಳವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವವು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಕೂಡ ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೂಡಬೇಕು. *

ಕೀನಾ—ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅತಿಸಾರವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಮಲದಲ್ಲಿ ಅಜೀರ್ಣ ಆಹಾರ ಕೂಡಿರುವಾಗ್ಯೂ, ಊಟ ಆದ ಕೂಡಲೇ ಯಾ ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೊರಕಡೆಯಾಗುವದಾದರೆ ಯಾ ನೋವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಕಡೆಯಾಗುವದಾದರೆ ಮತ್ತು ಹೊರಕಡೆಯು ಕೆಪ್ಪು ಯಾ ಬಿಳೀ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವಾಗ್ಯೂ ಕೀನಾ ಕೂಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಅಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಲಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು ಕೀನದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಬೇರೆ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೀನ ಷಾತ್ರು ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೂಡಬೇಕು.

ಕೊಲೊಸಿಂಟಿಸ್—ಫ್ಲೊಟ್ಟಿನೋವು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವಾಗ್ಯೂ, ಹೊರಕಡೆಗಳು ಪಿತ್ತಮಿಶ್ರವಾಗಿಯೂ ಲೋಳೆಗಳುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿಯೂ ನೀರಿನ ಹಾಗೆ ಆಗಿಯೂ ಹಸುರುಬಣ್ಣ ಉಳ್ಳವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವಾಗ್ಯೂ, ಮತ್ತು ಮಲಹೋಗದಿನೇ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಹೊರಕಡೆಗೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಪಡುವಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಕೊಲೊಸಿಂಟಿಸ್ ಕೂಡಬೇಕು.

ವಲ್ವೆಟೆಲಾ—ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಜ್ವರದ ಅತಿರೇಕವಾದರಿಂದಾಗಲೀ ಅಜೀರ್ಣ ಆಹಾರದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದಾಗಲೀ ಹಸಿಹಣ್ಣು ತಿಂದದರಿಂದಾಗಲೀ ಸೀತವುಳ್ಳಸಾನಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವದರಿಂದಾಗಲೀ ಅತಿಸಾರ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ನಾಲಿಗೆಗೆ ಬಿಳೀ ಹಿಟ್ಟಿನ ಹಾಗಿನ ಪದಾರ್ಥ ತಾಗಿ ಇದ್ದು, ಜಿಗುಟುಳ್ಳ ಕ್ಷಹಿಸದಾರ್ಥವನ್ನು ಕಾಠುವದು, ಹೊಟ್ಟೆಮುಗುವದು, ನಳವಾಯು ಪ್ರಕೃತಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಕೆರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಕಡೆ, ನೋವು ಇಲ್ಲದ್ದಾಗಿಯೂ ನೀರಿನ ಕಾಣೆಯೂ ಜಿಗುಟುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ನೋರೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಪಿತ್ತಮಿಶ್ರವಾಗಿಯೂ ಹಸುರು, ಅರಸಿನ ಯಾ ಬಿಳಿವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ರಕ್ತಮಿಶ್ರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಹೊರಕಡೆಗಳು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಾಗ್ಯೆ ಕೂಡ ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಲ್ಪರ್—ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅತಿಸಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಉಪಶಮನಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ ಕೂಡ ಸಲ್ಪರ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮಲವು ಅಜೀರ್ಣ ಆಹಾರದಿಂದ ಕೂಡಿರುವದಾಗಿಯೂ ನೋರೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಜಿಗುಟುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ರಕ್ತದಿಂದ ಕೂಡಿರುವದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಕೆರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೋವು ಗುಳುಗುರು ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯೂ ಇದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ಮಲಹೋಗುವದು, ಕ್ಷೋಲಿ ಆದನಂತರ ಹೊರಕಡೆ, ಕಂಪನವುಳ್ಳ ಜ್ವರ; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಲ್ಪರ್ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ, ಸರ್ನಿಕಮ್, ಕೀನಾ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು.

ಡುಲ್ಕಾಮಾರಾ—ತ್ಯಾವವುಳ್ಳ ಹವೆಯಿಂದ ಯಾ ಒದ್ದೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅತಿಸಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು, ಹೊರಕಡೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗುವದು, ಹೊರಕಡೆಗಳು ಹೊಟ್ಟೆನೋವಿನಿಂದ ಸುರುವಾಗುವದು, ಹೊರಕಡೆಯಾದ ತರುವಾಯ ನಿತ್ರಾಣವಾಗುವದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ಡುಲ್ಕಾಮಾರಾ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಕರಿಣಿ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಅಸಮಾಧಾನ, ನೋವು, ಕೆರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಉದರಶೂಲೆಗಳು, ಏನೂ ನೋವಿಲ್ಲದೆ

ನೀರಿನ ಕಾಣೆಯೂ ಜಿಗುಟುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಹಸುರು ಯಾ ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿಯೂ ಹೊರಕಡೆಯಾಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಡುಲಖ್ಯವಾರಾ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ೧

ಸೂ ಚ ನೆ:—ಪೋಲಿ ಹೇಳಿದ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಎರಡು ಯಾ ಮೂರು ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಕಠಿಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವುಸಾರಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಔಷಧಗಳ 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು. 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ರೋಗವನ್ನು ವೆಚ್ಚಿಸುವ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

45. Dropsy.

ಜಲೋದರ ಮಹೋದರ ಯಾನೆ ಜಲವ್ಯಾಧಿ.

ಜಲೋದರ ಮಹೋದರವೆಂದರೆ ದೇಹದೊಳಗಣ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ದೇಹದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೊಪಗಳು ಯಾನೆ ದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನಂಥಾ ಪದಾರ್ಥ ತುಂಬಿರುವದು.

ಮೀಲಿನ ಮತ್ತು ತಲೆಯ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ: — ಕೆಲವಾರ್ಕಾಬೋಸ್ಕಿ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆರ್ನಿಕಾ ಮತ್ತು ಕೆಂತೆರಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎದೆಯ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ: — ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಆರ್ನಿಕಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಟಾಟಾರ್‌ಎಮಿಟಿಕುಸ್ ಮತ್ತು ಇಪೆಕಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾ ಕೈಕಾಲುತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:— ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕ್ಲೋರಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಂಪೆನಾಳವ್ಯಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕೆಂಪೆರಿಸ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:—ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಕೀನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎದೆಯ ಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:—ಎಕ್ಸ್ಕ್ಯೂನಿಟಮ್, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಆಯೋಡಿಯಮ್, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಕೆಂಪೆರಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಲಿಜೆಯಲ್ಲಿ (Liver) ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:—ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಯೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗುಲ್ಮದಲ್ಲಿ (Spleen) ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:—ಕೀನಾ ಮತ್ತು ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಫಕೋಶ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ (Lungs) ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:—ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗಂಟುಮಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:—ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಆಯೋಡಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬಿಕ್ಕುಳಿಯಲ್ಲಿ (Kidneys) ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:—ಆಯೋಡಿಯಮ್, ಪೆಲ್ವೆಟೆಲಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ:—ಪೆಲ್ವೆಟೆಲಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಆಯೋಡಿಯಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಲರ್‌ಕಾಬೊರ್ನಿಕಾ ಮತ್ತು ಕೆಂಪೆರಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

46. Dysentery. ರಕ್ತಾತಿಸಾರ ಅನವಾ ಆಮಾಸಂಕೆ.

ಆಮಾಸಂಕೆ ಎಂಬ ಉಷ್ಣದ ಹೊರಕಡೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ: — ಕೆಪ್ಪಿಕುಮ್, ಮರಯ್ಯರಿಯಸೆಕೊರೊ ಸೀವುಸೆ ನಕ್ಸವೊಮೆಕಾ, ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸೆ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಕೀನಾ; ಇವುಗಳ 2ನೇ ಯಾ 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು ಹೊರಕಡೆಯು ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೊರಕಡೆಯಾದ ಕೊಡಲೇ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಔಷಧ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಪ್ಪಿಕುಮ್—ಮಲವು ರಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಲೋಳೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಹೊರಕಡೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಕಡೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಇರುವದ್ದು; ಇದರ ಸಂಗಡಲೇ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬುವದು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಪ್ರತಿ ಸೆರ್ತಿ ಹೊರಕಡೆಯಾದ ಕೊಡಲೇ ಭಳಿಯಾಗುವದ್ದು ಹೊರಕಡೆ ಆಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯ ತಪ್ಪುವ ಭಾವನೆ, ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ರಾಣ, ನೋವು ಇದ್ದು ಎನೂ ಮೆಲ ಹೋಗದೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಹೊರಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಕೆಪ್ಪಿಕುಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸೆ—ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ವ ಅಸ್ವಸ್ಥವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬೋಗಿಸಿ ಇಮ್ಮಡಿ ಮಾಡುವಮಟ್ಟ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಹಾಗೆ ಜಡತ್ವ, ಹೊಟ್ಟೆಉಬ್ಬುವಿಕೆ, ಬತ್ತುವಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕಳವಳ, ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿವರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಮಲವು ಸ್ನೇಹ್ಮದಿಂದ ಕೂಡಿದಾಗಿಯೂ ಹಸರು ಪದಾರ್ಥ ಇಲ್ಲವೆ ಮುದ್ದೆ ಮುದ್ದೆ

ಗಟ್ಟಿವೆದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸನ್ನು ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸುಕೊರೊಸಿವಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು.

ಇಪಿಕೆಕ್ವಾನಾ — ಕಾರುವಿಕೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುವಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಹೊರಕಡೆದಿಂದ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ರಕ್ತ ಹೋಗುವಾಗ್ಯೂ ಈ ಮದ್ದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಲವು ರಕ್ತದಿಂದ, ಕ್ಲೋಮ್ಪದಿಂದ ಯಾ ಜಿಗುಟುಳ್ಳ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಏನೂ ಮಲ ಹೋಗದೆ ಹೊರಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವತ್ತಾ ಯ ಪಡುವುದು; ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಪಿಕೆಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸುಕೊರೊಸಿವುಸು — ಹೊರಕಡೆ ಆಗುವ ಮೊದಲು ತಣ್ಣಗಾದ ಬೆವರುಗಳು, ಹೊರಕಡೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೈಯಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ, ಮಲವು ಬಹಳ ರಕ್ತಮಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಹಸುರು, ಅರಸಿನ ಮತ್ತು ಕಪಿಶಬಣ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವಾಗ್ಯೂ ಯಾ ತುಂಬುತುಂಬು ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಕಾರುವ ಇಲ್ಲ, ಭೆಳೆ ವ ನಡುಗುವಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ರಾಣ, ಏನೂ ಮಲ ಹೋಗದೆ ನೋವು ಇದ್ದು ಹೊರಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವರೆ ವತ್ತಾಯ ಪಡುವುದು. ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸುಕೊರೊಸಿವುಸು ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸಪೋಮಿಕಾ — ಮಲವು ಬಹು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಲ ಹೋಗುತ್ತಾ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಹೊರಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಹೊಕ್ಕುಳಿನ ಹತ್ತರ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಕಡಿಯುವ ನೋವು ಮತ್ತು ಮಲವು ಹೆಚ್ಚು ದರ್ಢಾಸನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ನಕ್ಸಪೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೇನಾ ಮತ್ತು ಆರ್ಸನಿಕಮ್—ಉಪ್ಪಾದ ಹೊರಕಡೆಯು ಒಂದಾವರ್ತಿ ನಿಂತು ಎರಡನೇ ಸ್ತರಂಭವಾಗುವ ಸ್ವಭಾವವಿದ್ದಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ಎರಡು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್—ಗಂಡಾಂತರವುಳ್ಳ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ರಾಣವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅಶಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಮತ್ತು ತಣ್ಣಗಾದ ಭೇವರುಗಳು, ಕೈಕಾಲುತುದಿಗಳು ಯಾ ಇಡೀ ದೇಹ ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ಕಣ್ಣುಗಳು ಕ್ಷಂತುವದು, ಇಫಾಫನುಸಾರವಲ್ಲದ, ಕೆಪ್ಪು, ರಕ್ತದ ಇಲ್ಲವೆ ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಮಲ ಹೋಗುವದು, ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಮುಖವಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವ ಭಾವನೆ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಮತ್ತು ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಕೂಡ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದು.

ಸೂ ಚರ್ಚೆ—ಈ ಔಷಧಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು 24 ಯಾ 48 ಘಂಟೆಗಳ ಒಳಗೆ ಏನೂ ಗುಣ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಆರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

47. Erys. ಕಿವಿಗಳು. *

ಕಿವಿಯೊಳಗಿನ ಇಂದ್ರಿಯಮಲದ ಪರೆಯ ಉರಿಯುವಿಕೆಗೆ;—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲಕ್ಲಾ, ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಯಾ, ಪುರೂಕ್ಯುರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಿವಿಸೋರುವದಕ್ಕೆ:—ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಯಾ, ಹಿಪೊರಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ. ಪ್ರತಿ 2-ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ :—ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ನಿಟಿಲಾ ಕೊಡಬೇಕು

ಕಿವುಡತನಕ್ಕೆ :—ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ನಿಟಿಲಾ. ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. . .

ಮೆದುಲಿನ ರಕ್ತವು ಎಲೋಣ ವ ಇಳಿಯೋಣದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಿವುಡತನಕ್ಕೆ :—ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ನರಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಿವಿಕೇಳದದಕ್ಕೆ :—ಪಲ್ನಿಟಿಲಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸೀತದಿಂದ ಅಥವಾ ವಾತಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಕಿವಿಕೇಳದದಕ್ಕೆ :—ಪಲ್ನಿಟಿಲಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೊದಲು ಇರುತ್ತಿದ್ದ ತೊಗಲುಸಂಭಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಕಿವುಡತನಕ್ಕೆ :—ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಲ್ಫರ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಹಿಸಾರ್ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೊನ್ನನ್ ತೆಗದುಕೊಂಡದರಿಂದ ಕಿವಿಕೇಳದದಕ್ಕೆ :—ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ ವ ಪಲ್ನಿಟಿಲಾ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೋರದಿಂದ ಅಥವಾ ಮೈಲೆಗಜ್ಜಿಯಿಂದ ಕಿವಿಕೇಳದದಕ್ಕೆ :—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಹಿಸಾರ್ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಿವಿಸೋರುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರಿಂದ ಕಿವಿಕೇಳದದಕ್ಕೆ :—ಹಿಸಾರ್ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಲಾಕೆಸಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮನುಷ್ಯ ಧ್ವನಿ ಕೇಳದದರಿಂದಲೇ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನು

ಪ್ಯೂ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿದರಿಂದ ಕಿವಿ ಕೇಳದ್ದಕ್ಕೆ. — ಆರ್ಕನಿಕಮ್, ಫೊ ಸೂಪ್‌ರಸ್, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಧ್ವನಿ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯಾದ್ದು ಕೇಳಿದ ರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಿವುಡತನಕ್ಕೆ:—ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಫೊ ಸೂಪ್‌ರಸ್ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಿವಿನೋರುವದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಿವುಡತನಕ್ಕೆ:—ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸೆಟಿಯಾ, ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಿವಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಣಗಿದ್ದಾಗಿದ್ದು ಕಿವಿಕೇಳದ್ದಕ್ಕೆ. — ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ, ಗ್ರೆಫಿಟಿಸ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್ ಮತ್ತು ನಿಟ್ಟಿಲ್ಲಸಿಡಮ್.

ಕಠಿಣವಾದ ಕಿವಿನೋವಿಗೆ:—ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ. 2 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ನೋವು ಮತ್ತು ಜ್ವರ ಕೊಡ ಇರುವದಕ್ಕೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯಾನಿಟಮ್. 2 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ತಲೆನೋವಿನ ಸಂಗಡ ಇರುವ ಕಿವಿನೋವಿಗೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಫೊಸೋಫರಸ್. 2 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ, ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ವ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೆ:—ರುನೊಲ್ಫಿಕ್ಸಿಕೊಂಡ್ರನ್ 2 ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಿವಿಯ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆವೆಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—

ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ—ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿವಾತ, ಕಠಿಣವಾಗಿ ಬಿರಿಯುವ, ಕಿವುಬಿಡಿಯುವ, ಕೊಡಿಯುವ, ಬಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಜುಚ್ಚುವ ನೋವು; ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಮುಖದ ವರೆಗೂ ಹಬ್ಬುವ

ನೋವು, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಂಕಾರ, ಕಿವಿಬಾತುವದು, ಕಿವಿಯು ಬಹಳ ಬಿಸಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪಾಗುವದು, ಕಿವಿಯು ಒದ್ದೆಯಾಗಿರುವದು ಇಲ್ಲವೆ ಕಿವಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಯಾ ರಕ್ತದ ಹಾಗಿನ ದ್ರಾವಕ ಸ್ಫುರಿಯುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡರೆ ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಕಿವಿಯ ನಡುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಕಿವಿಯ ಎಲುಬುಗಳ ಉರಿ, ಕಿವಿಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು, ಸ್ವಲ್ಪ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದರೆ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದು ಮತ್ತು ಗಂಟು, ತಲೆ, ವಕ್ಷಗಳ ವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವದು, ಕಿವಿಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಟಾಕಿಯಾನೆ ದಾರದ ಹಾಗೆ ಉಂಟಾಗುವದು, ಕಿವಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅಥವಾ ಅತ್ತೆ ಇತ್ತು ಚಲಿಸಿದರೆ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದು, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಯುವ, ಯೋಂಕರಿಸುವ, ಒತ್ತುವ ಮತ್ತು ತುರಿಸುವ ಭಾವನೆಗಳು; ಡ್ರಾ, ಕಾರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡರೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಲ್ಫರ್—ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಧ್ವನಿಗಳು, ಡಬ್ಬುವ ಮತ್ತು ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಉಂಟಾಗುವದು, ಕಿವುಡ ತನ, ಕಿವಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೋರುವದು, ಎಡಬದಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಇದ್ದರೆ, ಕಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಿಪಾಕರ್‌ಸಲ್ಫುರಿನೋ—ಕಿವಿಯು ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ •ಕೆಂಪಾಗಿ ಯೂ ಇರುವದು, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಯುವ ನೋವು, ಯೋಂಕಾರ, ಮೂಗುಹಿಂಡುವಾಗ್ಯೆ ಚುಚ್ಚುವ ನೋವು ಕೂಡ ಇದ್ದರೆ ಹಿಪಾಕರ್‌ಸಲ್ಫುರಿನೋ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಲ್ಮಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ—ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಿವಿಯ ಒಳಗೆ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಸಂತ

ರ ಪುತ್ರತೃಕಾಲದ ವರಗೆ ಯಾ ಮದ್ಯಾಚ್ಛದ ಎೂದಲು ನೋವು ಬ ಹಳ ಕೆರಿಣವಾಗುವೆದು, ಕಿವಿ ಸೋರುವೆದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೆಂಡರೆ ಕೆಲ್ಯಾರ್ಥಕಾರ್ಜೊನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಡುಲ್ಕಾಮಾರಾ—ಸೀತದಿಂದ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಯೇಂಕಾರ, ಸೃತಿಕಷ್ಠ, ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಕೊಡ ಡುಲ್ಕಾಮಾರಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ—ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿವಾತ, ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿರಿಯುವ ನೋವು ಮತ್ತು ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು, ಸೀತದಿಂದ ಯಾ ಜೀವರು ಬತ್ತಿಸಿದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಿವಿನೋವು, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಬ್ಬಿ ಕೇಳಿದರೆ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದು, ಕೆರಿಣವಾದ, ಬಿರಿಯುವ ಮತ್ತು ಕಿವಿಯ ಹೊರಗಿನ ಸಂಕದ ಅಡಿಯ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ನೋವು, ಚೂರಿಯಿಂದ ಕಡಿದ ಹಾಗಿನ ನೋವು, ಕಿವಿಯು ಒಣಗಿದವ್ದೆಗಿಯೂ ಗುಗ್ಗಿ ಇಲ್ಲದವ್ದೆಗಿಯೂ ಇರುವದು; ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ—ಕಿವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಿವಿಯ ಎಲುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ಉರಿ, ಕೆರಿಣವಾದ ನೋವು-ಮತ್ತು ಈ ನೋವು ಮಲಗಿಕೊಂಡಾಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು. ಕೆನ್ನೆಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಬಿರಿಯುವ, ಕುಕ್ಕುವ ಮತ್ತು ಸುಡುವ ಹಾಗಿನ ನೋವು: ಕಿವಿಯಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತು ಗಂಟ್ಟಿನೊಳಗಣ ಮಾಂಸಗ್ರಂಥಿಯು (Glands) ಬಾತುವದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಯೇಂಕಾರ, ಕಿವಿಯು ಒದ್ದೆಯಾಗಿರುವದು, ಕಿವಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಸೋರುವದರಿಂದ ನೋವು, ಕೆಪುಡತನ; ಈ ಮೊದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುವಾಗ್ಗೆ ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ ಕೊಡಬೇಕು.

48. Emissions.

ಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರಿಯ ಯಾನೆ ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗೋಣ

ಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರಿಯ ಅಥವಾ ಧಾತುನಷ್ಟವೆಂದರೆ—ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂದ್ರಿಯವು ತನ್ನಂತೆ ಪತನವಾಗುವದು. ಈ ಉಪದ್ರವಕರ ವ್ಯಾಧಿಯು ದೇಹದೊಳಗಣ ನಿತ್ಯಾಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾ ವಿಷಯಾಶಕ್ತಿ ಯಾನೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಪತನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ತಲೆಸಿಡಿತ, ಕಣ್ಣುನೋವು, ಹಸುವೆ ಇಲ್ಲವಿರುವಿಕೆ, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೋವು, ದೌಳಿಖ, ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಗಳು ಕೂಡ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೋಗವನ್ನು ಹೊಮ್ಮೊಪೆತಿಕ್ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಗುಣವಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ನಕ್ಸೌಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಕೀನಾ, ಕೆಲಕ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಸೆಪಿಯಾ ಮತ್ತು ಗ್ರಿಫಿಟಿಸ್. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ವಾರದ ವರೆಗೆ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಧಾತುನಷ್ಟವಾಗುವ ಸರ್ತಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವಾಗ್ಯೆ ಧಾತುನಷ್ಟವಾದನಂತರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಗಲಿಬಿಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಧಿಯು ದೀರ್ಘಕಾಲದ್ದಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಹೊಮ್ಮೊಪೆತಿಕ್ ವೈದ್ಯಗಾರರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

49. Epilepsy. ಅಪಸ್ಮಾರ ರೋಗ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ವೇಧನೆಯುಳ್ಳ ಘಟ್ಟ ಕೂಗಿ ನೊಡನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ರೋಗಸಂಭವಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ; ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಯಾ ಪೂರ್ಣ ಸ್ತೃತಿತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ತುಟಿಗಳು ಡೊಂಕೆಗುತ್ತವೆ; ಕಣ್ಣುಗಳು ತಿರುಗುತ್ತವೆ; ಹಲ್ಲುಗಳು ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ; ಬೆರಳುಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮುಪ್ಪಿಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ; ಬಾಯಿಯಿಂದ ನೊರೆಸುರಿಯುತ್ತದೆ; ಇವ್ಯಸೋಇವ್ಯಾ ಸೆಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪೆವಾಗುತ್ತದೆ; ಮುಖವು ಉಬ್ಬುವದು; ಮತ್ತು ನೆರಳೇ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗುವದು.

ಜಯಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಔಷಧ ಕೊಟ್ಟು ಬೇಗನೇ ಗುಣವೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಹೆದರಿಕೆ, ಅಜೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಹುಳಿ ಮುಂತಾದದಿಂದ ಕೂಡ ಉಂಟಾಗಿರ ಬಹುದೋ ಎಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಇಗ್ನೇಸಿಯಾ, ಅರ್ನಿಕಾ, ಕೊಪ್ರಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಲಕ್ಕಾರ್ಕಾ ಬೊರ್ನಿಕಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಒಪಿಯಮ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಪ್ಲೆಟಿನಾ ಮತ್ತು ಸೀನಾ.

ಸೂಚನೆ.—ಧೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದ ಮೂರು ಯಾ ನಾಲ್ಕು ಔಷಧಗಳ ಪೈಕಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ಮೊದಲನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಎರಡನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಹೀಗೆ ಎರಡು ವರ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆ ಮೇಲೆ ರೋಗವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಾರಾಧನಾಂಶ ಸಿ
ಕ್ತವೆದಕ್ಕೂ ಉಳಿದ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಅಥವಾ
ಎರಡಾವರ್ತಿ ತೆಗದುಕೊಂಡರೆ ಸರಿಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಜೀರ್ಣದಿಂದ ಅ
ಥವಾ ಮಲಬದ್ಧತೆ
ಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅ
ಪಸ್ಮಾರಕ್ಕೆ. } ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಇಗ್ನಾಸಿ
ಯಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್.

ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಉಂ
ಟಾದ ಅಪಸ್ಮಾರಕ್ಕೆ. } ಒಪಿಯಮ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ನಕ್ಸವೋ
ಮಿಕಾ, ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ.

ಅಷ್ಟುಲುವುಳ್ಳ ಸಾ
ರಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗದು
ಕೊಂಡದರಿಂದ ಉಂ
ಟಾದ ಅಪಸ್ಮಾರಕ್ಕೆ. } ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಒಪಿಯ
ಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ.

ಹುಳಗಳಿಂದ ಉಂ
ಟಾದ ಅಪಸ್ಮಾರಕ್ಕೆ. } ಸೀನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್,
ಇಪೆಕೆಕ್ವಿನಾ.

ಅಮವಾಸೆ ಮತ್ತು
ಪೂರ್ಣಿಮೆಗಳ ಸಮ
ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ
ಅಪಸ್ಮಾರಕ್ಕೆ. } ಕೆಲ್ಮಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ,
ಸಿಲಿಸಿಯಾ.

ಇನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ನರಗಳ ರೋಗಗಳ (Muscles)
ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

50. Eyes. ಕಣ್ಣುಗಳು.

ಕಣ್ಣು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಥವಾ ಕೋಮಲತತ್ವವಾದ ಕೆರೆ
ಣಿನಾದೆ ಕಾರಣ ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾ

ತರದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬೇವಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ 'ಥೈರ್ಯ' ಸಾಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣುಗಳ ಕಠಿಣವಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚಿಕಿತ್ಸಾರ್ಥವುಳ್ಳ ನೇತ್ರವೈದ್ಯನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಉರಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ ಇರುವಾಗ್ಯೋ

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡುವದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಉಪಶಮನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ದಡ್ಡು, ಪುಡಿಗಜ್ಜಿ ಯಾನೆ ಅರೆಪುಡಿ ಮತ್ತು ಕೀವುಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಇರುವಾಗ್ಯೋ.

ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಮ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ.

ಬೀಳುವದರಿಂದೆಂಥೂ ಪೆಟ್ಟು ತಾಗುವದಿಂದ ಕಣ್ಣು ಕೆಪ್ಪು ಆದಾಗ್ಯೋ.

ಬಹಿರ್ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟವ್ನರ್ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಮೂರು ಬಿಂದು ಆರ್ನಿಕದ ಮದರ್‌ಟಿಂಕ್ಸ್‌ಡ್, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆರ್ನಿಕಾ.

ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪೇರಿ ದ್ದಕ್ಕೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಎಕ್ಮಾನಿಟಮ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್.

ಕಣ್ಣಿನ ನಡುಗುವಿಕೆಗೆ (Paralysis).

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್.

ದಡ್ಡು ಯಾ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಬರುವದಕ್ಕೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ.

ಕಣ್ಣಿನ ಉರಿತಕ್ಕೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಲ್ಫರ್.

ಕೇವುಗಟ್ಟುವದ } ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಆ
ಕೊ ಹುಣ್ಣು ಯಾನೆ } ಸರ್ನಿಕಮ್. ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಮ
ವೃಣಗಳಿಗೂ. } ರೂಕ್ಯೂರಿಯುಸ್.

ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರೂಕ್ಯೂರಿಯುಸ್, ಪ
ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ. } ಪ್ಲೆಟೆಲ್ಲಾ, ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್.

ದೃಷ್ಟಿಯ ಅಬಲ } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರೂಕ್ಯೂರಿಯುಸ್, ಪ
ತ್ವಕ್ಕೆ. } ಪ್ಲೆಟೆಲ್ಲಾ, ಪೊಸೊಪರಿಸ್.

51. Eyelids. ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆಗಳು.

ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆಗಳ } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆಸರ್ನಿಕಮ್, ಹಿಪಾರ್ಸ
ಉರಿತಕ್ಕೆ. } ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಪ್ಲೆಟೆಲ್ಲಾ, ಎಕ್ವಿನಿಟಮ್,
ಸಲ್ಪರ್.

ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆಯ } ಪ್ಲೆಟೆಲ್ಲಾ, ಆಸರ್ನಿಕಮ್, ಸಲ್ಪರ್,
ಕೊಳೆಗೆ. } ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಮರೂಕ್ಯೂರಿಯುಸ್.

ರೆಪ್ಪೆ ಬಡಿಯುವಿಕೆ } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಪೊಸೊಪರಿಸ್, ಪ್ಲೆಟೆಲ್ಲಾ.
ಯಾನೆ ನೇತ್ರಸ್ಪಂದ }
ನಕ್ಕೆ.

ರೆಪ್ಪೆ ಮುಚ್ಚಿಕೂಲಿ } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಪ
ಡಿರುವದಕ್ಕೆ. } ಪ್ಲೆಟೆಲ್ಲಾ, ಇಗ್ನುಸಿಯಾ.

ರೆಪ್ಪೆ ಮುಚ್ಚಿದಕ್ಕೆ. } ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಪ್ಲೆಟೆಲ್ಲಾ, ಲಾ
ಕೆಸಿಸ್, ಸಲ್ಪರ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಬೆಲೆಡೋ
ನಾ, ಮರೂಕ್ಯೂರಿಯುಸ್.

ರೆಪ್ಪೆಗಳ ಹುಣ್ಣು } ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಕೆ
ಮತ್ತು ಕೇವುಗಟ್ಟ } ಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಮರೂಕ್ಯೂರಿಯುಸ್.
ವದಕ್ಕೆ.

ರೇಪ್ಪೆಯ ಅಂಚು } ಪಲ್ಪೆಟೆಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮೋರಿಯಾ, ~~ಮರ್ಮೋರಿಯಾ~~
(Iris)ಗಳ ಉರಿಗೆ. } ಡೋನಾ, ನಿಟ್ರೇಸಿಡಮ್.

ಕಣ್ಣಿಗನ್ನಡಿಯ } ಡಿಜಿಟಾಲಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಬರಮ್
ಉರಿಗೆ. } ಫೋಲ್.

ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—

ಬೆಲೆಡೋನಾ. 3ನೇ, 6ನೇ ಅಥವಾ 18ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು—
ಬಿಸಿಕಣ್ಣು, ಕೆಂಗಳಣ್ಣು, ದೃಷ್ಟಿಯ ಅಬಲತ್ವ, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರುಸುಡಿ
ಯುವದು, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕಣ್ಣಿನ ರೇಪ್ಪೆ ಅಂಚು (Iris)ಗಳೆ
ಲ್ಲಿಯೂ, ಕಣ್ಣಿನ ರೇಪ್ಪೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಲಭಾವನೆ
(Dropsy), ಕಣ್ಣಿನ ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಪು ಹುಟ್ಟುವದು, ಕಣ್ಣಿನ
ಅಂಚುಗಳು ತೆಗಲಿಕೊಂಡಿರುವದು, ಕಣ್ಣಿನ ಅಂಚಿನ ರೂಪು ಮತ್ತು
ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸುವದು, ಕಣ್ಣಿನ ಅಂಚಿನ ಅಚಲತ್ವ, ಕಣ್ಣಿನ
ಅಂಚಿನ ಉಬ್ಬುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮಿತ್ತು ಕಣ್ಣಿನ ಅಂಚಿನ ಕಠಿಣವಾ
ದ ಯಾ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಕಂಠಮಾಲೆಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಇಲ್ಲವೆ ವಾತ
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉರಿ, ದೃಷ್ಟಿಸಂಬಂಧವಾದ ನರದಲ್ಲಿ ನಡುಗುವಿಕೆ
(Paralysis) ಕಣ್ಣಿನ ಬಿಳಿಭಾಗವು ಕೆಂಪಾಗುವದು, ದೃಷ್ಟಿಯ
ಬಚ್ಚಲು, ಜಂದು ವಸ್ತು ಎರಡಾಗಿ ಕಾಣುವದು ಅಥವಾ ಸೂರ್ಯನ
ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆ ವಸ್ತು ಕಾಣುವದ್ದು, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೀವು ಸಂಬಂ
ಧವಾದ ವಸ್ತು ಇರುವದು, ಕಣ್ಣಿನ ಬೊಂಬೆ ಉಬ್ಬುವದು; ಈ
ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮರ್ಮೋರಿಯಾಸೋಲಿಬಿಲಿಸ್. 3 ನೇ ಮತ್ತು 6ನೇ ಡಿ
ಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು—ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ

ಪುಡಿಗಜ್ಜಿ ಬೀಳುವದು, ನಿತ್ಯಾಣ, ಕಾಳು ಕಾಳುಗಳ ಹಾಕಿ ಹುಟ್ಟುವದು, ಕೀವುಗಟ್ಟುವದು, ನೀರು ತುಂಬುವದು ಯಾನೆ ಜಲಭಾವನೆ (Dropsy), ಕಣ್ಣು ಬೇನೆಯಿಂದ ಅಳುವದು, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದ ಹಾಕಿ ಆಗುವದು, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣಿನ ರೇಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾ ಕಣ್ಣಿನ ಬಾವಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ, ದೀರ್ಘಕಾಲದ, ವಾತ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಥವಾ ಕಂಠಮಾಲೆಯ ಸ್ವಭಾವದ ಉರಿ; ಕಣ್ಣಿನ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆಗಳು, ಕಣ್ಣಿನ ರೇಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಬಾವಲಿಗಳು ಉಬ್ಬುವದು, ಬೆಳಕು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವದು, ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬೊಟ್ಟುಗಳು ಕಾಣುವದು, ದೃಷ್ಟಿಯ ನರಗಳಲ್ಲಿ ನಡುಗುವಿಕೆ (Paralysis); ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮರಣೋಪಾಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಬಿಲಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಲ್ಪಿಟೇಷನ್. 3ನೇ ಯಾ 6ನೇ ಡಿಲೋಷನ್—ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಿನ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಠಮಾಲೆಯ ಸ್ವಭಾವದ ಪುಡಿಗಜ್ಜಿ ಸಂಬಂಧವಾದ ಉರಿ, ಕಣ್ಣಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಉರಿ ಮತ್ತು ತಗಲಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ (Cornea) ಉರಿ, ಕೀವುಗಟ್ಟುವದು, ಕಲೆಗಳು ಬೀಳುವದು ಮತ್ತು ವೃಣಗಳು ಇರುವದು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೂಬೀಳುವದು, ಒಂದು ವಸ್ತು ಕಂಡರೆ ಎರಡಾಗಿ ಕಾಣುವದು ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿವಾಂದ್ಯ (short sightness or myopy) ಕಣ್ಣಿನ ರೇಪ್ಪೆಯ ನಾನಾ ವಿಧ ವ್ಯಾಧಿಗಳು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಪಿಟೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್. 3ನೇ ಯಾ 6ನೇ ಡಿಲೋಷನ್—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಹುರಿಯುತ್ತಾ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾವು ಮತ್ತು ಸುಡುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣಿನ ರೇಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಿ

ಸಲ್ಲಿ (Cornea) ಕಾವು, ಹುಡಿಗಜ್ಜ ಮತ್ತು ಬಾತುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಆಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಿಸಾರ್‌ಸಲ್ಪುರಿಸ್. 18ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೀವು ಗಟ್ಟುವದು, ಕಣ್ಣಿನ, ವೃಣಗಳು ಮತ್ತು ಪುಡಿಗಜ್ಜ ಬೀಳುವದು, ಕಣ್ಣಿನ ರೆವೈಗಳು ತಿರುಗುವದು ಯಾನೆ ವಾಗ್‌ಚುವದು ಕೂಡ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿಸಾರ್‌ಸಲ್ಪುರಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಲ್ಪುರ್. 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್—ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉರಿ, ಪುಡಿಗಜ್ಜ ಬೀಳುವದು, ಕಣ್ಣಿನ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ (Cornea) ಉರಿ ಮತ್ತು ಕಲೆಗಳು ಬೀಳುವದು, ಕಣ್ಣಿನ ರೆವೈಗಳಲ್ಲಿ ಗಜ್ಜಗಳು, ಬೊಕ್ಕೆಗಳು, ಉರಿ ಮತ್ತು ತಿರುಗುವಿಕೆ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಪುರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಲ್ಮಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ. 6ನೇ ಮತ್ತು 18ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಗಳು—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಣ್ಣು ನೋವಿನಿಂದ ಅಳುವದು, ವೃಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೀವುಕಟ್ಟುವದು ಕೂಡ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಮಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

52. Fainting.

ಕಣ್ಣು ಕೆತ್ತಲೆ ಬರುವದು ಇಲ್ಲವೆ ಸ್ಕೃತಿ ತಪ್ಪುವದು

ಬಿಗಿದು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಕೆತ್ತಲೆ ಬಂದವನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ, ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಡಲಿಸಿ, ಆತನನ್ನು ಬಳ್ಳೇ ಸ್ತಳದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ, ಬಲೋ ತಣ್ಣೀರನ್ನು ಆತನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಕಬೇಕು.

ಕಣ್ಣು ಕೆತ್ತಲೆಗೆ ಭಯವು ಕಾರಣವಾಗಿ ದ್ದರೆ. } ಪ್ರತಿ 10 ಮಿನಿಟಗೊಮ್ಮೆ ಬಹಿಯಮ್ ಅಥವಾ ವಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಜೀರ್ಣವು ಕಾರಣ
ವಾಗಿದ್ದರೆ.

ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಕ್ತ ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದು
ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೆ.

ಕೀನಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಸ್ತಮಿ ತವಾದಮಾ
ನಸಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಕಾ
ರಣವಾಗಿದ್ದರೆ.

• ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ ಅಥವಾ ಕೆನೊಮಿಲ್ಲಾ
ಕೊಡಬೇಕು.

53. Fall, ಬೀಳುವದು.

ಬಹಿರ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ—ಆರ್ನಿಕದ ಮದರ್‌ಟೆಂಕ್ಟರ್, ಹೊ
ಟ್ಟಿಗಿತ್ತೆನದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆರ್ನಿಕದ 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಕೂಡ ಉಪ
ಯೋಗಿಸಬೇಕು.

54. Felon, Panaries, Whitlow.

ಉಗುರುಸುತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ ಫೆರಳಿನ ತುದಿಯ ವ್ಯಾಧಿಗಳು

ಇದಕ್ಕೆ ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಹಿಪೋರಸೆಲ್ಫು
ರಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಪೆಟ್ರಸ್ತಾಗದರಿಂದ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆರ್ನಿಕಾ ಕೊ
ಡಬೇಕು.

55. Fever (simple). ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ.

ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವದು,
ಮಲಬದ್ಧತೆ, ವ ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿ, ತಲೆ ಮತ್ತು ಕೈಕಾಲು
ಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸೊಂಟದಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ತಲೆಸಿ
ಡಿತಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಗಚುವದು ಮತ್ತು ನಾಂತಿ ಕೂಡ ಆಗುವದು,

ಮೈಯಲ್ಲಿ ಉರಿಯೊಂದಿಗೆ ಭಳಿ, ಜ್ವರ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ನಾಲಿಗೆ ಒಣಗಿ
ಯಿದ್ದುಬಿಳಿ ಪುಡಿಯ ಹಾಗಿನ ಪದಾರ್ಥ ತಾಗಿರುವದು, ಚರ್ಮ ಒಣ
ಗಿರುವದು, ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೋವಾಗಿಯೂ ತ್ವರೆಯಾಗಿಯೂ
ನಾಡಿಗಳು ಚಲಿಸುವದು, ಬಣ್ಣ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ
ಯೂ ಮೂತ್ರ ಹೋಗುವದು.

ಪ್ರತಿಷೇಧಕೋಡುವ ಕ್ರಮ—ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಾಸಿಗೆ
ಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ, ಎರಡು ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಯಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು
ಸಾರಿ ಕೊಡ ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮಿನ ಪ್ರ
ಯೋಗ ನಡೆಸಿದ ಮೇಲೆ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಬೆವರು ಬಂದು, ಸ್ವಲ್ಪ
ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಗುಣಾಂಶ ದೊರಕುವದು. ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ಅ
ನ್ನಕೋಶದ ಗಲಿಬಿಲಿ ಮತ್ತು ಮಲಬದ್ಧತೆ ಕೊಡ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಎಕ್ಸ್ಕೊ
ನಿಟಮನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ ಅಥವಾ ನಕ್ಸಪೊಮಿಕದ ಸಂಗಡ ಬದಲಾ
ಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮೆಯಾಗುವದು, ಕಠಿಣ ತಲೆಸಿಡಿತ,
ಗಂಟುನೋವು, ಕೆಂಪುಕಣ್ಣು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು; ಈ ಲಕ್ಷಣ
ಗಳು ಕಂಡಾಗ್ಯೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ—ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ಹೊಟ್ಟೆ
ಮಗಚುವದು, ವಾಂತಿ, ಅನ್ನಕೋಶದ ಗುಣಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕೈಕಾಲು
ಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರಿಯುವ ಮತ್ತು ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು, ಮುಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋ
ವು, ಎದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಯಾಸ್ವಲ್ಪ ಚಲಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆತಿರುಗುವದು,
ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಭಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಸುಡುವ ಹಾಗಿನ ಉರಿ, ಎದೆಯ
ಲ್ಲಿ ನೋವು ಮತ್ತು ಒತ್ತುವಿಕೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಮ್ಮು, ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸ

ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ—ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಗಚುವದು, ವಾಂತಿ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಅನ್ನಕೋಶದ ಗುಣಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇರುವಾಗ್ಗೆ ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಳೆಸ್ರಾಯದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಗಂಟುನೋವು ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ—ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನರಗಳ ರೋಗವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಏಳಿ ಮತ್ತೊಂದಾವರ್ತಿ ಸೆಳಿ, ಒಂದು ಕೆನ್ನಿ ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಕೆನ್ನಿ ಬಾತಿದೊಗಿರುವದು, ನೀರು ಹೊರಕಡೆ; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸೊಡೆಂಡ್ರನ್—ತುಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಡೆಯುವಿಕೆ ಯಾನೆ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಇರುವಾಗ್ಗೆ ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

56. Fever (Intermittent). ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, Fever and Ague, ಕಂಪಜ್ವರ, Chills and Fever. ಏಳಿಜ್ವರ, ' Jungle Fever. ಮಲೆಜ್ವರ.

ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಆ ಲಕ್ಷಣಗಳು 6 ಘಂಟೆ ವರೆಗೆ ಬಾಳುತ್ತವೆ; ನಂತರ

ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಲಕ್ಷಣಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಜ್ವರವು ಪೂರ್ಣ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಛೇಳಿ, ಉರಿ, ಮತ್ತು ಬೆವರು ಬಿರುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯು ಶುಮಾರು ಎರಡು ಘಂಟೆ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಶುರುವಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಣಕೆಮ್ಮು ಇದ್ದು ನಂತರ ಛೇಳಿ ಮತ್ತು ನಡುಗುವಿಕೆ, ಇಡೀ ದೇಹ ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ಉಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ನೀಲಬಣ್ಣ ಉಂಟಾಗುವದು, ಹೈಕಾಲು ಬೆರಳುಗಳು ಬಚ್ಚಿ ಬರುವದು, ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುವದು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತುವಿಕೆ, ನಾಡಿಗಳು ಹಗುರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಬಡಿಯುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಿತಿಯವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಎರಡನೇ ಸ್ಥಿತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಹೆಚ್ಚು ಉರಿ, ಕಠಿಣಜ್ವರ, ಬಣಗುವ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಬಣಗಿದ ಚರ್ಮ, ಕೆಂಪು ಹಸನಾದ ಮುಖ, ತಲೆಸಿಡಿತ, ನಾಡಿಗಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿಯೂ ತ್ವರೆಯಾಗಿಯೂ ಚಲಿಸುವದು, ಮೂತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಯಾವೆ ಕೆಂಪಾಗಿರುವದು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗುವದು.

ಮೂರನೇ ಸ್ಥಿತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು—ಜ್ವರದ ಕಠಿಣತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು, ಬಾಯಾರಿಕೆ ತಗ್ಗುವದು, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಬೆವರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು.

ಜ್ವರವು ಪ್ರತಿದಿನ ಬರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ನಿತ್ಯಜ್ವರವೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎರಡು ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಫ್ಯೂಸಿಲೆಜ್ವರ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಮೂರು ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ

ಮೈ ಬರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಚಾತುರ್ಥಿಕಜ್ವರ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಜ್ವರ ಬರುವದುಂಟು; ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವದುಂಟು, ಯಾ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಮುಂದು ಆಗುವತೂ ಉಂಟು—ಅಂದರೆ ಉರಿ ಯಾ ಬೆವರು ಭೇಳಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದುಂಟು. ,

ಜ್ವರ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ:—ಉರುವಿನ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೊನಿಟ ಮ್. 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್, ಎರಡನೇ ದಿವಸ ಕೀನಾ ಸಲ್ಫುರಿಕಮ್. 1ನೇ ಅಥವಾ 2ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್, ಮೂರನೇ ದಿವಸ ಆರ್ಸನಿಕಮ್. 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಸಹಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಜ್ವರವು ಹೆಚ್ಚು ಯಾ ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದಕ್ಕನುಕೂಲವಾಗಿ ಜ್ವರವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಎರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಯಾ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಜ್ವರವನ್ನು ಆರು ದಿವಸಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವರ್ತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಯಾ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಜ್ವರವು ತಿರಿಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ತಿರಿಗಿ ಉರುಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಜ್ವರ ನಿತ್ತೂ ಕೊಡಲಿ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಬೇಕು. ಆರು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಈ ಜ್ವರ ಗುಣವಾಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿವಸ ರುಸ್ಸೋಕ್ಸಿಕೋಡೆಂಟ್ರನ್, ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸ ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಜ್ವರ ಕೊಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಗವೆನಿಸುವುದು ಹೊಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇತ್ತಲಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡು

ಡಿಡ್ಧೇವೆ. ಇದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಕ್ರಮಗಳಿಗಿಂತ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದದ್ದು.

ಔಷಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ:—ಸಂಯಂಕಾಲ 6 ಘಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ನಿಟಮ್ $\frac{1}{60}$ ನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ಮತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಂಯೋನಾ $\frac{1}{60}$ ನ್ನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ಮತ್ತು 11 ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನಿನ್ $\frac{1}{6}$ ನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಯಂಕಾಲ 2 ಮತ್ತು 4 ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಸೆನಿಕ್‌ಮ್ $\frac{1}{200}$ ನ್ನು ಕೊಡುವರು.

ನಾವೇ ತಯಾರಿಸಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿರುವ ಈ ಔಷಧಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕ್ರಮದ ವಿಷಯವಾದ ಭೋಧನೆಗಳೊಂದಿಗೆ 6 ಅಣೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕುವವು.

ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ವ ಬೇರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಔಷಧಗಳು ಗುಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವರೆ ಅಸಖ್ಯವಾದವುಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಕೊಪ್ರಮ್—ಛೇದಿಸ್ಥಿತಿಯು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಉರಿ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆವರು ಬರುವುದು, ಅಸಮಾಧಾನ, ತಲೆ ಸಿಡಿತ ಇಲ್ಲವೆ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿ, ಸಬ್ ಕೇಳಿದ್ದಾಗ ನೋಯುವಳು, ವಾಂತಿ, ಎದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೊಪ್ರಮ್ ಕೂಡ ಬೇಕು.

ಪ್ಲಂಬಂ—ಮಲಬದ್ಧತೆ, ದಿವಸ ದಿವಸ ಯಾ ಮೂರುದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಜ್ವರವಿದ್ದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಛೇಳಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಬರುವುದು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಕ್ಕುಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು,

ಕಾಲುಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಲತ್ವ, ಪಕ್ಷವಾತ ಪ್ರಕೃತಿ, ಕಳವಳಗಳು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಲಂಬಂ ಎಂಬ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ನಿಕಾ—ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯನು ಅಳಲಿಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಪಡುವದ್ದು ಕಠಿಣವಾದ ನೊವು ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಆರ್ನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇವೆಕೆಕ್ವಾನಾ—ವಾಕರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಂತಿ, ನೀರಿನ ಹಾಗಿನ ಹೊರ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕರುಳುಗಳ ಗಲಿಬಿಲಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ಉರಿ ಇದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಭಳಿಯಿಂದ ನಡುಗುವದು ಯಾ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೊರಗಿನ ಶೆಖೆಯಿಂದ ಭಳಿ ಹೆಚ್ಚಿ ನಡುಗುವದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ಬೆವರು ಇರುವಾಗ ಕೂಡ ನಡುಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡರೆ ಇವೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ—ಮುಖದ್ಧ ತೆ, ವಾಕರಿಕೆ, ಬಾಯಿಕಹಿಯಾಗುವದು, ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಹಿಟ್ಟಿನ ಹಾಗಿನ ಪದಾರ್ಥ ತಗಲಿರುವದು, ನಡಿಯುವದರಿಂದಲೂ ಘಳಿಯಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಕಠಿಣವಾದ ತಲೆಸಿಡಿತ, ತಲೆತಿರುಗುವದು, ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ರಾಣ, ದೇಹ ಕ್ಷೀಣತೆ, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ರಾಣ, ಜ್ವರವು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಯಾ ರಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವದು, ಭಳಿಯಿಂದ ನಡುಗುವಿಕೆಯನಂತರ ಆ ತುರತ್ವ ಮತ್ತು ಉರಿ, ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಬಡದಾಟ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇರುವಾಗ್ಯೆ ನಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ವಿರಾಟ್ರಮ್—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಹದ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಳಿಯಿದ್ದು ಜ್ವರ ಬರುವದು, ಕೈಕಾಲು ತುದಿಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ತಣ್ಣಗಾದ ಬೆವರು, ವಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಅತಿಸಾರ, ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ

ನೋವು, ತಲೆತಿರುಗುವದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೋಗಿದಾಗ್ಯೆ ಯಾ ನಡಿ
ಯುವಾಗ್ಯೆ ಕಠಿಣಸಾದ ತಲೆಸಿಡಿತ, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕೈಕಾಲು
ಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷನಾತ ಸಂಬಂಧವಾದೆ ನೋವು, ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ,
ಮಲಬದ್ಧತೆ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡರೆ ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಯೋನಾ—ಪ್ರತಿ ದಿನದಲ್ಲಿ ಯಾ ಎರಡು ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ
ಜ್ವರ ಬರುವದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಜ್ವರಬರು
ವದು, ಜ್ವರದ ಹಿಂದೆಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ಮುಂದೆಯಲ್ಲಿ
ನೋವು, ಉರಿಗಿಂತ ಏಳಿ ಮತ್ತು ನಡುಗುವದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವದ್ದು
ಬಿಸಿಯಾದೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಪಾದ ಮುಖ, ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ
ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು ಯಾ ಆಯಾಸದ ಭಾವವೇ, ಆಹಾರದ
ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ನಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಮಲಬದ್ಧತೆ,
ಒಣರೆಮ್ಮು, ಇದೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಬ್ರಾ
ಯೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ರುಸೊಪ್ಪಕ್ಷಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್—ಪ್ರತಿದಿನ ಯಾ ಮೂರುದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ
ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಬರುವದು, ವೈಯಲಿಲ್ಲಾ ಜಜ್ಜಿದ
ಹಾಳೆಗೆ ನೋವು, ತಲೆ ತಿರುಗುವದು, ತಲೆ ಸಿಡಿತ, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೋವು,
ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವನೋವು, ಸೆಳೆಗಿಂತಲೂ ಏಳಿ ಮತ್ತು ನಡುಗು
ವಿಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವದು, ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಭುಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾ
ತಪ್ರಕೃತಿಯ ಜಡತ್ವ, ಕಳವಳಗಳು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಸ್ತುತಿಕಷ್ಣ ಮ
ತ್ತು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ತುಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಮತ್ತು ತುರಿಕೆ; ಈ ಸು
ಗತಿಗಳಿಗೆ ರುಸೊಪ್ಪಕ್ಷಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಕೊಡಬೇಕು; ಅಥವಾ ರುಸೊಪ್ಪ
ಕ್ಷಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಯೋನಾ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಇ
ನ್ನೂ ಉತ್ತಮ.

ಸೂಚನೆ:—ಜ್ವರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂಥವರು ಅಥವಾ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಜ್ವರದಿಂದ ಪೀಡಿತರಾದಂಥವರು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಭವಿಸುವ ವಾತ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮತ್ತು ಹರಿವಾತ ಸಂಬಂಧದ ತಲೆಸಿಡಿತ, ಕಿವಿನೋವು, ಕೈಕಾಲು ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು; ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೋಗಗಳು ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಕೀನ ಸಲ್ಫುರಿಕಮ್ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಖದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ.

57. Fever (Eruptive). ಸಿಡುಬುಜ್ವರ.

ಸಿಡುಬುಜ್ವರವೆಂದರೆ - ವೈಲಿಗಜ್ಜಿ, ಕೋರ, ಕೋಟ್ಟಿ, ಕುರು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಜ್ವರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉಪಶಮನಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—

ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್—ಛೇಳಿ, ಸುಡುವ ಉರಿ. ಜ್ವರ, ಒಣಗಿದ ದೊರಗಾದ ಚರ್ಮ, ಕೆಂಪು ಯಾ ಅರಸಿನ ಮುಖ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಮುಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕಠಿಣವಾಗಿ ನಾಡಿಗಳು ಬಡಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ಊವರಾಬರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್. ಅಥವಾ ಲಾಕೆಸಿಸ್—ಆತುರತ್ವ, ವೇದನೆ, ಕಳವಳ, ಕೊಗುಗಳು, ಹೆಚ್ಚು ನಿಶ್ರಾಣ ಮತ್ತು ದೇಹಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ಬೇಗ ಕ್ಷೀಣತೆ ಹೊಂದುವದು, ಸುಡುವ ಉರಿ ಯಾನೆ ಇಬ್ಬೆ, ಕಠಿಣ ಬಾಂಜಾರಿಕೆ, ತಣ್ಣಗಾದ ಬೆವರು, ಇಡೀ ದೇಹ ನೀರುಗಡ್ಡೆಯಂತೆ ಗೆ ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಾದ ಛಾಯೆ, ಕೈಕಾಲು ತದಿಗಳು ನೀಲವಾಗಿಯೂ ತಣ್ಣಗಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಸಂಕೋಚ, ಸಂಕೋಚ, ಸಂಕೋಚ,

ನಿರ್ಬಲವಾಗಿ, ಬೇಗಬೇಗನೆ ಅಥವಾ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ನಾಡಿಗಳು ಚಲಿಸುವೆದು, ಸ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಹೋಗುವದು, ಮುಖ ಬಾತು ಹೋಗಿ ಘಸುರುಛಾಯೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದು, ಕಳವಳಗಳು, ಅತಿ ಸಾರ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಅಥವಾ ಲಾಕೆಸಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಛಳಿ ಮತ್ತು ಶೆಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಠಿಣವಾದ ಜ್ವರ ಬರುವದು, ಒಣ ಮತ್ತು ಸುಡುವ ಉರಿ, ಮುಖ ಕೆಂಪು ಯಾ ಬಾಡಿ ದ್ವಾಗಿ ಇರುವದು, ತಲೆ ಬಗಿಯುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಹಾಗಿನ ತಲೆಸಿಡಿತ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಚಲನೆ, ಹುಚ್ಚರ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದು, ಚೆತ್ತಬ್ರ ಮಣೆ, ಮೆದುಲಿನ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ, ನೋಡಿದ ಲ್ಲೇ ನೋಡುವ ಮತ್ತು ಮಿಂಚುವ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ, ರಕ್ತನಾಡಿಗಳೂ ಬಾತುವದು, ಕಳವಳಗಳು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೋವು, ಗಂ ಟ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನೋವು ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಾಗ್ಗೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಯೋನಾ—ಜ್ವರ, ತಲೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಮತ್ತು ನೋವು, ಉಸುರುಗಟ್ಟುವದು, ಒತ್ತುವಿಕೆ, ಕೆಮ್ಮು, ರುಚಿಯಿಲ್ಲದಿ ರುವಿಕೆ, ಕಾರುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ, ಕಾರುವದು, ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬರೇ ಉರಿ, ಬೆವರು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ತಡವಾಗುವದು, ಸಿಡುಬು ಯಾನೆ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಉದ ಯವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ವಿಲಂಬವಾಗುವದು, ಬಿಡದೆ ಇರುವ ತಲೆಸಿಡಿತ; ಈ ಮೊದಲಾದ ಕುರುಹುಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಯೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಪೆಕಕ್ವಾನಾ—ಛಳಿ, ಉರಿಯುವ ಜ್ವರ, ಕಠಿಣವಾದ ತಲೆಸಿಡಿ ತ, ರುಚಿಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆವ್ವಗಟುವದು, ವಾಂತಿ, ಹಳವಳ ಗಳು, ಅತಿಸಾರ, ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ವ್ಯಥೆ, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸೊಂ

ಟದಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ಇವೆಕೆಕ್ಕಾನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ — ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಥೆ, ಅಧೈರ್ಯ, ಅತಿರೇಕ ನಿತ್ರಾಣ, ಅತಿಸಾರ, ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವ ಬೆವರು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತ, ಮೂಗಿನಿಂದ ಸಿಂಬಳಸುರಿಯುವದು, ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉರಿ, ವಿವರೀತ ಉಗುಳು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾ—ರುಚಿಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಅತಿಸಾರ, ಹೊಟ್ಟೆಮಳಚುವಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಕಾಮಲಿ ಯಾನೆ ಪಾಂಡುರೋಗದ ಪ್ರಕೃತಿ, ಭೆಳೆ, ಸುಡುವಜ್ವರ, ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ತಿರುಗಿತಿರುಗಿ ಬರುವ ಭೆಳೆ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ನಕ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಒಪಿಯಮ್—ತಲೆಸಿಡಿತ, ಸ್ಮೃತಿತಪ್ಪುವದು, ನಿದ್ರಾಳುತನ ಇಲ್ಲವೆ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಘೋಬ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಮಂಕು ದೃಷ್ಟಿ, ಕಳವಳ, ಅತಿಸಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಮಲಬದ್ಧತೆ, ವಾಂತಿ, ಒಣಗಿದ ಸುಡುವ ಚರ್ಮ, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೋವು; ಈ ಕುರುಹುಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ಒಪಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ—ಕ್ಷೀಣವಾದ ಹೆಸೆಯಿಂದ ದುಃಖಕ್ಕೊ ಅಳುವದಕ್ಕೊ ಒಳಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಇದ್ದು ಭೆಳೆ ಬರುವದು, ರುಚಿಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಕೆಮ್ಮು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತ, ಮೂಗಿನಿಂದ ಸಿಂಬಳಸುರಿಯುವದು, ಗಂಟುನೋವು, ಕೆಫಕೋಶ ನಳಿಗೆಗಳ ಒಳಗಿನ ಇಂದ್ರಿಯಮಲದಲಿರಿ (bronchitis) ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉರಿ, ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ

ತೋಗಲುಜಾರುವಿಕೆ (Desquamation); ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸ್ಕಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲ ಕೊಡಬೇಕು.

ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ - ದೇಹಕ್ಷೀಣತೆ, ಒತ್ತುವಿಕೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಗನೆ ಚಲಿಸುವ ನೋಡಿಗಳು, ಒಣಉರಿ, ಬಾಯಿಯನ್ನು ತೆರದು ಗಾಢನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವದು, ತುಟಿಗಳು ಮತ್ತು ನಾಲಿಗೆ ಒಣಗಿ ಕಪ್ಪಾಗುವದು, ಅತಿಸಾರ; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ರುಸ್ಫೊಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ - ಸುಡುವಜ್ವರ, ಭೆಳೆ ಮತ್ತು ಉರಿ ಸಂಗಡಲೇ ಇರುವದು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ಯಾವದಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿರುವದು, ಅಜೈತನ್ಯ, ಸ್ತೂತಿ ತಪ್ಪುವದು, ಒತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮತ್ತು ಆಯಾಸದಿಂದ ಕೀವುಗಟ್ಟುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡರೆ ರುಸ್ಫೊಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಟಾರ್ಟಾರ್ ಎಮಿಟಿಕೆಸ್ - ಬೊಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಜಜ್ಜಿ ಹೋಗುವದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮತ್ತು ಆಯಾಸದಿಂದ ಕೀವುಗಟ್ಟುವದು ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಟಾರ್ಟಾರ್ ಎಮಿಟಿಕೆಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಮತ್ತು ಹಿಸಾರ್ಸೆಲ್ಫುರಿಸ್ - ಬಾವುಗಳಿಗೂ (Abscess) ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೀವುಗಟ್ಟುವದಕ್ಕೂ ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಮತ್ತು ಹಿಸಾರ್ಸೆಲ್ಫುರಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

58. Fever (Remittent or Bilious).

ವಿಷಮಜ್ವರ ಯಾ ಪಿತ್ತಜ್ವರ.

ಈ ಜ್ವರದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಭೆಳೆ, ಉರಿ, ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ಬಾಯಾತಿಕ್ಕೆ, ವಾಕ್

ರಿಕೆ, ವಾಂತಿ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳನಂತರ ಶೆಖೆ, ಬಣಚರ್ಮದ ಮತ್ತು ಉಂಟುವ ತಲೆಸಿಡಿತ, ಹಸನಾದ ಮುಖ, ಬುಗ್ಗಿ ಕ್ರಮಣ, ಮುಂತಾದ್ದು. ಜ್ವರ ಸುಮಾರು 10 ಘಂಟೆಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಯಾ ಮೂರು ಘಂಟೆಯ ಪರಿಯಂತರ ನಿಂತು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಜೋರು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು.

ಔಷಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ—ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ನೋಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು.

59. Fever (Pernicious Intermittent).

—ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ವಿಷಮ ಜ್ವರ.

ಈ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಭಾವದಿಂದಲೂ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಇವರ ಭಾಸುಂಕರವಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯ ಬಂದದ ಇದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ ಪಕ್ಕನೆ ಅಡಗುವ ಅಲ್ಪಜ್ವರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಡ್ಯ, ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ಕಾರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರವೇ ಏಳಿಯ ಭಾವನೆ ಕೂಡ ಉಂಟಾಗುವದು. ಮೊದಲನೇ ಸರ್ತಿ ಜ್ವರ ಸುಮಾರಾದ ಸಮಯದ ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳ ಮೊದಲೇ ಎರಡನೇ ಸರ್ತಿಯ ಜ್ವರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದು. ಮತ್ತು ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುವವು; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಲೆ ಸಿಡಿತ ಹೆಚ್ಚುವದು. ಎರಡನೇ ಅವರ್ತನೆ ಕೈದು ಆಗುವ ಮೊದಲೇ ಮೂರನೇ ಅವರ್ತನೆಯು ಸಂಭವಿಸುವದು; ಮತ್ತು ಈ ಅವರ್ತನೆಯು ಅನೇಕಸಾರಿ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮರಣಪಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಅ

ತಿರೇಕ ಭಳಿ, ಅತಿರೇಕ ಬೆವರು, ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪುವಿಕೆ, ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣ ಮತ್ತು ಕಳವಳಗಳು ಮುಂತಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿದ್ದು ಅಸಾಯಕರವಾಗಿರುವರು.

ಔಷಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ—ಈ ಅಸಾಯಕರವಾದ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಔಷಧ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳ ವೈದ್ಯಗಾರನು ಹಾಜರಿಯಲ್ಲರಬೇಕು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥವನು ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಡೊಕ್ಟರ್ ಎಸ್ಟೇನೇಟ್ ಎಂಬ ವೈದ್ಯಗಾರನು ತನ್ನ “ಹೊಮ್ಯೊಪತಿಕ್ ಸಿಂಪ್ಲಿಫಿ” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದ 17ನೇ ಪಾನಿನಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬರಿಯುತ್ತೇವೆ. ಜ್ವರದ ಪ್ರಥಮ ಆವರ್ತನೆಯು ಆದಕೂಡಲೆ (sulphate of quinin) ಸಲ್ಫೇಟ್ ಒಫ್ ಕ್ವಿನಿನಿನ 30 ಗ್ರೇನು ಸಲ್ಫರಿಕ್ ಆಸಿಡಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿ ಮೂರು ಚೆಮ್ಮ ನೀರು ಕೊಡ ಬೆರಸಿ 5 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಒಂದು ಚೆಮ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಥಮಾವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಔಷಧ ಕೊಡದಿರುವ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯಾ ವರ್ತನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಾವಸಮಯದಲ್ಲಿಯಾದರೂ 10 ಗ್ರೇನ್ ಕ್ವಿನಿನ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು ಹೀಗೆಯೇ 5 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಪ್ರಕಾರ ಸದರಿ 10 ಗ್ರೇನ್ ಆ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು; ಆದರೆ ಮೂರನೇ ಸಾರಿ ಔಷಧ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಜ್ವರ ನಿತ್ಯ ಕೂಡಲೆ ಮತ್ತು ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಣವಾದ ಕೂಡಲೆ ಆಗಿರಬೇಕು.

ಜ್ವರದ ದ್ವಿತೀಯಾವರ್ತನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಔಷಧ ಕ್ರಮ ನಡಿಸದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಕ್ವಿನಿನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಜ್ವರ ಬಂದ ಮರು ದಿವಸ ಕೂಡ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಾರಿ 5 ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ 10 ಗ್ರೇನ್ ಕ್ವಿನಿನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಛೇಳೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರತಿ 5 ಮಿನಿಟಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸ್ಪಿರಿಟ್ಸ್ ಒಫ್ ಕೆಂಫರ್ ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರತಿ ಕಾಲು ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಜ್ವರವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆವರಿನೊಡನೆ ಇರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಅಥವಾ ಸಾಂಬುಕುಸ್ ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

• ಸ್ತುತಿತ್ವದ ಪ್ರತಿ ಕಾಲು ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಒಪಿಯಮ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮಣವಾದರೆ, ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಖಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಡೋನಾ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

60. Fever (Typhoid), ವಿಷಮ ಒಳಜ್ವರ, ಅಸ್ತಿಜ್ವರ.

ಈ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಜ್ವರವು ಸುಷೂರು ಮೂರು ಹಪ್ಪೆಗಳಿಂದ ಆರು ಹಪ್ಪೆಗಳ ಪರಿಯಂತರವೂ ಬಾಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಮೆದುಲಿನ ಜ್ವರ, ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯ ಜ್ವರ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ವರ (Pneumonia); ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಔಷಧ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೇ ಸಾಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅಸಾಯಕರವಾದ ರೋಗದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಲಕ್ಷಣಗಳು — ಜ್ವರವು ಘಕ್ಕನೆ ಸ್ವರಂಭವಾಗುವದ್ದು ಯಾವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದು. ಹೆಚ್ಚು

ನಿತ್ಯಾಣ, ಅಶಕ್ತಿ, ಆಯಾಸ, ದುಃಖದ ಸ್ಥಿತಿ, ತಲೆಸಿಡಿತ, ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ಆಲಸ್ಯ, ದೇಹದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜಜ್ಜಿದ ಹಾಗಿನ ನೋವು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಕಾಲು ತುದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ತ, ಸುರಿಯುವದು, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಘಂಟಿ ಬಾರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಸಬ್ಬ ಆಗುವದು ಮತ್ತು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಕಿವುಡತನ, ಜ್ವರವು ಸ್ವಲ್ಪ ಭೇಜಿಯೊಡನೆ ಇರುವದು; ಅನಂತರ, ಸೆಖೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಕಠಿಣವಾದ ತಲೆಸಿಡಿತ, ಸುಮಾರು ಎಂಟನೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಿದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಯೊಗುವ ಗುಲಾಬಿರಂಗಿನ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು; ಅನಂತರ ಮೆದುಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಉಂಟಾಗಿರುವದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಜ್ವರ, ಕಠಿಣ ತಲೆಸಿಡಿತ, ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಜದನೊಟ, ಸ್ತೃತಿತರ್ಪವದು, ಹುಚ್ಚು, ಜಡಬುದ್ಧಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೀಣತೆ, ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬುವದು, ಕೆರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದೊರಕಡೆ, ಪಿವಳ ಯಾನೆ ವಸಡು, ನಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ತುಟಿಗಳು ಒಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಕೆಣ್ಣುಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಇವುಗಳು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಔಷಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ—ತಕ್ಷಣವೇ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯಗಾರನನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೇ ಘಾಳಿಯಿದ್ದು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕತ್ತಲೆಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥ ವ್ಯನುಷ್ಠಾನನ್ನು ಇರಗೊಡಿಸಬೇಕು. ಆಹಾರವು ಬ್ರೂತ್, ನೀರು ಮತ್ತು ವ್ಯಾನ್ ಯಾ ನೀರು ಮತ್ತು ಬ್ರಾಂಡಿಯ ಹಾಗೆ ಹಗುರವಾಗಿಯೂ ಪುಷ್ಟಿಕರವಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಆಗ್ಯಾಗೈ ಬೆಕಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೂತ್ಸವೇ ಆಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಿಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ.—ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆಸಿನಿಕಮ್, ರುಸ್ಕೊಪ್ಪಿಕ್ಸೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ; ಇವುಗಳೆ ಮೈಕಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯಕಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದು ವೈದ್ಯಗಾರನು ಬರುವ ಪರಿಯಂತ ಪ್ರತಿ ಅರ್ಧತಾಸಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್—ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ವರ, ಕಠಿಣವಾದ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕೆಂಪು ವರ್ಣ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು; ನಾಂತಿ ಇದ್ದರೆ ಇವೆಕೆಕವನಾ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ತಲೆ ಬಡಿದು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಹಾಗಿನ ಕಠಿಣವಾದ ತಲೆಸಿಡಿತ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುತ್ತುವಿಕೆ (Throbbing) ಮಸ್ತಕದ ರಕ್ತ ಪಾತ್ರಗಳು ಉಬ್ಬುವದು, ಗಲ್ಲ (Temples) ಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತುವ ನೋವು, ಸೆಬ್ಬ ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವದು, ಉಬ್ಬಿದ ಮುಖ, ತಣ್ಣಗಾಗಿಯೂ ಬಿಳಿದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಮುಖ ಬಿಸಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪಾಗುವದು, ಕಣ್ಣುಗಳು ರಕ್ತಮಯವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬಾವಲಿಗಳು, ನಾಲಿಗೆ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಒಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಉಬ್ಬಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಘಾಯಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಆತುರವುಳ್ಳ ನಿದ್ರೆ, ಜಾಗರೂಕತೆನ ಯಾ ನಿದ್ರಾಳುತೆನ ಮತ್ತು ಆಲಸ್ಯ, ಭಯಂಕರವಾದ ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣೆ, ಜಾಗರತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಕಾಣುವದು, ಭಯದಿಂದ ಹಾರಿಬಿದ್ದು ಹಾಗೆ ಹಾರಿಬೀಳುವದು, ಅಸಮಾಧಾನ, ಕೈ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳವಳ ಪಡಿಸುವ ಕಿವಿಚಾಟ, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಕೆ ಮಸ್ತಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು, ಕ್ಷಿಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗುವದು,

ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಡುವ ಉರಿ, ಮಲಬದ್ಧತೆ
ಯಾ ಹೊರಕಡೆ, ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬುವದು ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟಲಕ್ಕೆ
ಆಗದಿರುವದು, ಕಲ್ಮಷವುಳ್ಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೂತ್ರ ಯಾ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ
ಹೆಚ್ಚು ಮೂತ್ರ, ಅಕ್ರಮವಾದ ಪೂರ್ಣನಾಡಿಗಳು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿ
ಗೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ರುಸೋಕ್ಸಿಕೋಡೆಂಟ್ರನ್—ಇವೆರಡೂ
ಮುಖ್ಯವಾದ ಉಪಶಮನಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಕಡೇ ಸ್ಥಿತಿಯ ವರೆಗೂ ಸಾಕಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು
ತಬ್ಬಿಲ್ ಮಾಡಬೇಕು ವೇದನೆ, ಆತರತ್ವ, ದುಃಖಸ್ಥಿತಿ, ಅಸ
ಮಾಧಾನ, ಹೆಚ್ಚು ನಿಶ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀಣತೆ, ಸ್ಮರಣೆ ~~ತಪ್ಪುವದು,~~
ಬೇಗ ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು,
ನಿದ್ರಾಳುತನ, ಆಲಸ್ಯ, ತೆಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಧ್ವನಿ
ಮಾಡುತ್ತಾ ತಿಳಿಯ ಕೊಡದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾ ಸಂನೆಗಳ
ನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣವಾಗುವದು, ತಣ್ಣಗಾದ ಬೆವರು
ಇದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಉರಿ, ಸುಡುವ ಬಾಹ್ಯಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಬಾಹ್ಯಾರಿಕೆ
ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದು, ಒಣಗಿದ ಬಿಸಿಚರ್ಮ, ಬಾಡಿದ ಅರಸಿನವರ್ಣದ
ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀಣವಾದ ಮರಣದ ಛಾಯೆ, ಮಂದವಾದ ಯಾ ಹೊಳೆ
ಯುವ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಒಣಗಿದ ನಡುಗುವ ಕೆಪ್ಪಾದ ನಾಲಿಗೆ, ಒಣಗಿದ
ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ತುಟಿಗಳು, ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುವದು, ಕೈಕಾಲು ನಡುಗು
ವದು, ಕೈಕಾಲುತುದಿಗಳು ನೀಲ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿಯೂ ತಣ್ಣಗಾಗಿಯೂ
ಇರುವದು, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಇಡೀ ದೇಹ ತಣ್ಣಗಾಗುವದು,
ನಾಡಿಗಳು ಸಣ್ಣದಾಗಿಯೂ ನಿಶ್ರಾಣವಾಗಿಯೂ ಅಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ
ಅನೇಕಾರ್ಥಿ ಬಡಿಯುವಂಥವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ನೀಡಿಸಾಡಾ

ಗಿನ, ಹಸುರಾದ, ಬಿಳೀ, ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಇಭಾಪ್ತನುಸಾರವಲ್ಲದ ಇಲ್ಲವೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಲ ಹೋಗುವ ಹೊರಕಡೆ, ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವ ನೋವು, ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕ್ಷಣವಾಗ್ಯೇ ಆಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್—ತಲೆತಿರುಗುವದು, ಮೆಸ್ತಕದಲ್ಲ ಭಾರ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು, ಕುತ್ಸಿಗಿಯ ಹೆಗ್ಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಘಟ್ಟೆಯಾಗುವದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಜ್ಜಿದ ಹಾಗೆ ನೋವು, ಸುಡುವ ಉರಿ, ಒಣಗಿ ಉರಿಯುವ ಚರ್ಮ ಇಲ್ಲವೆ ಬೆಚ್ಚುಗಾದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾ ಬೆಂಕಿಯ ಹತ್ತರ ಕೂಡ ಏಳಿ ಇರುವದು, ಕ್ಷಣವಾದ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಒಣಗಿದ, ಕೆಪ್ಪಾದ ಮತ್ತು ಬಡದು ಹೋದ ನಾಲಿಗೆ; ಹಲ್ಲುಗಳ ಪಿವಳ ಯಾನೆ ವಸಡು, ನಾಲಿಗ ಮತ್ತು ತುಟಿಗಳು ಕೆಪ್ಪಾಗುವದು. ಗಂಟ್ಟು ಒಣಗುವದು, ಯಾವಾಗಲೂ ತೂಕಡಿಕೆಯ ಭಾರದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮುಚ್ಚಿ ಕೂಡಿಕಿರುವದು, ಇಲ್ಲವೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಸಮಾಧಾನ, ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀಣತೆ, ಬೇಗ ಅಶಕ್ತಿ ಹೊಂದುವದು, ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣ, ನಾಡಿಕೆಯಾದ ಜಡಬುದ್ಧಿ, ಹಾಸಿಗೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕುವದು, ಹಾರಿಬೀಳುವದು ಯಾ ಹಾಸಿಗೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಸಾಡುವದು, ಯಾವಾಗಲೂ ಹುಚ್ಚು ಇಲ್ಲವೆ ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾದ ಗಲಿಬಿಲಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗುಣುಗುಟ್ಟುವದು, ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಹೋಗುವ ಇಂಥೆ, ವಾಕರಿಕೆ, ಉದರ ಶೂಲೆ, ಹೊಸುಗಳು ಮತ್ತು ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಗೊಂದಲ, ಕ್ಲೇಷ್ಟಕಾರುವದು, ಅತಿಸಾರ, ಇಭಾಪ್ತನುಸಾರವಲ್ಲದ, ನೀರಿನ ಹಾಗಿನ, ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಯಾ ರಕ್ತಮಿಶ್ರವಾದ ಹೊರ ಕಡೆ, ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಮೂತ್ರ ಹೋಗುವದು, ಸಣ್ಣಗಾದ, ನಿತ್ಯಾಣವುಳ್ಳ,

ತಡದು ತಡದು ಯಾ ಬಹು ಲೋಗನೇ ಚಲಿಸುವ ನಾಡಿಗಳು; ಮೂಗಿನಿಂದ ಸಿಂಬಳ ಸೂರಿಯುವದು, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕಪಿಶ ರಂಗಿನ ಬೊಟ್ಟುಗಳು, ಪಕ್ಷವಾತದ ಲಕ್ಷಣಗಳು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ರುಸ್ತೊವ್ವಿಕ್ರೋಡೆಂಡ್ರನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಯೋನಾ—ಕಫಕೋಶ ಇವುಗಳೆರಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಉಂಟಾದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಸಿಟ್ಟಾಗುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಉಪಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಕಠಿಣವಾದ ತಲೆಸಿಡಿಲ, ಮೇಲೆ ನೋಡುವಾಗ್ಯೂ ಯಾ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಚಲಿಸುವಾಗ್ಯೂ ಹೆಬ್ಬೆ ಚಾಚುವ ಒಳಗಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಡಿಯುವಂಥಾ ಮತ್ತು ಒತ್ತುವಂಥಾ ತಲೆನೋವು, ದೇಹವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿದ ಕಾಗಿನ ನೋವು, ವಾಕರಿಕೆ, ಬಾಯಿ ಕಹಿಯಾಗಿರುವದು, ಬಿಳಿ, ಕಪಿಶ ಅಥವಾ ಅರಸಿನ ಘನವುಳ್ಳ ಯಾ ಒಡೆದುಹೋದ ನಾಲಿಗೆ, ಗಂಟು ಒಣಗುವದು, ಕೆವಟ್ಟು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಟುಕಿಗಳು; ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ನಿರ್ದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವದು, ನಿರ್ದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲಾಪಿಸುವದು, ಹೆಚ್ಚಿನಿತ್ಯಾಣ, ಮುಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಾಗಾದ ಬೆವರು, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಆ ಬೆವರು ಹೆಚ್ಚು ಶೇಖೆಯೊಡನೆ ಇರುವದು, ಭೇದನಂತರ ಉರಿಯುಂಟಾಗುವದು, ನಾಡಿಗಳು ಜೀಗ ಜೀಗ ಚಲಿಸುವದು; ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ರುಸ್ತೊವ್ವಿಕ್ರೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಇಲ್ಲವೆ ಇವೆ ಕೆಕ್ಕಾನ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು.

ಇಪಿಕೆಕ್ಕಾನ್ — ರುಚಿ ಇಲ್ಲದಿರುವದು, ಅವಯವಗಳು ಫಕ್ಕನೆ ಎಳೆದ ಹಾಗೆ ಆಗುವದು, ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥುಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉರಿ, ತಲೆಸಿಡಿಲ, ಮುಂಧಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆವರು, ಅರಸಿನ ರಂಗಿನ ನಾಲಿಗೆ, ವಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಅತಿಶಯ;

ಪಿತ್ತ ಮಿಶ್ರವಾದ, ಕೆಪ್ಪು ಇಲ್ಲವೆ ರಕ್ತಮಯವಾದ ಹೊರಕಡೆಗಳು; ಈ ಸರಿಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪೆಕೆಕ್ಕಾನಾ ಮತ್ತು ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್ಮ, ಇಲ್ಲವೆ ಬ್ರಾಯೋನಾ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು.

ಫೊಸ್ಫೊರಸ್—ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ರಾಣವಿದ್ದು ಬೇಗಬೇಗನೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಬಡಿಯುವ ನಾಡಿಗಳು, ಹೇರಳ ಬೆವರು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಗ್ಗು ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಮತ್ತು ಭಳಿಯಿಂದ ಯಾ ಮುಟ್ಟಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ವಾತಸ್ತ್ರಕೃತಿಯ ನೋವುಗಳು, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಡುಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ತಸುರಿಯುವದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಡಿಯುವಿಕೆ, ಕೆಮ್ಮು ಬತ್ತುವಿಕೆ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಟುಕೆಗಳು ಮತ್ತು ತಿರಿಕಿರಿ ಆಗುವದು, ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲಾಪಿಸುವಿಕೆ, ಮತ್ತು ಕೂಗುವದು, ನೀರಿನಹಾಗಿನ ಯಾ ರಕ್ತಮಯವಾದ ಹೊರಕಡೆಗಳು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಫೊಸ್ಫೊರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್—ಹೆಚ್ಚು ದೇಹಕ್ಷೀಣತೆ, ಬೇಗನೆ ಸತ್ತು ಕುಂದುವದು, ಮೃ ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ಕೈಕಾಲುತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಲಭಾಯಿ, ತಣ್ಣಗಾದ ಬೆವರು, ಸಣ್ಣಗಾದ, ನಿತ್ರಾಣವುಳ್ಳ, ಅಕ್ರಮವಾದ ನಾಡಿಗಳು, ಸಹಿಸಕೊಡದ ದುರ್ವಾಸನೆಗಳು ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಹೊರಡುವದ್ದು, ಗೊರಕುಳ್ಳ ತೊಕಡಿಕೆ, ಅರ್ಬುದ ವ್ಯಾಧಿ, ಇಫಾಲ್ಟಾನುಸಾರವಲ್ಲದೆ ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಹೊರಕಡೆ ಕೆಂಪುರಂಗಿನ ಮೂತ್ರ, ಬಾಡಿಕೊಂಡ ಮುಖಭಾಯಿ, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಉರಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬುವದು, ಹೊಸುಗಳು, ಉಡುಪು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್—ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆ ಬಾತು ಮುಟ್ಟು
ಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವೆದು, ಅನ್ನಕೋಸದ ಗುಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಲೆಜೆಯ
ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು ಮತ್ತೆ ಕೋಮಲತೆ, ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಉ
ರಿ, ವಸಡುಗಳು ಯಾನೆ ಪಿವಳಗಳಿಂದ ರಕ್ತಸುರಿಯುವದು, ಹೇಸಿಗೆ
ಯಾದ ಬಾಯಿ, ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದಪ್ಪವಾಗಿ ಬಿಳಿ ಪುಡಿಯ ಹಾಗಿನ ಪ
ದಾರ್ಥ ತಾಗಿರುವದು, ಬಿಳುಪಾದ ಬಾಡಿ ಹೊದ ಮರಣ ಛಾಯೆ,
ಅತಿರೇಕ ಬಯಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಬಯಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವದು, ನಿತ್ರಾ
ಣ ವೆಡಿಸುವ ಹೆಚ್ಚು ಬೆವರು, ಮಲವು ಅತಿರೇಕವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕಾ
ವರ್ತಿ ಹೋಗುವದಾಗಿಯೂ ತೆಳ್ಳಗಾಗಿಯೂ ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾ
ಗಿಯೂ ರಕ್ತಮಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡರೆ
ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

61. Fever (Typhus) ಏಷಮ ಶೀತ ಜ್ವರ.

ಲಕ್ಷಣಗಳು:—ತಲೆಸಿಡಿತ ಇರುವ ಕಠಿಣ ಜ್ವರ, ಕಠಿಣವಾದ ಚೆ
ತ್ತಭ್ರಮಣೆ, ಆಲಸ್ಯ, ಜಾಗರೂಕತೆ, ದೇಹಕ್ಷೀಣತೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಬಾ
ತುವದು, ಕ್ಷರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ, ಅತಿಸಾರ, ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ತಣ್ಣ
ಗಾಗುವದು, ನಾಲ್ಕನೇ ಯಾ ಐದನೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕುಡು ಕೆಚ್ಚೆ
ದ ಹಾಗೆ ಕವು ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಬೀಳುವದು.

ಔಷಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ — ಅಸ್ಟಿಜ್ವರ (Typhoid
Fever) ದ ಔಷಧಗಳನ್ನೇ ಇದರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕೊ
ಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

62. Fistula. ಸೋರುವ ಹುಣ್ಣು, ನಾಡಿವೃಣ.

ಸೋರುವ ಹುಣ್ಣು ಅಂದರೆ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೋರುತ್ತಿರುವ ಸೆಪ್ತರ ಬಾಯುಳ್ಳ ನಳಿಗೆಯಂತಿರುವ ಒಂದು ವೃಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಾಂಸಗ್ರಂಥಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಸೋರುವ ಹುಣ್ಣಿಗೆ. } ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಿಲಿ ಸಿಯೊ.

ಮಲದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಸೋರುವ ಹುಣ್ಣಿಗೆ. } ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕೆಲವಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್, ಗ್ರಾಫೈಟಿಸ್.

ಮೂತ್ರೇಂದ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಸೋರುವ ಹುಣ್ಣಿಗೆ. } ಕೆಲವಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್.

ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಸೋರುವ ಹುಣ್ಣಿಗೆ. } ಸಲ್ಫರ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಹಿಸಾರ್ಸಲ್ಫು ರಿಸ್.

63. Fright, Fear. ಭಯ, ಘಾಬ್ರಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಒಪಿಯಮ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಭಯದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಬಹುಶಾ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪೂರಾ ಗುಣ ಮಾಡುವ ದಕ್ಷೋನ್ಮುರ ಔಷಧವನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವೇ ಸರಿ.

ಹೆಚ್ಚು ಘಾಬ್ರಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಭಯಕ್ಕೆ. } " ಒಪಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಭಯಕ್ಕೆ. } ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಳವಳ, ತಲೆಸಿಡಿ ತ ಯಾ ಘನಸಿನ ಗಲ್ಲಿಬಿ ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಭಯಕ್ಕೆ.	ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಡೋನಾ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.
ಅತಿಸಾರವನ್ನೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಭ ಯಕ್ಕೆ.	ಒಪಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಎರಾಟ್ರಮ್ ಬದ ಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.
ನೆಗೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಳ ವಳದಿಂದಲೂ ಮರಣ ದ ಭಯದಿಂದಲೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ದುಃಖದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಭಯಕ್ಕೆ.	ಪ್ಲಾಟೀನಾ ಮತ್ತು ಪಲ್ವಿಟೆಲ್ಲಾ ಬದ ಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

64. Flux or flow of Bile, Blood, and other Matter.

ಪತ್ತಾ, ರಕ್ತ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸ್ರಾವ ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಹ.

ಪಿತ್ತಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ.	ಇವೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾ ರಿಯಸ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ.
ರಕ್ತಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ.	ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಕೀನಾ, ಇವೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಪಲ್ವಿಟೆಲ್ಲಾ, ಪ್ಲಾಟೀನಾ, ಸಾಬೀನಾ, ನೆಕೆತಿಕ್ಲೊನುಮ್; ಇದ ಲ್ಲದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪಾನು ಕೂಡ ನೋಡು
ಉಗುಳು ಕಫಪ್ರವಾ ಹಕ್ಕೆ.	ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಟಾರ್ಟಾರ್‌ಎಮಿಟ್ಲೆಸ್ಸಸ್.

ಕಣ್ಣೀರು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಹಿ
ಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಪಲ್ಟೆಟಿಲ್ಲಾ. *

ಮೂಗಿನಿಂದ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ. } ಸಲ್ಫರ್, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್.

ಬೆವರಿನ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ. } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಎ
ಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಸಾಂಬುಕಸ್.

ಕೀವಿನ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ. } ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಮೆ
ರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್.

ಎಂಜಲಿನ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ. } ನಿಟ್ರೇಸಿಡಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಲಾರ್
ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಪಲ್ಟೆಟಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್.

ಮೂತ್ರಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ. } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಡಿಜಿಟಾಲಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೋ
ರಿಟಿಡಮ್.

ಇಂದ್ರಿಯ ಯಾನೆ ಧಾತುಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ. } ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್,
ಕೀನಾ, ಕೆಲಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಕೆಂತೆರಿ
ಸ್; ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ 105ನೇ ಪಾ
ನು ನೋಡು.

ಬೆಳೆಸದಾರ್ಥ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ. } ಕೆಲಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಪಲ್ಟೆಟಿಲ್ಲಾ,
ಕೀನಾ.

ಅರಸಿನ ಪದಾರ್ಥ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ. } ಸೆಪಿಯಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ.

ಹಸುರು ಪದಾರ್ಥ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ. } ಸೆಪಿಯಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ.

ತಕ್ಕ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ. } ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ರು
ಸ್ಟೊಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಪಲ್ಟೆಟಿಲ್ಲಾ, ಪಾ
ಟೀನಾ.

ತಕ್ಕ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ. } ಪ್ಲಾಟೀನಾ, ಕೀನಾ, ಸೆಕಾಲಿಕೊರ್ನಾಟುಮ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

ಬಂದಾಗಿ ಯಾನೆ.ಕೆ } ಲವು ಕಾಲ ತಡದು ಪ್ರವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ. } ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಾಬೀನಾ, ಪ್ಲಾಟೀನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ.

ಅತ್ತೀಕೆ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ. } ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಪ್ಲಾಟೀನಾ, ಸಾಬೀನಾ, ಸೆಕಾಲಿಕೊರ್ನಾಟುಮ್, ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

ಅತಿಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ, ಕೆಂಟೆರಿಸ್, ಡ್ರೊಸೆರಾ.

ನೋವುಳ್ಳ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ. } ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸೆಕಾಲಿಕೊರ್ನಾಟುಮ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಸಾಬೀನಾ, ಪ್ಲಾಟೀನಾ, ಸೆಪಿಯಾ.

ಸೂಚನೆ:—ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಠಿಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಪ್ರವಾಹವು ಬಹು ಜೋರಾಗಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಾಧಿಗಳ ಪೈಕಿ ಕಡೇ ೪ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳ ಪರಿಯಂತೆ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

65. Gout. ವಾತ ಯಾನೆ ಸಂದುಬೇನೆ.

ಈ ನೋವು ಯಾನೆ ಉರಿಯು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗಂಟು ಯಾನೆ ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಲಿನ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗವು ಬಹುಶಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯೆ ಗಲಿಬಿಲಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೋವು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನೋವಿರುವಲ್ಲಿಯೆ ಚರ್ಮವು ಬಾತಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದು; ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರ ಇರಲೂ ಬಹುದು, ಮತ್ತು ಮೂತ್ರದ ರಂಗು ಹೆಚ್ಚುವದು ಮತ್ತು ಕಲಕಿದ್ವಾಗಿರುವದು.

ಕೀನಾ—ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶನೆ ಮಾಡ ಕೊಡದಷ್ಟು ಕಠಿಣ ನೋವು ಕಾಲುಜಿರಳುಗಳು ಬಾತುವದು, ಸ್ಪರ್ಶನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೋವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಕಾಲಡೆಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗುವದ್ದು; ಈ ಕುರುಹುಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಕೀನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಷೋನಾ—ರೋಗ ಇರುವ ಭಾಗಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿ ಏಣಿಯುವದು, ಅತ್ತು ಇತ್ತು ಚಲಿಸುವದರಿಂದ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದ್ದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಾಷೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ನಿಕಾ—ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಉಂಟಾದಾಗ್ಯೆ ಆರ್ನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ—ಭಳೆ, ಝಬೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರ ಕಡೆಯಾಗುವದು, ಸ್ರಾವಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವುಂಟಾಗುವದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸೊಮಿಕಾ—ಅಜೀರ್ಣದಿಂದ ಮತ್ತು ಮೇಲು ಆಹಾರದಿಂದ

ಜೀವನಮಾಡುವದರಿಂದ ಸಂದುಬೇನೆ ಉಂಟಾದರೆ ನಕ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ರುಸ್ಕೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕೂಡಂಡ್ರನ್ ಮತ್ತು ಟಾರ್ಟಾರ್‌ಎಮಿಟಕುಸ್ — ಹೆಚ್ಚು ಬೇವರು ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಲ್ಮಾರ್‌ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ—ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರ, ರುಚಿಯಿಲ್ಲದಿರುವದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲ್ಮಾರ್‌ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸೂಚನೆ:—ವಾತ ಯಾನೆ ಸಂದುಬೇನೆಯಿಂದ ಪೀಡಿತರಾದ ಮನುಷ್ಯರು ತಿನ್ನುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಿತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೇವರು ಬರುವಷ್ಟು ಕ್ಷಪ್ತತೆಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನರಗಳು (Muscles) ಮತ್ತು ಹರಿವ್ಲಾತ (Neuralgia) ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

66. Gums. ವಸಡುಗಳು ಯಾನೆ ಪಿವಳಗಳು.

ವಸಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕುರ ಉಂಟಾದರೆ.	ಹಿಸಾರ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಸಲ್ಫರ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್.
ವಸಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಳ್ಳೆ ಗಳು ಬಂದರೆ.	ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಕೆಲ್ಮಾರ್‌ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್.
ವಸಡುಗಳಲ್ಲಿ ವೃಣ ಗಳು ಆದರೆ.	ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾ.
ವಸಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ.	ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬೆಲಿಡೋನಾ, ನಿಟ್ರಿ ಆಸಿಡಮ್, ಸ್ವಾಫಿಸಾಗ್ರಿಯಾ.
ವಸಡುಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ ಉಂಟಾದರೆ.	ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ನಿಟ್ರಿ ಆಸಿಡಮ್.

ವಸಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾ
ವು ವಸ್ತು ಕುರಗಳು
ಉಂಟಾದರೆ. } ಕಾರ್ಬೋವಜಿಟಾಲಿಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ,
ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಥೂಯಾ, ನಿಟ್ರೋಸಿಡಮ್.

ವಸಡು ಬಾತುವ
ದಕ್ಕೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮದ್ಯೂರಿಯಸ್, ಎ
ಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್.

ಸೂಚನೆ: — ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂ
ದನ್ನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

67. Head. ತಲೆ.

ಘಟ್ಟೆಯಾದ ಮ
ತ್ತು ಪುಟ್ಟೆಯುಳ್ಳ ಮ
ನುಷ್ಕರಿಗೆ ತಲೆಸಿಡಿ
ತಕ್ಕೆ. } ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೋ
ನಾ, ವಿರಾಟುಮ್.

ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮ
ತ್ತು ನಿತ್ಯವುಳ್ಳ ಮ
ನುಷ್ಕರಿಗೆ ತಲೆಸಿಡಿ
ತಕ್ಕೆ. } ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಸೆಪಿಯಾ, ಕೀನಾ.

ಶೀತದಿಂದ ತಲೆಸಿ
ಡಿತ್ತವಾದರೆ. } ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ರುಸ್ಕೊಪ್ಪಿಕ್ಸೊಡೆಂಟ್ರ
ನ್, ನೆಕ್ಸಸ್‌ಪೂಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ.

ಬೆಚ್ಚಾಗಾದ ಕೋ
ಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸೆಖೆಯಿಂ
ದುಂಟಾದ ತಲೆಸಿಡಿ
ತಕ್ಕೆ. } ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಬ್ರಾ
ಯೋನಾ, ಕಾರ್ಬೋವಜಿಟಾಲಿಸ್.

ಬಿಸಿಲಿನಿಂದಾಂಟಾ
ದ ತಲೆಸಿಡಿತ್ತಕ್ಕೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆರ್ನಿಕಾ.

ಆಯಾಸದಿಂದ
ಟೆಂಪರೇಚರ್ ತಲೆಸಿಡಿತ್ತಕ್ಕೆ. } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್.

ಮಾನಸಿಕಕಷಯವೂ ಡುವದರಿಂದ ಉಂಟಾ ದ ತಲೆಸಿಡಿತಕ್ಕದ್ದು.	ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಫೋಸೋರಿಸ್, ಸಲ್ಫು ರ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ.
ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ದೆಚ್ಚು ಸಮಯಕೂತುಕೊಂಡು ಡದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ತಲೆ ಸಿಡಿತಕ್ಕದ್ದು.	ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಪಲ್ಸಿ ಟಿಲ್ಲಾ.
ಅಮಲುಕರವಾದ ಸರಾಯಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿ ಯುವದರಿಂದ ಉಂ ಟಾದ ತಲೆಸಿಡಿತಕ್ಕದ್ದು.	ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಬಹಿಯಮ್, ಸಲ್ಫುರ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್.
ಭಯದಿಂದ ಉಂಟಾದ ತಲೆಸಿಡಿತಕ್ಕದ್ದು.	ಎಕ್ಸೋನಿಟಮ್, ಬಹಿಯಮ್, ಪ್ಲೆ ಟೀನಾ.
ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಉಂಟಾದ ತಲೆಸಿಡಿತಕ್ಕದ್ದು.	ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಬ್ರಾ ಯೋನಾ.
ಬೀಳುವಿಕೆಯಿಂದ, ಅಥವಾ ಪೆಟ್ಟುತಾಗಿ ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ತಲೆ ಸಿಡಿತಕ್ಕದ್ದು.	ಆರ್ನಿಕಾ.
ಮಲಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೂತಲ್ಲೇ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವದ ರಿಂದ ಉಂಟಾದ ತಲೆ ಸಿಡಿತಕ್ಕದ್ದು.	ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಬಹಿಯಮ್, ಸಲ್ಫುರ್.
ಅಜೀರ್ಣದಿಂದ ಉಂ ಟಾದ ತಲೆಸಿಡಿತಕ್ಕದ್ದು.	ಸೆಪಿಯಾ, ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋ ನಾ, ಇವೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಸಲ್ಫುರ್.

ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಹೆಚ್ಚು ಚಾಚುವ ತಲೆ
ಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ. } ನಕ್ಷತ್ರಮಿಹಾ, ಕೆಲವಾರ್ಕಾಬೋನಿ
ಕಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಹಿಪಾರ್ಕಸ್‌ಸಲ್ಪರಿನ್, ಬ್ರಾ
ಯೋನಾ

ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಹೆಚ್ಚು ಚಾಚುವ ತಲೆ
ಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ. } ಪಲ್ಸಿಟಲಾ, ಕೆಲವಾರ್ಕಾಬೋನಿಕಾ,
ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೀನಾ.

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆ
ಚ್ಚು ಚಾಚುವ ತಲೆಸಿ
ಡಿತಿಕ್ಕಿ. } ಧೂಯಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕೆಮೊಮಿ
ಲಾ, ವಿರಾಟ್ರಮ್, ಹಿಪಾರ್ಕಸ್‌ಸಲ್ಪರಿನ್.

• ಉರಿ ಸೆಖೆಯಿಂದುಂ
ಟಾದ ತಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ. } ಧೂಯಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆರ್ನಿಕಾ,
ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್.

• ತ್ಯಾವಪುಳಿ ಹವೆ
ಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ತ
ಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ. } * ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಸಲ್ಪರ್.

ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿರು
ವಾಗ್ಯೆ ಉಂಟಾದ ತ
ಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ. } ಆರ್ನಿಕಾ, ಧೂಯಾ, ಪಲ್ಸಿಟಲಾ,
ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸೊಡೆಂಡ್ರನ್.

ನಡೆಯುವದರಿಂದ ಅ
ಧವಾ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಚ
ಲಿಸುವದರಿಂದುಂಟಾ
ದ ತಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಷತ್ರ
ಮಿಹಾ.

ಬೊಗುವದರಿಂದ
ಉಂಟಾಗುವ ತಲೆಸಿ
ಡಿತಿಕ್ಕಿ. } • ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಷತ್ರ
ಮಿಹಾ.

ತಲೆಗೆ ಮುಟ್ಟುವ
ದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ
ತಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ. } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಸಿಲಿಸಿ
ಯಾ, ಕೀನಾ,

ಕೆಮ್ಮುಬರುವದರಿಂದ
ಉಂಟಾಗುವ ತಲೆ
ಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.

ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ ಬ್ರಾಯೋ
ನಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ನಕ್ಸೊ
ಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ.

ಅತ್ತಿಇತ್ತಿ ಚಲಿ
ಸುವದರಿಂದ ಗುಣಕಾ
ಣುವ ತಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.

ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ.

ಸುಡುವಹಾಗಿನನೋ
ವುಳ್ಳ ತಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಕೆಂ
ತೆರಿಸ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಕೀನಾ.

ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸು
ವಮ್ಮ ಕರಿಣವಾದ ತ
ಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.

ಕೊಪ್ರಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿ
ಕ್ಷಿಕ್ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ವಿರೊ
ಟ್ರಮ್.

ಸ್ಥಳಾಂತರವಾಗು
ವ ನೋವು ಉಳ್ಳ ತಲೆ
ಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.

ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಪ
ಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ, ಸೆಪಿರಿಯಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ.

ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು
ಉಳ್ಳ ತಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಿಲಿಸಿ
ಯಾ, ಥೂಯಾ.

ನೇಮಕವಾದ ಕಾಲ
ಕ್ಕೊ ನೋವು ಉಂಟಾ
ಗುವ ತಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.

ಇಪೆಕ್ವಾವಿನಾ, ನಕ್ಸೊಮಿಕಾ, ಆರ್ಸ
ನಿಕಮ್, ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ.

ನಾಡಿಗಳು ಹಾರು
ವ ನೋವುಳ್ಳ ತಲೆಸಿಡಿ
ತಿಕ್ಕಿ.

ಕೀನಾ, ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಷಿಕ್ಕೊ
ಡೆಂಡ್ರನ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ವಿರೊಟ್ರಮ್,
ಒಪಿಯಮ್.

ವಿಸ್ತರಿಸುವಭಾವನೆ
ಯುಳ್ಳ ತಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಹಿಸಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಕೆ
ಮೊಮಿಲ್ಲಾ.

ಬಡಿಯುವ ಮ
ತ್ತು ಸುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ
ಬಡಿಯುವ ಹಾಗಿನ
ಭಾವನೆಯುಳ್ಳ ತಲೆಸಿ
ಡಿತಿಕ್ಕಿ.

ಫೊಸ್ಫೊರಸ ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆರ್ಸ
ನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ.

ತಲೆಯು ಬಿರಿದು
ಹೋಗುತ್ತದೋ ಎಂ
ಬ ಹಾಗಿನ ತಲೆಸಿಡಿ
ತಕ್ಕ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸವೊ
ಮಿಕಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ,
ಸಲ್ಪರ್?

ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆಯು
ಛ ತಲೆಸಿಡಿ ತಕ್ಕ.

ಇಗತ್ಸಿಯಾ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಆರ್ನಿಕಾ.

ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯ
ಅಸ್ವಸ್ಥದಿಂದಂಟಾ
ಗುವ ತಲೆಸಿಡಿ ತಕ್ಕ.

ಸೆಪಿಯಾ, ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ನಕ್ಸವೊಮಿ
ಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಇಪೆಕಾವಾನಾ, ಫೊ
ಸೊರಸ್.

ಮಲಬದ್ಧತೆಯಿಂದಂ
ಟಾಗುವ ತಲೆಸಿಡಿ ತಕ್ಕ.

ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್
ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಹೊರ
ಕಡೆಯಾಗುತ್ತಾ ಉಂ
ಟಾಗುವ ತಲೆಸಿಡಿ ತಕ್ಕ.

ಕೆಮೊಮಿಲಾ, ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ಆರ್ನಿಕಾ.

ತಲೆಯ ಮುಂಭಾಗ
ದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ತಲೆಸಿ
ಡಿ ತಕ್ಕ.

ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ,
ಆರ್ನಿಕಮ್, ಫೊಸೊರಸ್, ಸಲ್ಪರ್.

ತಲೆಯ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ
ಆಗುವ ಸಿಡಿ ತಕ್ಕ.

ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್
ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್.

ಕೆನ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ (Tem-
ples) ಉಂಟಾಗುವ
ತಲೆಸಿಡಿ ತಕ್ಕ.

ಸಾಪ್ತಫಿಸೋಗ್ರಿಯ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೊನಿ
ಕಾ, ಕೀನಾ, ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ಥೂಯಾ.

ಮೂಗಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ
ಯ ಮತ್ತೂ ಕಣ್ಣುಗ
ಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿಯ ಸಿ
ಡಿ ತಕ್ಕ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ನಕ್ಸವೊಮಿ
ಕಾ, ಪಲ್ಪಿಟಲಾ.

ಬಲಗಡೆಯ ತಲೆಸಿ ಡಿತಿಕ್ಕಿ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಲಕ್ಕಾರ್ಕಾಬೊನಿಕಾ, ಸೆಪಿಯಾ.
ಎಡಗಡೆಯ ತಲೆಸಿ ಡಿತಿಕ್ಕಿ.	ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್, ಮ ರೂಯರಿಯಸ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್.
ಒಕ್ಕನ್ನೆ (one side) ತಲೆಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.	ಸೆಪಿಯಾ, ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿ ಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್, ವಿ ರಾಟ್ರಮ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.
ಇಡೀ ತಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.	ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ವಿರಾಟ್ರಮ್, ಕೆವೊ ಮಿಲ್ಲಾ, ಗ್ರಾಫೆಟಿಸ್.
ತಲೆಯ ಹಿಂಬಾಗ ದಲ್ಲಿಯ ಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.	ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಥೂಯಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಕೆಲಕ್ಕಾರ್ಕಾಬೊ ನಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಸೆಪಿಯಾ.
ಹೆಗ್ಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯ ತ ಲೆ ಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.	ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.
ಮೆದುಲಿನಲ್ಲಿಯ ತಲೆ ಸಿಡಿತಿಕ್ಕಿ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಲಕ್ಕಾರ್ಕಾಬೊನಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಇಗ್ನಾ ಸಿಯಾ.
ತಲೆಯ ತೊಗಲಿನ ಲ್ಲಿಯ ನೋವಿಗೆ.	ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಮರೂಯರಿಯಸ್, ರುಸ್ಕೊ ಕ್ಸಿರೊಡೆಂಡ್ರಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆಲಕ್ಕಾರ್ ಕಾಬೊನಿಕಾ, ಮರೂಯರಿಯಸ್.

68. Heart. ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಯಾವೆ ಹೃದಯ.

ಎದೆಯ ಗುಂಡಿಗೆ ಯಲ್ಲಿ ವೇದನೆ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಗಲಿಬಿಲಿಯುಳ್ಳ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬಡದಾ ಟ ಇದ್ದಿ.	ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ವಿರಾಟ್ರಮ್, ಎಕ್ಕೊ ನಿಟಮ್.
--	---------------------------------------

- ಎದೆಗುಂಡಿಗಿಯ ಉರಿಗೆ. } ಪಲ್ನೈಟಿಲಕ್ಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಎಕ್ಕೊನಿ
ಟಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್.
- ಎದೆಗುಂಡಿಗಿಯಲ್ಲಿ
ಯ ರಕ್ತನಾಡಿಗಳ ಉ
ರಿಗೆ. } ಪಲ್ನೈಟಿಲಕ್ಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಆರ್ಸನಿ
ಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಮ್.
- ಎದೆಗುಂಡಿಗಿಯ
ದವ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿ
ಕೊಂಡಿರುವ ನೀರಿನಂ
ಥಾ ಪದಾರ್ಥದ ಉ
ರಿಗೆ. } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಪಲ್ನೈ
ಟಿಲಕ್ಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ.
- ಎದೆಗುಂಡಿಗಿಯ
ಸುತ್ತಿನ ಮುಚ್ಚಳಿನ
ಉರಿಗೆ. } ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಬ್ರಾಯೋ
ನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಮ್, ಪಲ್ನೈಟಿಲಕ್ಕಾ, ಆ
ರ್ಸನಿಕಮ್.
- ಎದೆಗುಂಡಿಗಿಯ
ಸುತ್ತಿನ ಮುಚ್ಚಳಿನ
ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ. } ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಲ್ಫು
ರ್, ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಆಯೋಡಿಯಮ್.
- ಎದೆಗುಂಡಿಗಿಯ
ಕೆಡುಕಿಗೆ. } ಪಲ್ನೈಟಿಲಕ್ಕಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಫೋಸ್ಫೋ
ರಸ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.
- ಎದೆಗುಂಡಿಗಿಯ
ಹರಿವಾತಕ್ಕೆ. } ಪಲ್ನೈಟಿಲಕ್ಕಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಯೋ
ನಾ, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ವಿರಾಟ್ರಮ್.
- ನರಗಳ ರೋಗವು
ಘ್ನ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಎದೆ
ಗುಂಡಿಗೆ ಬಡದಾಟಕ್ಕೆ. } ಕೆಪೊಮಿಲಕ್ಕಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ನೈ
ಟಿಲಕ್ಕಾ.
- ಭಯದಿಂದ ಉಂ
ಟಾದ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬ
ಡದಾಟಕ್ಕೆ. } ಒಪಿಯಮ್, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ವಿರಾ
ಟ್ರಮ್.

ರಕ್ತ ಕಡಿಮೆಯಾ ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಎ ದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬಡತಕ್ಕೆ.	} ಕೀನಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್.
ದುಃಖದಿಂದಲೂ ಅ ಸಮಾಧಾನದಿಂದಲೂ ಉಂಟಾದ ಎದೆಗುಂಡಿ ಗೆ ಬಡತಕ್ಕೆ.	
ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಉಂ ಟಾದ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬ ಡತಕ್ಕೆ.	} ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊ ಮಿಕಾ.
ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎ ದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬಡತಕ್ಕೆ.	
ತಡದು ತಡದು ಆ ಗುವ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬ ಡತಕ್ಕದ್ದು.	} ಬ್ರಾಂಜೋನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ.
ಗಲಿಬಿಲಿಯುಳ್ಳ ಎದೆ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಡತಕ್ಕೆ.	
ತಡದು ತಡದು ಆ ಗುವ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬ ಡತಕ್ಕದ್ದು.	} ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ.
ಗಲಿಬಿಲಿಯುಳ್ಳ ಎದೆ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಡತಕ್ಕೆ.	
ತಡದು ತಡದು ಆ ಗುವ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬ ಡತಕ್ಕದ್ದು.	} ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.
ಗಲಿಬಿಲಿಯುಳ್ಳ ಎದೆ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಡತಕ್ಕೆ.	
ತಡದು ತಡದು ಆ ಗುವ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬ ಡತಕ್ಕದ್ದು.	} ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಆಸ್‌ನಿಕಮ್.
ಗಲಿಬಿಲಿಯುಳ್ಳ ಎದೆ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಡತಕ್ಕೆ.	

ವಿಶ್ವನಿಟಮ್—ಛೇಳಿ, ಕೆರಿಣಾಜ್ವರ, ಕೈಕಾಲು ತುದಿಗಳು ತೆಂಣ
ಗಾಗುವದು ಯಾ ಬೆಚ್ಚಿ ಬರುವದು, ಮುಖ ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ಹಸನಾ
ಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಮೂರ್ಛೆಬೀಳುವ ಸಂಭವ, ವೇ
ದನೆ, ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬಹಳ ಗಲಿಬಿಲಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬಡಿಯು
ವದು, ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಡಿ
ಯುವ ನೋವು, ಹೆಚ್ಚು ವೇದನೆ, ಸಣ್ಣದಾದ ಮತ್ತು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ
ಬರುವ ಶ್ವಾಸ, ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬಡಿಯುವದು ನಿತ್ಯಹೋಯಿತೋ
ಎಂಬ ಹೊಗಿನ ಭಾವನೆ, ನಿಧಾನವಾದ ಮತ್ತು ತಡದು ತಡದು ಬಡೆ

ಯುವ ನಾಡಿಗಳು ಇದ್ದು ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಬಡಿಯುವದು, ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಬಡಿಯುವದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನಾಡಿಗಳು, ಮೂತ್ರ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಉರಿಯುವದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್—ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಡಕು, ಹರಿವಾತ, ಉರಿ ಮತ್ತು ಅಳುಕಿ ಬೀಳುವದು; ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆ ಚ್ಚಾಗುವದು, ಚಲನೆಯಿಂದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಹೆಚ್ಚುವದು, ಸಂಗಡ ಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಳವಳ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ವೇದನೆ ಇರುವದು, ಕಳವಳ, ವೇದನೆ, ಆತುರತ್ವ, ಉಸುರುಕಟ್ಟುವದು, ನೋವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟವುಳ್ಳ ಸ್ವಾಸ, ಉಸುರುಕಟ್ಟುವಿಕೆಯು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಮೂರ್ಛೆಯಾಗುವದು, ಉರಿಯುವ ನೋವು, ಕೈಕಾಲು ತುದಿಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗುವದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿನಿಂದ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಕ್ರಮವಾದ ಗಲಿಬಿಲಿ ಯುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಕಠಿಣವಾಹ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ ಬಡದಾಟ, ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ಟುಕಿಗಳು, ನಡುಗುವ ಅಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಪಂದದಾದ ಮತ್ತು ನಿತ್ರಾಣವುಳ್ಳ ನಾಡಿಗಳು, ಕಲ್ಮಷವುಳ್ಳ ಮೂತ್ರ, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ರಕ್ತ ಮತ್ತು ಬಸಿ (Albumen) ಕೂಡಿರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬಿಲಿಡೋನಾ—ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು ಇದ್ದು ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವೇದನೆ, ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಪನ, ಬಿಗುವಾದ ಮತ್ತು ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು, ಕಷ್ಟವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಬರುವ ಸ್ವಾಸ, ಹಸುವಾದ ಮುಖ, ತಡಕು ತಡದು ಚಲಿಸುವ ನಾಡಿಗಳು: ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಠಿಣವಾಗ್ಯೂ ಬಿಲಿಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಡಿಜಿಟಲಿಸೆ—ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯ ಬದಿಗೂ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಳ ಹೆಡೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ನೋವುಗಳಿದ್ದು ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ಬಡದಾಟ, ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವಾದ ಬಡದಾಟಗಳು, ನಿಂತು ನಿಂತು ಚಲಿಸುವ ಸಣ್ಣದಾದ, ಮೆಲ್ಲಗಾದ ಇಲ್ಲವೆ ಅಕ್ರಮವಾದ ನಾಡಿಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಚಲನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಮೂತ್ರವು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ಕೆಪಿಶಬಣ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು.

ಲಾಕೆಸಿಸೆ—ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯ ಹತ್ತರ ಹೆಚ್ಚು ವೇದನೆ ಇದ್ದು ಕಠಿಣವಾದ ಬಡದಾಟ, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಾಣ, ಹೇಸಿಕೆ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು, ಮೂರ್ಛೆಯಾಗುವ ಸಂಭವ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಸುರುಕಟ್ಟುವಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಿ ಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಅಕ್ರಮವಾದ ಬಡದಾಟ, ಸಣ್ಣದಾದ, ನಿತ್ಯಾಣವುಳ್ಳ, ಅಕ್ರಮವಾದ ಮತ್ತು ನಡುಗುವ ನಾಡಿಗಳು; ಮೂತ್ರವು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಹೋಗುವದಾಗಿಯೂ ಉರಿಯುವದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಮೂತ್ರದ ಸಂಗಡ ರಕ್ತ ಮತ್ತು ಬಸಿ (Albumen) ಕೂಡಿರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ಲಾಕೆಸಿಸೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಲ್ಸಿಟಿಲಾ—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂಗಸರು ಮುಟ್ಟಾದಾಗ್ಯೆ ಪಡುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

69. Hemorrhoids. Piles. ಮೂಲಿವ್ಯಾಧಿಯ ಮೊಳಕೆಗಳು.

ಇವುಗಳು ಸಣ್ಣ ಮೊಳಕೆಗಳ ರಾಶಿಯಾಗಿರುವಂಥವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಗುದದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸುರಿಯುವವುಗಳಾಗಿರುವಂಥ

ಕ್ತೆಸುರಿಯದೆ ಇರುವಂಥವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದುಂಟು. ಈ ಮೊ
ಳಕೆಗಳ ಸಂಗಡ ಉರಿಯೂ ತುರಿಸುವ ನೋವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅ
ನೇಕಾವರ್ತಿ ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆಬಾತುವದು, ಫಾಕೆರಿಕೆ,
ವಾಂತಿ ಕೂಡ ಇರುವದು. ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳು ಯಾವವೆಂದ
ರೆ—ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಕೆ
ಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕಾರ್ಬೊನೇಜಿಟಾಲಿನಸ್ ಮತ್ತು ಫ್ಲೊ
ಸ್ಪೊರಸ್.

• ಔಷಧಕೊಡುವ ಕ್ರಮ—ಆಹಾರವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಹೊರಕಡೆ ಮಾಡಿ
ಡಿಸುವ ಸ್ವಭಾವದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಕಾವು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಮತ್ತು
ಅಮಲುಕರವಾದ ಪಾನಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ—ಪ್ರತಿ ಒಂದು ತರದ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೊ
ಳಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸುರಿಯುವ ಮತ್ತು ರಕ್ತಸುರಿಯದೆ ಇರುವ ಮೊಳಭಾ
ಗದಲ್ಲಿಯ ಮತ್ತು ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿಯ ಮೊಳಕೆಗಳಿಗೆ ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ
ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಠಿಣವಾಗಿ ಸಿಡಿ
ಯುವ ನೋವು, ಗುದದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿದು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ತುರಿಸುವಿ
ಕೆ, ಅಸನ ಹೊರಗೆ ಬೀಳುವಿಕೆ, ಕ್ರಿಮಿಗಳು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಆತುರ
ತ್ವ, ದುಃಖದ ಸ್ಥಿತಿ, ತಲೆಸಿಡಿತ, ತಲೆತಿರುಗುವದು, ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆ ಬಾ
ತುಹೋಗಿ ಒತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖದಲ್ಲಿ
ಯೂ ರಕ್ತದ ಚಲನೆ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ
ಉಪದ್ರವವು ಕೂತುಕೊಂಡಲ್ಲಿಯೇ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ
ಯಾ ಮಾನಸಿಕ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಅಥವಾ ಅವಲುಕರ ಪಾನಗಳಿಂದ
ಉಂಟಾದದ್ದರಿಂದ ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಲ್ಪರ್—ಒಣ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಒಳಗಣ ಮತ್ತು ಹೊರಗಣ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೊಳಕೆಗಳು, ಗುದದಲ್ಲಿ ನೋವು, ತುರಿ ಸುವಿಕೆ, ಉರಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವಿಕೆ, ಕರಕರೆಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಯಾವದಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ತಲೆತಿರುಗುವದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಚಲನೆ, ಬಿಸಿಯಾದ ಮುಖ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹೊರಗಡೆ ಬಾಡುವದು; ಈ ಮೊದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ಸಲ್ಪರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಮೊಮಿಲಕ್ಲಾ—ಉದರಶೂಲೆಗಳು ಇದ್ದು ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಮೊಳಕೆಗಳು, ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಹೊರಕಡೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ, ಉರಿಯುವ ನೀರುಹೊರಕಡೆ, ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋವು, ಗುದದಲ್ಲಿ ಘಾಯಗಳು ಯಾನೆ ವೊಡಕುಗಳು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕೆಮೊಮಿಲಕ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಮೆದುಲಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತಚಲನೆಯಿದ್ದು ಸಿಡಿಯುವ ಮತ್ತು ರಕ್ತಸುರಿಯುವ ಮೊಳಕೆಗಳು, ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ನೋವು; ಈ ಕುರುಹುಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್—ಕಾಸಿದ ಸೂಜಿಗಳಿಂದ ಚುಚ್ಚಿದ ಹಾಗಿನ ಉರಿಯುವ ನೋವು, ತುರಿಸುವ ಹುಣ್ಣುಗಳು, ಉದರಶೂಲೆ, ಇದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಫೊಸ್ಫೋರಸ್—ಒಣಗಿದ ಯಾ ರಕ್ತಸುರಿಯುವ ಮೊಳಕೆಗಳು, ಉರಿಯುವ ನೋವು, ಹುಣ್ಣುಗಳು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾರ್ನೊವಜಿಟಾಲಿಸ್ — ಒಣಗಿದ ಮತ್ತು ರಕ್ತಸುರಿಯುವ ದೊಳೆಗಳೆ, ದೊಡ್ಡದಾದ ಮತ್ತು ನೀಲವರ್ಣದ ಬಾತುಕುರಿಗಳೆ, ದೊಡ್ಡ ನ ಮೆಲ್ಲುಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ನೋವು, ಮೆಲ್ಲುಡೆ, ಉರಿಯುವ ಮತ್ತು ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ನೊವಜಿಟಾಲಿಸ್ ಕೂಡ ಬೋಕು.

ನೂಚನೆ :—ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಸ್ವಸ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾದ ಮೂರು ಯಾ ನಾಲ್ಕು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರ ಪೊಂದರ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಫೊಂದೊಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ಪ್ರತೀಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಯಂಕವಿಡಲಿಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು.

70. Hernia or Rupture. ಅಂಟುಪಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಆಂಡ್ರವೃದ್ಧಿ

ಒಂದು ತೆರದ ಆಂಡ್ರವೃದ್ಧಿಯು ಅಂಥಾ ಬಾತಿದ್ಡನ್ನು ಕಿರಿಯೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ದೂಡುವದರಿಂದಲೂ ಕೆಲವಾರ್ಕಾರ್ನೊನಿಕವೆ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಯೋನಾ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಡುವದರಿಂದಲೂ ಗುಣವಾಗಬಹುದು; ಯಾವದೊಂದು ತೆರದ ಉದರಶೂಲಿ (colic) ಗಳು, ತಣ್ಣಗಾದ ಬೆವರು ಮತ್ತು ಆತುರತ್ವ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರುವಿಕೆ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಒಪಿಯಮ್ ಕೂಡ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ ಪರಂತು ಪ್ರಾಣಗುಣಾಂಶ ಯಾವ ಸಾಧಾರಣ ಗುಣ ಸಿಕ್ಕುವ ಪರಿಯಂತೆ ಪ್ರತಿ ಒಂದನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಹಸ್ತಿಯವರಿಗೆ ಸರ್ತಿ ಪ ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

71. Hiccough. ಬಿಕ್ಕುಹಿಡಿಯೋಣವು.

ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ನೆಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕ್ಟಾ, ಬ್ರಾಕ್ಯೋನಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಬಿಲಿಡೋನಾ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪುನೀರು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

72. Hoarseness. ಗಂಟುಬೀಳೋಣವು.

ಇದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ನಿಟಮ್, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಹಿಪಾರಿಸ್ ಲ್ಯುರಿಸ್ ಮತ್ತು ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

73. Hooping Cough. ನಾಯಿ ಕೆಮ್ಮು.

ಈ ಅಂಟುರೋಗವು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಬೆಕ್ಕುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವಂಥದಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರವೇ ಗಂಡಾಂತರವು ಘಟಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗವು ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರವಿದ್ದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 8 ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಬಾಳುವ ಈ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೊಸೆರಾಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡುವದು ಉತ್ತಮವಾದ ಉಪಶಮನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸುಮಾರು 8 ದಿವಸಗಳನಂತರ ಕೆಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚಿ ಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ 2ನೇ ಯಾ 3ನೇ ಘಂಟೆಗೆ ಫೊಂಡಾವರ್ತಿ ಜೋರಿನಿಂದ ಕೆಮ್ಮು ಬರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಕೆಲವುಸಾರು ಉಸುರು ಕಟ್ಟಿಹೋಗುವಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿನ ಮುಖವು ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ನೀಲಿ ಉಳಿದಾಗುವದು; ಕಣ್ಣುಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರುವವು; ಕೆಲವು ಸ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸವು “ಹೂ”, (whoop) ಎಂಬ ಶಬ್ದ

ಹುಟ್ಟುವಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗಿರುವದು. ಇಂಥಾ ಸಬ್ಬವು ಕಾಣಿಸುವಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಸುಭ ಸಕುನವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. •

ಈ ೨ನೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರತಿ ಎರಡು ಭಂಟಿಗೊಮ್ಮೆ ಡ್ರೋಸರಾ ಮತ್ತು ಕೊರಾಲಿಯಾ, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡುವದು ಉತ್ತಮವಾದ ಉಪಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಮ್ಮು ಬಹಳಸೂರಿ ಬರುವದಾಗಿಯೂ ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಅದೇ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ನೊಮ್ಮೆ ಕೆಮ್ಮು ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಕೊಡಬೇಕು.

• ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್.—ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ತ ಯಾ ನೀರು ಸುರಿಯುವಾಗ್ಯೆ, ಮೂಗಿನ ಸೊಳ್ಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಮತ್ತು ಆಯಾಸ ಪಡಿಸುವ ಕೆಮ್ಮು ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಡ್ರೋಸರಾ ಇಲ್ಲವೆ ಕೊರಾಲಿಯಾ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು.

ನಕ್ಸಿನೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಇಪೆಕಕ್ವಾನಾ—ಒಣ ಮತ್ತು ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಕೆಮ್ಮು ವ ಬಿವಳು ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಠಿಣವಾದಾಗ್ಯೆ, ನೀನು ಬರುವಾಗ್ಯೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಮೂಗಿನಿಂದ ನೀರಿನಹಾಗಿನ ಯಾ ರಕ್ತದಹಾಗಿನ ಪದಾರ್ಥ ಸುರಿಯುವಾಗ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಕಾರವನ್ನಾಗಲೀ ಕ್ಲೇಷ್ಟವನ್ನಾಗಲೀ ಕಾರುವಾಗ್ಯೆ ಪ ಸಡಿಲಾದ ಹೊರಕಡೆ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಕೂಡ ಈ ಎರಡು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಎರಡು ಭಂಟಿಗೊಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಗುಣಾಂಶ ಕಂಡುಬರುವದು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್—ಅಸ್ವಸ್ಥವುಳ್ಳ ಆಸಾಮಿಯು ನಿಶ್ರಾಣವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಆಯಾಸಪಟ್ಟವನಾಗಿಯೂ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಈ ಔಷಧ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಾಂಶಕಂಡು ಬರುವದು.

74. Inflammation. ಉರಿ ಯಾನೆ ಉರತ.

ಎಲುಬುಗಳ ಉರಿಗೆ.	ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಿಲಿಸಿ ಯಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಆರ್ನಿಕಾ.
ಮೆದುಳಿನ ಉರಿಗೆ.	ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಲ್ಬಾರ್ಕಾಬೊರ್ನಿಕಾ, ಒಪಿಯಮ್, ಲಾ ಕೆಸಿಸ್.
ಕರುಳು (Bowels) ಗಳ ಉರಿಗೆ.	ಆರ್ನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊ ಮಿಕಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಬೆಲೆಡೋನಾ.
ಎದೆಯಾ ಸ್ವಾಸಕೋ ಶದ ಉರಿಗೆ.	ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.
ಕಿವಿಗಳ ಉರಿಗೆ.	ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯ ಸ್, ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ.
ಕಣ್ಣಿನ ಯಾರೆಪ್ಪೆ ಗಳ ಉರಿಗೆ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪಲ್ವೆ ಟಿಲ್ಲಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಸಲ್ಫರ್.
ಮಾಂಸಗ್ರಂಥಿ glands ಯ ಉರಿಗೆ	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್.
ವಸಡುಗಳ ಉರಿಗೆ.	ಸ್ಟ್ರಾಫಿಸಾಗ್ರಿಯಾ, ನಿಟ್ರೋಸಿಡಮ್, ಬೆಲೆ ಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊ ಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್.
ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯ ಉ ರಿಗೆ.	ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಯೋ ನಾ, ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್.
ಮಲದ್ವಾರದ ನರಗಳ (Intestines) ಉ ರಿಗೆ.	ಆರ್ನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊ ಮಿಕಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ.

- ಗಂಟುಗಳ ಉರಿಗೆ. { ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ರು
ಸೋಪ್ರಕ್ಸಿಕೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೋ
ನಾ, ಅರ್ನಿಕಮ್, ಪಲ್ಸೆಟಲಾ.
- ಬಿಕ್ಕುಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಉರಿಗೆ. { ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಕೆರಿತೆರಿಸ್, ಬೆಲೆಡೋ
ನಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಪ
ಲ್ಸೆಟಲಾ, ಸಲ್ಫರ್.
- ಕೆಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಉರಿಗೆ. { ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋನಾ, ಸಕ್ಸ್
ಪೊಮಿಕಾ, ಕೀನಾ, ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ.
- ಬಾಯಿಪೊಳೆಗಳ ಉರಿಗೆ. { ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಆರ್ನಿ
ಕಮ್, ನಿಟ್ರೋಸಿಡಮ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್.
- ಸ್ನಾಯುನರ(Mus- { ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋನಾ, ಸಕ್ಸ್ಪೊಮಿಕಾ, ಎಕ್ಸೊ
cles)ಗಳ ಉರಿಗೆ. { ನಿಟಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ.
- ನರಗಳ ಉರಿಗೆ. { ಆರ್ನಿಕಮ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಬೆಲೆ
ಡೋನಾ.
- ಮೂಗಿನ ಉರಿಗೆ. { ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯ
ಸ್, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಪಲ್ಸೆಟಲಾ, ಸಕ್ಸ್
ಪೊಮಿಕಾ.
- ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಉರಿಗೆ. { ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಸಕ್ಸ್ಪೊಮಿಕಾ, ಆರ್ನಿ
ಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆರ್ನಿಕಾ, ಫೊ
ಸ್ಫೊರಸ್.
- ಪ್ಲೀಹ (spleen)ದ ಉರಿಗೆ. { ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಕೀನಾ,
ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋನಾ, ಆರ್ನಿಕಾ,
ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್.
- ಅನ್ನಕೋಶಫಲಉರಿಗೆ. { ಸಕ್ಸ್ಪೊಮಿಕಾ, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಕೆ
ವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ
ನಾ, ಪಲ್ಸೆಟಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ.

ಗಂಟೆಗನ್ನಲಿಯು ಉರಿಗೆ.	{	ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರಝ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಹಿಪಾಲ್ ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಸಲ್ಫರ್.
ನಾಲಿಗೆಯು ಉರಿಗೆ.	{	ಮರಝ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.
ಕಂಠನಾಳದ ಉರಿಗೆ.	{	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರಝ್ಯೂರಿಯಸ್, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಹಿಪಾಲ್ ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಸಲ್ಫರ್.
ರಕ್ತನಾಡಿ (veins) ಗಳ ಉರಿಗೆ.	{	ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಮರಝ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬ್ರಾಂಜೋನಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಲ್ಫರ್.

75. Indigestion.

ಅಜ್ಞೇಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ನಕೋಶದ ವಿಷಯ ನೋಡು.

Jauudice. ಕಾಮಲಿ ರೋಗ, ಪಾಂಡು ರೋಗ.

ಬಣ್ಣ ವರಿದ ಮೂತ್ರ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಫಾಳ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವದು, ಕಣ್ಣುಗಳ ಬಿಳಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಅವಸಿನ ಛಾಯೆ, ಬಾಯಿ ಕಹಿಯಾಗುವದು, ದುಃಖಸ್ಥಿತಿ, ಅಧ್ಯರ್ಯ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಅತಿಸಾರ ಯಾನೆ ನೀರುಹೊರಕಡೆ ಸಹಾ ಇರುವದು.

ಔಷಧಗಳೊಡುವ ಕ್ರಮ— 1ನೇ ಹಪ್ಪಿಗೆ ಕೀನಾ ಮತ್ತು ಮರಝ್ಯೂರಿಯಸ್, 2ನೇ ಹಪ್ಪಿಗೆ ಬ್ರಾಂಜೋನಾ ಮತ್ತು ಮರಝ್ಯೂರಿಯಸ್, 3ನೇ ಹಪ್ಪಿಗೆ ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮರಝ್ಯೂರಿಯಸ್, 4 ನೇ ಹಪ್ಪಿಗೆ ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಮರಝ್ಯೂರಿಯಸ್; ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ 2 ಔಷಧಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಹಪ್ಪಿಯವರೆಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 4 ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

76. Jaws. ದವಡೆಗಳು.

ದವಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಂತ್ರೆರಿಸ್, ಕೀನಾ, ಕಾ
ಉಂಟಾದರೆ. } ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್.

ದವಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು } ಮರೂಕ್ಯುರಿಯಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಆರ್ಸೆನಿ
ದರೆ. } ಹೆಮ್, ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್.

77. Larynx.

ಕೆಂತ್ರೆನಾಳಿಯ ಮತ್ತು ಗಂಟೆನ್ನ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ದವ್ವಾರ.

ಕೆಂತ್ರೆನಾಳಿಯ ಮತ್ತು ಗಂಟೆನ್ನ ನಡುವಿನ ದವ್ವಾರದಲ್ಲಿಯೆ ಉಂ
ಗೂ, ಅದರಲ್ಲಿಯೆ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೂ, ಅದರ ಮೇಲಾಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಂ
ಥಾ ದ್ರಾವಕದ (Serous liquid) ಸೋರುವಿಕೆಗೂ—ಬೆಲೆಡೋ
ನಾ, ಮರೂಕ್ಯುರಿಯಸ್, ಕೆಂತ್ರೆರಿಸ್, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಸ್ವಕಾ ಕೊಡ
ಗೇಕು.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಜ್ವರ
ಮಾಂಸಾಂಗೈ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾಕ್ಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣ ಉರಿಗೆ ಬೆ
ಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಮರೂಕ್ಯುರಿಯಸ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.
ಕೆಮ್ಮು, ಅರೆಪುಡಿ ಯಾನೆ ಪುಡಿಗಜ್ಜಿ, ಹುಣ್ಣುಗಳು ಮುಂತಾದ್ದು ಇ
ವುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಡೋನಾವನ್ನು ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಡ್ರೋಸೆರಾ, ಫೊ
ಸ್ಫೋರಿಸ್, ಫೂಯಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಇವುಗಳ ಸಹಗ
ಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಮ್ಮಿಗೆ. { ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮ
ರೂಕ್ಯುರಿಯಸ್, ಡ್ರೋಸೆರಾ; ಮತ್ತು ಕೆಮ್ಮಿ
ನ ವಿಷಯ ಕೊಡ 71 ಪುಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡು.

ಕೀವು ಸುರಿಯುವದ) ಹಿಪಾಥ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೋರಿಸ್, ಕ್ಯಾ. ಬಾವುಗಳಿಗೂ.) ಸಿಲಿಸಿಯಾ.

ಹುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ. { ಹಿಪಾಥ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಕ್ರೋಸೆರಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಥೂಯಾ.

ಅರ್ಬುದವ್ಯಾಧಿ (Cancer)ಗೆ { ಥೂಯಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್.

ಬೆಲೆಡೋನಾ. ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಶನ್ ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ನೋಲಿಬಿಲಿ ಸಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸುವದು—ಗುರಿ, ಶೆಖೆ, ಕೆಂಪು ಛಾಯೆ, ಸುಡ ತ, ಅರೆಪುಡಿ ಯಾನೆ ಪುಡಿಗಜ್ಜಿ, ಸೀತ, ಜಲೋದರ ಯಾನೆ ಜಳ್ಳ ವ್ಯಾಧಿ, ಕೆಂರ ಬಾವುಗಳು ಯಾನೆ ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಗಂಟ್ಟು ಬೀಳುವದು ಮತ್ತು ಸ್ವರಕಟ್ಟಿ ಹೋಗುವದು, ಗಂಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ಕಿವಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ನೋವು, ಮತ್ತು ಆ ನೋವು ಮು ತಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಕೆಂವು ಬರುವದರಿಂದಲೂ ಇವಾನೋಇವಾನೆ ಮಾ ಡುವದರಿಂದಲೂ ಮುಟ್ಟುವದರಿಂದಲೂ ಉಂಟಾಗುವದು ಮತ್ತು ನೋವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಉಸುರ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯಿದ್ದು ಪ್ರಯಾಸವು ಳ್ಲೆ ಇವಾನೆ, ಬಾಡಿದ ಮುಖ, ಬಿಸಿಯಾದ ಚರ್ಮ, ಸಣ್ಣದಾದ ಮತ್ತು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಬಡಿಯುವ ನಾಡಿಗಳು, ಕಣ್ಣುಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರುವ ದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಬದಲಾ ಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್—ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಕಾರಣವು ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಕ್ಸ್ಕೊ ನಿಟಮಿನ ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಶನ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸುರುಮಾಡುವದು ಉತ್ತಮ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಿಪಾಥ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್. ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಶನ್—ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾದ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಕಂಠ ವ್ಯಾಧಿ (Laryngitis)ಗಳಲ್ಲಿ

ಉಪಯೋಗಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಔಷಧ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅತಿ ರೇಕ ನೋವು, ಕಂಠನಾಳಿಯ ಮಿತ್ತು ಕೊರಳಿನ ಮಧ್ಯೆ ದ್ವಾರ (Larynx) ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೀವುಗಟ್ಟಿದ ಮಿತ್ತು ರಕ್ತದ ಹಾಗಿನ ಕಫ ಹೋಗುವುದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಟ್ಟುಬೀಳುವುದು, ಟೊಳ್ಳಾದ ಧ್ವನಿ, ಶೀತದಿಂದಲೂ ತ್ಯಾವದಿಂದಲೂ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಹೆಚ್ಚುವುದು, ಕಾವಿನಿಂದ ಗುಣಿಸಿಕ್ಕುವುದು, ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ವರ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆವರು, ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕೊಡ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ಲಾಕೆಸಿಫ್. 18ನೇಯಿಂದ 30ನೇ ವರೆಗಿನ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು— ಪುಡಿಗಜ್ಜಿ ಮತ್ತು ಹುಣ್ಣುಗಳಿರುವ ಕಠಿಣವಾದ ಕಂಠವ್ಯಾಧಿ, ಬಿಸಿ ಯಾಗಿರುವಿಕೆ, ಕೆಂಪುಛಾಂಚಿ, ಉರಿಯುವಿಕೆ, ಮಾತಲಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವಂಥಾದೇನಾದರೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಗಂಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದು, ಗಂಟ್ಟಿನ ಮಿತ್ತು ಕಿವಿಗಳ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ನೋವು, ಮಾತಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಏನಾದರೂ ನುಂಗುವದರಿಂದಲೂ ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವುದು, ಕೆಮ್ಮು, ಅಭ್ಯಂತರಪಡಿಸುವ ಶ್ವಾಸ, ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚುವುದು, ಗಂಟ್ಟುಬೀಳುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವರ ನಿತ್ನು ಹೋಗುವುದು; ಈ ಕುರುಹುಗಳು ಕಂಡಾಗ್ಯೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಫೊಸ್ಫೋರಸ್. 6ನೇಯಿಂದ 30ನೇ ವರೆಗಿನ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು—ಉದ್ದ, ತೆಳ್ಳಗಾದ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಚರ್ಮವುಳ್ಳವ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮೊಳಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕೆಮ್ಮು ಬರುವಾಗ್ಯೆ ಮತ್ತು

ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಬಿರಿಯುವ ನೋವು, ಸ್ವರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಲ್ಫರ್. 18ನೇಯಿಂದ 30ನೇ ವರೆಗಿನ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು— ಕಂಠಮಾಲೆ ಮತ್ತು ಹುಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಕಂಠವ್ಯಾಧಿಗೆ ವ ಮೂಗಿನಿಂದ ಸುರಿಯುವದು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಶೀತವಾದ ಕೊಡಲೇ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ನೆಗಡಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಕೊಡ ಮೇಲಿನ ಔಷಧವನ್ನು ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಸೊಲಿಬಿಲಿಸಿನ 6ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ನಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್— ಈ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಮೂಗಿನ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಒಣಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್. 6ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್—ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಮತ್ತು ಕಂಠಮಾಲೆಯ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಕಂಠವ್ಯಾಧಿಗೂ ಕಂಠದ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೂ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಸಲ್ಫರ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ ಇಲ್ಲವೆ ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಸೊಲಿಬಿಲಿಸಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬ್ರಾಯೋನಾ. 6ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್—ಕೆಮ್ಮು ಮತ್ತು ನೆಗಡಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್ ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್ ಅಥವಾ ಇಪೆಕ್ವಾನಾ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

78. Kidneys. ಬಿಕ್ಕುಳಿ.

ಬಿಕ್ಕುಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಒಂದು ಯಾ ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಗ್ಗಿದೊಡೆಯ ಮತ್ತು ಬದಿಯ ಕಿರು ಎಲುಬುಗಳ ವೃದ್ಧದಲ್ಲಿಯೂ ಕೃತಿಣವಾದ ನೋವು ಇದ್ದು ಉರಿತ ಇರುವದು, ಚಲನೆಯಿರ

ದ ಮತ್ತು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಂಥಾ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದು, ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯನು ನೋವುಪಟ್ಟು ಬದಿಯಿಂಥ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವದು, ತೊಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋವುಪಟ್ಟು ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮರಕಟ್ಟುವಿಕೆ, ಜ್ವರ, ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಉದರಸೊಲೆ, ವಾಕರಿಕೆ, ಅಂಡಬಾತುವದು ಮತ್ತು ಕಠಿಣ ತಲೆಸಿಡಿತ ಕೂಡ ಇರುವದು, ಮೊದಲಾಗಿ ಮೂತ್ರ ಬಹು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಮೂತ್ರವು ರಕ್ತಮಯವಾಗಿಯೂ ಪೂರ್ಣ ತಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಬಿಳಿಪುಡಿಯುಳ್ಳ ನೀರಿನ ತರದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಔಷಧಗಳು—ಒಂದು ದಿವಸ 2 ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಕೆಂತೆರಿಸ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಪ್ರತಿ 2 ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಬೆಲೆಡೋನಿ ಮತ್ತು ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಎಂಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಾಂಶ ತೋರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 2 ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಲಿಕೊಪೊಡಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಠಿಣ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಕೂಡ ಉತ್ತಮ ಔಷಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಬಿಕ್ಕುಳಿಯ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಉದರ ಸೊಲೆಗೆ. } ಕೆಂತೆರಿಸ್ ಮತ್ತು ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್.

ಬಿಕ್ಕುಳಿಯಲ್ಲಿಯ ರಕ್ತ ಮರೋಣ ವ ಇಳಿಯೋಣಕ್ಕೆ. } • ಕೆಂತೆರಿಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್.

ಬಿಕ್ಕುಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಗೆ. .	ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿ ಕಾ.
ಬಿಕ್ಕುಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ. . .	ಆಯೋಡಿಯಮ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಸಲ್ಫು ರ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಗ್ರಿಫಿಟಿಸ್.
ಬಿಕ್ಕುಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಉರಿಗೆ. .	ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಮ್, ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಬೆಲಿಡೋ ನಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪ ಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಸಲ್ಫುರ್.
ಬಿಕ್ಕುಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಹರಿವಾತಕ್ಕೆ.	ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಕೆಂತೆರಿಸ್, ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿ- ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಆರ್ಸನಿಕ ಮ್.

79. Leg. ಕಾಲು.

ಕಾಲು ಮುರಿದು ಹೋದರೆ.	ಸರ್ಜನನ್ನು ಕರಿಸಿ ಆತನ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಬಹಿರ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಆರ್ನಿಕಾ ಉಪಯೋಗಿ ಸ ಬೇಕು.
ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕುರು ಗಳು ತದರೆ.	ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿ ಯಸ್, ಡುಲ್ಲಾಮಾರಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ.
ಕಾಲಿನ ಹರಿವಾತ ಕ್ಕೆ.	ಬ್ರಾಯೋನಾ, ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್.
ಕಾಲಿನ ಹುಣ್ಣುಗ ಳಿಗೆ.	ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಸಲ್ಫುರ್.
ಕಾಲಿನ ಪೊಟ್ಟಿಗೆ ಳಲ್ಲಿನು ನೋವಿಗೆ	ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಸಿ ಲಿಸಿಯಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ.

ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯ ಉ } ಕೊಲೊಸಿಂತಿಸ್, ಕೊಪ್ರಮ್, ಪಲ್ಪಿಟ
ಳುಕುಗಳಿಗೆ. } ಲ್ಹಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ.

80. Leprosy. ಕುಷ್ಠರೋಗ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಆರ್ಸೆ
ನಿಕಮ್, ಆಯೊಡಿಯಮ್, ಕೆಲರ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಪಾರ್ಬೊವೆಜಿ
ಟಾಲಿಸ್, ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಲ್ಫರ್,
ಕ್ಲೋನಾ, ಕೆಂಟೆರಿಸ್—ಈ ಔಷಧಗಳ ಪೈಕಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದನ್ನು ಕ್ರಮ
ವಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೊಂದು ವಾರದ ವರೆಗೆ
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಇದೇ ಕ್ರ
ಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕು.

81. Lips. ತುಟಿಗಳು.

ತುಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ } ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್.
ಇರುವದಕ್ಕೆ.

ತುಟಿಗಳ ಮೇಲೆ } ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ರುಸೊಪ್ರಿ
ಬೊಕ್ಕಗಳು ಇರುವ } ಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಸೆಪಿಯಾ, ಸಲ್ಫರ್.
ದಕ್ಕೆ.

ತುಟಿಗಳು ಬಾತಿ } ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಬ್ರಾಂಯೋ
ದಕ್ಕೆ. } ನಾ, ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಲ್ಫರ್.

ತುಟಿಗಳು ಒಡೆ } ಥೊಯಾ ಮೆತ್ಯು ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್.
ಯುವದಕ್ಕೆ.

ತುಟಿಗಳು ಒಣಗು } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕ್ಲೋ
ವದಕ್ಕೆ. } ನಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್.

ತುಟೆಯ ಮೇಲಣ } ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಿಲಿ
ಕುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ. } ಸಿಯಾ, ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಫುರಿಸ್.

82. Lock-jaw. ದವಡೆ ಬಂದ್ ಆಗುವದು.

ದವಡೆ ಹಿಡಕೊಳ್ಳು } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಒಬೆಯಮ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ,
ವದು ಮತ್ತೆ ಮುದು } ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಆರ್ನಿಕಾ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ನಾಯು
ರಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ. } ನರ (Muscles) ಗಳ ವಿಷಯ ಕೂಡ
ನೋಡು.

83. Lumbago. ಸೊಂಟ ನೋವು.

ಬಿಕ್ಕುಳಿಯ ಸ್ಥಳದ } ಆರ್ನಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.
ಲ್ಲಿಯ (Kidneys) } ನೋವಿಗೆ.

ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ } ಪಲ್ವಿಟಲ್ಲಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಸಲ್ಫರ್.
ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು } ಇರುವಾಗ್ಗೆ.

ಕಷ್ಠ ಮಾಡುವ } ಆರ್ನಿಕಾ, ರುಸ್ಕೊಕ್ವಿಕ್ವೆಂಡ್ರನ್.
ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ } ಸೊಂಟ ನೋವಿಗೆ

ಶೀತದಿಂದ ಉಂ } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ರುಸ್ಕೊಕ್ವಿಕ್ವೆಂಡ್ರನ್.
ಟಾದ ಸೊಂಟ ನೋ } ವಿಗೆ.

84. Liver. ಕೆಲಜೆ.

ಕೆಲಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಬಾ } ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಆರ್ಸೆನಿ
ವಿಗೆ. } ಕಮ್.

ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ.	}	ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಕೆಲಕ್ಕಾರ್ಕಾಡೊನ್ನಿಕಾ.
ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಅಬುದವ್ಯಾಧಿಗೆ (Cancer).		ಆಸನಿಕಮ್, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ.
ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಉ ದರ ಕೊಲೆಗೆ.	}	ಮರೂಕ್ಕರಿಯಸೆ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಕೆ ನಾ, ಕೆವೊಮಿಲಾ.
ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯ ರ ಕ್ಕೆ ವರೋಣ ಮತ್ತು ಇಳಿಯೋಣಕ್ಕೆ.		ಮರೂಕ್ಕರಿಯಸೆ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ವೊಮಿಲಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ.

• ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಅನ್ಯಂತರಕ್ಕೆ—ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಲ್ಲಿ
ಮೊದಲಿನ ವಾರಕ್ಕೆ ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಎರಡನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಮರೂಕ್ಕರಿಯ
ಸೆ, ಮೂರನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಡೊನಾ, ನಾಲ್ಕನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಪ
ಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಐದನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಕೆನಾ, ಆರನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಸುಬ್ಬರ;
ಹೀಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ವರೆಗೆ. ಇದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ
ಬೇಕು.

ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಉರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವು
ದರೆ:—ಮಂದವಾದ, ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಮತ್ತು ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು—
ದಕ್ಕೆ ಮರೂಕ್ಕರಿಯಸೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಆಗ ದಷ್ಟು ಕಠಿಣ ನೋ ವು ಕಲಿಜೆಯ ಪ್ರದೇ ಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ.	}	ಮರೂಕ್ಕರಿಯಸೆ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರ ಯೋನಾ, ಬೆಲೆಡೊನಾ.
• ಕಾರುವಿಕೆಗೆ.		ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಕೆನೊ ಮಿಲಾ.

ಅತಿಸಾರಕ್ಕೆ. . . } ಮರಣ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ವ
ಲೈಟಿಲ್ಲಾ.
ಕಠಿಣ ತಲೆ ಸಿಡಿ } ಬ್ರಾಯೋನಾ.
ತಪ್ಪೆ. . . }

ಕಲಿಜಿರುಲ್ಲಿಯ ಉರಿ (Heptalgia) (Neuralgia) ಅಥವಾ ಹರಿವಾತಕ್ಕೆ. } 1ನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಕೀನಾ, 2ನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಮರಣ್ಯೂರಿಯಸ್, 3ನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಯೋನಾ, 4ನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಮರಣ್ಯೂರಿಯಸ್, 5ನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, 6ನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಮರಣ್ಯೂರಿಯಸ್—ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗುಣವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮರಣ್ಯೂರಿಯಸ್ ನೋಲಿಬಿಲಿಸ್. 3ನೇ, 6ನೇ ಯಾ 18ನೇ ಡಿಲೂಷನ್—ಅತಿರೇಕ ರಕ್ತಜಲನೆ, ಅಭ್ಯಂತರ, ಕೆಡಕು, ಕಠಿಣ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉರಿ, ಕೀವುಗಟ್ಟುವ ಸಂಭವ, ಕಲಿಜಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕುವ ಮತ್ತು ಸುಡುವ ನೋವು, ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದ ಮ್ವ ನೋವು, ಕಾಠಿಣ್ಯತೆ, ಕಲಿಜಿಬಾತುವದು, ಬಲಬದಿಯಿಂದ ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು, ಉದರಶೂಲೆಗಳು, ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಹಿ ರುಚಿ ಉಂಟಾಗುವದು, ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಛೇಬರುವದು, ಹೆಚ್ಚು ಬೆವರು, ಅತಿಸಾರ ಮತ್ತು ಕಾರುವಿಕೆ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕ್ಷಣವಾಗ್ಯೆ ಮೇಲಿನ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಯೋನಾ. 6ನೇಯಿಂದ 30ನೇ ವರೆಗಿನ ಡಿಲೂಷನ್‌ಗಳ—ಅತಿರೇಕ ರಕ್ತದಚಲನೆ, ಅಭ್ಯಂತರ, ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡದಂಥಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಲನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂಥಾ ನೋವು ಇನ್ನು, ಕಲಿಜಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉರಿ, ಅರಸ್ಸಿನ ಬಂಜೆ ದೆ ನಾಳಿಗೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಕಾವಲೋರೋಗ, ತಲೆಸಿಡಿತೆ, ಒತ್ತುವಿಕೆ,

ಕಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ಬೇಗ ಬೇಗನೇ ಬರುವ ಸ್ವಾಸ, ಕಾರಾವಿಕೆ, ನಿ. ಮೂಲವಲ್ಲದ ಮೂತ್ರ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಬೆದಧ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೀನಾ. ನೇಡಿಲೂಕನ—ಅತಿರೇಕ ರಕ್ತಚಲನೆ, ಅಭ್ಯಂತರ, ಕೆಡಕು, ಕಠಿಣವಾದ ಕಾಮಲಿರೋಗ ಇದ್ದು ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿ ಜೋರಾದ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉರಿ, ಬಲಬದಿಯಿಂದ ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡದಿರುವದು, ಬಾಯಿ ಕಹಿಯಾಗುವದು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಬೂದಿ ಬಣದ ಹೊರಕಡೆ, ಆಗತ್ಯಗೈ ನೋವು ಉಂಟಾಗುವದು, ಅನೇಕಾ ವರ್ತಿ ಛೇವುಂಟಾಗುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದು ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಕೀನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ. ನೇಯಿಂದ 30ನೇ ವರೆಗಿನ ಡಿಲೂಕನಗಳು—ಅತಿರೇಕವಾದ ರಕ್ತಚಲನೆ, ಅಭ್ಯಂತರ, ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉರಿ, ಅರ್ಬುದ ವ್ಯಾಧಿಯ ಒಡಕು, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಅಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಬಹುಶಾ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳು. ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಲ್ಪರ್. 30ನೇ ಡಿಲೂಕನ—ಅತಿರೇಕ ರಕ್ತಚಲನೆ, ಅಭ್ಯಂತರ, ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಉರಿ, ಉದರಶೂಲೆಗಳು; ಈ ಮೊದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ಸಲ್ಪರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್. 30ನೇಯಿಂದ 18ನೇ ವರೆಗಿನ ಡಿಲೂಕನಗಳು—ಕಲಿಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಬಾವುಗಳು, ಅರ್ಬುದವ್ಯಾಧಿ, ಉದರಶೂಲೆಗಳು, ಒಡಕು ಮುಂತಾದ್ದು, ಕಾಮಲಿರೋಗ, ಕಠಿಣವಾಗುವದು.

ಆಯಾಸ, ಸ್ತೃತಿತವ್ವವದು, ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣೆ, ಅತಿಸಾರ, ತಂಣಗಾದೆ ಬೆವರಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಬಿಲ್ಲ ಮುಖ, ಈ ಕುರುಹುಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ. 6ನೇಯಿಂದ 18ನೇ ವರೆಗಿನ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಗಳು—ಕೆಲಿಜಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿವಾತೆ ಸಂಬಂಧದ ನೋವುಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಂಥಾ ನೋವುಗಳು ಕಠಿಣ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಉಂಟಾದಾಗ್ಗೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ. 6ನೇಯಿಂದ 18ನೇ ವರೆಗಿನ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಗಳು—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಂಜಿನ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅಭ್ಯಂತರ ಮತ್ತು ಕೆಲಿಜಿಯ ಉರಿ, ಅತಿಸಾರ; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಲಾಕೆಸಿಸ್. 18ನೇಯಿಂದ 30ನೇ ವರೆಗಿನ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಗಳು—ಇದನ್ನು ಕೆಲಿಜಿಯಲ್ಲಿಯ ಕಠಿಣ ರೋಗಗಳ ಕಡೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಯಾವ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

85. Measles. Morbilli. ಕೊರ.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಒಂದು ಅಂಟುರೋಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಂಡಾಂತರ ಉಂಟಾಗುವದು ಅಪರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಪ್ರಾಯದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆಯಾ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಗಳು ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಅದು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಅಪಾಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ರೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಪ್ರಥಮ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೀತ, ಮೂಗಿನಿಂದ ಸಿಂಬಳ

ಸುರಿಯುವದು, ಸೀನುಗಳು ಬರುವದು, ಕಂಠುಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ, ತಲೆಸಿಡಿ
ತ, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವೊ
ಣ ಕೆಮ್ಮು ಮುಟ್ಟು ಜ್ವರ. ಇವೆವೆವೆ ನಾಲ್ಕುನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮುಖದ
ಮೇಲೂ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೂ ಕೆಂಪಾದ ಬಣ್ಣ ಬೊಟ್ಟುಗಳು ಕಾ
ಣುವವು, ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬೊಟ್ಟುಗಳು ಇಡೀ
ಮೈಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಹೋಗುವವು; ೧ನೇ ಯಾ ೧ನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಈ
ಪ್ರಕಾರ ಉಂಟಾದ ಬೊಟ್ಟುಗಳು ಬಾಟು ಹೋಗಿ ಜ್ವರ ಕಡಿಮೆಯಾ
ಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಬೊಟ್ಟುಗಳ ತೊಗಲುಗಳು ಬಿಳಿಯುತ್ತವೆ.

ಔಷಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ—ಅಸ್ವಸ್ಥ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು
ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಬೇಕು; ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯು ಬೆಚ್ಚುಗೆ
ಯಾಗಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಕೊಡಲೇ ತಾಗಾಳಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಾಡದಂತೆ
ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಗಾಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಈ
ರೋಗದ ಸಾಧಾರಣ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಟಿಕೆಯಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಮ್ ಎ
ತ್ತು ಪಲ್ಸೈಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲವೆ ಪಲ್ಸೈಟಿಲ್ಲಾ ಮಾತ್ರ ಕೂ
ವು ಸಾರಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

• ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಮ್—ಇರುವಿಗೆ ಮತ್ತು ಜ್ವರ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ವ ತಲೆ ತಿರುಗುವದು, ತಲೆ ಸಿಡಿತ, ಮತ್ತು ಕಂಠುಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ ಇದ
ವಾಗ್ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

• ಪಲ್ಸೈಟಿಲ್ಲಾ—ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಲಿಬಿ
ಲಿ, ಅರಸಿನ ಬಣ ಕೂಡಿರುವ ಬಿಳಿ ಕಫವನ್ನು ಉಗುಳುವ ಕೆಮ್ಮು,
ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೀವು ಸುರಿಯುತ್ತಾ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಅತಿನಿದ್ರೆ; ಈ
ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ಪಲ್ಸೈಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಕಠಿಣ ತಲೆಸಿಡಿತ, ಹೆಚ್ಚು ಅಸಮಭಾವ, ಗಂ

• ಟ್ಕನೋವು, ಒಣಕೆಮ್ಮು, ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣ, ಕಂಠುಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ; ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಯೋನಾ—ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚುವ ನೋವು, ಒಣಕೆಮ್ಮು, ಕಷ್ಟವಾದ ಶ್ವಾಸ, ಗುಳ್ಳೆ ಯಾನೆ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಬಹು ನಿಧಾನದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವದು; ಈ ಮುಂತಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ಬ್ರಾಯೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಲ್ಫರ್—ಬೊಕ್ಕೆಗಳ ತೊಗಲು ಒಣಗುವಾಗ ಯಾನೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಬೈರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಯಾನೆ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಬತ್ತಿ ಯಾನೆ ಅಡ್ಗಿ ಹೋದರೆ ಮತ್ತು ಗಂಡಾಂತರವುಳ್ಳ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

86. Migrain. ಪಿತ್ತದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಒಕ್ಕೆನ್ನೆ ತಲೆಸಿಡಿತ.

ತಲೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾನೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಶಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಯಾ ಕೆಡಿಮೆ ನೋವು, ಅದರ ಸಂಗಡಲೇ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಘಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ ಕೊಡ ಇರುವದು—ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ವಿರಾಟ್ರಮ್, ಕೆಲವು ರಕ್ತಾಶೋನಿಕಾ, ಪೆಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ; ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಈ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತ್ಯಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತಿಳಿದು ಬೇಕಾದರೆ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಸಂಭವಿಸಿದ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗಲ್ಲ.

ಚನ್ನಾಗಿ ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ಆಯಾ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ “Head ತಲೆ” “Stomach ಅನ್ನಕೋಶ” “Vomiting ವಾಕರಿಕೆ” ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ—ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವ ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಆಗ್ಯಾಗ್ಯೆ ಅಸೌಖ್ಯವುಂಟಾಗುವದು—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ; ವಾಕರಿಕೆ, ಕಹಿ ಮತ್ತು ಹುಳಿಕಾರುವಿಕೆ, ತಲೆ ತಿರುಗುವಿಕೆ, ತಲೆಯು ಬಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಎಂಬಹಾಗಿನ ತಲೆಸಿಡಿತ, ತಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೊಗ್ಗಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೆ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ—ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಆಗುವದು, ಸಿಟ್ಟಿನ ಸ್ವಭಾವ, ದವಡೆಗಳ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಖರಿಯುವ ನೋವು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಣಿಗಳುಬಡಿದಹಾಗಿನ ಭಾವನೆ, ಘ್ನಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ವಿಸ್ತರಿಸುವದು.

ಸೇಪಿಯಾ—ಮಲಬದ್ಧತೆಗೆ ಬಳಿಪಟ್ಟು ಕೂಡುತ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ನೋವುಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ ಸೇಪಿಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ವಿರಾಟ್ರಮ್—ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳು, ಸಹಿಸು ಕೊಡದ ಕಠಿಣವಾದ ನೋವುಗಳು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಯುವ ನೋವು, ನಿತ್ರಾಣ, ಕಣ್ಣುಕೆತ್ತಲೆ ಬಿರುವುದು, ತಣ್ಣಗಾದ ಬೆವರು, ಅತಿಸಾರದ ಹೊರಕಡೆ, ನಿರ್ಮಲವಾದ ಮತ್ತು ಅತಿರೇಕವಾದ ಮೂತ್ರ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ—ಒಂದು ಮೊಳೆಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಬಡಿದ ಹಾಗೆ

ತಲೆಯ ಒಕ್ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡದಿಟ್ಟ, ಮೂಗಿನ ಬುಡ
ದಲ್ಲಿಬಿತ್ತುವ ನೋವು, ಬೊಗ್ಗಿದ್ದಾದ್ದಾಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು, ಪ್ರಕಾಶ
ದಲ್ಲಿ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ಇನ್ನಾಸಿ
ಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ—ಸೂಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗು
ವ ಒಕ್ಕನ್ನೆತಲಿಸಿಡಿತ ಮತ್ತು ಮಲಬದ್ಧತೆ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಕೆಲ್ಕಾರ್
ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಕಾ—ಭಳಿಯ ಭಾವನೆಗೆ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾದ ಹೊ
ರಕಡೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ನಂಜಿನ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮನುಷ್ಯರಿ
ಗೆ ವ್ಯಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೂಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಉಂಟಾದರೆ ಪಲ್ಸಿ
ಟೆಲ್ಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿರೇಕ ರಕ್ತದ ಚುನ, ಮುಖ ಕೆಂ
ಪಾಗುವದು, ಮೊಳೆ ಹೊಡದ ಹಾಗೆ ಒಕ್ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು; ಈ ಸಂ
ಗತಿಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

87. Milk. ಹಾಲು.

ಹಾಲು ಅತಿಸಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪ್ಪದ ಹೊರಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಉ
ತ್ತಮ ಆಹಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದು ಆ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿ
ಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜ್ವರವಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಹಾ
ಲು ಪೋಷ್ಯೆಧಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾವನ್ನು ಕೊ
ಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಬೆವರಿನಿಂದ ನಾಶವಾದ ಸತ್ವವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತ
ದೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ವಸ್ಥವಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತ್ರಾಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆ
ಹಾಲ್ಕು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೊಡ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ

ಕುದಿಸಿಯಾಗಲಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡದೆಯಾಗಲಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು; ಆ
ಧರಣಿ ಹಾಲು ಹಾಕಿರುಳಿಸುತ್ತೇಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಬಿಸಿನೀರುಳ್ಳ ಸಲಹೆ,
ಯಲ್ಲಟ್ಟು ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ಅಂಥಾ ಹಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

88. Mouth. ಬಾಯಿ.

ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್‌ಸೋಲಿಬಿಲಿಸ್—ಬಾಯಿಯ ವಸತುಗಳೆ ಮತ್ತು
ನಾಲಿಗೆಯ ಕೆರಿಣವಾದ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉರಿ, ಹುಣ್ಣುಗಳು,
ದುರ್ಮಾಂಸ, ಬಾಯಿಯ ಹುಣ್ಣು (Aphthae), ದುರ್ಮಾಂಸ,
ಬಾಯಿ ಬಣಗುವದು, ನಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ತುಟಿಗಳು ಕೂಡ ಬಣಗುವದು,
ಹೆಚ್ಚು ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಎಂಜಲು ಉಗುಳುವದು, ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೆ
ಚ್ಚು ನೀರು ಇಳಿಯುವದು, ವಸತುಗಳಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದು,
ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಇದ್ದು ಬಡದು ಹೋದ ವಸತುಗಳು, ದವಡೆಗಳು, ಮ
ತ್ತು ತುಟಿಗಳು ಮೆತ್ತಗಾಗಿ ಬಾತುವದು, ಕೆಂಪಾದ ಅಂಚುಗಳಿಲ್ಲ
ಬೂದಿ ಬಣ್ಣದ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು, ದವಡೆಗಳು ಕೆಚ್ಚಿ ಹಿಡಕೊಂಡಿರುವದು.
ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್‌ಸೋಲಿಬಿಲಿಸ್ ಕೂ
ಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್—ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಮಾಂಸ, ಬಣಗುವಿಕೆ, ರಕ್ತ
ಬರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಾತುವಿಕೆ, ಬಾಯಿಯ ಹುಣ್ಣು (Aphthae), ಹು
ಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ದುರ್ಮಾಂಸ ಇದ್ದು ಕೆರಿಣವಾದ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ
ಕಾಲದ ಉರಿ, ನಾಲಿಗೆಯ ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣನಾಳದ ಉರಿ, ಕೆಪಿಡು ಬು
ಣದ ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಎಂಜಲು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಜೇಗೆ ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು,
ಬೆದನೆ, ಕಳವಳ, ಅತಿಸಾರ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ಆರ್ಸನಿಕಮ್
ಕೂಡಬೇಕು.

ಲಾಕೆಸಿಸ್—ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಬಾಯಿಯ ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣನಾಳದ ಉರಿ, ರಕ್ತಬರೋಣ, ಬಾತುವಿಕೆ ಮತ್ತು ದುರ್ಮಾಂಸ, ಕೆಂಪಾದ, ಉರಿಯುವ, ಬಾತಿಹೋದ ಮತ್ತು ಬಡಿದು ಹೋದ ಸಾಲಿಗೆ, ಮುಖವು ಬಹಳವಾಗಿ ಬಾತುವದು ಮತ್ತು ಕೆಂಪಾಗುವದು, ದವಡೆಗಳು ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಕೊಂಡಿರುವದು; ಈ ಮೊದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ಲಾಕೆಸಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಿಟ್ಟ್ರಿಸಿಡಮ್—ರಕ್ತಸುರಿಯುವ ಹುಣ್ಣುಗಳು, ದುರ್ಮಾಂಸನೆಯುಳ್ಳ ಎಂಜಲು ಉಗುಳುವದು, ಕಠಿಣವಾಗಿ ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು, ತಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಹುಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ದುರ್ಮಾಂಸವಿದ್ದು ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ವಸಡುಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉರಿ; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ನಿಟ್ಟ್ರಿಸಿಡಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ—ಬಾಯಿ ದೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿ, ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಹುಣ್ಣುಗಳು ಇರುವದಕ್ಕೆ ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಲ್ಫರ್—ಬಾಯಿಯು ಒಣಗಿ ಇದ್ದು, ಹುಣ್ಣುಗಳು ಇರುವದು, ಬಾಯಿಯ ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣನಾಳದ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉರಿ, ಹೊಸರು (Acid) ಮತ್ತು ಕಹಿ ಎಂಜಲು ಉಗುಳುವದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಫರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್—ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಯ ಹುಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಪಾದರಸ ಸಂಬಂಧದ ಉರಿ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಜ್ವರವೂ ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣೆಯೂ ಇದ್ದು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಯ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉರಿಗೆ ಬೆಲೆಡೋನವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಸಿಟವ್ ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಲ್ಸೈಟಿಲ್ಲಾ—ವಾಕರಿಕೆ ಇದ್ದು ಸೀಯುಳ್ಳ ಎಂಜಲು ಉಗುಳು ,
ವಾಗ್ಯೆ ಪಲ್ಸೈಟಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಉಪಪಮನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

89. Mumps. ಕಳ್ಳಬಾವು, ಮಂಗಬಾವು.

ಈ ನೋವುಮುಳ್ಳಿ ರೋಗವು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಬೆಕ್ಕ, ವೆಕ್ಕಳಿಗೆ
ಹಿಡಿಯುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಇವರೂ 8 ದಿನಗಳ
ಪರಿಯಂತೆ ಬಾಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಂಡಾಂತನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡು
ವುದು ಬಹಳ ಅಸರೂಪ. ಕಿವಿಯ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ ಭಾಗ
ಗದಲಿಯ ಮಾಂಸಗ್ರಂಥಿಯು ಬಾತುವದು, ಕಿವಿಯ ಮಂಚಿಗದಲಿ
ಒಂದು ಸಂಣ್ಣು ಬಾವಿನ ತರ ಉಂಟಾಗುವದು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರ
ಬರುವದು.

ಔಷಧಿ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ—ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಪಲ್ಸೈಟಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು
ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ವೆ.ತೊಂದು ದಿನ ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಮತ್ತು
ಬೆಲಿಡೋನಾ ಸ್ತ್ರತಿ 2 ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಗಣ
ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

90. Muscles. ಸ್ನಾಯುನರರೋಗಗಳು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ 68 ನೇ ಮತ್ತು 106 ನೇ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ
ಕಾಣಿಸಿರುವ (Convulsions and Epilepsy) ಯ ವಿಷಯ
ವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಮತ್ತು ನರರೋಗಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ನರ
ರೋಗಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರಣಗಳು ವೇರಿಯಾ ಲಕ್ಷಣಗ
ಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಔಷಧಗಳು ಕೂಡ ಯಾವವೆಂದರೆ:—

ಅರ್ಪಣಾ ಇಲ್ಲವೆ
ಮಲಬಸ್ಥತೆಗೆ.

ನಕ್ಸಪೂಮಿಕಾ, ಲಾಕಸಿಸ್, ಸಲ್ಪರ್,
ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.

ಭಯ ಇಲ್ಲವೆ ಧಿ
ಲು ಬಿಫೋನಾಕ್ಯೆ.

ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಒಪಿಯಮ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ,
ನಕ್ಸಪೂಮಿಕಾ, ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಕೆಮೊ
ವಿಲ್ಲಾ.

ಪೆಟ್ಟು ಯಾ ಬಿ
ಳುವಿಕೆ ಮುಂತಾ
ದ್ದಕ್ಕೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರ್ನಿಕಾ—ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಮ
ತ್ತು ಹೊರಗೆ ತಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾ; ಕೆಮೊ
ವಿಲ್ಲಾ, ಕೊಪ್ರಮ್ ಮತ್ತು ಇಗ್ನಾಸಿ
ಯಾ ಕೂಡ ಕೊಡಬಹುದು.

ಕೆಡಿಕತನ ಇಲ್ಲ
ವೆ ಸರಯಿಗಳ ಉಪ
ಯೋಗಕ್ಕೆ.

ನಕ್ಸಪೂಮಿಕಾ, ಲಾಕಸಿಸ್, ಒಪಿಯ
ಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ.

ಹುಳಗಳ ಉಪದ್ರ
ವಕ್ಕೆ.

ಸೀನಾ, ಸಲ್ಪರ್, ಮರ್ಕ್ಯುರಿಯಸ್
ಕೆಮೊವಿಲ್ಲಾ, ಇವೆಕೆಕ್ವಾನಾ.

ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಯಾ
ನೆ ಕುರಗಳು ಬತ್ತಿಸಿ
ದಕ್ಕೆ.

ಸಲ್ಪರ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಬೆ
ಲೆಡೋನಾ.

ಶ್ವಾನಗಳು ತಡಿಸ
ಲ್ಪಟ್ಟದರಿಂದ ಉಂ
ಟಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ.

ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸೆಬೀ
ನಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಕೆಮೊವಿಲ್ಲಾ. ಈ ವಿಷ
ಯದಲ್ಲಿ 138ನೇ ಪಾನಿನಲ್ಲ ನೋಡಿ.

ನರ ಸಂಬಂಧವಾ
ದ ಅಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಗಾ
ಡಸರಿಗೆ.

ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ನಕ್ಸಪೂಮಿಕಾ.

ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ.

ಸೀನಾ, ಕೆಮೊವಿಲ್ಲಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ,
ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಇವೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್
ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

- ಹೊಂಗಸರಿಗೆ. { ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಕೆವೊವಿ:ಲ್ಗಾ,
ಬೆಲೆಡೊ:ನಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.
- ಮುದುರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯಾನೆ ಮುರು
ಟುವಿಕೆಗೆ. { ಬೆಲೆಡೊ:ನಾ, ಸಕ್ಸ್‌ಪೊವಿ ಕಾ, ಮು
ರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.
- ಕಳವಳಗಳಿಗೆ ಯಾ
ನೆ ಬಿಳುವಿಕೆಗೆ. { ಬೆಲೆಡೊ:ನಾ, ಆಸ=ನಿಕ್‌ಮ್, ಒಪಿಯ
ಮ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.
- ಲಃಳುಕೆಗಳಿಗೆ. { ಸಕ್ಸ್‌ಪೊವಿ:ಕಾ, ಕೊಪ್ರಮ್, ಸೆಕಾಲಿ
ಕೊರ್ನುಟಮ್.
- ರೋಗವಿನ್ದ ಭಾ
ಗೆಡಲ್ಲಿ ನಡಗುವಿಕೆ ಇ
ದ್ದರೆ. { ಸಕ್ಸ್‌ಪೊವಿ:ಕಾ ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿ
ಕಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್.
- ಶ್ವೇತವಾದ
ಮುದುರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ
ಗಳಿಗೆ. { ಸಕ್ಸ್‌ಪೊವಿ:ಕಾ, ಕೊಪ್ರಮ್, ಒಪಿಯ
ಮ್, ಸೆಕಾಲಿಕೊರ್ನುಟಮ್.
- ಸರ್ತಿಮೀಲೆ
ವತಿದುರಿಕೊಳ್ಳುವದ
ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಡಿಲುತ
ದಕ್ಕೆ. { ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಕೆವೊವಿ:ಲ್ಗಾ, ಕೊಪ್ರ
ಮ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಸಿನಾ.
- ಅಮವಾನೆ ಮು
ತ್ತು ಪೂರ್ಣವಿಗಳ
ಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟಾಗುವದಕ್ಕೆ. { ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೊ:ನಾ,
ಸಿಲಿಸಿಯಾ.

Medicines to be consulted in Rheumatic and Neuralgic affections in Epilepsy Convulsions &c.

ವಾತ ಮತ್ತು ಹೃತ್ತಾತವ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವಸ್ಥಾಪ
ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಳವಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಸರಿಸ
ಬೇಕಾಗಿವೆ ಔಷಧಗಳು.

ನರ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾ—ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮತ್ತು ಮಲಬದ್ಧತೆಯು
ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಇಲ್ಲವೆ ಕಷ್ಟಕರಣ ಗಂಭೀರ ಕೋಪದ ಮತ್ತು ಪಿತ್ತ
ದ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಜನರು ನರ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಪ
ಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಚಿತ್ತಸ್ಥಿತಿಗಳು—ನಡೆಗುವಿಕೆ, ಸಿಟ್ಟುಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಹುಚ್ಚು,
ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖ, ಅಳುವು ಇಲ್ಲವೆ, ವೇಧನೆ, ಯಾವದಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸು
ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಅದೈದು, ಪ್ರತಿ ಸಂಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಉಪೇಕ್ಷೆ, ಜೀವ
ದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿರುವುದು, ಸಿಟ್ಟು, ತಲೆಗೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿ
ಕೆ, ಘಟಿಬರಿ ಮತ್ತು ದುಃಖಸ್ವಭಾವ.

ಕೂತಕೊಂಡಲ್ಲಿಯೇ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ, ಮಾ
ನಸಿಕ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ, ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ, ಅಸಂತೋಷದಿಂದ, ಕಠಿಣವಾ
ದ ಸರಾವಿಗಳ ದುರ್ವಿಪಯೋಗ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಾನಾ
ತರದ ಪ್ರೋಕರಿತನ ವ ದುರಾಚಾರದಿಂದ ಕೂಡಾ ಉಂಟಾದ ರೋಗ
ಗಳಿಗೆ ನರ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮುಖ್ಯವು ಬಾಡಿದೋಗುವದು ಮತ್ತು ಅರಸಿನಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿರುವ
ದು, ಇಲ್ಲವೆ ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಬಿಸಿಯಾಗುವದು, ಕೆಂಪುಗಳು ಮತ್ತು

ಜರ್ಮನಿ ಅರಸಿನಬಂಧನವಾಗಿರುವುದು, ಬಿಗಿದು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆ
ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ನೋವು, ಒಳಗಡೆ ಘೋರವಾದ ಮೋಳೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು
ಸಿದ ಹಾಗಿನ ಭಾವನೆ, ಕೆನ್ನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮೂಗಿನ ಬಡದಲ್ಲಿಯೂ,
ಹೊಕ್ಕಿತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ, ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹೆ
ಲ್ಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮೂಗಿನಲ್ಲಿಯೂ, ತೋಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಭೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ
ಯೂ, ಕಟಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಿರಿಕೊ
ಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿವಾತ ಸಂಬಂಧವಾದ ನೋವು, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ
ಉಳುಕುಗಳು, ರುಚಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಭೇಳಿ, ವೈಯಲ್ಲಿ
(Stiffness) ಜುಂಜು ಆಗುವುದು, ನಡಗುವುದು, ಕಿವುಟೆ ಹಿಡಿಯು
ವುದು, ಕಳವಳ, ಅಂಗಗಳ ಎಳೆಯುವಿಕೆ, ಅಪ್ರೀತಿಯು, ಫಕ್ಕನೆ ಉಂ
ಟಾಗುವ ಜಲನೆಗಳು, ಭಾರ, ಕಾರಿಣ್ಯತೆ, ಕೈಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ,
(Muscles) ಸ್ನಾಯುನಾಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ವಸ್ಥಪಟ್ಟು ಬೇರೆ ಸ್ಥ
ಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಜ್ಜಿದ ಹಾಗಿನ ವತ್ತು ಉಳಿಕಿನ ಸ್ವಭಾವದ ಭಾವ
ನೆಗಳು ಇದ್ದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಲು, ತುದಿಗಳ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವಾತ.

ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಕ್ಷವಾತ ಪ್ರಕೃತಿ, ದವ
ಡೆ ಕೆಚ್ಚೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಅಲ್ಪವಾದ ಮತ್ತು ಲೆಗ್ಯಾಗೆ ಸಂಬಂ
ಧಿಸುವ ಸೆಟಬೇನೆಯಿರುವ ಸಂದರ್ಭವಾಯು.

ಜಡಬುದ್ಧಿ, ತೊಕಡಿಕೆ, ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆಯಿದ್ದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ
ಯೂ ಮೆದಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಉಪದ್ರವಗಳು ಯಾವೆ ನೋವುಗಳು ಇರು
ವುದು, ಆ ಉಪದ್ರವಗಳು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ
ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ನಂತರವೂ ತಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೊಗ್ಗುವಾಗ
ಲೂ ಬೊಗ್ಗಿ ವ್ಯಳುವಾಗಲೂ ನಡಿಯುವಾಗಲೂ ಕೆಮ್ಮು ಬರುವಾಗ
ಲೂ ಉಟ ಪಾಡಿದನಂತರವೂ ಏನಾದರೂ ಕುಡಿದ ಮೇಲೂ ಹೆ

ಚಾಚ್ಚುಗುವದು; ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ನಕ್ಕುನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ—ವಾತಸ್ವಭಾವದ ನೋವುಗಳು, ನರಪಂಚದ ವಾದ ರೋಗವುಳ್ಳ, ಪಿತ್ತ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಸಿಟ್ಟುಗೊಳ್ಳುವ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಾತಸಂಬಂಧವಾದ ನೋವುಗಳು, ತಲೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಹಿಂದೆಗಡೆಯಲ್ಲಿ, ಕವಿಯ ಹಿಂದೆಗಡೆಯಲ್ಲಿ, ತೋಳೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೈಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ, ನೋಟದಲ್ಲಿ, ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಲಿನ ಪೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಮಾಂಸಗ್ರಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಲಃಬಗಳ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ, ಎದೆಗುಂಡಿಗಡೆಯಲ್ಲಿ, ಕೆಲೆಜೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ಲೀಹದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹರಿವಾತ ಸಂಬಂಧವಾದ ನೋವುಗಳು, ಅತ್ತೆ ಇತ್ತೆ ಜಲಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ಒತ್ತುವದರಿಂದಲೂ, ಕೆಮ್ಮುವದರಿಂದಲೂ, ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸ ವಾತವದರಿಂದಲೂ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚುವದು; ಇದಕ್ಕೂ ಆಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧಿ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಕೂಡಬೇಕು.

ವ್ಯಾಧಿಯು ಕುಕ್ಕುವ, ಬಿರಿಯುವ ಮತ್ತು ಬಿಡದೆ ಇರುವ ಸ್ವಭಾವದ್ದಾಗಿರುವದು, ಮತ್ತು ಅನೇಕವರ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರದೊಡನೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಬೆವರಿನೊಡನೆ ಇರುವದು, ಪೂರ್ಣ ವಿಸ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದಲೂ ವ್ಯಾಧಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಬದಿಯಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯಾಧಿಸಂಭವಿಸಿದ ಅಂಗವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ಮಲಗುವದರಿಂದ ನೋವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು:—ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೇ ಕೂಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಕೂಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗಳು: ಮನಸ್ಸು ಪರಾಧೀನವಾಗುವದು, ಹುಚ್ಚು, ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣೆ, ನೆನಪು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು, ಮನಸ್ಸು ತಡ್ಡಲ್ ಆಗುವ ಸ್ವಭಾವ, ಕೆಲವು ಸಮಯ ಸಂತೋಷವುಳ್ಳ ವನಾಗಿಯೂ, ಮರುಳು ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವು ಸಮಯ

ಒಲ್ಲಿ ದುಃಖವಾಗಿಯೂ, ಅಳುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಇರುವ
ದು, ಭಯಂಕರವಾಘ ಸ್ವಪ್ನಗಳು, ಮರಣದ ಭಯ, ಮೌತಾದಲಿಕ್ಕೆ
ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿರುವಂತು, ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷೆ, ಕಳವಳ,
ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾಚುತನ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಗುರಿ
ಕೆ ಮತ್ತು ಕಳವಳಗಳಿದ್ದು ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಭಯದಿಂದ ಹಾ
ರಿಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿಬೀಳುವದು;—ಈ ಸಂಗತಿಗ
ಳು ಕಂಡಾಗ್ಯೆ ಬಿಡತೋನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಔಷಧ
ವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನರಗಳ ಶೋಗವಿರುವ ರಕ್ತ ಮತ್ತು ಬಲವುಳ್ಳ
ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಭಯ ಮ
ತ್ತು ಸಿಟ್ಟು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ ಕೂಡ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾ
ಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ, ಮುಖ ಮತ್ತು ಕೈಗಳು ಒಣಗಿದಂತಾಗಿರುವ ಬಿಸಿ
ಯಾಗಿಯೂ ಉರಿಯುವವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ತಲೆಯು ಒಡ
ದು ಹೋಗುತ್ತದೊ ಎಂಬ ಹಾಗಿವ ಒಕ್ಕನ್ನೆ ತಲೆಸಿಡಿತ ಇರುವದು,
ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ (Top of head) ಸುಡುವ ನೋವು, ತಲೆಯಲ್ಲಿಯ ರ
ಕ್ತನಾಡಿಗಳು ಬಾತುವದು, ತಲೆ ತಿರುಗುವದು, ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿ
ರವಾದ ಮತ್ತು ಭಯಂಕರವಾದ ನೋಟ, ಕಣ್ಣಿನ ಬಾವಲಿಗಳು ಕಂ
ಪಾಗುವದು ಮತ್ತು ಉಬ್ಬಿದವುಗಳಾಗಿದ್ದು, ಕಣ್ಣುಗಳು ಒಂದೇ ಕೆ
ಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವವುಗಳಾಗಿಯೂ ಸ್ವಕಾಶಿಸುವವುಗಳಾಗಿಯೂ ನಿರ
ನಿಂದ ತುಂಬಿದವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದು.

ವಾಡಿಕೆಯಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು—ಕೈಕಾಲುಗಳ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋ
ವು ಯಾನ್ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಉಂಟಾಗುವದು, ನಡಗುವಂಥ ಕಳವಳಗ
ಳು, ನರದೋಗಗಳು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಅಸ್ವಸ್ಥ

ಉಂಟಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾರಿಣ್ಯತೆ, ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಮುದುರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಕೆಳವಳೆ ಉಂಟಾದ ಕೂಡಲೆ ನಿದ್ರೆ ಬರುವದು, ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಲಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಲಕಾಲಿನಲ್ಲಿ (Paralysis) ಪಕ್ಷವಾತ ಇರುವದು, ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು ಬೆನ್ನಿನ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಇರುವದು; ನೋವುಗಳು ಉಳುಕಿನ ಸ್ವಭಾವದಾಗಿಯೂ, ಬರಿಯುವಂಥವುಗಳಾಗಿಯೂ, ಕುಕ್ಕುವಂಥವುಗಳಾಗಿಯೂ, ಬಡಿಯುವಂಥವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಸಂಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಹೊರಗಡೆ ಘಟೆಯಲ್ಲಿ ಜಲಿಸುವಾಗಲೂ, ಬೊಗ್ಗಿದಾಗಲೂ, ಬೊಗ್ಗಿ ಎಳುವಾಗಲೂ, ಕೆಮ್ಮು ಬರುವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು ಇದಲ್ಲದೆ ಘಾಳಿಯಿಂದಲೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಬ್ಬ ಕೇಳುವದರಿಂದಲೂ ಏನಾದರೂ ತೂಗಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಕೂಡಾ ಆ ನೋವುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು.

ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಕೋಡೆಂಟ್ರನ್—ಸಿಟ್ಟುಳ್ಳ ಪಿತ್ತ ಸ್ವಭಾವದ ಮತ್ತು ನರಗಳ ರೋಗವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ವರಗಳು ಬಂದು ಹೊದನಂತರ ವ ತಂಪಾದ ಸ್ನಾನಗಳು, ಕಾಲುಗಳನ್ನೆ ಒದ್ದೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು, ತ್ಯಾವ ಮತ್ತು ಮಳೆಯ ಹವೆ ಕೂಡ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಕೋಡೆಂಟ್ರನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಲಕ್ಷಣಗಳು — ತೋಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೊಣಕೈಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸೊಂಟದಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಕ್ಕಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೊಣಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿವಾತ ಯಾನೆ ವಾತ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೋವು ಇರುವದು, ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾ ಕಾಲುಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವಾತ, (Lame) ಕುಂಟಿತನ, ಜುಮ್

ಜುಮ್ ಆಗುವದು, ವ್ಯಾಧಿಯುಳ್ಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಜ್ಜುವ ಮತ್ತು ಬಿರಿಸುಳ್ಳ ಭಾವನೆಗಳೂ, ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವ ಬದಿಯಿಂದ ಮಲಗಿದ್ದಾನೋ ಆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಜುಮ್ ಜುಮ್ ಆಗುವದು, ಹೆಗ್ಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಕ್ಕುಳಿಗಳ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ (Stiffness) ಕಾಣಿಸ್ಕೊಂಡು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ರುಸ್ಕೊಪ್ಪಿಕ್ಸೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ನೋವುಗಳು ಒಂದೇಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿರುವದು, ನೋವುಗಳು ಕೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಹೋಗುವದು ಯಾ ಹೊರಗಿನ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಉಪ್ಪುಹವೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ತು ಇತ್ತು ಚಲಿಸುವದರಿಂದಲೂ ವ್ಯಾಧಿಯಿರುವ ದೇಹಭಾಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವದರಿಂದಲೂ ಗುಣವಾಗಲಿ ತೋರುವದು. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯನಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಪಶ್ಚಿಮಾಂಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡುಕೊಂಡಾಗಲೂ ತ್ಯಾವುಳ್ಳ, ತಂಪಾದ ಯಾ ಮಳೆಯ ಹವೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಮ್ಮು ಬರುವಾಗಲೂ ಮಾತಾಡುವಾಗಲೂ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದು. ನೋವುಗಳು—ಸುಡುವ, ಬಿರಿಯುವ, ಕುಕ್ಕುವ, ಎಳೆಯುವ, ಬೇಸರಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸ್ವಭಾವದವುಗಳಾಗಿರುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಆಬೈತನ್ಯ, ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬೆ ಯಾ ಹೆಚ್ಚು ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಗುರಿಕೆ, ಅಸಮಾಧಾನ, ಮಂದವಾದ, ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಂಪಿಸುವ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡುವ ಇಬ್ಬೆ, ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣೆಯೂ ಇದ್ದು, ಅಸಮಾಧಾನತೆ ಇರುವದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡ ರುಸ್ಕೊಪ್ಪಿಕ್ಸೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಲ್ಸಿಟಿಲಾನ್—ಕುನಿಪ್ರಕಾರ ಉಂಟಾಗುವ. ನಾತಪ್ರಕೃತಿಯ, ನರಸಂಬಂಧವಾದ ಮತ್ತು ರಕ್ತಪ್ರಸಾರಿಕೆ, ಹರಿವಾತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ (Darterous), ದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ

ಶಾಂತ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣ ಸ್ವಭಾವದವರಿಗೂ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆಯ ಹಿಂಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ತೋಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಎದೆಗುಂಡಿಗಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿವಾತಯಾನೋವು ಇರುವದು ; ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಅಥವಾ ನೋವುಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರವಾಗುವದು, ಬಿರಿಯುವ, ಎಳೆಯುವ ಮತ್ತು (Attraction) ಸಂಕೋಚಗೊಳ್ಳುವ ಭಾವನೆಗಳು, ಬಡಿಯುವಿಕೆ, ಅಜೈತನ್ಯ, ಜುಮ್ ಜುಮ್ ಆಗುವದು, ಮರಗಟ್ಟುವದು, ಭೇಳಿಯಾಗುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದು, ಕುಕ್ಕುವಂಥಾ ನೋವುಗಳು, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಹುಲಿದಾಡ್ತಾಗ್ಯೆ ಯಾ ಸಮಾಧಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಯೆ, ಚಲನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲಸದನಂತರ, ತಂಘಳಿಯಲ್ಲಿ, ಕೆಚ್ಚು ಬಂದಾಗ್ಯೆ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ್ಯೆ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು. ಹೊರಗಿನ ಘಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತುಸಮಾತ್ರ ನಡದನಂತರವೂ ಸ್ಥಳ ಬದಲಾಯಿಸುವದರಿಂದಲೂ ತಣ್ಣೀರನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದರಿಂದಲೂ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಗುಣಕೊಣುವದು, ಇದರ ಹೊರತು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರ, ಗಲಿಬಿಲಿ, ಜುಮ್ ಜುಮ್ ಆಗುವದು, ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಮಗಜುವದು, ವಾಂತಿ, ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಬಾಡಿದ ಮತ್ತು ಬಾತಿಹೋದ ಮುಖ, ಎದೆಗುಂಡಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ಬಡದಾಟ. ಈ ಕುರುಹುಗಳು ಕಂಡಾಗ್ಯೆ ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆಸ್ಥೆನಿಕವ್—ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗಳು :— ಹೆಚ್ಚುವೇದನೆ, ಕಳವಳ, ಸಿಟ್ಟು, ಅಧೈರ್ಯ, ದುಃಖ, ಅಳುವ ಇಭೈ, ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವ ಅ

ವೇಕ್ಷೆ, ಕೋಪ ಏಬ್ಬಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಮಿತವಾದ ಮಾತುಗಳು, ಭೂತಗಳ, ಕಳ್ಳರ ಮತ್ತು ಮರಣದ ಭಯ, ಆತ್ಮ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಘೋಚನೆಗಳು.

ಲಕ್ಷಣಗಳು—ಸ್ವಲ್ಪತಿಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಕ್ಷೀಣತೆ, ಹೆಚ್ಚು ನಿಶ್ಚಿಂತ, ಆಯಾಸ, ಅಸಮಾಧಾನ, ಭಯದಿಂದ ಹಾರಿಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಹಾರಿಬೀಳುವದು, ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಜಡಬುದ್ಧಿ, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮರಣದ ಛಾಯೆ ಅಥವಾ ಅರಸಿನ ಯಾನ್ನೀಲ ಬಣ್ಣ ಇರುವದು, ಕೆಣ್ಣುಗಳು ಮಂದವಾಗಿಯೂ ಕೆಂಪೆದವುಗಳಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವುಗಳಾಗಿಯೂ ಬಾತುಹೊದವುಗಳಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ಒಂದುಕೆಪ್ಪು ಗೆರೆಯಿಂದ ಸುತ್ತಿದವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಸುಡುವ ಹಾಗಿನ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ರಕ್ತನಾಡಿಗಳಿಂದ ಬಿಸಿನೀರು ಸುರಿಯುವ ಹಾಗಿನ ಭಾವನೆಗಳು, ಹೆಚ್ಚು ಉರಿ ಅಥವಾ ಭೇಳಿ ಇಲ್ಲವೆ ನೀರುಗಡ್ಡೆಯ ಹಾಗೆ ತಣ್ಣಗಾಗಿರುವದು, ನೀಲತಡಿಧ ವರ್ಣ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ವರ್ಣವು ಕೈಕಾಲು ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವದು, ತಣ್ಣಗಾದ ಮತ್ತು ಜಿಗುಟುಳ್ಳ ಬೆವರುಗಳು, ಹಲ್ಲುಕೆಡಿಯುವದು, ಕೈಕಾಲುಗಳು ನಡುಗುವದು, ಕಾಲಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಿನ ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳುಕುಗಳು, ಕಾಲಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಿರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾತುವಿಕೆ ಇರುವದು, ಕೆಳವಳಗಳು, ಅಪಸ್ಮಾರ, ತಲೆಯ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಡೀ ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿವಾತದ ನೋವುಗಳು, ಮತ್ತು ಅಂಥ ನೋವುಗಳು ಸುಡುವ, ಬಿರಿಯುವ, ಒತ್ತುವ, ಕುಕ್ಕುವ, ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಇರುವ ಮತ್ತು ಕೂಪ್ರಕಾರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವದ ವುಗಳಾಗಿರುವದು; ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ,

ಮಲಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಥಂಡಿಯಲ್ಲಿ, ತ್ಯಾವದಲ್ಲಿ, ನಿರುಳಿ ಹವೆಯಲ್ಲಿ, ಕೊತುಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ, ಏನಾದರೂ ತಿಂದನಂತರ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದ ನಂತರ ಕೊಡ ನೋವುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಚ್ಚಾಗುವದು, ಆದರೆ ಎಳುವದರಿಂದಲೂ ಅತ್ತಿತ್ತಿರುಗುವದರಿಂದಲೂ ಬಿಸಿ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದಲೂ ನೋವುಗಳು ಗುಣವಾಗುವದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮರಣೋಪಾಯ—ಅಧೈರ್ಯ, ವೇದನೆ, ಕಳವಳ, ಪ್ರತಿ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಹಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ ತೋಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೊಣಕೈಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆಬುರುಡೆಯ ತೊಗಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿವಾತದ ನೋವುಗಳು. ಅಂಥಾ ನೋವುಗಳು ಕುಕ್ಕುವ, ತ್ವರೆಯುಳ್ಳ, ಬಿರಿಯುವ ಮತ್ತು ಸುಡುವ ಸ್ವಭಾವದವುಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಸ್ಥಳಾಂತರವಾಗುವವುಗಳಾಗಿಯೂ ಅನೇಕಸಾರಿ ಎಲಬುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿ ಇರುವವುಗಳಾಗಿರಬಹುದು; ಅವುಗಳು ಭೇದಿಯಿಂದಲೂ ತ್ಯಾವವುಳ್ಳ ಹವೆಯಿಂದಲೂ ಪ್ರತೀಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಗಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೂ ಹಾಸಿಗೆಯ ಕೆಳೆಯಿಂದಲೂ ಬಿಸಿಲಾಗುವದರಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಚ್ಚಾಗುವದು; ಅವುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲಬುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು; ಮತ್ತು ಅವುಗಳೊಡನೆ ಕಾರಿಣ್ಯತೆಯೂ (Muscles) ಸ್ನಾಯುನರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಚವೂ ಇರುವದು, ಭೇಳಿ, ತೋಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಳುಕುಗಳು, ಬಿತ್ತುವಿಕೆ, ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ತೊಡೆಗೆ ಇದ್ದು ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ಜಾಗರ; ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ಮರಣೋಪಾಯ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆವೊಮಿಲ್ಕ - ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಬರುವಾಗ್ಯೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೇಹವುಳ್ಳ ನಿತ್ರಾಣಿಯಾದ, ಸಿಟ್ಟಿನ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ದುಃಖದಿಂದಲೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಉಂಟಾಗುವ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

• ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ವೇದನೆ, ಅಸಮಾಧಾನ, ಕಳವಳ ಯಾನೆ ಘಾಬರಿ, ಸಿಟ್ಟು, ತಾಳ್ಮೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಜೀವದ ಆಶೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಹೆದರಿಕೆ, ದುಃಖಕರವಾದ ಮತ್ತೆ ಸಂಕಯವುಳ್ಳ ಸ್ವಭಾವ, ಕೊಗುವದು ಮತ್ತು ಅಳುವದು, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲಗಳನ್ನು ಫಕ್ಕನೆ ಎಳಕೊಳ್ಳುವದು ಮತ್ತು ಫಕ್ಕನೆ ಬಿಡುವದು, ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಜಜ್ಜಿದ ಹಾಗಿನ ನೋವು, ಕಾಲುಗಳ ಪೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಳುಕು ಬೀಳುವದು, ಅಸ್ವಸ್ಥವುಳ್ಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜುಂ ಜುಂ ಆಗುವದು, ಯಾ ಕಠಿಣವಾದ, ಬಿರಿಯುವ, ಕುಕ್ಕುವ ಇಲ್ಲವೆ ಎಳೆಯುವಂಥಾ ನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಡೀ ತಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕೆನ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಂಣುಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಮೂಗಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿವಂತದ ನೋವುಗಳು. ಈ ನೋವುಗಳು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ, ಮಲಗಿದ್ದಾಗ್ಯೆ, ಮುಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೆ, ತಂಘಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಿರುಘಾಳಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ಕೆವೊಮಿಲ್ಕ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೇನಾ ಅಥವಾ ಕೇನಾಸಲ್ಲುರ್—ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿವಾತದ ನೋವುಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ನೋವುಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಅಥವಾ ಒಂದು ನೇಮಕವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸ್ವಭಾವದವುಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಮತ್ತು ಇಂಥಾ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಜ್ವರವು ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೆ ಯಾ ಜ್ವರದ ಮೇಲೆ ಆಧರಿಸಿ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕು ಈ ನೋವುಗಳು ಸುಡುವ, ಒತ್ತುವ, ಬಿರಿಯುವ, ಬಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಕುಕ್ಕುವ ಸ್ವಭಾವದವುಗಳಾಗಿರುವದು, ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತಾಡುವಾಗಲೂ ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಲಿಸುವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸ್ವಭಾವದವುಗಳಾಗಿರುವದು; ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇನಾ ಅಥವಾ ಕೇನಾಸಲ್ಲುರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೊಪ್ರಮ್—ವಾಂತಿಭೇದಿಯ ಮತ್ತು ವಿಷವಿಜ್ವರದನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಅನಾರಿ ಬೇನೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆತರದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಿಗೆ, ಅವಸ್ಥಾರದ ಪೀಡೆ, ದೌಡೆಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಬಾಯಿಯಿಂದ ನೋರೆ ಇಳಿಸುವದ್ದು, ಕೈಕಾಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಂಡವನ್ನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಹಿಡಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಕಾಲುಗಳ ಪೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಳುಕುಗಳು, ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೇದನೆ, ಕಣ್ಣೀರು ಸುತಿಸುವದ್ದು, ಅಧೈರ್ಯ, ಕ್ರೂರತನ, ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪೇರುವದು; ನೋವುಗಳು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುವದು ; ಅಂಥಾ ನೋವುಗಳು ಬಿರಿಯುವ, ಉಳ್ಳುಕು ಸ್ವಭಾವದ, ಒತ್ತುವ ಮತ್ತು ಬಿಗಿಹಿಡಿಯುವ ಸ್ವಭಾವದವುಗಳಾಗಿಯೂ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಉಳ್ಳ ದೇಹಭಾಗವನ್ನು ಚಲಿಸುವದರಿಂದ ಗುಣಕಾಣುವಂಥಾ ಸ್ವಭಾವದವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದು ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ಕೊಪ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು .

ವಿರಾಟ್ರಮ್—ಇಡೀ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಲಡಿಗಳಲ್ಲಿ
ಯೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ ನೀರುಗಡ್ಡೆಯ ಹಾಗಿನ
ಶೀತ ಯಾನೆ ಥಂಡಿ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉ
ಪಶಮನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಯದಿಂದಲೂ ಹಾರಿಬೀಳುವಿಕೆಯಿಂದ
ಲೂ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳು ಉಂಟಾದಾಗ್ಗೆ ಕೂಡ ವಿರಾ
ಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ :—ದೌಡೆಗಳು ಮು
ಡುರಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಳು
ಕುಗಳು, ನಿತ್ಯಾಣ, ನಡುಗುವಿಕೆ, ಕಳವಳ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಜುಂ ಜುಂ
ಆಗುವದು, ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಫಕ್ಕನೆ ಎಳೆಕೊಳ್ಳುವದು, ಮುಂದ
ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಣಗಾದ ಬೆವರುಗಳು, ರಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತ್ಯಾವಪು
ಳ್ಳಿ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಹುಚ್ಚು, ಬೆತ್ತೆವಿಭ್ರಮಣೆ,
ಸಿಟ್ಟು, ತಾಳ್ಮೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ದುಃಖ, ಕಣ್ಣೀರುಸುರಿಸುವ ಸ್ವಭಾ
ವ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು

ಬಹಿಯಮ್—ಮೆದುಲಿನ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಉಂಟಾದಾಗ್ಗೆ ಮತ್ತು
ಭಯದಿಂದಲೂ ಹಾರಿಬೀಳುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತನಾದ ಸಂ
ತೋಷದಿಂದಲೂ ಕಠಿಣವಾದ ಸರಾಯಿಗಳ ದುರ್ವಪಯೋಗದಿಂ
ಲೂ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳು ಉಂಟಾದಾಗ್ಗೆ ಬಹಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅ
ನಾರಿಬೇನೆ, ಕಳವಳಗಳು, ಬಿಗಿದು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಅಪಸ್ಮಾರದ ಪೀ
ಡೆ, ಸ್ಮೃತಿಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ಜಡಬುದ್ಧಿ, ಭಾರ, ನಿದ್ರಾಳುತನ, ತಲೆ
ತಿರುಗುವದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆ, ಗುರಿಕೆಯುಳ್ಳ
ನಿದ್ದೆ, ಜ್ವಿಗರೂಕತನ, ಕೊಂಬಬ್ಬೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳ ಕೈಯುಳ್ಳ
ಳುವದು, ಕಳವಳ, ಆತೂರತ್ವ, ಭಯ, ಹುಚ್ಚು, ನೋವುಗಳು ಇತಿ

ಣವಾಗಿಯೂ ಕುಕ್ಕುವ ಸ್ವಭಾವದವುಗಳಾಗಿಯೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಹೊಂದುವಂಥವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಹಸನಾದ ಮುಖ, ಮಲಬದ್ಧತೆ; ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಒಪಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪೊನ್ನೊರಸೆ—ವೇದನೆ, ಅಚ್ಚುಯಿ, ಪ್ರಾಪ್ತವೊಂದು ಸಂಗತಿ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ವೆಸನೆ, ಚಂಚಲಮನಸ್ಸು, ಕಣ್ಣು ಗಳು ಕೆಂತಿದವುಗಳಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ದು, ಅಸ್ವಸ್ಥವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನು ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದಂಥವನಾಗಿಯಾಗಲಿ ನಿದ್ರೆ ಮುಡಕೊಡದವನಾಗಿಯಾಗಲಿ ಇರುವದು, ಯಾ ಆತನ ನಿದ್ರೆ ಯು ಕೊಗುಗಳಿಂದಲೂ ಗುರಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಭಾಧಿಸಲ್ಪಡುವಂಥಾ ದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು ಇದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ರಾಣ, ಕ್ಷೀಣತೆ, ಹು ಚ್ಚು, ನೋವುಗಳು—ಸುತುವ, ಕುಕ್ಕುವ ಮತ್ತು ಜಜ್ಜುವ ಸ್ವಭಾ ವದವುಗಳಾಗಿರುವದು; ಮತ್ತು ಈ ನೋವುಗಳು ಶೀತದಿಂದಲೂ ಮುಟ್ಟುವದರಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸ್ವಭಾವದವುಗಳಾಗಿರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಪೊನ್ನೊರಸೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸೆಕಾಲಿಕೊರ್ನುಮ್—ಕಠಿಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅ ನೇಕಾವರ್ತಿ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳು ಉಂಟಾಗುವಾಗ್ಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ರಾಣ ಇರುವಾಗ್ಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ಜಡಬುದ್ಧಿ ಇರುವಾಗ್ಗೆ, ಗಾಢನಿದ್ರೆ ಇರುವಾ ಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕೈಕಾಲುತುದಿಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗಿರುವಾಗ್ಗೆ ಕೊಡ ಸೆಕಾ ಲಿಕೊರ್ನುಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ನಿಕಾ—ಅಸ್ವಸ್ಥಕ್ಕೆ—ಪೆಟ್ಟು, ಬೀಳುವಿಕೆ ಯಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇಗಾಧಿಕೆ, ನೋವುಗಳು ಕೊಡ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಗೆ ಆರ್ನಿಕಾ ಕೊ ಡಬೇಕು ಇದಲ್ಲದೆ ಮೆದುಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳು, ನೋವುಗಳು—

ಹರಿಯುವ, ಕುಕ್ಕುವ ಮತ್ತು ಜಜ್ಜುವ ಸ್ವಭಾವದವುಗಳಾಗಿರುವಾ ಗ್ಗಿ, ಪಕ್ಷವಾತ, ಕಳವಳಗಳು, ಭಾರ, ಬೆತ್ತಭ್ರಮಣೆ, ಸ್ಕ್ರತಿ, ತಪ್ಪು ವದು, ತಲೆಯು ಬಿಸ್ಕಿಯಾಗಿಯೂ ರಿಕ್ತದಿಂದ ತುಂಬಿದದ್ದಾಗಿಯೂ ಕಂ ಣುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಕಂಠಿನ ಬಾವಲಿಗಳು ಮುದುರಿಕೊಂಡವುಗ ಳಾಗಿಯೂ ಮುಖವು ಬಿಡಿದದ್ದಾಗಿಯೂ ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವದು; ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಆನಿರ್ಕಾ ಕೊಡದೇಕು.

91. Nervousness, ನರಗಳ ರೋಗದಿಂದ ನಿತ್ಯಾಣವಾಗುವದು.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ನರ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಅಥವಾ ಕೆವೊ ಮಿಲ್ಲಾ; ಈ ಔಷಧಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

92. Neuralgia. Pain in a nerve.

ಹರಿವಾತೆ ಯಾನೆ ನರವಾತ.

ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಹರಿ } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ರು
ವಾತವಾದರೆ. } ಸೋಪ್ಲೆಕ್ಟೋಡೆಂಟ್ರನ್, ಎರ್ಮ್ಯೂನಿಟಮ್.

ಮುಖದಲ್ಲಿಯ ಹ } ಎಕ್ಸೋನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಕೆವೊ
ರಿವಾತಕ್ಕೆ. } ಮಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್.

ತಲೆಯ ಹರಿನಾ } ಎಕ್ಸೋನಿಟಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನರ್ಸ್‌ಪೊ
ತಕ್ಕೆ. } ಮಿಕಾ, ಪಲ್ಸೆಟಿಲ್ಲಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಸೇ
ಪಿಯಾ.

ಹಿಂದಲೆಯ ಹರಿ } ನರ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಪರ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ,
ವಾತಕ್ಕೆ. } ಥೂಯಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ.

ಬೊನೆಲುಬಿನ ಮ } ನರ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋ
ಜ್ಜಿಯ ಹರಿವಾತಕ್ಕೆ. } ನಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.

ಹಿಂದೊಡೆಯ ಹರಿ ವಾತಕ್ಕೆ.	ಆರ್ನಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನೆಕ್ಸೋಮಿಕಾ, ರುಸೋಪ್ಪಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ.
ಪಕ್ಕೆಲುಬಿನ ಅಡಿ ಯ ಹರಿವಾತಕ್ಕೆ. . .	ರುಸೋಪ್ಪಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನೆಕ್ಸೋಮಿಕಾ, ಆರ್ನಿಕಾ, ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ.
ಕಾಲುಗಳ ಹರಿವಾ ತಕ್ಕೆ.	ಬ್ರಾಯೋನಾ, ರುಸೋಪ್ಪಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್.
ಕಿವಿಯ ಹರಿವಾತ ಕ್ಕೆ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಪಲ್ಸಿ ಟೆಲ್ಲಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ.
ಕುತ್ತಿಗೆಯ ನೋ ವು ಯಾನೆ ಹರಿವಾತ ಕ್ಕೆ.	ಬ್ರಾಯೋನಾ, ರುಸೋಪ್ಪಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ಥೂಯಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.
ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯ ಹರಿವಾತಕ್ಕೆ.	ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಯೋ ನಾ.
ಕಲಿಜೆಯ ಹರಿ ವಾತಕ್ಕೆ.	ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾರಿಯಸ್, ನ ಕ್ಸೋಮಿಕಾ.
ಸ್ನಿಹದ ಹರಿ ವಾತಕ್ಕೆ.	ಕೇನಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ.
ಅಂನಕೋಶದ ಹ ರಿವಾತಕ್ಕೆ.	ನೆಕ್ಸೋಮಿಕಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಕಾ ರ್ಟೋವೆಜಟಾಲಿಸ್, ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ, ಬ್ರಾ ಯೋನಾ.
ಬಿಕ್ಕುಳಿ (Kid- neys) ಗಳ ಹರಿವಾ ತಕ್ಕೆ.	ಕೆಂಟೆರಿಸ್, ರುಸೋಪ್ಪಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಆ ರ್ನಿಕಮ್, ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.

ಇಂಥಮುಂದಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಸ್ನಾಯುಸರ
ರೋಗಗಳ ವಿಷಯವಾದ 177ನೇ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

93. Neurotic. ನರವ್ಯಾಧಿ ಯಾನೆ ನರಕ್ಕೆ
ಉಂಟಾಗುವ ಉರಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿತ.

ಇದಕ್ಕೆ—ಆಸೆನಿಕೆಮ್, ಫೋಸ್ಫೋರಸ್ ಅಥವಾ ಬೆರಿಗೋನಾ.
ಸಾಧಾರಣ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ತೆಗೆದು ೫-೧೦ ದಿನ
ಗುಣವಾಗುವದು.

94. Neuroma. ನರದಮೇಲಣ ಒಂದು ನೋವುಪುಟ್ಟ
ಸುರಿಯುವ ಹುಣು.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ—ಫೋಸ್ಫೋರಿಸಿದಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಲಾಡೆಸಿಸ್
ಅಥವಾ ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್—ಇವುಗಳು ಮುಖ್ಯ ಉಪಶಮನಗಳಾಗಿ
ರುತ್ತವೆ.

95. Nipples-sore, ಮೊಲೆಯ ತೊಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ
ವ್ಯಾಧಿಗಳು.

ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಹಿಸಾರ್
ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಅಥವಾ ಸಿಲಿಸಿಯಾ; ಇವುಗಳು ಉತ್ತಮ ಔಷಧಗಳಾಗಿ
ರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮೊಲೆಯ ತೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬ್ರಾಂಡಿಯ
ಲ್ಲಿ ನೀರು ಬೆರೆಸಿ, ಅದರಿಂದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಚಪ್ಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ನಿ
ಕೆದ ಅಥವಾ ಕೆಲೆಂಡುಲದ 6 ತೆಟಕನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಮಾಡಿದ ಮಿಶ್ರದಿಂ
ದ ದಿವಸಕ್ಕೆ 2 ಯಾ 3 ಸಾರಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅ
ವುಗಳನ್ನು ತೊಳೆದ ನಂತರ ಮಗುವಿಗೆ ಮೊಲೆಯುಣ್ಣಿಗುವ ಮೊದ
ಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಕಾಳಿನಿಂದಾಗಲೀ ನೀರಿನಿಂದಾಗಲೀ ಚ

ನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯ ಬೇಕು. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಔಷಧಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

96. Nose. ಮೂಗು.

ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ. } ಆರ್ನಿಕಾ, ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಕೀನಾ.

ಮೂಗಿನ ಅರ್ಬು ದವ್ಯಾಧಿ ಯಾನೆ ಪಿ ನಾಶಿ ರೋಗಕ್ಕೆ. } ಆರ್ನಿಕಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್.

ಮೂಗಿನಿಂದ ನೀರು ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ. } ಆರ್ನಿಕಮ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಲ್ಫರ್.

ಮೂಗು ಬುದಾ ಗುವದಕ್ಕೆ. } ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಬ್ರಾ ಯೋನಾ.

ಮೂಗಿನ ಹುಣು ಗಳಿಗೆ. } ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಔರಮ್‌ಫೋಲ್.

97. Nodosities. Swelling. ವಾಳುಕೆ ಯಾನೆ ಮೊರಡಿ.

ಇದು ಕುತ್ತಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೂನು ಯಾನೆ ಮೊರಡಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಥೂಯಾ, ಕೆಲ್ಮರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕೆ ಅಥವಾ ನಿಟ್ರೇಸಿಡಮ್—ಇವುಗಳು ಮುಖ್ಯ ಔಷಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಗುಣಾಂಶ ತೋರ ಬೇಕಾದರೆ ತಿಂಗಳಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನವನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

98. Pains. ಪೋವುಗಳು.

ನೋವುಗಳ ಸ್ವಭಾವಗಳು ಮತ್ತು ಆಯಾ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉಪಶಮನಗಳು.

ಸುಡುವ ಯಾನೆ ಉ
ರಿಯುವ ನೋವಿಗೆ. { ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಕೆಂತೆರಿಸ್, ಮರಕ್ಯೂರಿಯ ಸ್-ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಗ್ರೆಫಿಟಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ರುಸ್ಕೊಕ್ಸಿಕೋಡೆಂ ಡ್ರನ್, ಸಲ್ಫರ್.

ಒತ್ತುವ ನೋವಿಗೆ. { ಆರ್ನಿಕಾ, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಲ್ಮಾರ್ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ, ಕೀನಾ, ಕೊಪ್ರಮ್, ಗ್ರೆಫಿಟಿಸ್, ನಿಟ್ರೊಸಿಡಮ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಪಲ್ವಿಟಲ್ಲಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಸ್ವಪ್ನಫಿಸ್ಕಾಗ್ರಿಯಾ.

ಎಳೆಯುವ ಯಾನೆ
ಮುದುರಿಸುವ ನೋ
ವಿಗೆ. { ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಲ್ಮಾರ್ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಕೊಪ್ರಮ್, ಡಿಜಿಟಾಲಿಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.

ಉಳುಕಿನ ಸ್ವಭಾ
ವದ ನೋವಿಗೆ. { ಕೊಪ್ರಮ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಎರ್ರಾಟುಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಕೆಲ್ಮಾರ್ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ, ಕೊಲೋಸಿಂತಿಸ್, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಲಿಕೋಪೊಡಿಯಮ್.

ಸೀಳುವ ಹಾಗಿನ
ನೋವಿಗೆ. { ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೊಪ್ರಮ್, ಕೀನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ರುಸ್ಕೊಕ್ಸಿಕೋಡೆಂ ಡ್ರನ್, ಸ್ವಪ್ನಫಿಸ್ಕಾಗ್ರಿಯಾ, ಲಿಕೋಪೊಡಿಯಮ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್-ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ವಿಟಲ್ಲಾ.

ಅಕ್ರಮವಾದ ಯಾ
ನೆಸ್ತೃಳಾಂತರ ಜೊಂ
ದುವ ನೋವಿಗೆ.

ಪಲ್ನೈಟಲಕ್ಕಾ, ಮರಕ್ಕುರಿಯಸೆ-ನೋವಿ
ಬಿಲಿಸೆ, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಹಿಸಾ
ರಸಲ್ಪುರಿಸೆ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಆಯೋಡಿಯ
ಮ್, ಒಪಿಯಮ್.

ನಿತ್ಯವಾದ ಯಾನೆ
ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಿ
ರವಾಗಿರುವ ನೋವಿಗೆ

ಬ್ರಾಯೋನಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರ
ನ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.

ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಇ
ರುವ ನೋವಿಗೆ.

ಆರ್ನಿಕಮ್, ಕೇನಾ, ಕೇನಾಸಲ್ಪುರ್,
ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ,
ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಲಿಕೊಪೋಡಿಯಮ್.

ತಿವಿಯುವ ಯಾನೆ
ಕುಕ್ಕುವ ನೋವಿಗೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಮರಕ್ಕು
ರಿಯಸೆ-ನೋವಿಬಿಲಿಸೆ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಪೊ
ಸೊಪ್ಪರಸೆ, ಪಲ್ನೈಟಲಕ್ಕಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸಿಕೊ
ಡೆಂಡ್ರನ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಥೂಯಾ, ಕೆಮೊಮಿ
ಲಕ್ಕಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಸ್ವಾ
ಫಿಸಾಗ್ರಿಯಾ.

ಹರಿವಾತ ಸಂಬಂ
ಧದ ನೋವಿಗೆ.

ಆರ್ನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿ
ಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಪಲ್ನೈಟಲಕ್ಕಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊ
ಮಿಕಾ, ಕೆಮೊಮಿಲಕ್ಕಾ, ಮರಕ್ಕುರಿಯಸೆ-
ನೋವಿಬಿಲಿಸೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಡುಲ್ಕಾಮಾರಾ.

ಎಲುವುಗಳಲ್ಲಿಯ
ನೋವಿಗೆ.

ಕೆಲ್ಮಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಹಿಸಾರಸಲ್ಪು
ರಿಸೆ, ಮರಕ್ಕುರಿಯಸೆ, ನಿಟ್ರೊಸಿಡಮ್,
ಪೊಸೊಪ್ಪರಸೆ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಸಲ್ಪುರ್, ಔ
ರಮ್‌ಪೊಲ್.

ಒಂದು ನೋವಿಸಿದ
ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗು
ವ ನೋವಿಗೆ.

ಆರ್ನಿಕಮ್, ಕೆಲ್ಮಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ,
ಕೆಂತೆರಿಸೆ, ಕೇನಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ನಕ್ಸ್‌
ಪೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ನೈಟಲಕ್ಕಾ.

ಬಡಿಯುವ ಯಾವ ಸಿಡಿಯುಪ ನೋವಿಗೆ.	ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೇನಾ, ಹಿಪಾರ್‌ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಪಲ್ಪಿಟ ಲ್ಲಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಸೆಪಿಯಾ.
ವಾತಸಂಬಂಧದ ನೋವಿಗೆ.	ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಕೆವೊ ಮಿಲ್ಲಾ, ಮುರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್-ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೋಮಿಕಾ, ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿ ಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಸಲ್ಫರ್.
ಬಿಗಿದುಹಿಡಿಯು ವ (Spasmodic) ನೋವಿಗೆ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೋಮಿಕಾ, ಇಗ್ನಾ ಸಿಯಾ, ಪ್ಲೆಟೇನಾ, ಸ್ಟ್ರಮೊನಿಯಮ್.
ಹರಿಯುವ ಯಾವ ಬಿರಿಯುವ ಹಾಗಿನ ನೋವಿಗೆ.	ಆರ್ನಿಕಾ, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಕೆಲ್ಫಾರ್‌ಕಾ ಬೋರ್ನಿಕಾ, ಕಾಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಕೇನಾ, ಕೊಪ್ರಮ್, ನಕ್ಸ್‌ವೋಮಿಕಾ, ನಿಟ್ರೊಸಿಡ ಮ್, ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರ ನ್, ಸೆಪಿಯಾ, ಸಲ್ಫರ್.

99. Aggravation or Appearance of pains.

ನೋವುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು ಯಾವ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು.

ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದ ಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಯಾವ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನೋ ವಿಗೆ.	ಕೆಲ್ಫಾರ್‌ಕಾಬೋರ್ನಿಕಾ, ಕಾಬೋವೆಜಿ ಟಾಲಿಸ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೋಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಟೆರಮ್‌ಫೊಲ್.
ಸಾಯಂಕಾಲದ ಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಯಾವ ನೋವಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನೋವಿಗೆ.	ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಬೆಲೆ ಡೋನಾ, ಮುರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್-ಸೊಲಿಬಿಲಿ ಸ್, ಸೆಪಿಯಾ, ಕೆಲ್ಫಾರ್‌ಕಾಬೋರ್ನಿಕಾ, ಪ ಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಲಾಕಿಸಿಸ್.

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಗುವ ನೋವಿಗೆ.

ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆಮೊ
ಮಿಲಕ್, ಕೀನಾ, ಹಿಪ್ಪರಿಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಪ
ಲ್ಸಿಟಿಲಕ್, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಸಿಲಿ
ಸಿಯಾ, ಸಲ್ಪರ್, ಮೆಡ್ಯೂರಿಯಸ್-ಸೊಲಿ
ಬಿಲಿಸ್, ಬೆಲೆಡೋನ್.

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ
ಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುವ ನೋ
ವಿಗೆ.

ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಕೆಮೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಪ
ಲ್ಸಿಟಿಲಕ್, ಲಿಕ್ವೊಪೊಡಿಯಮ್, ಆರ್ಸನಿ
ಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಹಿಪ್ಪರಿಸಲ್ಪುರಿಸ್.

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ
ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುವ
ನೋವಿಗೆ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಥೂಯಾ,
ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊ
ನಿಕಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಡ್ರೋಸೆರಾ.

ಸೀತದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಗುವ ನೋವಿಗೆ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಡುಲ್ಕಾಮಾರಾ, ಹಿಪ್ಪ
ರಿಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಮೆಡ್ಯೂರಿಯಸ್-ಸೊಲಿ
ಬಿಲಿಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಕೊ
ಡೆಂಡ್ರನ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಔರಮ್‌ಫೊಲ್.

ಬಿರುಳುಗಳಲ್ಲಿ
ಯಾ ತಂಪುಗಳಿ
ಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುವ ನೋ
ವಿಗೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್
ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಕೆಮೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್,
ಕೆಮೊಮಿಲಕ್, ಲಿಕ್ವೊಪೊಡಿಯಮ್, ಕೀ
ನಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಪ
ಲ್ಸಿಟಿಲಕ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಸಲ್ಪರ್.

ತಾಪವುಳ್ಳ ಹವೆಯ
ಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುವ ನೋ
ವಿಗೆ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಡುಲ್ಕಾಮಾರಾ, ಪಲ್ಸಿಟಿ
ಲಕ್, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್
ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

ಹವೆ ಬದಲಾಯಿಸು
ವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗು
ವ ನೋವಿಗೆ.

ಕೆಲ್ಕಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಕೊ
ಡೆಂಡ್ರನ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಡು
ಲ್ಕಾಮಾರಾ, ಸಲ್ಪರ್, ವಿರಾಟ್ರಮ್.

ಬಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಅ
ಗಿಸ್ತಿಯ ಕಾಣಿಸಿ
ದ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ನೋ
ವಿಗೆ. } ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ಆಯೋ
ಡಿಯಮ್, ಮರ್ಮೋರಿಯಸ್. ಸೊಲಿಬಿಲಿ
ಸ್, ಇಗ್ನುಸಿಯಾ.

ಹಾಸಿಗಿಯ ಕಾಣಿಸಿ
ನಿಂದ ಮತ್ತು ಮಲ
ಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಹೆ
ಚ್ಚಾಗುವ ನೋವಿಗೆ. } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆಮೊಮಿಲಾ, ಮರ್ಮೋ
ರಿಯಸ್-ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್, ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ರು
ಸೊಪ್ಪಿಕ್ಟೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಕೊನಿಯಮ್, ಲಿ
ಕೊಪೊಡಿಯಮ್, ಡೊಸೆರಾ.

ಕೂತುಕೊಂಡಿ
ದ್ದಾಗ್ಯೂ ಯಾವಿಷಾಂ
ತಿಯಲ್ಲದ್ದಾಗ್ಯೂ ಹೆ
ಚ್ಚಾಗುವ ನೋವಿಗೆ. } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೊನಿಯಮ್, ಡುಲ್ಕಾ
ಮಾರಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ರು
ಸೊಪ್ಪಿಕ್ಟೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಡೆರಮ್‌ಸ್ಟೊಲ್, ಲಿ
ಕೊಪೊಡಿಯಮ್.

ಬಗ್ಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಹೆ
ಚ್ಚಾಗುವ ನೋವಿಗೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನೆಕ್ಸೆಫೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಫೋ
ನಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಸೆಪಿಯಾ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ
ಕೂತು ಎದ್ದ ಕೂಡಲೆ
ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ನೋ
ವಿಗೆ. } ನೆಕ್ಸೆಫೊಮಿಕಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಟೋಡೆಂಡ್ರ
ನ್, ಬ್ರಾಫೋನಾ, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಸ್ಪಿ
ರ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಒಪಿಯಮ್.

ಕಾಯಕಷೇ ಮೂ
ಡುವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗ
ುವ ನೋವಿಗೆ. } ಆರ್ನಿಕಾ, ಬ್ರಾಫೋನಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಟೋ
ಡೆಂಡ್ರನ್, ಸಲ್ಫರ್.

ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಹೆ
ಚ್ಚಾಗುವ ನೋವಿಗೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೊನಿಯಮ್, ಮರ್ಮೋ
ರಿಯಸ್-ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಕೆ
ಲ್ಕಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಿಕ್-ಆಸಿಡ್
ಮ್, ನೆಕ್ಸೆಫೊಮಿಕಾ, ಸ್ಕ್ವಾಮೊಸಿಯಮ್.

ನಡಿಯುವದರಿಂದ
ಅಥವಾ ನೋವಾದ
ಭಾಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿ
ಸುವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಗುವ ನೋವಿಗೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಕೇನಾ,
ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ. •

ನೋವು ಪಟ್ಟ ಭಾ
ಗವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ
ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಗುವ ನೋವಿಗೆ

ಆರ್ನಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ
ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಕೇನಾ, ಹಿಪಾಠ್‌ಸಲ್ಪುರಿ
ಸೆ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಸೆ-ಸೊಲಿಬಿಲಿಸೆ, ನಕ್ಸ
ವೊಮಿಕಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಲಿಕೊಪೊಡಿಯ
ಮ್, ಸ್ಪಾಫಿಸಾಗ್ರಿಯಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ಸಲ್ಪರ್,
ಕೆಪ್ಪಿಕಮ್.

ನೋವು ಪಟ್ಟ ಭಾ
ಗವನ್ನು ಅಥವಾ ದೇ
ಹವನ್ನು ತೆರೆಯುವದ
ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಗುವ ನೋವಿಗೆ.

ಆರ್ನಿಕಮ್, ಕೊನಿಯಮ್, ಹಿಪಾಠ್
ಸೆಲ್ಪುರಿಸೆ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ-ಸೊಲಿಬಿಲಿ
ಸೆ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ರುಸ್ಕೊಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರ
ನ್, ಸಿಲಿಫಿಯಾ

ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸ ಮಾ
ಡುವಾಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಗುವ ನೋವಿಗೆ.

ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಹಿಪಾಠ್
ರಸಲ್ಪುರಿಸೆ, ರುಸ್ಕೊಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್,
ಸೆಪಿಯಾ.

ಕೆಂಪುವದರಿಂದ ಹೆ
ಚ್ಚಾಗಿ ಗುವ ನೋವಿಗೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಇಪೆಕೆ
ಕ್ವಾನಾ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸೆ,
ಪೆಲ್ವೆಟೆಲ್ಲಾ, ರುಸ್ಕೊಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಸೆ
ಪಿಯಾ, ಡ್ರೊಸೆರಾ.

ಗುಲ್ಲಿರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಗುವ ನೋವಿಗೆ.

ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋ
ನಾ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ.

ಮಾತೃತಾಡುವದರಿಂದ
ಹೆಚ್ಚು ಗುಣವು ನೋ
ವಿಗಿ.

ಆರ್ನಿಕಮ್, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಕೊನಿಯಮ್,
ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ನಿಕಾರ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ನ
ಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ರುಸ್ಕೊಪ್ಪೆಕೊಂಡ್ರನ್,
ಫೊಸ್ಕೊರನ್, ಸಲ್ಫುಡ್.

ಮಾಸಿಕ ಕೆಪ್ಪೆ
ದಿಂದ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು
ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡು
ವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗು
ಣವು ನೋವಿಗಿ.

ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ನಿಕಾರ್, ನುಕ್ಸ್, ಇಗ್ನಾ
ಸಿಯಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್.

ಹೆಚ್ಚು ರಾತ್ರಿ
ವರೆಗೆ ಕೊಪ್ಪುಕೊಳ್ಳು
ವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗು
ಣವು ನೋವಿಗಿ.

ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಪೆಲ್ಟಿಟಲಾ, ಎಕ್ಸೊನಿ
ಟಮ್, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಕೇನಾ, ಕಾರ್ನಿಕಾರ್
ವೆಜಿಟಾಲಿಸ್.

ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾ ಹ
ಡಗದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು
ಗುಣವು ನೋವಿಗಿ.

ಕೊಪ್ರಮ್, ಸಲ್ಫುರ್, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಸೆ
ಪಿಯಾ, ಲಿಕೊಪೊಡಿಯಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ.

ವ್ಯಾನ್ ಮೆತ್ತು
ಬೇರೆ ಅಮಲುಕರವಾ
ದ ಪಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡು
ವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗು
ಣವು ನೋವಿಗಿ.

ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಪಿಪಿಯ
ಮ್, ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಕೆ
ಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ನಿಕಾರ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್.

ಎನಾದರು ತಿನ್ನುವ
ದರಿಂದ ಅಥವಾ ಉಂ
ಡ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಗು
ಣವು ನೋವಿಗಿ.

ಆರ್ನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್-
ಕಾರ್ನಿಕಾರ್, ಕಾರ್ನಿಕಾರ್ ವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಕೊ
ನಿಯಮ್, ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಕೊರನ್,
ಸೆಪಿಯಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಸಲ್ಫುರ್, ಲಿಕೊಪೊ
ಡಿಯಮ್.

ಎನಾದರೂ ಕುಡಿ
ದ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚು
ಗುವ ನೋವಿಗೆ. } ಆಸ್ಥಾನಿಕಮ್, ಸಿಕ್ಸ್‌ಮೋಮಿಕಾ, ರುಸ್ಕೊ
ಕ್ಷಿಕೊಂಡ್ರನ್, ವಿರಾಟ್ರಮ್, ಕೀನಾ,
ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್.

100. Amelioration. ಗುಣಕಾಣುವಿಕೆ.

ನಿರ್ಮಲವಾದ ಘಾ
ಳಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣಕಾಣುವ
ನೋವಿಗೆ. } ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ, ಸೆಬೀನಾ, ರುಸ್ಕೊಕ್ಷಿಕೊ
ಂಡ್ರನ್, ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಗ್ರಿಫಿಟಿಸ್.

ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಗುಣಾಂ
ಶ ತೋರುವ ನೋ
ವಿಗೆ. } ಪ್ಲೆಟೀನಾ, ಸಾಪ್ರಮೋನಿಯಮ್.

ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಗು
ಣಾಂಶ ತೋರುವ
ನೋವಿಗೆ. } ನಕ್ಸ್‌ಮೋಮಿಕಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ.

ಕೂತು ಕೊಂಡೊಗೈ
ಯಾ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ
ಇದ್ದಾಗೈ ಗುಣಕಾ
ಣುವ ನೋವಿಗೆ. } ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಮೋಮಿಕಾ, ಕೆಲ್ಕಾ
ರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್,
ಪ್ಲೊಸ್ಕೊರಿಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ.

ಮಲಗಿಕೊಂಡೊಗೈ
ಗುಣಾಂಶ ತೋರು
ವ ನೋವಿಗೆ. } ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಆರ್ನಿಕಾ, ನಕ್ಸ್‌ಮೋಮಿ
ಕಾ, ಕೆಂಟೆರಿಸ್, ಮರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ನಿಟ್ರ
ಆಸಿಡಮ್, ಸ್ಪಿಜೆಲಿಯಾ.

ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಗು
ಣಾಂಶ ತೋರುವ
ನೋವಿಗೆ. } ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಕೊನಿಯಮ್,
ಗ್ರಿಫಿಟಿಸ್, ಪ್ಲೊಸ್ಕೊರಿಸ್.

ಶೀತ ಯಾನೆ ತಂಪೆ
ನಿಂದ ಗುಣಾಂಶ ತೋ
ರುವ ನೋವಿಗೆ. } ಆಯೋಡಿಯಮ್, ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ.

ಒಣ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಾಂಶ ತೋರುವ ನೋವಿಗೆ.

ಕೆಲವಾರು ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ, ಡುಲ್ಫುರಾ ರಾ, ರುಸೊಬ್ರಕ್ಟಿಕೋಡೊಡ್ರನ್, ನಾಡ್ಬ್ರೂರಿ ಯಸ್, ಸೆಲ್ಫರ್.

ತ್ಯಾವವುಳ್ಳ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಾಂಶ ತೋರುವ ನೋವಿಗೆ.

ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಫೂರಿಸ್, ಸೆಕ್ಸ್‌ವಾಲುಕಾ.

ತಣ್ಣಗಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನುವದರಿಂದ ಗುಣಾಂಶ ತೋರುವ ನೋವಿಗೆ.

ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಫೋಸ್ಫೋಗಸ್, ಸ್ಪೈಟೆಲ್ಲಾ, ಜಿಲೆಡೋನಾ, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಟಾಲಿಸ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ.

ಬಿಸಿಯಾದ ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವದರಿಂದ ಗುಣಾಂಶ ತೋರುವ ನೋವಿಗೆ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಲಿಕೋಪೊಡಿಯಮ್, ನೆಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ, ರುಸೊಬ್ರಕ್ಟಿಕೋಡೊಡ್ರನ್, ಗ್ರೆಪಿಟಿಸ್, ಸೆಲ್ಫರ್, ವಿರಾಬ್ರುಮ್.

ಹಾಸಿಗೆಯ ಕಾವಿನಿಂದ ಯಾನೆ ಶೆಖೆಯಿಂದ ಗುಣಾಂಶ ತೋರುವ ನೋವಿಗೆ.

ಲಿಕೋಪೊಡಿಯಮ್, ಸೆಲ್ಫರ್, ನೆಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಗ್ರೆಪಿಟಿಸ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್.

ನಡಿಯುವದರಿಂದ ಯಾ ಚಲಿಸುವದರಿಂದ ಗುಣಾಂಶ ತೋರುವ ನೋವಿಗೆ.

ಡುಲ್ಫುರಾ ರಾ, ರುಸೊಬ್ರಕ್ಟಿಕೋಡೊಡ್ರನ್, ಪಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ, ಔರಮ್‌ಫೋಲ್, ಕೊಸಿಯಮ್, ಲಿಕೋಪೊಡಿಯಮ್, ಕೆಪ್ಪಿಗಮ್, ಸಾಂಬುಕಿಸ್, ಟಾರ್ಟಾರ್‌ವೆಸುಟಿಕಿಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್.

ನೋವು ಇರುವ ಭಾಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವದರಿಂದ ಗುಣಾಂಶ ತೋರುವ ನೋವಿಗೆ.

ಕೊಪ್ರಮ್, ಡುಲ್ಫುರಾ ರಾ, ಸ್ಪೈಟೆಲ್ಲಾ, ರುಸೊಬ್ರಕ್ಟಿಕೋಡೊಡ್ರನ್.

101. Paralysis. Palsy. ಪಕ್ಷವಾತ.

ಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಅರೆವಾಸಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಭ್ಯಾನುಸಾರ ಚಲನೆಯು ನಿತ್ಯಹೋಗುವದು ಯಾನೆ ನ್ಯೂನವಾಗುವದು, ಅಥವಾ ನ್ಯೂನವಾಗುವ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುವದು—ಇದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷವಾತವೆಂಬ ಹೆಸರು. ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ದೇಹದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ರುಸ್‌ಟ್ರಾಕ್ಟೇಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

ಒಂಥೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪಕ್ಷವಾತಕ್ಕೆ. } ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

ನಾಲಿಗೆಯ ಪಕ್ಷವಾತಕ್ಕೆ. } ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್.

ಮುಖದ ಮೇಲಿನ ಪಕ್ಷವಾತಕ್ಕೆ. } ಬ್ರಾಕ್ಸೋನಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಗ್ರಿಫಿಟಿಸ್.

102. Pulse. ನಾಡಿಗಳು.

ಹಲ್ಲು ಬರುವ ಮೊದಲು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯವುಳ್ಳ ನಾಡಿಗಳ ಬಡದಾಟವು ನೂರರಿಂದ ನೂರಪ್ಪತ್ತರ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆನಂತರ ಅದು ಎಂಬತ್ತೈದರಿಂದ ಎಂಬತ್ತರ ವರೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಯಸ್ಥನ ನಾಡಿಗಳು ಒಂದು ಮಿನಿಟಿಗೆ ಸ್ಲೋವಾರು ವಪ್ಪತ್ತರಿಂದ ಎಂಬತ್ತೈದರ ವರೆಗೆ ಬಡಿಯುವದುಂಟು. ಹೆಚ್ಚು

ಪ್ರಾಯ ಕೆಳದ ಋನುಷ್ಯನ ನಾಡಿಗಳು ಅರ್ಧತ್ತರಿಂದ ಎಷ್ಟು ವರೆಗೆ ಬಡಿಯುತ್ತವೆ.

ಬೇಗಬೇಗನೇ ನಡಿ } * ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ, ಮು
ಯುವ ಯಾನೆ ಬಡಿ } ರಾಜ್ಯಾರಿಯಸ, ಫೊಸ್ಟೊರಸ, ಸಿಲಿಸಿ
ಯುವ ನಾಡಿಗಳಿಗೆ. } ಯಾ.

ಘಟ್ಟೆಯಾದ ಮ } ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಬೇಡೋನಾ, ಬ್ರಾ
ತ್ತು ಸಿಡಿಯುವ ನಾ } ಯೋನಾ.

ಸರಿಯಲ್ಲದ, ಬೇಧ } ಕೇನಾ, ಫೊಸ್ಟೊರಸ.

ಪರೀಕ್ಷೆ ವತಾಡಲಿಕ್ಕೆ } * ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಕಾರ್ಬೊನಿಟಮ್, ಸಿ
ಸಿಕ್ಕದಿರುವ, ಬಹು ಸಿ } ಕೊಪ್ರಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ವಿರಾಟಮ್,
ತಾಣವಾದ ಮತ್ತು } ನಕ್ಸಪ್ಪೊಮಿಕಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್.
ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡಿ }
ಯುವ ನಾಡಿಗಳಿಗೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಸರಿಯಾಗಿ } ಕೇನಾ, ಫೊಸ್ಟೊರಸ.

ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಡಿ } ಒಪಿಯಮ್, ಬೇಡೋನಾ, ಕಾರ್ಬೊನಿಟಮ್,
ಯುವ ನಾಡಿಗಳಿಗೆ. * } ಕೊಪ್ರಮ್, ವಿರಾಟಮ್.

ನಡುಗುವ ಬಡತ } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆಲವಾರು ಕಾರ್ಬೊನಿಟಮ್,
ವಿಳೆ ನಾಡಿಗಳಿಗೆ. } ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೊಡೆಂದ್ರನ್

103, Pus. ಕೀವು

ಕೀವು ಅಂದರೆ ಬಾವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹುಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೆಂಬುವ ನೀರು ಯಾವ ಒಂದು ವಿಧದ ದ್ರವಸದಾರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಬಿಳಿದಾದ ಕೀವಿಗೆ.	} ಹಿಪ್ಪಾರಿಸಲ್ಪರಿಸ್, ಕೆಲ್ಯಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ.
ನೀರಿನ ಹಾಗಿನ ಕೀವಿಗೆ.	
ಬಿಳಿದಾದ ಮತ್ತು ತೆಳ್ಳಗಾದ ಕೀವಿಗೆ.	} ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕ್‌ಡೆಂಡ್ರನ್, ಸಲ್ಫರ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್.
ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಕೀವಿಗೆ.	
ರಕ್ತವುರುವಾದ ಕೀವಿಗೆ.	} ಸಲ್ಫರ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಹಿಪ್ಪಾರಿಸಲ್ಪರಿಸ್, ಕೆಲ್ಯಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್.
	} ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಸೆಪಿಯಾ, ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕ್‌ಡೆಂಡ್ರನ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್.
	} ಸೆಪಿಯಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ.

104. Rheumatism. ವಾತ ರೋಗ.

ವಾತರೋಗಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—
ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಮ್, ಬ್ರಾಂಚಿಯೋನಾ, ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕ್‌ಡೆಂಡ್ರನ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಫೆಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಪೊಮಲ್ಲಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್.

ಅತ್ತಿ ಇತ್ತಿ ತರು ಗಾಡುವ ವಾತಕ್ಕೆ.	} ಫೆಲ್ಸಿಟೆಲ್ಲಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪಿಯುಮ್.
ಬಂದೇಸ್ಸೊದಲ್ಲ ಕಾಯಮ್ ಆಗಿ ಇದ್ದು ಕೊಳ್ಳೊಳ್ ವಾತಕ್ಕೆ.	
	} ಬ್ರಾಂಚಿಯೋನಾ, ರುಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕ್‌ಡೆಂಡ್ರನ್.

ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುವ ವಾತಕ್ಕೆ.

ರುಸೋಪ್ಪಕ್ಷಿಕೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಡುಲ್ಕಾಮಾರಾ.

ಮುಟ್ಟಿದಾಗ್ಯೂ ಯಾ ಚಲಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುವ ವಾತಕ್ಕೆ.

ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೀನಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ.

ತ್ಯಾವವುಳ್ಳ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುವ ವಾತಕ್ಕೆ.

ರುಸೋಪ್ಪಕ್ಷಿಕೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ವಿರಾಟ್ರಮ್, ನಿಟ್ರಿ ಆಸಿಡಮ್.

ತಂಪು ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುವ ವಾತಕ್ಕೆ.

ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ರುಸೋಪ್ಪಕ್ಷಿಕೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಫೋಸ್ಫೊರಸ್.

ಕೆಂಪುವಾಗ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುವ ವಾತಕ್ಕೆ.

ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ರುಸೋಪ್ಪಕ್ಷಿಕೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ.

ಕಾಯ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಯಾ ನೋವು ಇದ್ದ ಭಾಗವನ್ನು ಲಗ್ನಾಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಗುಣಕಾಣುವ ವಾತಕ್ಕೆ.

ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ರುಸೋಪ್ಪಕ್ಷಿಕೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೊಪ್ರಮ್.

ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣ ಕಾಣುವ ವಾತಕ್ಕೆ.

ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ.

ಸೆಖೆಯಿಂದ, ಯಾ ಸೆಖೆಯುಳ್ಳ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣ ಕಾಣುವ ವಾತಕ್ಕೆ.

ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್.

ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿಯ ವಾತಕ್ಕೆ.

ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆನಿಕ್ಸಾ, ನಿಟ್ರಿ ಆಸಿಡಮ್.

ಎಲುಬುಗಳಲ್ಲಿಯ } ಮರಣ್ಯರಿಯಸ್ ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಇಗ್ನಾ
ವಾತಕ್ಕೆ. } ಸಿಯಾ.

ದೀರ್ಘಕಾಲದ } ಆಗ್ಯಾಗ್ಯೆಂಬೊಂದು ಸೂರಿ ಸಲ್ಪರ್
ವಾತಕ್ಕೆ. } ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

105. Scalds and Burns. ಸುಟ್ಟು ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಸುಡುವಿಕೆಗಳು.

ಸುಟ್ಟು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದೂರದಿಂದ ಸೆಖೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಂ
ತರ ಸುಟ್ಟು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಯಾ ಭಾಗವನ್ನು ನಯವಾದ ನಾರುವಸ್ತು
ಯಾನೆ (Lint) ಲಿಂಟಿನಿಂದ ಸುತ್ತಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಲಿವ್ ಎ
ಣೆ ಯಾನೆ ಇಪ್ಪೆಯ ಎಂಣೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಇಡಲ್ಲದೆ ಅಂತ
ರ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಬಹಿರ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಆನಿಕಾಅದವಾ
ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದು ಜ್ವರ ಕಾಣಿಸಿ
ದ್ದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಕೊನಿಟವ್ ಮತ್ತು ಕೆಂತೆರಿಸ್; ಕೀವುಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಇದ್ದರೆ
ಹಿಸಾರ್ ಸಲ್ಫುರಿಸ್ ಮತ್ತು ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ
50ನೇ ಪುರ ಸಹ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

106. Scarlatina or Scarlet Fever. ಆನೆಗೊಬ್ಬರ ಯಾನೆ ಕೆಡು ಕೆಂಪು ಜ್ವರ.

ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ಗಂಡಾಂತರವುಳ್ಳ ಅಂಟುರೋಗವಾಗಿರು
ತ್ತದೆ; ಇದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ 12 ವರುಷಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ವಯಸ್ಸಿನ
ವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಛೇಯಿಂದ ನಡುಗುವಿಕೆ, ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಬಣಗಿದ
ಚರ್ಮ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಜ್ವರ, ತಲೆಸಿಡಿತ್ಲ ಬೆಂನಿನಲ್ಲಿ ನೋವು, ಗಂ

ಛು ನೋವು, ಕೆಲವು ಘರಿ ವಾಂಞಿ, ಮತ್ತು ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ತ. ಸುರಿಯುವಿಕೆ ಕೂಡ ಇದ್ದು ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. 2ನೇ ಯಾ 3ನೇ ಧಿವಸದಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುವವು. ಮತ್ತು ಈ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಕೆಡು ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಬೆಂಕಿಯ ಹಾಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವವು. ಕುಮಾರು 6ನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕೆಗಳ ಮೂಡುವಿಕೆಯು ನಿತ್ತು ಹೋಗುವದು; ಮತ್ತು ಬೊಕ್ಕೆಗಳ ದ್ದ ಸ್ಥಳ ಬಾಡಿ ಹೋಗುವದು. ಆ ಮೇಲೆ ಹೊರಗಿನ ತೊಗಲು ದೂಡ್ಡ ತೇಪೆಗಳಾಗಿ ಎದ್ದು ಹೋಗುವದು.

ಔಷಧಗಳು ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ—ಅಸ್ವಸ್ತ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ, ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿರುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರಗೊಡಿಸಬೇಕು; ಜ್ವರ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ರೋಗವು ಬಹಳ ನಿತ್ರಾಣ ಪಡಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವದ್ದಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ಫುಪ್ಪಿ ಕರವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ವರ ಇರುವ ವರೆಗೂ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿರುವ ತನಕ ಕೂಡ ಈ 2 ಔಷಧಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವದು ಒಳ್ಳೆದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂದಾರಣವಾದರೆ 2 ಘಂಟೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಜ್ವರ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವಾಗ್ಯೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯುರಿಯಸ್—ಈ ಎರಡು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಬಾತುವಿಕೆ, ಮತ್ತು ಹುಣುಗಳು ಕೂಡ ಇರುವಾಗ್ಯೆ 2 ಘಂಟೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಜ್ವರ, ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣೆ, ಕಳವಳಗಳು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಉರಿಯುವ ಕೆಂಪುಗಳು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕುವ ನೋವು, ನಿದ್ರೆ

ಮಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಸಮಾಧಾನ ಕೂಡ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಬೆಲೆಡೋ
ನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ ಮತ್ತು ಫೋಸೋರನಾ—ಇವೆರಡನ್ನೂ ಬಿಗಿದು ಹಿ
ಡಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಮ್ಮು ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್—ತಂಟಾಗಾದ ಮತ್ತು ಅಂಟುಳ್ಳ ಬೆವರುಗಳು,
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತ್ರಾಣ ಕುಂದುವದು, ಕಠಿಣವಾದ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಗಂಟೆ
ನಲ್ಲಿ ದುರ್ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ನೀರು ತುಂಬುವ ಕುರುಹುಗಳು ಕೂಡ
ಕಾಣುವಾಗ್ಯೆ ಕೊಡ ಬೇಕು.

ಪಲ್ಸೆಟೆಲ್ಲಾ—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೊಗಲು ಎದ್ದು ಹೋಗುವಿಕೆ ಇರು
ವಾಗ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಲ್ಫರ್—ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಆಖ್ಯೇರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಈ ರೋಗವು ಆಗದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:—ಊರಿ
ನಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವು ಪ್ರಸರಿಸಿ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಲಿಂಟಿಕೊಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ತಡೆ
ಯಾಗಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ
ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

167. Sciatica. ಸೊಂಟನೋವು, ರೊಂಡಿನೋವು.

ಸೊಂಟ ಯಾನೆ ರೊಂಡಿ ನೋವು ಅಂದರೆ ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನಾತದ
ಉಪದ್ರವ ಉಂಟಾಗುವದು. ಈ ನೋವುಗಳು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ತೊ
ಡೆಸಂದು, ತೊಡೆ, ಕಾಲು ಮತ್ತು ಕರುಳುಗಳ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತ
ವೆ. ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ರು
ಸೊಪ್ರಿಕ್ಸಿಕೊಡ್ಡೆಂಟ್ರನ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ, ನಕ್ಸೈವೊಮಿಕಾ, ಕೆಮೊಮಿ
ಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ರೋಗಾರ್ಥಿಕಾಬೋನಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಸಹಾ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಕೆಠಿಣವಾಗಿ ನುಡು ವ ನೋವು ಇರುವಾ ಗೈ.	}	ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಫೋಸ್ಫೋರಸ್.
ಉಳುಕುಗಳು ಬಿ ದ್ದಾಗೈ.		ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಫೋಸ್ಫೋರಸ್.
ನಿತ್ಯಾಣ ಮತ್ತೂ ನರಗಳು ಎಳೆದು ಬರು ವಾಗೈ.	}	ಕೆಪೊಮಿಲ್ಲಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ.

108. Scrofula. ಕೆಂಠವಾಲೆ.

ಕೆಂಠವಾಲೆ ವ ಈ ತರದ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ — ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆ
ಲ್ಮಾರ್‌ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ರುಸೊಕ್ಸಿಜೆನೋಡೆಂಡ್ರಾನ್,
ಸಲ್ಫರ್, ಹಿಪೊರೈಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ನಿಟ್ರೇಸಿಡನ್ನು, ಇವು
ಗಳು ಮುಖ್ಯ ಉಪಶಮನಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಔಷಧಗಳ ಪೈಕಿ
3ನೇ ಯಾ 4 ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದೊಂದನ್ನು ಒಂದೊಂ
ದು ಹಪ್ತೆಯ ವರೆಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು
ಆದರೆ ಕೆಠಿಣವಾದ ಮತ್ತೂ ಹೊಸತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ
1ನೇ ಯಾ 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನಿನ ದ್ರವಗಳನ್ನೂ ಹಳೆ ಯಾನೆ ದಿ
ಫ್‌ಕಾಲದ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ 6ನೇ ಮತ್ತು 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನಿನ ಮಾ
ತೃಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

109. Sea-bathing. ಸಮುದ್ರಸ್ನಾನ.

ಸಮುದ್ರಸ್ನಾನವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ ಬಿಟ್ಟು
ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

110. Skin diseases. ಚರ್ಮರೋಗಗಳು.

ಬಾಹ್ಯಗಲು, ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಕುರಗಲು, ನೂತಿ ಯಾನೆ ಲೂತಿ, ದೊಡ್ಡ ಕುರ ಯಾನೆ ಅರಸುಹುಂಟು (ಭಗಂದರ), ಸೀಳುಗಳು ಯಾನೆ ಚರ್ಮ ಒಡೆಯುವದು, ದಡ್ಡುಗಳು, ಸೋರುವ ಹುಂಟು, (Panaris), ಉಗ್ಗುಸುತ್ತು, ಬೊಕ್ಕೆಗಳು, ಹುಂಟುಗಳು—ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಚರ್ಮರೋಗಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರದದ್ದನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ವಾಡಿಕೆಯಾದ ಸೂಚನೆಗಳು—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಔಷಧಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಉಪಶಮನ ದೊರಕುವದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಉರಿಯುಳ್ಳ ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗೆ.	} ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್-ಸೊಲಿ ಬಿಲಿಸ್.
-------------------------	---------------------------------------

ದುರ್ಮಾಂಸವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಕೊಳೆಯುವ ಕೆಯುಳ್ಳ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗೆ.	} ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟೇಲಿಸ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್.
---	---

ಬಾಹ್ಯಕೆಯುಳ್ಳ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗೆ.	} ರುಸೋಪ್ರಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸ್ವಾಫಿಸಾಗ್ರಿಯಾ, ಡುಲಕ್ಮಾರಾ.
----------------------------	--

ಕೀವು ಮತ್ತು ಹುಣ್ಣು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾಬುಗಳವರೆಗೆ ಬಾಧಿಸಿರುವಾಗ್ಯೂ.	} ಹಿಸಾರ್‌ಸೆಲ್ಫರಿಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್.
--	---

ಸಂಗತಿಯಿಂದ ಯಾ
ನೆ ಸಹವಾಸದಿಂದ
(Syphilis) ಉಂ
ಟಾದವುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ.

ಮರೂಯ್ಯರಿಯುಸು, ಥೂಯಾ, ಆರ್ಸನಿ
ಕಮ್, ನಿಟ್ಟ್ರಿಆಸಿಡಮ್.

ನೀರಿನಂಥಾ ಪದಾ
ರ್ಥ ತುಂಬಿರುವ ಚ
ರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗೆ.

ಗ್ರೆಫಿಟಿಸು, ಸಲ್ಫರ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್,
ಸಲ್ಫಿಟಿಸುಗ್ರಿಯಾ, ಟಾರ್ಟಾರ್‌ಎವಿಟಿಕ
ಸು, ರುಸೋಕ್ಸಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಹಿಸಾರ್‌ಸ
ಲ್ಫರಿಸು.

ನೀರಿನಂಥಾ ಪದಾ
ರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಒ
ಣ ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗೆ.

ಸಲ್ಫರ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಪ
ಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಡುಲ್ಫಾಮಾರಾ, ಸೆಪಿಯಾ.

ಸೀಳುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು
ಬಡಕುಗಳಿಗೂ ಚರ್ಮ
ವ್ಯಾಧಿಗೆ.

ನಿಟ್ಟ್ರಿಆಸಿಡಮ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ರೂ
ಸೋಕ್ಸಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್.

ಕಠಿಣ ತುರಿಸುವಿಕೆ
ಯುಳ್ಳ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿ
ಗೆ.

ಮರೂಯ್ಯರಿಯುಸು, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಡು
ಲ್ಫಾಮಾರಾ, ರುಸೋಕ್ಸಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಸ
ಲ್ಫರ್, ಸೆಪಿಯಾ.

ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಹೋ
ಗುವಾಗ್ಯೆ ತುರಿಸುವಿ
ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಚ
ರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗೆ.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಮರೂಯ್ಯ
ರಿಯುಸು, ರುಸೋಕ್ಸಿಕ್ಸೋಡೆಂಡ್ರನ್.

ಸಾಧಾರಣ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಔಷಧ ತೆಗೆದು
ಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉರಿಯುಳ್ಳ ಮತ್ತು
ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಿಗೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಕೂಡ ಔಷಧ ತೆಗೆ
ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗುವುದು. ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳ
ಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ — ಹೀಗೆ.

2 ಸೂರಿ ಔಷಧ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಎರಡನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ತೆಗದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು; ಮೂರನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರಾವರ್ತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ತಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಆಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಾಂಶ ತೋರುವವರೆಗೆ ಒಂದು ಹಪ್ಪೆಗೆ ಒಂದು ಯಾ ಎರಡು ಸೂರಿ ಔಷಧ ತೆಗದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಮುಂದಲೆಯಲ್ಲಿಯು ಕೈಗಳ ಗುಂಪುಗುಂ ಪಾಗಿರುವ ಬೊಕ್ಕೆಗ ಳಿಗೆ. •	}	ಧೂಯಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ, ನಿಟ್ರಿ, ಆಸಿಡಮ್.
--	---	--

ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯ ಸು ತ್ತಲು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಯ ಹಾಗಿನ ಗಜ್ಜೆಗೆ (ಕಿರುವುಟಿಗೆ).	}	ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಧೂಯಾ, ಸೆಲ್ಫರ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ.
--	---	--

ಬೆರಳುಗಳ ನಡುವೆ ನಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಗೈಯ ಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಟುಗಳು ಬೊಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯೂ ಉಂಟಾಗುವ ಗಜ್ಜೆಗೆ. •	}	ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸೆಪಿಯಾ, ಸೆಲ್ಫರ್, ಮ ರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ.
---	---	---

ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ಮೊ ನೆಯುಳ್ಳ ಗಜ್ಜೆಗೆ.	}	ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ, ಸೆಪಿಯಾ.
----------------------------------	---	---

ಮುಖದ ಮೇಲೆ ದೂ ಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗುಳ್ಳೆಗ ಳು ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ.	}	ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸಿಕೊಡೆಂ ಡ್ರನ್, ಸೆಲ್ಫರ್, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್.
---	---	--

ಕೆಂಪು ಯಾ ಅರ
ಸಿನ ಭಂಡದ ನೋರು } ' ಸೆಪಿಯಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಪಲ್ನಿಟಿಲಾ,
ತುಂಬಿರುವ ದೊಡ್ಡ } ಸಲ್ಫರ್.

ವೊನುಗಳ ಪೊಡೆ
ಯ ಹಾಗೆ ಬಣಗಿದ } ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸೋಡ್ರನ್, ಡುಲ್ಫಾಮಾ
ಬೂದಿ ಬಣಗಿದ ಪೊಡೆ } ರಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಸೆಪಿಯಾ, ಗ್ರೆಫಿಟಿನೆ.

ಬಿಳಿದಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿ
ಸ್ವಾ ತಿಳಿಗೊಡಮು } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸೆಪಿಯಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಕೆ
ತ್ತು ಬಣಗಿದ ಚರ್ಮ } ಲ್ಫಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮು
ತ್ತು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ,
ಬಿಳಿ ಪೊಡೆಗಳಿಗೆ. } ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

ತೊಗಲು ಎದ್ದು
ಹೊಗುವದಕ್ಕೆ. } ಕೆಂಟೆರಿಸ್, ಪಲ್ನಿಟಿಲಾ.

ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇ
ಲಣ ದೊಡ್ಡ ಗೂನು } ಥೂಯಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ,
ಯಾನೆ ಗುಳ್ಳೆಗಳಿಗೆ. } ನಿಟ್ಟ್ರಿಸಿಡಮ್.

ಬೆಕ್ಕುಡುಗಳು ಕೆ
ಬ್ಬಿದ ಹಾಗಿನ ಕಪ್ಪು } ಕೇನಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸೋ
ಕಲೆಗಳಿಗೆ. } ಕೋಡ್ರನ್.

ಕುತ್ತಿಗೆ, ಎದೆ ವ
ಜೀರಿ ಅಂಗಗಳ ಮೇ
ಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ದೊ
ಡ್ಡ ಕೆಪಿಸಿ ಬಂಣ
ಯಾ ಅರಸಿನ ಬಂಣ
ದ ಅಥವಾ ಬಿಳಿ ರಂಗ
ನ ಬೊಟ್ಟುಗಳಿಗೆ.

ಫೊಸ್ಪೊರಸ್, ಹಿಸಾರ್-ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ನಿ
ಟ್ರೀಸಿಡಮ್, ಡೆಲಿಕ್ಟಮಾರಾ, ಸಲ್ಫರ್,
ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್.

111. Small-pox. ಮೈಲೆಗಜ್ಜಿ.

ಇದು ಒಂದು ಅಂಟುರೋಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಉ
ರುಟಾದ ಕೆಂಪು ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಯಾವೆ ಮೊಳಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊ
ಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕು ಗುಳ್ಳೆ ಇದ್ದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತಗ್ಗಿದ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಬೊ
ಕ್ಕೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ರೋಗವು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಭೇಳಿ, ಜ್ವರ, ಒಣಗಿದ ಮತ್ತು ಸು
ಡುವ ಚರ್ಮ, ಕೆರಿಣವಾದ ತಲೆಸಿಡ್ಡಿತ, ಹಸನಾದ ಮುಖ, ಬಿಳಿ ಬು
ಣವುಳ್ಳ ನಾಲಿಗೆ, ಎಲುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರಿಣವಾದ ನೋವು, ಇಡೀ ದೇಹದ
ಲ್ಲಿ ಜಜ್ಜಿದ ಹಾಗಿನ ನೋವು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸೊಂಟ
ದಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ನಕೋಶದ ಗುಂಡಿಗಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು—ಈ ಎಲ್ಲಾ
ಲಕ್ಷಣಗಳಿದ್ದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವುಸಾರಿ ವಾಕರಿಕೆ, ವಾಂ
ತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳವಳಿಗಳು ಸಹಾ ಇರುವವು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕನೇ ದಿ
ನದಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ
ಮುಖದಮೇಲೆಯೂ ವಾಣಿಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ (Wrist) ಕಾಣಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಪ್ರಮೇಣವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಸರಿಸುತ್ತವೆ; ಸುಮಾ
ರು ಹಿನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಆ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಬಿಡಿದು ಅಸಹ್ಯಕರವಾದ ವಾಸ

ನೆಯುಳ್ಳ ಅರಸಿನ ಪಾಳ್ಯ ನಿಲರು ಹೊರಡುವದು; ಈ ಕೀವುಗಟ್ಟುವಿ
ಕೆಯ ಸಂಗಡಲಿ ಮುಖ ಮತ್ತು ಕೈಕಾಲು ತುದಿಗಳು ಬಾಳುವವು;
ಮತ್ತು ಅತಿರೇಕ ಜ್ಞೋಲ್ಲು ಉಗುಳುವಿಕೆ ಕೂಡ ಇರುವದು. ಹಾ
ಗಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ್ಸುಗಳ ತರುವಾಯ ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಒಣಗಿ ಹಕ್ಕೆಗೆ ಕೆ
ಟ್ಟಿ ಸಿಪ್ಪೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿ, ದೂಮ್ರ ವರ್ಣದ ಕೆಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ
ಉಳಿಯುವವು; ಇವುಗಳು ಕೂಡ ಕ್ರಮೇಣ ರೋಗದ ಕುರುಹುಗಳು
ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಕುಮಾರರು ೧ನೇ ಹಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣದೆ ಹೋಗು
ವವು.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ:—ಈ ರೋಗ ಉಂಟಾದ ಮನುಷ್ಯನ
ನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಶೇಖೆ ಯಿರುವ ಮತ್ತು ತಕ್ಕ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಕತ್ತಲೆಯುಳ್ಳ
ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರಗೊಡಿಸಿ, ಹಗುರವಾದ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಿ
ಬೇಕು. ಕೆಟಿಕಿಗಳನ್ನು ತೆರದು ಇಡ ಬಹುದು, ಯಾ ಕಛೇಸಹಕ್ಕೆ ಅ
ಕುದ್ಧವಾದ ಘಳಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಘಳಿ ಒಳಗೆ
ಬರುವ ಹಾಗೆ ಆಗ್ಯಾಭ್ಯೆ ತೆರೆಯುತ್ತಾ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರಲೂ ಬ
ಹುದು. ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯನು ಕೊತುಕೊಳ್ಳುವ ಯಾ ಮಲಗು
ಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿನಾದರೂ ದೋಷ ದೋಷಗಳು ಉಂಟಾಗ
ದಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ಬೊಕ್ಕೆಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡನಂತರ ರೋಗಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ತುಸುಗಳವರೆಗೆ ಎತ್ತಿ
ಕೊತುಕೊಳ್ಳಿಸ ಬಹುದು. ಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದಾರನಾಗಿರಬೇಕು, ಅಂ
ದರೆ, ಹಾಲ , ಸಾಗು, ತಣ್ಣೀರು, ಲಿಂಬೆಹಣಿಸಿನ ಸರ್ಬತ್ ಮುಂತಾ
ದ ತಂಪಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶಿವಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ.

ಜ್ವರ, ವಾಂತಿ ಮು ತ್ತು ಕಳವಳ ಇದ್ದಾ ಗೈ.	ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ 2 ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡ ಬೇಕು.
ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸೊಂ ಟದಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ತಲೆ ಸಿಡಿತ ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ.	ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಮತ್ತು ಒಪಿಯಮ್ ಬ ದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.
ಪೆಣಗಿದ ಚರ್ಮ ಯಾ ಬಿಸಿಯಾದ ಚ ರ್ಮ, ಜ್ವರ, ತಲೆಸಿಡಿ ತ ಮತ್ತು ಬೊಕ್ಕೆಗ ಳು ಮೆಲ್ಲನೇ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ.	ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಾನ್ಯೂನಾ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.
ಕಠಿಣವಾದ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ತಭ್ರಮೆ ಣೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.
ಸಂಧಾರಣ ಸ್ಮೃತಿ ತ ಪ್ಪುವಿಕೆ ಇರುವಾಗ್ಯೆ.	ರುಸೊಪ್ರಸಿ-ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್ ಮತ್ತು ಒಪಿ ಯಮ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.
ಶ್ವಾಸ ಬಂದಾಗು ವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ಬಣ ಕ ಪ್ಪು ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ.	ಆರ್ನಿಕಾ ಮತ್ತು ಆರ್ನಿಕಮ್ ಬದ ಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.
ಅತಿಸಾರ ಮತ್ತು ತಂಣಗಾಸ್ ವೈ ಇ ದ್ದಾಗ್ಯೆ.	ಆರ್ನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂಕೈಗಳು ಬರು } ಸಲ್ಪರೈ, ಮೂಕ್ಕೈ, ನೀರಿನ ಕೆಳಗೆ
ವಾಗೈ. } ಛಾಯಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೀವುಗಟ್ಟುವಾ } ಪೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲಾ ವ ತ್ತು ಗುಣಿಸ್ತಕ್ಕ
ಗೈ ಯಾನೆ ಸುರಿಯು } ಡೆಂಡ್ರನ್ ಬಿಲಾಯಿ ಸಿ ಕೊಡಬೇಕು
ವಾಗೈ.

112. Smell. ವಾಸನಾ ಯಾರ್ ಗಾಣ

ಪ್ರಾಣಂದ್ರಿಯ ನ } ಸಲ್ಪರೈ, ಪೊಕ್ಕೋರಣ್, ಎಣ್ಣೆ
ಪೆಟ್ಟುಕೈ } ಯಸ, ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್.

113. Spine. ಬೆಂನೇಲುಬು.

ಮನಲುಬಿನಲ್ಲಿ ರಗ್ತ }
ವಿರೋಧ ವ ಇಳಿ } ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಪರೈ, ಆಸ್-ಲಿಕ್ಮಾ.
ಯೋಣಕ್ಕೆ. (Con- }
gestion)

ಬೆಂನೇಲುಬಿನ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮೂಳಿಕೆಗಳು (Hemorrhage)—ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವಾತ, ಕಳವಳಗಳು, ಮುದುರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಔಷಧಗಳು—ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆಸ್-ಲಿಕ್ಮಾ, ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಒಪಿಯಮ್, ಲಾಕೆಸಿಕ್.

ಬೆಂನೇಲುಬಿನಲ್ಲಿ ನೀರು } ಆನಿಕ್, ಸಲ್ಪರೈ, ಕೆಲ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಬೊ
ರು ತುಂಬುವದಕ್ಕೆ } ನಿಕಾ, ಆಯೋಡಿಯಮ್; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ
ತಿ ಒಂದನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಕ್ರಮ
ವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬೆಂನೇಲುಬಿನ ಉರಿ ಯಾವೆ ನೋವಿಗೆ. { ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು, ನಕ್ಕವೋವಿಕಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆರ್ನಿಕಾ, ಫೋಸ್ಫೋರಸ್.

ಬೆಂನೇಲುಬಿನ ಬಿಡು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋವಿಗೆ. { ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಫೋಸ್ಫೋರಸ್, ಇಗ್ನಾ ಸಿಂಹಾ, ಕೊಪ್ರಮ್.

114. Spitting of blood. ರಕ್ತ ಉಗುಳುವಿಕೆ

ಆರ್ನಿಕಾ—ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಪೆಟ್ಟು ತಾಗಿದ್ದು, ಬೀಳುವಿಕೆ ಯಾ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯಾ ಕೆಲಸದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕೇಡುಗಳು ಕೂಡ ಕಾರಣ ವಾದಾಗ್ಗೆ, ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಂಪು, ನೋರೆ ಬರುವ ಯಾ ಕಪ್ಪು ರಕ್ತ ವು ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟು ಗಟ್ಟಿ ಆಗುವದು, ಸುಡುವ ನೋವು ಮತ್ತು ಎದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎದೆಯ ಎಲುಬಿನ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೊಜಿ ಹೊಡದ ಹಾಗೆ ಆಗೋಣ, ಆತುರತ್ವ, ನಿತ್ರಾಣ, ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಡದಾಟ ಮತ್ತು ಕಂಣುಗತ್ತಲೆ ಜೀರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಆರ್ನಿಕಾ ಕೂಡಬೇಕು.

ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್—ಈ ರೋಗದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎದೆ ಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ತುಂಬುವದರಿಂದ ಈ ರೋಗವು ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರಕ್ತ ಹೋಗುವದು, ರಕ್ತವು ನೋರೆ ಬರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ, ಗುಲಾಬಿ ವರ್ಣದ್ದಾಗಿಯೂ, ಕಪಿಶ (Brown) ಗಟ್ಟಿಗಳಿರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಕೆಂಪು ಮುಂದರಿಸಿ ಕೊಂಡೇ ಇರುವದು, ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಭಾವವು ಮತ್ತು ಸುಡುವನೋವು ಇರುವದು, ಹೆಚ್ಚು ಆತುರತ್ವ, ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಡದಾಟ ಮತ್ತು ಬಿಗಿದು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ನಾಡಿಗಳು

ನಿತ್ಯಾಣವಾಗಿ ಇರುವದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುಣತೆ ಬಿಡುವವಾಗಿ ಇರುವದು ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡ 'ಎಷ್ಟೊ ನಿಜವು' ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ್ರಾಹ್ಮೀನಾ—ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಕೆಳ್ಳು ಕೊಡುವ ರಕ್ತ ೧೧ ಗುಳುವದು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಉಳುಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಕ್ಕನ ನೋವು, ಜ್ವರ, ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಡವಾಟ, ಎದೆಯ ಎಲ್ಲ ಬುಗಲೆಗಳ ಗೂಳುಗಳು ಮತ್ತು ಬೆವರುಗಳು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮೀನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರಾಯಿ ಕೊಡಿಕವಿಗೆ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ, ವಗ ಕ್ತವೆನ್ನಬಹುದು ಬಿಂದುಗಳಾಗಿ ಉಗುಳುವದು, ಅಸ್ವಸ್ಥವು ಸೀತೆಯಾ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಉಂಟಾದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಇದ್ದು ಎದೆಯಲ್ಲಿ ತುರಿಸುವಿಕೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಕ್ಸವೋಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಪಿಕೇಕ್ವಾನಾ—ಕೆಂಪು ಗಿಟುಗಳೆಲ್ಲ ರಕ್ತವೆನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಗುಳುವದು, ಮತ್ತು ಈ ರಕ್ತವು ಬಹು ಬೇಗವೇ ಘಟ್ಟಿಯಾಗುವದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಕೆಂಪು ಇದ್ದು ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕುದಿಯುವ ಭಾವನೆ ಇರುವದು; ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಇಪಿಕೇಕ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೀನಾ—ಕೆಡುಕೆಂಪಾದ ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದು, ಕಠಿಣವಾದ ಒಣ ಮತ್ತು ನೋವುಳ್ಳ ಕೆಂಪು, ಈ ಕೆಂಪು ಬರುವಾಗ್ಯೂ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ರುಚಿ ಇರುವದು, ಹೆಚ್ಚು ನಿತ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಕೆಂಪುಗತ್ತಲೆ ಬರುವ ಸ್ವಭಾವ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ತುದಿಗಳು ತಂಣಗಾಗುವದು, ಏಳಿಯಿಂದ ನಡುಗಿದ ನಂತರ ಸೆಖೆಯ ಧಾವತಿ, ತಂಣಗಾದ ಬೆವರುಗಳು, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮತ್ತು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕೀನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಸ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ — ಸ್ವಲ್ಪ, ಟಲನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಹೊಳೆಯು
ವಂಧಾ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಹೊಗಳೋಣ, ಈ ಸಂಗತಿಗೆ ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ ಕೊ
ಡ ನೀಕು, ಮತ್ತು ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ ಕೊಡೋಡ್ರನ್ ಸಹಾ ಕೊಡಬಹುದು.

ಒಪಿಯಮ್ — ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರಾಯಿ ಕ್ಷುಧಿಕರಿಗೆ, ದಸ್ಪವಾದ
ನೂಗೆ ಬರುವ ರಕ್ತವನ್ನು ಉಗುಳುವದು, ಕೈಕಾಲುಗಳು ನಡುಗುವ
ದು, ನಿವ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಳ್ಳುವದು ಮತ್ತು ಆತುರವುಳ್ಳ ಹಾರಿ
ಬಿಳುವಿಕೆ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು
ಕಾಣುವಾಗ್ಯೇ ಒಪಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

115. Stomach. ಅನ್ನಕೋಶ.

ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯ ಹರಿವಾತ ಯಾನೆ (Gastralgia) ನಳ
ವಾಯು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೋವು. ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು:—ಕಠಿ
ಣವಾಗಿ ಚೂಟುವ, ಕುಕ್ಕುವ, ಬಿರಿಯುವ ಮತ್ತು ಸುಡುವ ನೋವು
ಇರುವದು, ವಾಕ್ಕುರಿಕೆ, ತಿಂದ ಆಹಾರ ಯಾ ನೀರು ಬಾಯಿಗೆ ಬರು
ವದು, ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬರಿಸುವದು, ಛಿದರಶೂತೆ, ಉಳುಕುಗಳು, ತಲೆ
ತಿರುಗುವದು ಮುಖ್ಯವೆ—ಇವು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಅನ್ನಕೋಶದ ಒಳಗಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯಮುಲ ಉಂಟಾಗುವ ಪರ
ಯ ಉರಿ (Gastritis). ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಬಹುಶಾ
ಅನ್ನಕೋಶದ ನಳವಾಯು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೋವಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಲಕ್ಷಣಗ
ಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ, ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಅತಿಸಾರ, ಹಸಿವೆಇಲ್ಲದಿರು
ವಿಕೆ, ಅನ್ನಕೋಶ ಬಾತುವದು, ವಾಂತಿ ಕೊಡ ಇರುವದು, ನಾಲಿ
ಗಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವಾಗಲಿ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಾಗಲಿ ಬಿಳಿ ಯಾ
ಹಳದಿ ಒಣ್ಣುವದಾಗಿರುವದು. ಈ ಎರಡನ್ನೇ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ ನ್ನಾಲಿಗೆ
ಯಾತುವಿ ಅನೇಕವರ್ತ ಕಂಪಾಗಿರುವದು.

ಅನ್ನಕೋಶದ ಇಂದ್ರಿಯಮಾಲ, ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಯವ್ಯಾಧಿ (Gastromalacia). ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾರುವದು, ಸುಡುವ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಅನ್ನ ಕೋಶ ಬಾತುವದು, ಹಸರು ಯಾ ಬಿಳಿ ಬಣದ ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಹೊರಕೆಡೆ—ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಕೆಲವಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಸಲ್ಫರ್.

ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೊರಕೆಡೆ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಆರ್ಸನಿಕ್ ಮತ್ತು ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರುವಿಕೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುವಾಗ್ಯೆ ಇಪೆಕರ್ವಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಗ್ನಿವ್ಯಾಧ್ಯ (Dyspepsia)—ಕಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ನೋವುಳ್ಳ ಪಚನ (Digestion). ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ವಾಹಿಯ ಉಪದ್ರವ, ಬಾತುವಿಕೆ, ಉಳುಕುಗಳು, ಅನ್ನಕೋಶದ ಸುತ್ತಲೂ ವಿನಾದವು ಬಿಗಿದು ಉಬ್ಬುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದು, ತಿಂಡಿ ಆಹಾರ ತಿರುಗಿ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವದು, ಹುಳಿಯಾ ಸುಡುವ ನೀರು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಕಿ ಬರುವದು, ಅತಿಸಾರ ಅಥವಾ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಿರುವದು, ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂತೆ ಯಾ (Bad humour) ಚಪಲತೆ ಉಂಟಾಗುವದು.

ಔಷಧ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ—ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ವಿನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಡಿಬಿಡಿ ಉಂಟಾದ ಕೊಡಲ್ಗೆ ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಪೆಲ್ಟಿಲಾ ಯಾ ಆರ್ಸನಿಕ್‌ಮ್—ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಗುಣಾಂಶ ಕಾಣುವದು. ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಅ

ನುಸಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ೧ನೇಯಿಂದ ೧ನೇವರೆಗಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಸ್ವಸ್ಥಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದೆಂತೆ ಕಂಡು ಬರುವ 4 ಔಷಧಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿತೆಗದು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಯಾ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಪರಿಯಂತರ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆಯಾ ಲಕ್ಷಣಗಳು ವ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳು ಯಾವೆ
ವೆಂದರೆ:—

ಅಸ್ವಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹುಳಿಪದಾರ್ಥ ಇರುವದಕ್ಕೆ. } ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ಪಿಟೆಲ್ಲಾ, ಕೊನಿಯಮ್, ಕೀನಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ಸಲ್ಫರ್.

ಯಾವಾಗಲೂ ತ್ರಪ್ಪಿ ಪಡದ ಹಸಿವೆಗೆ. } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಕೀನಾ, ಗ್ರಿಫಿಟಿಸ್, ಸೀನಾ, ಕೆಲ್ಮಾರ್-ಕಾಬೊರ್ನಿಕಾ, ಆಯೋಡಿಯಮ್, ವಿರಾಟುಮ್.

ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಗೆ. } ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಕಾಬೊರ್ನಿಕಾ, ಪಲ್ಪಿಟೆಲ್ಲಾ, ಕೆಲ್ಮಾರ್-ಕಾಬೊರ್ನಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ.

ಸೀಮೆ ಸುಂಣ, ಮಂಣು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಅಜೀರ್ಣ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ. } ಕೀನಾ, ಕೆಲ್ಮಾರ್-ಕಾಬೊರ್ನಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಪಲ್ಪಿಟೆಲ್ಲಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.

ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಗೆ. } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಕಾಬೊರ್ನಿಕಾ, ಇಪೆಕಕ್ವಾನಾ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ಪಿಟೆಲ್ಲಾ.

ಅರಿನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಯ ಉರಿಗೆ. } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕಾಬೊರ್ನಿಕಾ, ವಿರಾಟುಮ್.

ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಇವೆಕೆ
ಯಾನೆ ಉಧರಶಾಲೆ } ಕ್ವಾನಾ, ನಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಪರ್, ಬ್ರಾ
ಗೆ (Colic). } ಯೋನಾ.

ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ } ನಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ,
ಯ ಉಳುಕುಗಳಿಗೆ. } ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಕೊಪ್ರಮ್, ಫೊಸೊಫೊರಸ್.

ಅತಿಸಾರಕ್ಕೆ. } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಮೆರ್ಕ್ಯೂರಿ
ಯಸ್, ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಕೀನಾ, ಫೊಸೊಫೊರಸ್.

ಮೆಲ್ಲಗಾದ ಮ } ನಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸೊಫೊರಸ್, ಕೀನಾ,
ತ್ತು ಕಾರಿಣ್ಯವಾದ } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಸಲ್ಪರ್,
ಜ್ವರವಾಗುತ್ತೆ. } ಹಿಸಾರ್-ಸಲ್ಪರಿನ್, ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಪ
ಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ.

ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬರಿ } ಫೊಸೊಫೊರಸ್, ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ನಕ್ಸೆವೊ
ಸುವಿಕೆಗೆ. } ಮಿಕಾ, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಕೆವೊಮಿ
ಲ್ಲಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.

ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ } ಫೊಸೊಫೊರಸ್, ವಿರಾಟ್ರಮ್, ನಕ್ಸೆವೊ
ಭಾರ ಇರುವದಕ್ಕೆ. } ಮಿಕಾ.

ಬಿಕ್ಕುಳಿಕೆಗೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾ
ಯೋನಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.

ವಾಕರಿಕೆ ಯಾನೆ ಹೊಟ್ಟೆ } ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ನಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ, ಇವೆಕೆ
ಮಗಚುವದಕ್ಕೆ. } ಕ್ವಾನಾ, ಸಲ್ಪರ್.

ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ } ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸೆಪಿಯಾ.
ಜೀತುವ, ಕುಕ್ಕುವ }
ಮತ್ತು ಬಿರಿಯುವ }
ಹಾಗಿನ ನೋವಿಗೆ. }

ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ
ಸುಡುವ, ಕುಕ್ಕುವ
ಮತ್ತು ಮಂದವಾದ
ನೋವಿಗೆ.

ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್.

ತಿಂದ ಆಹಾರ ತಿ
ರುಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರು
ವದಕ್ಕೆ.

ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಥೂಯಾ, ನಕ್ಸ್
ವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಸೆಪಿಯಾ, ಸ್ಕ್ರಿ
ಫಿಟಿಸ್.

ನೀರು ತಿರುಗಿ ಬಾ
ಯಿಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ.

ಕೇನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಹಿಪಾರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್,
ಗ್ರಿಫಿಟಿಸ್.

ಮೃದುತ್ವ ಯಾ ಹೊ
ಟ್ಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ
ಆಗದೆ ಇರುವದಕ್ಕೆ.

ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಕೆಮೊ
ಮಿಲಾ.

ಹೊಟ್ಟೆಯು ಸುತ್ತ
ಲು ಇರುವ ವಸ್ತುಗ
ಳು ಬಿಗಿದಹಾಗೆ ಕಂ
ಡು ಬರುವದಕ್ಕೆ.

ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಹಿಪಾ
ರ್ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್ಕಾ
ಜೋನಿಕಾ.

ಬಾಯಾರಿಕೆ ಇರು
ವದಕ್ಕೆ.

ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ವಿಡಾಟುಮ್, ಬೆಲಿಡೋ
ನಾ, ಸಲ್ಫರ್.

ಕಾರುವಿಕೆಗೆ. (ಈ
ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನುಮುಂದೆ
ಇವು ಬರುವ ಕಾರುವಿಕೆ
ಯಾನೆವಾಂತಿಯೆಂಬ
ವಿಷಯ ನೋಡಿರಿ).

ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಇಪೆರೆ
ಕ್ವಾನಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ.

ಹೂಳುಗಳ ಬರು
ವದಕ್ಕೆ.

ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಕೇನಾ, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿ
ಟಾಲಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಕೆ
ಮೊಮಿಲಾ.

ಸ್ವಲ್ಪನಾದ ಅಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ. } ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಗಾ, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾ
ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ } ಬ್ರೋನಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಸಲ್ಫುರ.
ಅಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ. } ಟಾರ್ಟಾರ್‌ಎಮಿಟಿಕೆಸೆ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್,
ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಒಪಿಯಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ.

ಅಮಲುಕರವಾದ } ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಲಾಕೆಸಿಸೆ, ಕೆಲ್ಮಾರ್.
ಪಾಸಗಳನ್ನು ಕುಡಿ } ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ವಿರಾಟ್ರಮ್ ಮತ್ತು ಕಾ
ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅ } ಲು ಕುಡಿಯುವದು.
ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ.

ಸೀದ ಯಾನೆ ಕೆ } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಆರ್ನಿಕಾ.
ಟ್ರ್ಯಾಕೋದ ಪದಾ }
ರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ }
ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅ }
ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ.

ತಣ್ಣೀರು ಕುಡಿಯು } ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಗಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊ
ವದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹ } ಮಿಕಾ, ವಿರಾಟ್ರಮ್.
ಣ್ಣುಗಳು ತಿನ್ನುವದ }
ರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅ }
ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ.

ಕೊಬ್ಬುಳ್ಳ ಮತ್ತು } ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಗಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಕಾರ್ಬೊ
ಚರ್ಬಿಯುಳ್ಳ ಪದಾ } ವೆಜಿಟಾಬಿಲಿಸೆ.
ರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ }
ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅ }
ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ.

ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವ } ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಸಲ್ಫುರ.
ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅ }
ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ.

ಪಾಲು ಕಡಿಯು } ಕೆಳ್ಯಾರ್-ಕಾರ್ಜೊನಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ,
ವದರಿಂದ ಉಂಟಾದ } ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಪರ್.
ಅಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ.

ಹೆಚ್ಚು ತಿನ್ನುವದ } ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಫ್ಲೋರೈಡ್, ನಕ್ಸ
ರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅ } ವೊಮಿಕಾ, ಪೆಪ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ.
ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ.

ಕೊತ್ತುಕೊಂಡಲ್ಲಿ } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ, ಸೆಪಿ
ಇದ್ದದರಿಂದ ಉಂಟಾ } ಯಾ, ಸಲ್ಪರ್ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿತಿರುಗಾಡ
ದ ಅಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ. } ಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು.

ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ - ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಅಥವಾ
ಗ್ರಿಫಿಟೀಸಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಂಡರೆ ಅನೇಕಾಸಾರಿ
ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ; ಊಟ ಆಗುವ ಒಂದು ತಾಸು ಮೊದ
ಲು ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಊಟ ಆದ ಮೂರು
ತಾಸುಗಳ ನಂತರ ಫೊಸ್ಫೋರಸ್ ಅಥವಾ ಗ್ರಿಫಿಟೀಸಿನ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿಯೂ ಸಕ್ತತುಂಬಿದವನಾಗಿ
ಯೂ ಮುಂಗೊಪವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಿಂ
ತೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥವನಿಗೆ ನಕ್ಸವೊಮಿಕಾ
ಕೊಡುವದು ಉತ್ತಮ; ಹುಳರಸ, ಬಾತುವಿಕೆ, ಪಿತ್ತ, ಆಕಳಿಕೆ, ಸು
ಡತ, ರಕ್ತತುಂಬುವದು, ಮುದುರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಉಳುಕೆಗಳು, ಉ
ದರಶೂಲೆ, ಹೊಟ್ಟೆಉಬ್ಬುವದು, ಬಿಗಿದುಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಭಾರ, ವಾಕ್
ರಿಕೆ, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಸುಗಳು, ಉಟ್ಟವಸ್ತ್ರಗಳು ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿರುವ
ಹಾಗಿನ ಭಾವನೆ, ಕಠಿಣವಾಗಿ ಕುಕ್ಕುವ, ಬಿರಿಯುವ, ಸುಡುವ, ಒ
ತ್ತುವ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ನೋವುಗಳು ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ

4

ಅನ್ನಕೋಶದ ಗಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು, ಈ ನೋವುಗಳು
 ಒತ್ತುಪಡರಿಂದಲೂ ದೇಹವನ್ನು ಆಲಸ್ಯದಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ವಿನೂದ
 ರೂ ತಿನ್ನುವದರಿಂದ, ಯಾ ಉಟೆ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗು
 ವದು, ತೃಪ್ತಿಯಾಗದ ಹಸಿವೆ ಯಾ ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ಆಹಾರ
 ದಮೋಲೆ ನಾಖುಳಿ, ನೀರುಗಡ್ಡೆ, ಹಂಣುಗಳು ಅಥವಾ ಅಜೀರ್ಣಕರ
 ವಾದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಜೀರ್ಣ, ನಿಧಾನವಾ
 ದ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟವಾದ ಜೀರ್ಣ, ತಿಂದ ಆಹಾರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವದು,
 ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಹಿ ಮತ್ತು ಹುಳಿ ನೀರುಬರುವದು, ನಾಲಿಗೆ ಬಿಳಿದಾಗಿ
 ಯೂ ಹಳದಿಬಣ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಬಣಗಿದದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ನಾ
 ಲಿಕೆಯ ತುದಿ ಮತ್ತು ಅಂಚುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿ ಇರುವದು, ಹೆ
 ಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ಬಾ
 ಯಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಜಲು ತುಂಬಿ ಇದ್ದು, ಕಹಿಯಾದ ಕೊಳತುಹೋದ ಮ
 ತ್ತು ಹುಳಿ ರುಚಿ ಇರುವದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾತ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ
 ವಾದ ಕಾರುವಿಕೆ ಇರುವದು, ನಿಶ್ಚಿನ ಹಾಗಿನ ಪದಾರ್ಥ ಯಾ ರಕ್ತ
 ಕೂಡ ಕಾರುವದು, ಆಹಾರ ಯಾ ಪಿತ್ತ ಕಾರುವದು, ನಡದ ಕೂಡ
 ಲೆ ಕಾರುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಉಪ
 ವಾಸ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಉಳುಕುಗಳು ಬೀಳುವದು, ನೋ
 ವು ಎದೆಯ ಎಲುಬಿನ ಕೆಳಗೆ ವ ಹೊಟ್ಟೆಯಕೆಳಗೆ ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿನ ಪ
 ರಿಯಂತಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೋಗಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಮುಖವು ಕೆಂಪಾ
 ಗಿಯಾ ಹಳದಿಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು, ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಹುಟ್ಟುವ
 ದು ಮತ್ತು ತಲೆಯು ಬಹಳ ಭಾರವಾಗಿ ಇರುವದು, ತಲೆ ತಿರುಗುವದು,
 ತಲೆಯು ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಗ್ಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು ಇರುವದು,
 ಹೆಚ್ಚು ಆಯಾಸ, ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ದುಃಖವಾಗುವದು, ಕೆಮ್ಮು,

ಬಿಗಿದು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ— ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ನಕ್ಷತ್ರಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಫೊಸ್ಫೊರಸ್—ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಮತ್ತು ಕೆ-
ರಿಣವಾದ ಉರಿ ಯಾನೆ ನೋವು, ಹರಿವಾತ, ಬಿಗಿದುಹಿಡಿಯುವಿಕೆ,
ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿಯ ಇಂದ್ರಿಯಮಲದ ವರೆಯ ಮೃದುತ್ವ ಮತ್ತು
ಬಡಕುಗಳು. ಮತ್ತು ಈ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲ
ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನಕ್ಷತ್ರಮಿಕದ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಹಾಗಿನವುಗಳೇ ಆ-
ಗಿರುತ್ತವೆ; ಇದರ ಹೊರತು ತಣ್ಣಗಾದ ಪಾನಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವ
ದರಿಂದ ಕೆರಿಣವಾಗಿರುವ ನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು, ಆಹಾರವಾ-
ಗಲಿ, ಕಹಿ, ಹುಳಿ ಯಾ ಕವ್ವು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಆಗಲಿ ಕಾರುವದು,
ಬತ್ತುವಿಕೆಯಿಂದ ನೋವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಆಹಾರ ತೆಗದುಕೊಂ-
ಡನಂತರ ವಾತ್ರ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ
ಹಣ್ಣುಗಳು—ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡ ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ಫೊಸ್ಫೊರಸ್
ಕೊಡಬೇಕು.

• ಗ್ರಿಫಿಟಿಸ್—ನಿಧಾನವಾದ ಮತ್ತು ಕೆರಿಣವಾದ ಜೀರ್ಣ ಮ-
ತ್ತು ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ್ಗೆ ನಕ್ಷತ್ರಮಿಕದ ಸಂಗಡ ಬದ-
ಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬ್ರಾಝಿಲ್‌ನಾ —ನಕ್ಷತ್ರಮಿಕದ ಸಂಗಡ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಾ-
ರಿ ಲಿಕೋಪೊಡಿಯಮಿನ 18ನೇ ಯಾ 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನಿನ ಸಂಗಡ
ಸಹ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವ
ವೆಂದರೆ:—ಕೆಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಸೆ, ರುಜಿಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ಸು-
ಡುವಿಕೆ, ಭ್ರಾತುವಿಕೆ, ಉಳುಕುಗಳು, ಅನ್ನಕೋಶಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ
ಆಗದಿರುವದು, ನಿಧಾನವಾದ ಮತ್ತು ಕೆರಿಣವಾದ ಜೀರ್ಣ, ಬಾಯಿ

ಯಿಂದ ಸೀಸೀರು ಪದಾರ್ಥ ಹೊರಗೆ ಬರುವದು, ಅತಿರೇಕವಾದ ಹಸಿವೆ, ವಾಯುಉಚ್ಚದ್ರವ, ಹೆಟ್ಟು ಹೋದ ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವದರಿಂದ ಲೂ ಮಾರಂಸ ತಿನ್ನುವದರಿಂದಲೂ ಕೆಬ್ಬೇಬ್ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟಾಟಗಳು ತಿನ್ನುವದರಿಂದಲೂ ಉಂಟಾದ ಆಜೀರ್ಣ, ವಾಕರಿಕೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರ ತೆಗದುಕೊಂಡ ನಂತರ ತಿಂದ ಆಹಾರ ತಿಗುಗಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವದು, ಹುಳಿ ಅಥವಾ ಕೆಹಿ ಪದಾರ್ಥ ತಿರುಗಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವದು, ಉಟ್ಟವಸ್ತ್ರ ಬಿಗಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವದು, ಮತ್ತು ಅನ್ನಕೋಶದ ಗುಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಲು ಇದ್ದ ಹಾಗಿನ ಭಾವನೆ, ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಯಿ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಯಾ ಅತಿಸಾರ, ಹೆಚ್ಚು ಧುಮಿ, ನಾಲ್ಕು ಬಿಳಿ ಬಿಳಿ ರಕ್ತ ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿರುವದು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದಿದ್ದು ಇರುವದು, ರುಚಿಯು ಕಹಿಯಾಗಿರುವದು, ಮಂದ ಅಥವಾ ಹಿಟ್ಟು ತಿಂದ ಹಾಗೆ ಇರುವದು, ಬಣಕೆಮ್ಮು, ಬಿಗಿದು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ನಿಶ್ಚಯವಿರುವಿಕೆ, ಪಿತ್ತಕರವಾದ ಯಾ ಕಹಿಯಾದ ನಿರ್ಗನ್ನ ಕಾರುವದು, ಆಹಾರ ಯಾ ರಕ್ತ ಕೂಡ ಕಾರುವದು, ಅನ್ನಕೋಶದ ಗುಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಂದವಾದ ಯಾ ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ಕುಕ್ಕುವಂಥಾ ನೋವು; ರೋಗಗಳಿಗೂ ರಕ್ತ ತುಂಬಿದ, ಪಿತ್ತವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಸಿಟ್ಟುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ ಕೂಡಬೇಕು.

ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ—ಈ ಔಷಧವನ್ನು ನಕ್ಷತ್ರಮಿಕ್ಕದ ಮತ್ತು ಪಸಿಟಿಲ್ಲದ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕುವದು. ಸರಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗವುಳ್ಳ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಸ್ವಸ್ಥನಾಗಿರುವ ಸ್ವಭಾವವ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಈ ಔಷಧ ಕೂಡಬೇಕು. ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ನಿಧಾನವಾದ ಜೀರ್ಣ, ಭಾತುವಿಕೆ, ಗುಡರೇಶೂಲೆ, ಬಿಗಿದುಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ವಾಕರಿಕೆ, ಹೂಸುಗಳು, ಹುಳಿ

ಯಾ ಕಹಿಯಾದ ಆಹಾರ ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವದು, ಅನ್ನಕೋಶದ ಗುಣಿಯಲ್ಲಿ ನೋವು, ಆಹಾರ ತೆಗದುಕೊಂಡ ನಂತರ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುವದು, ಜಿನ್ನಿನಮತ್ತು ಭುಜಗಳವರಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ತೀವ್ರವಾದ, ಕಠಿಣವಾದ, ಸುಡುವ, ಕುಕ್ಕುವ ಮತ್ತು ಬಿರಿಯುವ ನೋವುಳ್ಳ ಉಳುಕುಗಳು, ಪಿತ್ತಕರವಾದ, ಕಹಿಯಾದ, ಹುಳಿಯಾದ ಮತ್ತು ಹಸುರುಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಾಂತಿಮಾಡುವದು, ಅತಿಸಾರ, ನಾಲಿಗೆಯು ಬಿಳಿ ಯಾ ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿರುವದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಿಂಕಿಬರುವದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಮತ್ತು ಭಾರ ಇರುವದು, ಘುಖವು ಉರಿಯುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಯಾ ಒಂದು ಗಲ್ಲ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ಬಾಡಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಆತುರತ್ವ—ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಠಾಗ್ನಿ ಕೂಡ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ ಕೂಡಬೇಕು.

ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ—ಹುಳಿ ರುಚಿ, ಬಾತುವಿಕೆ, ಉದರಶೂಲೆ, ಕಷ್ಟವುಳ್ಳ ಜೀರ್ಣ, ಚರ್ಬಿಯುಳ್ಳ ಆಹಾರದ ಮೇಲೂ ಮ್ಲಾಂಸದ ಮೇಲೂ ಮುಳಿಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಹುಳಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಆಸೆ, ತೆಳುಪದಾರ್ಥಗಳ ಹೆಚ್ಚು ನಾಖುಣಿ, ಬಾಯಿಯಿಂದ ನೀರು ಸುರಿಸುವದು, ಬಾಯಿಗೆ ತಿರುಗಿಬರುವದು, ಭಳಿ, ನಡುಗುವಿಕೆ, ಬಿಕ್ಕಳಿಕೆ, ವಾಕರಿಕೆ ಮುಂತಾದ್ದು, ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಖುಣಿ, ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಭಾರ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವದು, ರುಚಿಯು ಕಹಿಯಾಗಿಯೂ ಸೀಯಾಗಿಯೂ ವಾಸನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಉಸ್ರಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಚರ್ಬಿಯುಳ್ಳ ಆಹಾರ, ನೀರುಗಡ್ಡೆ ಯಾ ಹಂಣುಗಳು ತಿನ್ನುವದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅಜೀರ್ಣ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾರುವದು; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಗೆ ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ ಕೂಡಬೇಕು.

ಕೇನಾ—ತಿನ್ನಬಾರದ ಯಾ ಪುಟ್ಟಕೆರವಲ್ಲದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗುರು ಅನ್ನುವ ಧ್ವನಿ ಆ ಗುವದು, ಬಾತುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ್ದು, ತಿಂದ ಆಹಾರ ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವದು, ರುಚಿಯು ಹೆಚ್ಚಿಯಾಗಿಯೂ ಹುಳಿಯಾಗಿಯೂ ಸೌಖ್ಯಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಬುಸಿ, ಅಸಮಾಧಾನತ್ವ ಇದ್ದು ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯತ್ವ, ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರ ಮತ್ತು ನೋವು, ನಡೆದಾಗ್ಯೇ ಯಾ ಕಷ್ಟಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೇ ತಲೆ ಸಿಡಿತ, ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖ, ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ನೋವು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಬಿಗಿದುಹಿಡಿಯುವಿಕೆ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡರೆ ಕೇನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಲ್ಫರ್—ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಾಹಿನಿಯ ಉಪದ್ರವ ಇದ್ದ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯನಾಥಾಗ್ಯೇ ನಕ್ಸೆವೊಮಿಕದ ಗಿಣಿ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ ಯಾ ಹಿಸಾರ್-ಸಲ್ಫುರಿಸಿನ 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್ನಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್. 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನ್.- ವಾಹಿನಿಯ ಉಪದ್ರವ, ಸುಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಾತುವಿಕೆ ಯಾನೆ ಹೊಟ್ಟೆಉಬ್ಬರಿಸುವಿಕೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯ್ಕಾರಿಕೆ, ನಡುವನೋವು, ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖ, ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಇರಲಿಕ್ಕೂ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಇರುವ ಇಚ್ಛೆ, ತಾನು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು, ನೀರಿನ ಹಾಗೆ ಹೊರಹಡೆ; ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇರುವಾಗ್ಯೇ ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೆಲಸೈರ್-ಕಾರ್ಬೋನಿಕಮ್—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೀಡಿ, ಮಣ್ಣು ಮುಂ

ಠಾದ ಅಜೀರ್ಣ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ, ತೃಪ್ತಿಸಡ
ದ ಹಸಿವೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಕಲ್ಮಾರ್-ಕಾ
ಬೋನಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

116. Swelling. ಬಾತುವಿಕೆ.

ನಾತಿಗೆಯ ಕೆಳಗೆ ಬಾತುವದಕ್ಕೆ.	ಕೆಲ್ಮಾರ್-ಕಾಬೋನಿಕಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿ ಯಸೆ, ಥೂಯಾ.
ಒಸೆಡುಗಳು ಬಾತಿ ದಕ್ಕೆ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ, ಔರ ಮೆ, ಹಿಸಾರ್-ಸಲ್ಫುರಿಸೆ.
ಮುಖ ಬಾತುವ ದಕ್ಕೆ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ.
ಕಣ್ಣುಗಳು ಬಾತು ವದಕ್ಕೆ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ, ಆ ಸರ್ನಿಕಮೆ.
ಹೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕರುಳುಗಳು ಬಾತುವ ದಕ್ಕೆ.	ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯ ಸೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ವೆ ಆಸರ್ನಿಕಮೆ, ಕೆಂತೆ ರಿಸೆ, ಸಲ್ಫುರ್ ಸೆಕಾ.
ಗಂಟು ಬಾತುವ ದಕ್ಕೆ.	ಪೆಲ್ವೆಟೆಲ್ಲಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಆಯೋ ಡಿಯಮೆ, ಸಲ್ಫುರ್, ಕೆಂತೆರಿಸೆ.
ಮಾಂಸಗ್ರಂಥಿ (Glands) ಬಾತು ವದಕ್ಕೆ.	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸೆ, ಆಯೋ ಡಿಯಮೆ, ಸಲ್ಫುರ್, ಕೊಫಿನಿಯಮೆ.
ರಕ್ತನರಗಳು. (Veins) ಬಾತುವ ದಕ್ಕೆ.	ಪೆಲ್ವೆಟೆಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂ ರಿಯಸೆ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಸಲ್ಫುರ್.

ಕುತ್ತಿಗೆ ಬಾತುವದಕ್ಕೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾಗ್ರಿಯಸ್, ಸ್ಕಿಸ್ಸಿ
ಟೆಲ್ಮಾ, ಸಲ್ಫರ್.

ಕೆಲಿಜಿ ಬಾತುವದಕ್ಕೆ (Liver). } ಮರ್ಮ್ಯಾಗ್ರಿಯಸ್, ಸ್ಕಿಸ್ಸಿಫೋಮಿಕಾ,
ಬ್ರಾಯೋನಾ.

ಕಾಲುಗಳು ಯಾ ಕಾಲಡಿಗಳು ಬಾತುವದಕ್ಕೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾಗ್ರಿಯಸ್, ಕೀ
ನಾ, ಸಲ್ಫರ್.

ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಮತ್ತು ಎದೆ ಬಾತುವದಕ್ಕೆ. } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾಗ್ರಿಯಸ್, ಫೊ
ಸ್ಫೋರಸ್.

ಕೊರಳಿನ ಎಡೆಗಳು (Tonsils) ಬಾತುವದಕ್ಕೆ. } ಮರ್ಮ್ಯಾಗ್ರಿಯಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಂಪೆ
ರಿಸ್, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್.

ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ (Heart) ಬಾತುವದಕ್ಕೆ. } ಎಕ್ಸ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಆಯೋ
ಡಿಯಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಂಪೆರಿಸ್.

ಬಾಯೊಳಗಿನ ಅಂಗಳ (Palate) ಬಾತುವದಕ್ಕೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾಗ್ರಿಯಸ್, ಸ್ಕಿಸ್ಸಿ
ಫೋಮಿಕಾ, ಕೆಲ್ಮಾರ್-ಕಾಡೋನಿಕಾ.

ಪ್ಲೀಹ (Spleen) ಬಾತುವದಕ್ಕೆ. } ಕೀನಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್.

ಬೆಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎದೆ ಯಾನೆ ಸ್ಥಾನ (Breast) ಬಾತುವದಕ್ಕೆ. } ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯಾಗ್ರಿ
ರಿಯಸ್, ಹಿಪಾರ್-ಸಲ್ಫುರಿಸ್.

ಬೆಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಲೆ ಬಾತುವದಕ್ಕೆ.	{	ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಲವಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಕೆಂಪೆರಿಸ್.
ಎದೆ (Chest) ಹಾತುವದಕ್ಕೆ.		ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಟಾರ್ಟಾರ್ ಎಮಿಟೆಕ್ಸಸ್, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಇವೆರೆ ಕ್ವಾನಾ.
ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಂಧು ಯಾ ಗಂಟು ಬಾತುವದಕ್ಕೆ.	{	ಪಲ್ವಿಟೆಲಾ, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ~~ಕಾರ್ಬೊ~~ ಡಿಯಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಲವಾರ್-ಕಾರ್ಬೊ ನಿಕಾ, ಕೆಂಪೆರಿಸ್.
ಹೊಸತಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ದ ಮಕ್ಕಳ ಬಾತುವಿ ಕೆಗೆ.		ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆರ್ನಿ ಕಮ್, ಸಲ್ಫರ್.

117. Syphilis. ಸಂಗದೋಷ ವ್ಯಾಧಿ.

ಸಂಗದೋಷವ್ಯಾಧಿಗೂ ಅದರ ಅನೇಕ ಬೇರೆ ಕೆಟ್ಟ ಫಲಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವಂದರೆ:—ಜೆರಮ್, ನಿಟ್ರೇಸಿಡಮ್, ಮೆರಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಥೂಯಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಹಿಪಾರ್-ಸಲ್ಫುರಿಸ್, ಮೆಸರೆಯುಮ್ ಮತ್ತು ಕಾಕ್ಸಿಸ್. ಈ ಔಷಧಗಳನ್ನೆಕೆ ಮೂರು ಯಾ ನಾಲ್ಕು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದೊಂದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಹಪ್ಪೆಯ ಪರಿಯಂತೆ ಧಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ಕರಿಣವಾದ ಮತ್ತು ಹೊಸತಾಗಿ ಉಂಟಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ 1ನೇ, 3ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನಿನ ದ್ರಾವಕವನ್ನೂ, ಹಳೆವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ 6ನೇ ಅಥವಾ 30ನೇ ಡಿಲ್ಯೂಷನಿನ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊವ್ಯಾಧಿ ವೆತಿಕ ವೈದ್ಯಗಾರನಿಂದ ಪಡಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

118. Taste. ರುಚಿ.

ಹುಳಿ ಮತ್ತು ಖಾ) ಬಿಲಿಡೋನಾ, ಫೊಸ್ಫೋಗನಾ, ಕೀನಾ,
 ದುಳಿ ರುಚಿಗೆ.) ಮಾರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ನಕ್ಸ್‌ಮೋಟುಕಾ.
 ಕಹಿ ಮತ್ತು ಪಿತ್ತ) ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ನಕ್ಸ್‌ಮೋಟುಕಾ, ಪೇಸ್ತಿ
 ಕದವಾದ ರುಚಿಗೆ.) ಟಿಲ್ಲಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್.
 ಸಾಳು ರುಚಿಗೆ.) ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಕೀನಾ, ಸ್ಪೈಸಿಫಿಗ್ರಿ
) ಯಾ, ಇಗ್ನಾಸಿಯಾ.
 ಸೀ ರುಚಿಗೆ. .... ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಸ್ಪುರ್.

ಎಂಜಲಿನ, ಅಂಟು
 ಫ್ಲೆ ಮತ್ತು ಬಿಟ್ಟು
 ತಿಂದ, ಹಾಗಿನ ರು
 ಚಿಗೆ.) ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಫೊಸ್ಫೋಗನಾ.

119. Teeth. ಹಲ್ಲುಗಳು.

ಸೀತದಿಂದ ಉಂಟು
 ದ ಹಲ್ಲುನೋವಿಗೆ.) ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಲೆನಿಟಮ್, ರುಸ್ಕೋಕ್ಸಿಕೋಡೆಂಡ್ರ
) ನ್, ಮಾರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ,
) ಡುಲ್ಕಿಮಾರಾ, ಪಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ.
 ಒದ್ದೆ ಯಾ ತ್ಯಾವ
 ಪುಳ್ಳ ಹವೆಯಿಂದಾ
 ಉಂಟಾದ ಹಲ್ಲು
 ನೋವಿಗೆ.) ರುಸ್ಕೋಕ್ಸಿಕೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಡುಲ್ಕಿಮಾರಾ,
) ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಲೆನಿಟಮ್.
 ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಹಲ್ಲು
 ಗಳ ದೇವೆಯಿಂದ ಉಂ
 ಟಾದ ಹಲ್ಲುನೋ
 ವಿಗೆ.) ಬಿಲಿಡೋನಾ, ಮಾರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಿಲಿ
) ಸಿಯಾ, ಕೆಲ್ಮರ್-ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ.

ನರಗಳ ದೇಹಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೆ. } ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಪ್ಲೆಟಿನಾ, ಇಗ್ನಿಸಿಯಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ನೋವು ಆದರೆ. } ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾಬೊನಿಕಾ, ಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಇಗ್ನಿಸಿಯಾ.

ಹಲವು ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೆ. } ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ರುಸೊಬ್ರಿಕ್ಸಿ ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್.

ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಂಟಾಗುವ ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೆ. } ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ರುಸೊಬ್ರಿಕ್ಸಿ ಕೊಡೆಂಡ್ರನ್.

ಮುಖದ ಎಲ್ಲಾ ಬದಿಗಳಿಗೆ ತಾಗುವ ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೆ. } ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಲ್ಫರ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ.

ಕೆಣ್ಣುಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವ ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೆ. } ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾಬೊನಿಕಾ.

ಕಿವಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವ ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೆ. } ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಲ್ಫರ್.

ತಲೆಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವ ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೆ. } ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ನಕ್ಸುಮಿ, ಮಿಕ್ಸಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ.

ವಸಡೆಮೆತ್ತುಮು
ಖ ಕೊಡಾ ಬೆತ್ತು
ಹೋಗುವ ಹಲ್ಲು
ನೋವಿಗೆ.

ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಮರಕ್ಕೊರಿಯನು, ಬೆಲೆ
ತೋನಾ, ಬಾಯೋನಾ, ಆನಿಕಾ.

ಹಲ್ಲುಗಳು ಅತಿ
ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತವೊ
ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿ
ಸುವ ಹಲ್ಲುನೋ
ವಿಗೆ.

ಕೆವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಮರಕ್ಕೊರಿಯನು, ಸು
ಲ್ಕಾರ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

ಸುಡುವ ಹಾಗಿನ ಹ
ಲ್ಲುನೋವಿಗೆ.

ಆಸನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್,
ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ.

ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ
ಹಲ್ಲುನೋವಿಗೆ.

ಕೊಸ್ರಮ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್.

ಬರ್ಚಿಯಿಂದ ತಿವಿದ
ಹಾಗಿನ ಮೆತ್ತು ಕು
ಕ್ಕುವಹಲ್ಲುನೋವಿಗೆ.

ಬೆಲೆತೋನಾ, ಮರಕ್ಕೊರಿಯನು, ಕೆ
ವೊಮಿಲ್ಲಾ, ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ.

ಬಿರಿಯುವ ಮೆತ್ತು
ಎಳ್ಳಿಯುವ ಹಾಗಿನ ಹ
ಲ್ಲುನೋವಿಗೆ.

ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ಪಿಟಿ
ಲ್ಲಾ, ರುಸ್ಕೊಕ್ಸಿಕೋಡೆಂಡ್ರನ್.

ಬಿಸಿತಾಗುವದರಿಂ
ದಹೆಚ್ಚಾಗುವಹಲ್ಲು
ನೋವಿಗೆ.

ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಮರಕ್ಕೊರಿಯನು, ಕೆ
ಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

ಹಾಸಿಗೆಯ ಶೆಖೆ
ಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ
ಹಲ್ಲುನೋವಿಗೆ.

ಗುಸ್ಕೊಕ್ಸಿಕೋಡೆಂಡ್ರನ್, ಕೆವೊಮಿ
ಲ್ಲಾ, ಬೆಲೆತೋನಾ, ಪಲ್ಪಿಟಿಲ್ಲಾ, ಮ
ರಕ್ಕೊರಿಯನು, ಆಸನಿಕಮ್.

ಶೀತದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗು
ವ ಹಲ್ಲುನೋವಿಗೆ.

ಆಸನಿಕಮ್, ಮರಕ್ಕೊರಿಯನು, ನಕ್ಸ್
ಪೊಮಿಕಾ, ಸ್ವಾಫಿಸೋಗ್ರಿಯಾ.

ಶೀತದಿಂದಲೂ"ನೆಬಿ
ಯಾನೆ ಉಷ್ಣದಿಂದ
ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಹ
ಲ್ಲನೋವಿಗೆ.

ಮರ್ಮಾಂಗದಿರುಸೆ.

ಸ್ವಲ್ಪತಾಗಿದ ಕೊ
ಡಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಹ
ಲ್ಲನೋವಿಗೆ.

ಸಲ್ಪರ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ, ಮರ್ಮಾಂಗದಿರುಸೆ.

ಘಾಳಿ ತಾಗುವದರಿಂದ
ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಹಲ್ಲು
ನೋವಿಗೆ.

ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ.

ಪ್ರಾಣಿಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಹಲ್ಲು
ನೋವಿಗೆ.

ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಲಾಕೆಸಿಸೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ
ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಹಲ್ಲು
ನೋವಿಗೆ.

ಪೊಸ್ಥೊರಸೆ, ಕೆಮೊಮಿಲಾ.

ಸ್ಥಾಯಂಕಾಲದ
ಲ್ಲಿಯೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ
ಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಹ
ಲ್ಲನೋವಿಗೆ.

ಪಲ್ಪಿಟಲಾ, ಮರ್ಮಾಂಗದಿರುಸೆ, ರು
ಸೊಬ್ಬೆಕೊಡೆಂದ್ರನ್.

ನೆಬಿ ಯಾನೆ ಉಷ್ಣ
ದಿಂದಲೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿ
ಯಿಂದಲೂ ಕೆಡಮೆ
ಕಾಣುವ ಹಲ್ಲುನೋ
ವಿಗೆ.

ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ.

ಶೀತದಿಂದಲೂ ಚ
ಲಿಸುವದಿಂದಲೂ ಗು
ಣಾಂಶ ಕಾಣುವ ಹ
ಲ್ಲುನೋವಿಗೆ. } ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ, ಆಯೋಡಿಯಮ್.

120. Testis. ಅಂಡ.

ಅಂಡಗಳೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಸಾರಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಪಾಡಿಕೆಯಾಗಿ
ನೋವು ಯಾನೆ ಉರಿ ಮತ್ತು ಬಾತುವಿಕೆ ಇದ್ದು ಬಿಂದು ಪೇರಳೆ
ಹಂಚಿನ ಆಕಾರ ಹೊಂದಿ ಭೋರವಾದ ತುದಿಯು ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಇರುವ
ದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಆಯೋಡಿಯಮ್, ಕೆಂಟೆರಿಸ್, ಸೆ
ಲ್ಬರ್, ಮ್ಯೂಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಲಾ; ಈ ಔಷಧಗಳ
ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಕೆಂಟೆರಿಸ್, ಅಥವಾ ಆಯೋಡಿಯಮ್
ಮತ್ತು ಕೆಂಟೆರಿಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾಫೆಕ್ಟ್
ಗುಣಾಂಶ ಕಂಡದ; ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಠಿಣವಾದ ಗುಣಗಳಿಗಾಗಿ
ವೈದ್ಯರಿಂದ ಅಂಡದನೀರು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಸುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗು
ತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದನಂತರ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಿಸಿಕ್ಕುವುದಾಗಿ ವೈ
ಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ
ತುಹೋದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ತ್ರಾಣವುಳ್ಳ ಆಯೋಡಿಯಮ್ ಮಿಶ್ರ
ಬಂದಾವರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದು. ಕೊಡ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಉಪಕರಣ
ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

121. Tetanus, Trismus, Lock-Jaw.

ಧನುರ್ವಾತ, ಸಂದು ವಾಯು. :

ದ್ವೇಷದ ನಾನ್ಮಾಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಜ್ಜಾ ನೆಸಾಹಿರ ಚಲಿಸುವ ನರಗಳಲ್ಲಿ ಫಕ್ಕನೆ ಉಂಟಾಗುವ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇದ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುದುರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಅಥವಾ ಉಳುಕುಗಳು. ಸ್ನಾಯು ನರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಠದವರೆಗೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಠಿಣವಾದ ಕಿವುಬಿಡಿಯುವಿಕೆ ಇರುವದು; ಈ ನರಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ನೋವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು; ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ತಿರುಗಿಸುವನು, ಅವನ ದಾಡೆಗಳು ಪ್ರಮೇಣವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಫಕ್ಕನೆಯಾಗಲಿ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವವು, ಶ್ವಾಸೋಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಉಸುರು ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುವನು; ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಇಗ್ನಾಫಿಯಾ, ಆರ್ನಿಕಾ, ಕೊಪ್ರಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಲಕ್ಯಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಒಪಿಯಮ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಫ್ಲಿಟಿನಾ, ಸೀನಾ. ಹಿಂದೆ ಸ್ನಾಯುನರಗಳ 177ನೇ ಮತ್ತು ಪ್ರಲಾಪ ಸಂನಿಯ 69ನೇ ವ ಅಪಸ್ಮಾರ ರೋಗದ 106ನೇ ಪಾನುಗಳನ್ನು ಸಹಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

122. Throat. ಗಂಟು.

ಗಂಟಿನ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಮಾರಿಯಸ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಕಾಗುವದು.

ಜ್ವರವಿದ್ದು ಶೀತವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಎಕ್ವಿನಿಟಮ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಗಂಟನ್ಯವ್ಯಾಧಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಯಾವವೆಂದರೆ: ಬೆಲೆಡೋನಾ ಮತ್ತು ಫ್ಲೂಸಿನಿಕಮ್, ಹಿಪಾರ್ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಎರಡು ಭೃಂಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಯಾ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಕೂಡಾ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಎಕ್ವಿನಿಟಮ್—ಗಂಟನ್ಯನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಅಸ್ವಸ್ಥಗಳಿಗೆ ಶುರುವಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜ್ವರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುವ ಹಾಗೆ ಕೂಡಾ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಬೆಲೆಡೋನಾ—ಇದನ್ನು ಸಂಗತ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ವೈರಲ್ಯೂರಿ ಯನ್ ಅಥವಾ ಫ್ಲೂಸಿನಿಕಮಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಗಂಟನ್ಯವ್ಯಾಧಿಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ: ಕಂಠನಾಳಿಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಿರಿನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಟನ್ಯನಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿಯೂ ಅಗ್ರಯಾನೆ ಹುಂಣುಗಳಿರುವದು, ಕಿರಿನಾಲಿಗೆ ಬಾತುವದ್ದು, ಕಿರಿನಾಲಿಗೆ ಇಳಿಯುವದು, ಬಾಯಿ ತಡಿಯುವದು, ಗಂಟನ್ಯನಲ್ಲಿ ಕಳಲೆ ಏನಾ ಉರುಟಾದ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಏಳುವದು, ಗಂಟನ್ಯನ ಹಿಂಭಾಗವು ಕಂಪಾಗಿಯೂ ಬಣಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಮುದುರಿ ಕೊಂಡದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು, ತೆಳು ಪದಾರ್ಥ ಕೂಡಿ ನುಂಗುವಾಗ್ಯೂ ನೋವು ಆಗುವದು, ತೆಳು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ನಾಋಶಿ, ರುಚಿ ಇಲ್ಲದಿರುವದು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಮಂದವಾದ ಕಳಿ ರುಚಿ, ಜ್ವರ, ಆಸೆ ಮಾಧಾಸ, ಇಡೀ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕೊರಳಿನಿಂದ ಕಿವಿಯವರೆಗೂ ಖಸ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವ ನೋವು, ಗಂಟನ್ಯನಲ್ಲಿ ಬಿಳಿದಾದ ಬೊಟ್ಟೆಗಳು, ದಪ್ಪವಾದ ಯಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಂಟುಳ್ಳ ಎಂಜಲು, ಕೊರಳಿನ

ಸೆಂಡುಗಳ (Amygdale) ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಾವುಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದು, ಹತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿಸುವ ಹಾಕಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಗಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತುಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಗ್ರ ಯಾನೆ ಹುಣುಗಳು— ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್—ಬೆಲೆಡೋನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿದ ಲಕ್ಷಣಗಳ ~~ಹಾಕಿ~~ ಯೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ವೈಕೃತ ನೋವು ಯಾನೆ ಉರಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬೆಲೆಡೋನದ ಸಂಗಡ ಅಥವಾ ಆರ್ಸನಿಕಮಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆರ್ಸನಿಕಮ್—ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಬಹುಶ್ಯಾ ಬೆಲೆಡೋನದ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಬೆಲೆಡೋನನ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಉರಿ ಯಾನೆ ನೋವಿನ ಸ್ವಭಾವವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ದುರ್ಮಾಂಸ, ಸುಡತ, ಹೆಚ್ಚು ಬಣಗುವಿಕೆ, ಬಾತುವಿಕೆ, ಬಾಯಿ ತುರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವದು, ಗಂಟಿನ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಉಂಟಾಗುವದು, ಶೀತ, ಭಾರ ಮತ್ತು ನುಂಗುವಾಗ್ಯೂ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು ಮತ್ತು ನೋವು ಆಗುವದು ಬೊದಿ ಬಂದದ ಯಾ ಹಸುರು ಬಣದ ಉಪ್ಪು ರುಜಿಯುಳ್ಳ ಹೆಚ್ಚು ಕಫ ಉಂಟಾಗುವದು, ಅಗ್ರ ಮುಂತಾದ್ದು, ರಕ್ತ ಉಗುಳುವಿಕೆ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಆತುರತ್ವ, ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು—ಈ ಮೊದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವಾಗ್ಯೂ ಕೊಡ ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಲಾಕೆಸಿಸ್—ಇದನ್ನು ಆರ್ಸನಿಕಮಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಹಳ ಗಂಡಾಂತರವುಳ್ಳ ಗಂಟು ವ್ಯಾಧಿ, ಭಯಂಕರವಾದ ಜಾತುವಿಕೆ, ದುರ್ಮಾಸನೆ, ದುರ್ಮಾಂಸ, ಆತುರತ್ವ, ಬೇಗ ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದು, ಗಂಟಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಪ್ಪು,

ನೀಲ ಯಾ ಕೆಂಪು ರಂಗು ಇರುವದು; ಇದಲ್ಲದೆ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ಗಂಡಾಂತರವುಳ್ಳ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಕಿಸಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಿಪಾರ್-ಸಲ್ಪುರಿಸ್—ಇದನ್ನು ಆರ್ಸೆನಿಕಮಿನ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಬಾವು ಉಂಟಾಗುವ ಹಾಗಿನ ವಿಕಪ್ರಕಾರವಾದ ಬಿರುಯುವ ನೋವು, ಬಾತುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ್ದು, ಕಂಠನಾಳಿಯ ಭಾಗ (Pharynx) ದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಬಣ, ನುಂಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು, ಬಿಳುಪಾದ ಬೊಟ್ಟುಗಳು ಮುಂತಾದ್ದು ಕಂಡು ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹಿಪಾರ್-ಸಲ್ಪುರಿಸ್ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಲ್ಪುರ್—ಬೆಲೆಡೋನದ ಸಂಗಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಉರಿ, ಅಗ್ನಿ ಕೆಂಪು ಮುಂತಾದ್ದು ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸಲ್ಪುರ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಂಟು ಬಿಣಗುವಿಕೆ, ತುರಿಸುವಿಕೆ, ಗಂಟು, ನಲ್ಲಿ ಚಿಕಾರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವದು, ಕಿರಿನಾಲಿಗೆ ಬೀಳುವದು:—ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆಯೋಡಿಯಮ್—ಇದನ್ನು ಬ್ರಾಯೋನದ ಸಂಗಡ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಣ ಮತ್ತು ಆಯಾಸ ಪಡಿಸುವ ಕೆಂಪು ವ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಮತ್ತು ಆತಂಕ ಪಡಿಸುವ ಇತ್ಯಾಸೋಇತ್ಯಾಸ ಕೂಡಾ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಆಯೋಡಿಯಮ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ—ಜ್ವರ ಇದ್ದು ಕಠಿಣವಾದ ಉರಿ, ಹೆಣ್ಣವಳ, ಈ ಮುಕ್ತ ಕೂಡ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

123. Thrush. ಹುಗುಳು ಯಾನೆ ಅಗ್ರ.

ಹುಗುಳು ಅಂಥರೆ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಗಾದ ಅನೇಕ ಬಿಳಿ ಹುಂ
ಣುಗಳು ಇರುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಷಧಗಳು ಯಾವವರ
ದರೆ—ಮರಕ್ಕೂರಿಯಸೆ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಕೆಂತೆರಿ
ಸೆ ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್.

124. Tinea Capitis.

ತಲೆಬುರುಡೆಯ ತೊಗಲಿನ ದದ್ದು ಯಾನೆ ಹುಳ.

ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಷಧಗಳು—ರುಸೊಲ್ವೆಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಟ್ರನ್,
ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಲ್ಫರ್ ಮತ್ತು ಹಿಪಾರ್-ಸಲ್ಫುರಿಸೆ.

125. Tongue. ನಾಲಿಗೆ.

ನಾಲಿಗೆ ಕಪ್ಪಾಗಿರು } ಆರ್ಸನಿಕಮ್ ಮತ್ತು ರುಸೊಲ್ವೆಕ್ಸಿಕೊ
ವದಕ್ಕೆ. } ಡೆಂಟ್ರನ್.

ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಪಿಶಬ } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ರುಸೊಲ್ವೆ
ಣ ಉಂಟಾದಾಗ್ಯೆ. } ಕ್ಸಿಕೊಡೆಂಟ್ರನ್, ಸಲ್ಫರ್.

ನಾಲಿಗೆ ಒಂಪು ಆ } ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸೆ, ಬೆಲೆ
ದಾಗ್ಯೆ. } ಡೋನಾ.

ನಾಲಿಗೆ ಅರಸಿನ } ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಕೆವೊಮಿ
ಬಣ್ಣದಾದಾಗ್ಯೆ. } ಲ್ಲಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸೆ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಿನಾ.

ನಾಲಿಗೆ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣ } ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸೆ, ಬ್ರಾ
ದಾದಾಗ್ಯೆ. } ಯೋನಾ, ಕೆವೊಮಿಲ್ಲ್ಯಾ.

ನಾಲಿಗೆ ಕೆನೆರು } ಕೆವೊಮಿಲಾ, ಕೀನಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ,
ತುಂಬಿದ ಹಾಗೆ ಇ } ಇಪೆಕೆಕ್ವಾಸಾ, ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ಪಿಟಿ
ದ್ದಾಗ್ಯೆ. } ಲಾ, ಸಲ್ಪರ್.

ನಾಲಿಗೆ ಬತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೆ } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯುರಿಯಸ್.

ನಾಲಿಗೆ ಬಣಗಿ } ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಯೋನಾ, ಆರ್ಸ
ದ್ದಾಗ್ಯೆ. } ನಿಕಮ್, ಕೆಲಕ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಫೊ
ಸ್ಫೊರಸ್, ಕೆವೊಮಿಲಾ, ಸಲ್ಪರ್.

ನಾಲಿಗೆ ಮರಕಟ್ಟಿ } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಟೆರಮ್
ದ್ದಾಗ್ಯೆ. } ಫೋಲ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್.

ನಾಲಿಗೆಯ ಉರಿಗೆ. } ಮರ್ಮ್ಯುರಿಯಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆರ್ನಿ
ಕ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೊ
ವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ.

ನಾಲಿಗೆ ಬಡದ್ದಾಗ್ಯೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆವೊಮಿಲಾ, ಕೀನಾ, ನ
ಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ಪಿಟಿಲಾ, ಸಲ್ಪರ್.

ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹು } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್,
ಣ್ಣುಗಳು ಅಥವಾ ದು } ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಮರ್ಮ್ಯುರಿಯಸ್, ಹಿಪಾರ್-
ಮಾರ್ಸಾವಿದ್ದರೆ. } ಸಲ್ಪುರಿಸ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್.

126. Tonsils.

ಅಂಗಳದ ಕೆವೊನಿನ ನಡುವಿನ ಮಾರುಸಗ್ರಂಥಿ ಬಾತುವಿಕೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳು—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯುರಿ-
ಯಸ್ ಮತ್ತು ನಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ.

127. Ulcers, ಹೊಣ್ಣುಗಳು ಯಾವೆ ವೃಣಗಳು.

ಮೈದುವಾದ ಹೊಣ್ಣುಗಳಿಗೆ.	ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಕೆಲವಾರ್-ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ, ಲಾಕೆಸಿಸ್.
ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಹೊಣ್ಣುಗಳಿಗೆ.	ಲಾಕೆಸಿಸ್, ಸಲ್ಫರ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್.
ಲೂತಿಯ ಅಥವಾ ಕೆಂಪುಮಾಲೆ ತರದ ಹೊಣ್ಣುಗಳಿಗೆ.	ಬೆಲಿಡೋನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ,
ಸೋರುಷ ಹೊಣ್ಣುಗಳಿಗೆ.	ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಲವಾರ್-ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್.
ಅಳಿಂಬೆ ಅಥವಾ ನಾಯಿಕೊಡೆಯ ಹಾಗಿನ ವೃಣಗಳಿಗೆ.	ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸ್.
ದುರ್ಮಾಂಸ ಇರುವ ಹೊಣ್ಣುಗಳಿಗೆ.	ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಸಲ್ಫರ್, ಲಾಕೆಸಿಸ್.
ಕೆಂಪುಮಾಲೆ ಹೊಣ್ಣುಗಳಿಗೆ.	ಸಿಲಿಸಿಯಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕೆಲವಾರ್-ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ.
ಸಂಗದೋಷದ ಹೊಣ್ಣುಗಳಿಗೆ.	ನಿಟ್ರೋಸಿಡಮ್, ಫೋಯಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಔರಮ್.

128. Urine. ಮೂತ್ರ ರೋಗ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ-ಅಜಿತೇಂದ್ರಿಯದ ಮೂತ್ರ ಯಾವೆ ಸತ್ವಮಿಶ್ರವಾದ ಮೂತ್ರ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ.	ಬೆಲಿಡೋನಾ ಮತ್ತು ಫೋಯಾ.
---	----------------------

ಪ್ರಾಯ ಹೋದೆ
ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸತ್ವ
ಮಿಶ್ರವಾದ ಮೂತ್ರ
ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ. } ನಕ್ಸವೂಮಿಕಾ, ಕೆಂತೆರಿಸಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೂತ್ರ
ತಡಿತಕ್ಕೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಪೆಲ್ವಿ
ಟಿಲ್ಲಾ.

ಪ್ರಾಯ ಹೋದ
ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮೂ
ತ್ರ ತಡಿತಕ್ಕೆ. } ಕೆಂತೆರಿಸಾ, ಡಿಜಿಟಾಲಿಸಾ, ಮರ್ಮ್ಯುರಿ
ಯಸಾ, ನಕ್ಸವೂಮಿಕಾ.

ಬಹುಮೂತ್ರಕ್ಕೆ. } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಪೆಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ನಕ್ಸವೂ
ಮಿಕಾ, ಡಿರಮ್‌ಫೋಲ್, ಫೊಸ್ಫೋರಸಾ,
ಡಿಜಿಟಾಲಿಸಾ.

ಸೀಯಾದ ಬಹು
ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ. } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ನಕ್ಸವೂಮಿಕಾ, ಫೊ
ಸ್ಫೋರಸಾ, ಮರ್ಮ್ಯುರಿಯಸಾ.

ಸಾಳಾದ ಬಹುಮೂ
ತ್ರಕ್ಕೆ. } ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಫೊಸ್ಫೋರಸಾ, ಡಿಜಿಟಾಲಿಸಾ

ಮೂತ್ರ ಹೋಗು
ವಾಗ ಕಷ್ಟವಾಗು
ವದಕ್ಕೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಪೆಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಕೆಂತೆರಿಸಾ,
ನಕ್ಸವೂಮಿಕಾ, ಸೆಬಿನಾ, ಡಿಜಿಟಾಲಿಸಾ.

ಮೂತ್ರ ಹೋಗದೆ
ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯುವ
ಇಚ್ಛೆ. } ಮರ್ಮ್ಯುರಿಯಸಾ, ಕೆಂತೆರಿಸಾ,
ವೂಮಿಕಾ, ಪೆಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ.

ಮೂತ್ರ ಹೋಗು
ವಾಗ್ಯೆ ನೋವು ಆಗು
ವದಕ್ಕೆ. } ಕೂನಿಯಮ್, ಕೆಂತೆರಿಸಾ, ಡಿಜಿಟಾಲಿಸಾ.

ಬಿಂದು ಬಿಂದು ಆ ಮೂತ್ರ ಹೋಗು ವದಕ್ಕೆ.	ಕೆಂಪೆರಿಸೆ, ಡಿಜಿಟಾಲಿಸೆ, ನೆಕ್ಸೆವೊ ಮಿಕಾ.
ರಕ್ತದ ಹಾಗೆ ಮೂ ತ್ರ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ.	ಆರ್ನಿಕಾ, ಕೆಂಪೆರಿಸೆ, ನೆಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ, ಕೀನಾ.
ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪುಡಿ ಕೂ ತುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂ ತ್ರಕ್ಕೆ.	ಆರ್ನಿಕಮ್, ಕೆಲವಾರ್-ಕಾರ್ಬೋನಿ ಕಾ, ಸೆಪಿಯಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸೆ, ಕೆಂಪೆರಿಸೆ, ನೆಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ.
ಮೂತ್ರದ ಮೆಲ್ಲಾಡೆ ಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಕಲೆ ಕಾ ಣಿಸುವ ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ.	ಆರ್ನಿಕಮ್, ನೆಕ್ಸೆವೊಮಿಕಾ, ಸೆಲ್ಫ ರ್, ಕೆಂಪೆರಿಸೆ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸೆ.
ಮೂತ್ರದ ಅಡಿಯ ಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಸುಣ್ಣದ ಹಾ ಗಿನ ಪುಡಿ ಕೂಡುಕೊ ಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ.	ಕೆಲವಾರ್-ಕಾರ್ಬೋನಿಕಾ ಕೂಡಬೇಕು.
ಇಟ್ಟಿಗೆ ಕಲ್ಲಿನ ಪು ಡಿಯ ಹಾಗೆ ಮೂ ತ್ರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂ ಡರೆ.	ಸೆಪಿಯಾ, ಫೊಸ್ಫೋರಸೆ, ಕೆಂಪೆರಿಸೆ.

129. Varices.

ರಕ್ತನಾಡಿಗಳು ಬಾತುವದು ಯಾವನಿ ದೊಡ್ಡದಾಗುವದು.

ಈ ಪೈದಿಗೆ—ಆರ್ನಿಕಾ, ಪೆಲ್ವೆಟೆಲ್ಲಾ, ಆರ್ನಿಕಮ್, ಕಾ
ರ್ಬೋನೇಟಾಲಿಸೆ: ಇವುಗಳು ಮುಖ ಬೆವರುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವೆ.

130. Vertigo. ತಲೆತಿರುಗುವಟು.

ಸಾಧಾರಣವಾದ ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆಗೆ. } ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿ
ಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಲಿಕ್ವೆಸಿಸ್.

ಬಿದ್ದು ಸ್ವಯತಪ್ಪು ವ ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆಗೆ. } ಸಲ್ಫರ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ನಿಟ್ರೇಸಿ
ಡಮ್.

131. Voice ಧ್ವನಿ.

ಧ್ವನಿ ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ. } ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಆ
ರ್ನಿಕಾ, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಫ್ಲೊಸ್‌ಫೊರಸ್,
ಕಾರ್ಬೋವೆಜಿಟಾಲಿಸ್.

ಗಂಟು ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ. } ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಹಿಸಾರ್, ಕಾರ್ಬೋ
ವೆಜಿಟಾಲಿಸ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿ
ಯಸ್, ಆರ್ನಿಕಾ.

ಧ್ವನಿ ನಡುಗುವದಕ್ಕೆ. } ವಿರಾಟ್ರಮ್, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಇಗ್ನಾ
ಸಿಯಾ.

ನಾಲಿಗೆ ನಡುಗುವ
ದು ಯಾನೆ ಮಾತ್ಸು
ತಡಿಯುವದಕ್ಕೆ. } ಬಪಿಯಮ್, ಆರ್ನಿಕಾ, ಬೆಲೆಡೋನಾ,
ಪ್ಲೆಟೀನಾ.

132. Vomiting. ಕಾರುವಿಕೆ ಯಾನೆ ಹಾಂತಿ.

ಆಹಾರ ಕಾರುವ
ದಕ್ಕೆ. } • ಬ್ರಾಯೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಆರ್ಸೆ
ನಿಕಮ್, ಫ್ಲೊಸ್‌ಫೊರಸ್, ಪೆಲ್ವೆಟೆಲಾ. ಪೆ
• ತಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹಾಂತಿಯಾದ ಕೂಡಲೆ
ಒಂಡಾವರ್ತಿ ಕೂಡಬೇಕು.

ರಕ್ತ ಕಾರುವದಕ್ಕೆ.	ಆನಿಫ್ರಿಕ್, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ, ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.
ಹುಳಿನದಾರ್ಥ ಮುತ್ತು ಖಾರಪದಾರ್ಥ ಕಾರುವದಕ್ಕೆ.	ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಪೆಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ.
ಪಿತ್ತ ಕಾರುವದಕ್ಕೆ.	ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪೆಲ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾ, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.
ಕೆಪ್ಪು ಪದಾರ್ಥ ಕಾರುವದಕ್ಕೆ.	ಆರ್ಸೆನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಫೊಸ್ಫೊರಸ್, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ಸೆಪಿಯಾ.
ನೀರಿನಂಥ ಪದಾರ್ಥ ಕಾರುವದಕ್ಕೆ.	ವಿರಾಟ್ರಮ್, ಹಿಸಾರ್.
ಮಲ ಕಾರುವದಕ್ಕೆ.	ಒಪಿಯಮ್, ಸಲ್ಫರ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಬ್ರಾಂಯೋನಾ.
ಹುಳ ಕಾರುವದಕ್ಕೆ.	ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಮ್, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಕೀನಾ, ಸಲ್ಫರ್.

133. Warts. ಕೆಡು ಯಾನೆ ಪುರಿಪುರಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಥೂಯಾ, ಸಲ್ಫರ್ ಮುತ್ತು ಕೆಲ್ಕಾರ್; ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಥೂಯದ ಮದರ್ ಟೆಂಕ್ಟರ್ ಕೊಡ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

134. Worms. ಹುಳಗಳು.

ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹುಳಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ನೀನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ ಇಲ್ಲವೆ ವಿರಾಟ್ರಮ್. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಫೂರವಾದ ಹುಳಗಳು (Thread-worms) ಅಂದರೆ ನೂಲಿನ ಹಾಗೆ ಸಂಣೆ ಹುಳಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸೀನಾ, ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಲವಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್ ಇಲ್ಲವೆ ಸೀನಾ, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಸೊಲಿಬಿಲಿಸ್, ಪಿರಾಟ್ರಮ್ ಮತ್ತು ಇವೆಕೆಕ್ವಾನಾ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ನಂತರ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹರಳೆಂಣೆಯ ಜುಲಾಬು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗುದವನ್ನು ಎಂಣೆಯಿಂದಲೂ (Soot) ಸೂಟ್ ಎಂಬ ಪದಾರ್ಥದಿಂದಲೂ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯಿಂದಲೂ ಸಕ್ಕೆಯಿಂದಲೂ (Tannic acid) ಟೆನಿಕ್ ಎಸಿಡಿನಿಂದಲೂ ತಿಕ್ಕುವದು ಫಾಸೆ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಬಹಳ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಮಯವು ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಟೆನ್ಸಿ ಟೆನಿಕ್ ಎಸಿಡಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಟೆನ್ಸಿ ನೀರು ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ತೊಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲವೆ—ಸಾಂಟೊನಾ ನನ್ನು ಮೂರು ವರುಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಯದ ಪಾಕೆಳಿಗೆ 2 ಗ್ರೈನ್ಸ್, ಹತ್ತು ವರುಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಯದವರಿಗೆ 4 ಗ್ರೈನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಯೌವನಸ್ಥರಿಗೆ 6 ಗ್ರೈನ್ಸ್ ಮೇರೆಗೆ ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಪರಿಯಂತೆ ಮಲಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೇ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ಹರಳೆಂಣೆಯ ಜುಲಾಬು ಕೊಡಬೇಕು.

135. Tape-worm. ಲಾಡಿಹುಳ.

ಲಾಡಿಹುಳವೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯರ ಹೊಟ್ಟೆ ವಳಿಗೆ ಕರುಳ್ಳುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಳಿದಾದ ತೆಳ್ಳಗಾದ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು ಗಂಟು ಗಂಟುಗಳೊಡನೆ ಇರುವ ಒಂದು ಹುಳ ಯಾವೆ ಕ್ರಮಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಲ್ಫರ್, ಕೆಲವಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್, ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್, ಸಿಲಿಸಿಯಾ ಕೊಡ ಉತ್ತಮ ಔಷಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—

I. ಬೂದಿಕುಂಬಳ ಕಾಯಿಯ ಬೀಜವನ್ನು ತಂದು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂಥ ಹೊರಗಿನ ಸೂಲಿ ತೆಗದ್ದು ಆ ಬೀಜಗಳ ಸಪೂರ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಒಂದುವರೆ ಔನ್ಸ್ ಈ ಪುಡಿಯನ್ನು ಏನೂ ಘುಶ್ರ ಮಾಡದೆ ಮುಂದೆ ಜಾನಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ತೆಗದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಈ ಹುಳಗಳು ಸಕ್ತಿ ಕುಂದಿದವುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಎರಡು ಘಂಟೆ ತರುವಾಯ ಈ ಹುಳಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಔನ್ಸ್ ಹರಳೆಣೆಯನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

II. ಕೌಸೊ (Cousso) ಎಂಬ ಔಷಧವನ್ನು ಅರ್ಧ ಔನ್ಸ್ ಬ್ರಾಯೆರಾ ಎಂಟೆಲ್ ಮಿಂಟಿಕಾ (Brayera anthelmintica) ಎಂಬ ಔಷಧದ ಮೇಲೆ ಎಂಟು ಔನ್ಸ್ ಕುದಿಯುವ ನೀರು ಹೊೞದು ಹದಿನೈದು ಮಿನುಟುಗಳ ವರೆಗೆ ಇಟ್ಟು, ಈ ನೀರು ಮತ್ತು ಕೌಸೊ ಕೂಡ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

III. ಫರಡು ಔನ್ಸ್ ದಾಳಿಂಬದ ಬೀಜದ ಚೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹದಿನಾರು ಔನ್ಸ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಳಾಯ ಇಟ್ಟು ಹಂನೆರಡು ಔನ್ಸಿಗೆ ಇಳಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಘಂಟೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಔನ್ಸ್‌ಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ಸೆರ್ತಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

136. wounds. ಘಾಯಗಳು.

ಘಾಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ಆನಂತರ ಅವುಗಳಿಗೆ ವಸ್ತ್ರ ಸುತ್ತಿ ಆ ವಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದ ಆರ್ನಿಕದ ಮದರ್-ಟೆಂಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಕೆಲೆಂಡೂಲವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ಬೆಂಕಿ ಇದ್ದರೆ ಆರ್ನಿಕದ ಗಿನೇ ಯಾ ಗಿನೇ ಡಿಲ್ಯೂಶನ್ ಅಥವಾ ಬೆಲೆ ಡೋನ್ಯಾಮತ್ತು ಮರರ್ಕ್ಯುರಿಯಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೀವು ಸುರಿಯುವದು ಇಲ್ಲವೆ ದುಮ್ಘಾಂಸ ಇದ್ದರೆ ಆರ್ನಿಕಮ್, ಹಿಪೋರ್ ಅಥವಾ ಸಿಲಿಸಿಯಾ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

INDEX.

	Page ಪುಟ.
Abdomen. ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆ	20
„ dropsy of. ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯ ಜಲವ್ಯಾಧಿ ..	96
Ablutions in fevers. ಸ್ನಾನ	20
Abscess. ಹುಣ್ಣು ಇಲ್ಲವೆ ವೃಣ	20
Affections of the Abdomen. ಕಿರಿಹೊಟ್ಟೆಯ	
ರೋಗಗಳು	20
„ „ „ Anus. ಗುದದ್ವಾರದ „	21, 150
„ „ „ Arm. ತೋಳಿನ „	23
„ „ „ Bones. ಎಲುಬುಗಳ „	29
„ „ „ Bowels. ಕರುಳುಗಳ „	30, 66, 87, 98
„ „ „ Brain. ತಲೆಯ ಮಿದುಳಿನ „	36
„ „ „ Bronchia. ಕಫಕೋಶ	
ಇಂದ್ರಿಯ ಮಲದ „	47
„ „ „ Chest. ಎದೆಯ „	52, 56, 222, 71, 79
„ „ „ Ears. ಕಿವಿಗಳ „	100
„ „ „ Eyes. ಕಣ್ಣುಗಳ „	107
„ „ „ Eyelids. ಕಣ್ಣಿನ	
ರೆಪ್ಪೆಗಳ „	109

• Affections of the Glands. ಮಾಂಸ ಗ್ರಂಥಿಯ •

		ರೋಗಗಳು	177
•	•	Gums. ವಸುಡುಗಳ್	140
•	•	Head. ತಲೆಯ	141, 172
•	•	Heart. ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯ	146,
•	•	Jaws. ದವಡೆಗಳ್	159
•	•	Kidneys. ಬಿಕ್ಕುಳಿಗಳ್	162
•	•	Larynx. ಕಂಠನಾಳಿ	
•	•	ಮತ್ತು ಗಂಟ್ಟಿನ ನಡು	
•	•	ವೆ ಇರುವ ದ್ವಾರದ	159
•	•	Legs. ಕಾಲುಗಳ್	164
•	•	Lips. ತುಟಿಗಳ್	165
•	•	Liver. ಕೆಲಿಜೆಯ	166
•	•	Mind. ಮನಸ್ಸಿನ ಸಲಿಬ್ಬಲಿ	40,
•	•	Mouth. ಬಾಯಿಯ್	175
•	•	Muscles. ಸ್ನಾಯುನರಗಳ್	177, 69,
			106
•	•	Nerves. ನರವಾತ	193
•	•	Nipples. ಮೊಲೆಯ	
		ತೊಟ್ಟುಗಳ್	195
•	•	Nose. ಮೂಗಿನ	196
•	•	Pulse. ನಾಡಿ ಚಡಿಯುವದು	206
•	•	Skin. ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿ	214

Affections of the Spleen.	ಸ್ಪ್ಲೀನ್ ರೋಗಗಳು	237
" " Spine.	ಬೆನ್ನಲುಬಿನ	221
" " Stomach.	ಅನ್ನಕೋಶದ	22, 224
" " Teeth.	ಹಲ್ಲುಗಳ	239
" " Throat.	ಗಂಟಿಗಿನ	21, 244
" " Tongue.	ನಾಲಿಗೆಯ	22, 248
" " Urinary canal.	ಮೂತ್ರ ದ್ವಾರದ	250
" " Windpipe.	ಕಂಠನಾಳ	159
Ague.	ಕಂಪಿ ಜ್ವರ	115
Angina.	ಗಂಟು ನೋವು	21
Anus, bleeding, piles &c.	ಮೂಲದ್ವಾರ, ರಕ್ತಸುರಿಯುವದು, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮೊಳಕೆಗಳು	21, 26, 150
Apthæ or Thrush.	ಅಗ್ರ ಅಥವಾ ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು	22
Apparent death.		23
Appetite, want of.	ಹಸಿವೆ	22
Arm, Arteries, Articulations.	ತೋಳು, ನರ ಇಲ್ಲವೆ ನಾಡಿ ಸಂದುಗಳು	23
Arnica, use of.	ಆರ್ನಿಕದ ಉಪಯೋಗವು	19
Asphyxia from drowning.	ನೀರಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದರಿಂದ	
" " "	ನಾಳಿ ಸ್ಥಂಬ ಯಾವನೇ ನಾಡಿಗಳು ಬಂದ ಆಗುವಿಕೆ	23
" " "	a fall. ಬೀಳುವಿಕೆಯಿಂದ ನಾಳಿ ಸ್ಥಂಬ	24
" " "	gases. ಗಾಸ ಅಥವಾ ಕಾಬೊನ್ ಡೈ ಆಕ್ಸಿಜಿಡಿನಿಂದ ನಾಳಿ ಸ್ಥಂಬ	24

Asphyxia from lightning. ಸಿಡಿಲು ಬೀಳುವದರಿಂದ	
ನಾಳಿಸ್ಥಂಭ	24
,, hanging. ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿ	
ಕೊಳ್ಳಿಸುವದರಿಂದ ನಾಳಿಸ್ಥಂಭ	24
,, hunger. ಹಸಿವೆಯಿಂದ ನಾಳಿಸ್ಥಂಭ	24
Asthma. ಉಬ್ಬಿಸು ಯಾನೆ ದಮ್ಮು ಕಟ್ಟುವಿಕೆ	25
Bathing. ಸ್ನಾನ	12
Bed-sores. ಶಯ್ಯ ವೃಣಗಳು	26
Bed-rooms. ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಗಳು	11
Belching. ತೇಗು ಬರುವದು	26
Billiousness. ಪೈತ್ಯ	26
Bleeding from the lungs &c. ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದು	26
Blistered feet. ನಡಿಯುವದರಿಂದ ಕಾಲಿಗೆ ಗುಳ್ಳೆಗಳು	28
Blood, loss of. ರಕ್ತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು	27
,, colour of blood lost. ರಕ್ತದ ವರ್ಣ	
ಬದಲಾಗುವದು	27
,, poverty of. ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತ	28
,, spitting of. ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದು	222
Bloodshot eyes. ಕಣ್ಣುಗಳು ರಕ್ತಮಯ	28
Blows, result of. ಪೆಟ್ಟುಗಳು	29
Boils. ಕುರಗಳು	29
Bones broken. ಎಲುಬುಗಳು ಮುರಿದು ಹೋದರೆ	29
,, inflammation, pain. ಎಲುಬುಗಳ ಉರಿ,	
ನೋವು	29, 30

Bowels, complaints of. ಕರುಳುಗಳ ಅಸ್ವಸ್ಥಿಗಳು .	30
„ Confined. ಮಲಬದ್ಧ .	66
„ Dropsy, ಕರುಳುಗಳ ಜಲವ್ಯಾಧಿ .	96
„ Looseness of. ಅತಿಸಾರ .	88, 87
Brain, affections of. ತಲೆಯ ಮೆದುಳಿನ ರೋಗಗಳು .	36
„ Dropsy of. ತಲೆಯ ಮೆದುಳಿನ ಜಲವ್ಯಾಧಿ .	96
„ Fever of. ತಲೆಯ ಮೆದುಳಿನ ಜ್ವರ .	36
Breath, bad, offensive. ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಶ್ವಾಸ .	25
„ Shortness of. ಶ್ವಾಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು .	57
Breasts, inflamed, sore. ಸ್ಥನಗಳ ಉರಿ .	195
„ of children swollen. ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥನಗಳು ಬಾತುವದು .	237
Bronchitis. ಕಫಕೋಶ, ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಮುಕ್ತಾದ ಕೋಶಗಳ ವಾಯು ನಳಿಗೆಗಳ ಒಳಗಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯ ಮಲದ ಉರಿ .	47
Bruises. ಜಜ್ಜಿದ ಘಾಯ .	50
Burns. ಸುಟ್ಟ ಹುಣ್ಣು .	50
Camphor, use of. ಕರ್ಪೂರದ್ರಾವಕದ ಉಪಯೋಗ .	19
Cancer. ಅರ್ಬುಧರೋಗ .	81
Calculi. ಮೂತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಬರುವದು .	51
Carbuncle. ಭಗಂಧರ .	85
Causes. ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ಔಷಧ ಕೊಡೋಣ .	82
Cheeks. ಗಲ್ಲಗಳು .	51

Chest, diseases of. ಎದೆಯ ರೋಗಗಳು	52
„ Angina. ವಾಯುದುಮಾಸವು	53
„ Cold in. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತ	52
„ Dropsy of. ಎದೆಯ ಜಲೋದರ	53
„ Consumption. ಕ್ಷಯರೋಗ	54
„ Pleurisy. ಎದೆನೋವು	55
„ Spitting of blood. ರಕ್ತ ಉಗುಳುವದು	222
Chicken-Pox. ಸಿತಾಳ ಇಲ್ಲವೆ ನೀರುಕೊಟ್ಟೆ	59
Children's diseases. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗುವ ರೋಗಗಳು	
„ Asthma. ಮಕ್ಕಳ ಉಬ್ಬಸ	25
„ Bleeding of the nose. ಮಕ್ಕಳ ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವದಕ್ಕೆ—ಆರ್ನಿಕಾ, ಎಕೆಸ್ಟೆನಿಟಮ್, ಕೋನಾ.	
„ Breasts swelling of. ಮಕ್ಕಳ ಸ್ತನ ಬಾತುವದು	237
„ Bronchitis. ಮಕ್ಕಳ ಇಂದ್ರಿಯ ಮಲದ ಉದ್ಧಿ	47
„ Chicken-pox. ಮಕ್ಕಳ ಸಿತಾಳ	59
„ Colic. ಮಕ್ಕಳ ಉದರಶೂಲೆ	65
„ Constipation. ಮಕ್ಕಳ ಮಲಬಿಡು	66
„ Convulsions. ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಲಾಪಸನ್ನಿ	69
„ Crying. ಮಕ್ಕಳ ಅಳುವಿಕೆಗೆ—ಕೆವೊಮಿಲ್ಲ, ಬೆ ಲೆಡೋನಾ, ಸರ್ಕ್ಸಪೊಮಿಕಾ.	
„ Diarrhoea. ಮಕ್ಕಳ ಅತಿಸಾರಕ್ಕೆ—ಕೆವೊಮಿಲ್ಲ ಲ್ಲ, ಇಪೆಕೆಕ್ವಾನಾ, ವಿರಾಟಮ್, ಆಸ್ಕನಿಫಮ್.	

Children's Dropsy of the brain. ಮಕ್ಕಳ ತಲೆಮೆದುರಿ
ನ ಜಲವ್ಯಾಧಿಗೆ—ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಲೆಲೆಡೋನಾ,
ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ.

„ Ears' running of matter. ಮಕ್ಕಳ ಕಿವಿಸೋ
ರುವದಕ್ಕೆ—ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪೆಲ್ವಿಟಿಲ್ಲಾ, ಹಿ
ಪಾರ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್.

„ Eyes' inflammation of. ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣುಗಳ
ಉರಿಗೆ—ಲೆಲೆಡೋನಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಪೆಲ್ವಿಟಿ
ಲ್ಲಾ ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸಿಕ್ಸೊಡೆಂಡ್ರನ್.

„ Head, cold in the. ತಲೆಸೀತಕ್ಕೆ—ನಕ್ಸ್‌ವೊ
ಮಿಕಾ, ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ಮರ್ಮ್ಯೂ
ರಿಯಸ್.

„ „ Swelling. of ಮಕ್ಕಳ ತಲೆ ಬಾತುವಿಕೆ. 238

„ Heat-spots ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾವಿನಿಂದಾದ ಕೆಲೆಗಳ
ಗೆ—ಎಕ್ಕೊನಿಟಮ್, ಕೆಮೊಮಿಲ್ಲಾ, ರುಸೊಪ್ಪಿಕ್ಸಿ
ಕ್ಸೊಡೆಂಡ್ರನ್, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ಸಲ್ಫರ್.

„ Hooping cough. ಮಕ್ಕಳ ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು 154

„ Mumps. ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳೆಬಾವು . . . 177

„ Jaundice. ಮಕ್ಕಳ ಕಾಮಲಿರೋಗಕ್ಕೆ—ಕ್ಲೋನಾ
ಮತ್ತು ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ಬ್ರಾಯೋನಾ ಮತ್ತು
ಮರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್, ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ ಮತ್ತು ಮ
ರ್ಮ್ಯೂರಿಯಸ್.

„ Measles. ಮಕ್ಕಳ ಕೋರ . . . 170

Children's Ringworm. ಮಕ್ಕಳ ದದ್ದು, ಕ್ರಿಸಾತೋಬ್ಯಾ ನ
ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು.

„ Sleeplessness. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ—
ಕೆಮೊಮಿಲನ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಸೀನಾ.

„ Teething. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಬರುವಾಗ್ಗೆ—ಎಕ್ಸೊ
ನಿಟಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಕೆಮೊಮಿಲನ್, ಇವೆಕೆ
ಕ್ವಾನಾ, ಸೀನಾ, ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ.

„ Thrush. ಮಕ್ಕಳ ಅಗ್ರಕ್ಕೆ—ಮರ್ಕ್ಯೂರಿಯಸ್ತಾ,
ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಆರ್ಸನಿಕಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.

„ Urine, retention of. ಮೂತ್ರ ತಡಿತಕ್ಕೆ—
ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಪಲ್ವಿಟಿಲನ್ ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ.

„ Wetting the bed. ಮಕ್ಕಳು, ಹಾಸಿಗೆ ಮೂತ್ರ
ದಿಂದ ಒದ್ದೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಸಲ್ಫ
ರ್, ಕೆಲ್ಕಾರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಥೂಯಾ.

„ Worms. ಮಕ್ಕಳ ಹುಳಗಳ್ಳು 254

Chills and fever. ಛಳಿಜ್ವರ 115

Cholera. ವಾಂತಿಭೇದಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕೊಲೆರಾ 60

Cod-Liver oil. ಕೊಡ್ ಎಂಬ ಮೀನಿನ ಕೆಲಿಜೆಯ ಎಣ್ಣೆ . 79

Cold in the head. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೀತ 64

Colic. ಉದರಶೂಲೆ 65

Congestion or great flow of blood. ರಕ್ತ ಸುರಿ
ಂಘಾವೆದು. 26

Constipation. ಮಲಬದ್ಧವಾಗೋಣ 66

IX

Constumpcion. ಹ್ವಯರೋಗ	54
Convulsions. ಕಳವಳಗಳು ಇಲ್ಲವೆಪ್ರಲಾಪಸನ್ನಿ	69
Corns. ದಡ್ಡುಗಳು	71
Cough. ಕೆಮ್ಮು	71
Cramps in the chest. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಉಳುಕುಗಳು	79
" " stomach. ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಉಳುಕು	
ಗಳು	79
" " legs. ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳುಕುಗಳು	80
Crick in the neck. ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಹರಿವಾತ	194
Croup. ಕ್ವಾಸಕೋಶನಾಳಿಯ ವ್ಯಾಧಿ	80
Cuts. ಘಾಯಗಳು	80
Deafness. ಕಿವುಡತನ	101
Death apparent.	23
Delirium. ಸ್ಮರಣೆ ತಪ್ಪುವದು ಇದಕ್ಕೆ—ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಒಪಿಯಂ ಮ್, ಸ್ಟ್ರಿಕ್ನಿನಿಯಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೋಮಿಕಾ, ವಿರಾಟ್ರುಮ್.	
Diabetis. ಮೂತ್ರರೋಗ	86
Diarrhæa. ಅತಿನೀರ	87
Diet. ಪತ್ಯೆ	10
Diaphoresis. ಸ್ವೇದ ಪ್ರವಾಹ	87
Digestion. ಜೀರ್ಣತ್ವ	225
Dizziness. ತಲೆ ತಿರುಗುವಿಕೆಗೆ—ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಡೋನಾ, ನಕ್ಸ್‌ಪೋ ಮಿಕಾ, ಪಲ್ವೆಟಿಲ್ಲಾ, ಸಲ್ಫರ್.	
*Dose and its repetition. ಔಷಧ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವದು	5

Dropsy of the various parts of the body.	
ಜಲವ್ಯಾಧಿ	96
Drowned persons. ನೀರಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಜನರು	23
Dysentery. ರಕ್ತಾತಿಸಾರ	98
Dyspepsia (see stomach). ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ . . .	225
Earache and other affections of the ear.	
ಕಿವಿಗಳು	100
Emissions. ಸ್ವೇಷ್ಟೋದ್ರಿಯ ಯಾನೆ ಧಾತು ನಷ್ಟವಾ	
ಗೋಣ	105
Epilepsy. ಅಪಸ್ಮಾರ ರೋಗ	106
Eruptions. ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಆಗುವದು	214
Exercise. ಸಾಧಕ ಹುಡುಕುವದು	12
Eyelids. ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆಗಳು	109
Eye, affections of. ಕಣ್ಣುಗಳು	107
Faceache. ಮುಖ ನೋವು	193
Fainting. ಕಣ್ಣು ಕೆತ್ತಲೆ ಬರುವದು	112
Fall. ನೀಳುವದು	113
Falling sickness.	106
False Pleurisy. ನಳವಾಯು	56
Fear, consequences of. ಘಾಬ್ರಿ	135
Felon. ಉಗುರುಸುತ್ತು	113
Fever eruptive. ಸಿಡುಬು ಜ್ವರ	121
„ Intermittent. ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ	115
„ Scarlet. ಕೆಡು ಕೆಂಪು ಜ್ವರ	210

Fever, Pernicious. ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ವಿಷಮಜ್ವರ	125
„ Simple. ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ	113
„ Typhoid, typhus. ಅಸ್ತಿಜ್ವರ'ವಿಷಮ	
ಶೀತಜ್ವರ	127, 134
Fits.	106
Fistula. ಸೋರುವ ಹುಣ್ಣು	135
Flatulence. ವಾಯುರೋಗ—ಇದಕ್ಕೆ ನಕ್ಸ್‌ವೊಮಿಕಾ, ಕೀನಾ, ಕಾರ್ಬೊವೆಜಿಟಾಲಿಸ್.	
Fright. ಭಯ, ಘಾಬ್ರಿ	135
Freezing, apparent death from.	23
Flux. ಪ್ರವಾಹ	136
Giddiness. ತಲೆ ತಿರುಗುವಿಕೆಗೆ—ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಡೊನಾ, ನಕ್ಸ್‌ ವೊಮಿಕಾ, ಪಲ್ವಿಟೆಲ್ಲಾ ಸಲ್ಫರ್.	
Glands, swelling of. ಪುಂಸಗ್ರಂಥಿ ಬಾತುವದು	104
Gout. „ ವಾತ ಯಾನೆ ಸಂದು ಬೇನೆ	139
Guins. „ ವಸಡುಗಳು	140
Hands chapped. ಕೈಗಳು ಶೀಳದೋದ್ದಕ್ಕೆ—ಗ್ರಿಫಿಟಿಸ್, ನಿಟ್ರೇಸಿಡಮ್, ಕೆಲಕ್ಯರ್-ಕಾರ್ಬೊನಿಕಾ, ಸಿಲಿಸಿಯಾ.	
Hanging, apparent death from.	23
Head, swelling of. ತಲೆ ಬಾತುವದು	238
„ cold in the. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೀತ	64
Headache. ತಲೆ 'ಶಿಡತೆ	141
Heart, diseases of the. ಹೃದಯ ರೋಗಗಳು	146

Hæmorrhoids. ಮೂಲವಾಙ್ಮಾಧಿಯ ಮೊಳಕೆಗಳು . . .	150
Hernia. ಅಂಡವಾಙ್ಮಾಧಿ	153
Hiccough. ಬಿಕ್ಕು ಹಿಡಿಯೋಣ	154
Hoarseness. ಗಂಟು ಬೀಳೋಣ	154
Hooping cough. ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು	154
Hunger, excessive. ಹಸಿವೆ	22
Incontinence of urine. ಅಜಿತೇಂದ್ರಿಯದ ಮೂತ್ರ	250
Indigestion. ಅಜೀರ್ಣ	158
Infants. ಕೊಸುಗಳು	VI
Inflammation of the different part of the body. ಉರಿ ಯಾನೆ ಉರತ	156
Insanity. ಮರಳುತನ	40
Insects, stings of wasps, bees, scorpions &c. ನೋಣ, ಭ್ರಮರ, ಜೇಳು ವೆಳ್ಳೆಗಳ ಕಚ್ಚುವಿಕೆಗೆ ಬಹಿರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ—ಆರ್ನಿಕಾ ಅಥವಾ ಲೆಡುವೆ, ಪಿ, ಮದರ್ ಟೆಂಕೆರ್; ಒಳಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಆರ್ನಿಕದ ವಿನೋದಿ 6ನೇ ಡಿ ಲೂಶನ್.	
Intestines, ಕರುಳುಗಳು	30
Intermittent fever. ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ	115
Iodine, use of. ಆಯೋಡೈನ್ ಅದರ ಉಪಯೋಗ—ಗಂಟಿನ, ಎದೆಯ, ಕಲಿಜೆಯ, ಪ್ಲೀಹದ, ಅಂಡಗಳ, ಮೋಣಕಾಲುಗಳ ವ ದೇಹದ ಇತರ ಭಾಗಗಳ ಬಾತುವಿಕೆಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರು ತ್ತದೆ, ಬಹಿರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಆಯೋಡೈನಿನಿಂದ ಕೆಲವು ದಿವ	

ಸಗಲ ಪರಿಯಂತ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ವಂದಾವರ್ತಿ ಬಾ
ತಿ ಹೋದ ವ ಅಸ್ವಸ್ಥದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು ಮತ್ತು
ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಯೋಡೈನಿನ ವಿನೇವ 6ನೇ
ಡೆಲ್ಯೂಷನ್ ವ ಬೇರೆ ಯಾವದಾದರೂ ಔಷಧ ತೆಗದುಕೊ
ಳ್ಳಬೇಕು.

Itch. ಗಜ್ಜಿ	214
Itching of the skin. ಹುರುಕುವಿಕೆ	214
Jaundice. ಕಾಮಲಿರೋಗ	158
Jaws. ದವಡೆಗಳು	159
Kidneys, inflammation of. ಬಿಕ್ಕುಳಿ	162
Larynx, affections of. ಕಂಠನಾಳಿಯ ಮತ್ತು ಗಂಟಿನ	
ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ದ್ವಾರ	159
Leg. ಕಾಲು	164
Leprosy. ಕ್ಷುಷ್ಮಿರೋಗ	165
Lethargy, Profound sleep. ಗಾಢನಿದ್ರೆ, ಇದು ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ನಿ ದ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು ಅವನ ಹತ್ತರ ವಿನಾದರೂ ಕೇಳಿ ದಾಗ, ಕೇಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಮಾತಾಡುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಅ ನಂತರ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟು ಪುನಃ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಒಪಿಯಮ್, ಲೆಲಿಥೋಸಾ, ಪಲ್ಸಿ ಟಿಲಾ.	
Lightning, apparent death from.	23
Lips. ತುಟಿಗಳು	165

Liver complaint. ಕಲಿಜಿ	166
Lock-jaw. ದವಡೆ ಬಂದ ಆಗುವದು	166
Loins, pain in the. ಸೊಂಟನೋವು	166
Lumbago. ಸೊಂಟನೋವು	166
Lungs, diseases of. ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ರೋಗಗಳು	54
Malarious fever.	115
Measles. ಕೋರ	170
Melancholy. ವ್ಯಾಕುಲಕ್ಕೆ—ಸೌಖ್ಯಸಾಗ್ರಿಯಾ, ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಯಾ, ಆಸನಿಕಮ್ಮ, ಫೊಸ್ಫೋರಿಕ್ ಆಸಿಡಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಇ ಗ್ನಾಸಿಯಾ.	
Memory, weakness of. ನೆನಪು ಕಡಿಮೆ ಆದದ್ದಕ್ಕೆ—ಕೋನಾ, ಬೆಲಿಡೋನಾ, ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂನಿಟಮ್, ನಕ್ಸ್‌ಪೊಮಿಕಾ, ಸಲ್ಫರ್, ವಿರಾಟ್ರುಮ್, ಲಾಕೋಸಿನ್.	
Mercury, poisoning by. ಪೂದರಸದಿಂದ ಏಷ ಹೊಂದಿದ ರೆ, ವಾಂತಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆನಂತರ ಹಾಲು ಮತ್ತೆ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಬಳ್ಳಿನ ಬಿಳಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಹಿಸಾರ್‌ಸಲ್ಫುರಿಕ್, ಆಯೊಡೈನ್, ಪಲ್ಪಿಟಲ್ಯಾ ಸಹಾ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.	
Milk, rise of. ಹಾಲು	174
Mind, affections of. ಮನಸ್ಸಿನ ಗಲಿಬಿಲಿ	40
Moral affections.	—
Mouth, ಬಾಯಿ	175
Mumps. ಕಳ್ಳಬಾವು	177

Muscles. ಸ್ನಾಯುಸರ ರೋಗಗಳು	177
Nausea. ವಾಕರಿಕೆ	224
Nail deformed. ಉಗ್ಗುರು ಕೆಟ್ಟರೆ	—
Neck, stiffness of. ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಹರಿವಾತೆ	194
Nervousness. ಸರಗಳ ರೋಗದಿಂದ ನಿತ್ಯಾಣವಾಗುವದು	193
Neuralgia. ನರವಾತೆ	198
Nipples, sore of. ಮೊಲೆಯ ಫೊಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವ್ಯಾಧಿಗಳು.	195
Nose, Inflammation of. ಮೂಗು	196
Nostalgia.	
Pains, nature of. ನೋವುಗಳು	197
Palpitation of the heart. ನಾಡಿಗೆಳು	116
Palsy or paralysis. ಪಕ್ಷವಾತೆ	206
Panaris. ಉಗ್ಗುರುಸುತ್ತು	113
Piles. ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೊಳಕೆಗಳು	150
Pleurisy. ನಳವಾಯು	56
Pox-chicken. ನೀರುಕೊಟ್ಟಿ	59
Pox-small. ಪ್ಸಿಲಿಗಜ್ಜಿ	218
Prickly heat.	
Pulse. ನಾಡಿ	206
Pus. ಕೀವು	208
Remittent fever. ಹಿತ್ತು ಜ್ವರ	124
Retention of urine. ಮೂತ್ರತಡಿತ	251

Rheumatism. ವಾತರೋಗ	208
Ringworm. ದದ್ದು ಕ್ರಿಸಾರೊಬ್ರಾನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.	
Rupture. ಅಂಡವ್ಯಾಧಿ	153
* Scarlatina. ಆನೆಗೊಬ್ಬರ	210
Sciatica. ರೊಂಡಿನೋವು	212
Scalds. ಸುಟ್ಟಗುಳ್ಳೆಗಳು	210
Scrofula. ಕಂಠಮಾಳಿ	213
Sea-bathing. ಸಮುದ್ರ ಸ್ನಾನ	213
Seminal emissions.	105
Sight, weakness of.	107
Skin diseases. ಚರ್ಮರೋಗಗಳು	214
Sleeplessness. ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ	VIII
Small-pox. ಮೈಲೆಗಜ್ಜೆ	218
* Smell. ವಾಸನೆ	221
Spleen, diseases of. ಪ್ಲೀಹದ ರೋಗಗಳು	157, 237
Spine, diseases of. ಬೆನ್ನಲುಬಿನ ರೋಗಗಳು	221
Sprains.	19
Stammering. ಮಾತು ತಡಿಯುವದು	253
Stitch in the side.	58
Stomach, affections of. ಅನ್ನರೋಶದ ರೋಗಗಳು	224
Sun-stroke. ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಂಜು ಜ್ವರಕ್ಕೆ—ಆರ್ನಿ	
ಕಾ, ಎಕ್ಸೊನಿಟಮ್, ಬೆಲೆಡೋನಾ, ಲಾಕೋಸಿ.	

Swelling of the different parts of the body.

ದೇಹದ ಇತರ ಭಾಗಗಳು ಬಾತುವದು	236
Syphilis. ಸಂಗಡೋಷ ವ್ಯಾಧಿ	238
Tapeworm. ಲಾಟಹುಳ	255
Teeth, affections of the. ಹಲ್ಲುಗಳ ಕೋಗಗಳು	239
Taste. ರುಚಿ	239
Teething of children. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಬರುವದು	VIII
Tinea Capitis. ತಲೆಬುರುಡೆಯ ತೊಡಲಿನ ಧದ್ದು	248
Throat, affections of. ಗಂಟಿನ ವ್ಯಾಧಿಗಳು	244
Testes. ಅಂಡ	243
Thrush. ಅಗ್ರ ಯಾನೆ ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು	248
Tonsils. ಅಂಗಳದ ಕೆಮಾನಿನ ನಡುವಿನ ಮಾಂಸಗ್ರಂಥಿ	
• ಬಾತುವಿಕೆ	249
Tongue. ನಾಲಿಕೆ	22, 248
Tetanus, Trismus, Lock-jaw. ಧನುರ್ವಾತ,	
• ಸಂದುವಾಯು	244
Typhus. ವಿಷಪೀಡಿತ	134
Ulcers. ವೃಣಗಳು	250
Urine. ಮೂತ್ರರೋಗ	250
Varices. ರಕ್ತ ನಾಡಿಗಳು ಬಾತುವದು	252
Veins. ರಕ್ತ ನಾಡಿಗಳು	236
Vertigo. ತಲೆ ತಿರುಗುವದು	253
Voice. ಧ್ವನಿ	253

XVIII

Vomiting. ವಾಂತಿ	253
Warts. ಪುರಿಪುರಿ	254
Wetting the bed. ಹತ್ತಾಸಿಗೆ ಬಿದ್ದಿ ಮಾಡುವದು	VIII
Whitlow. ಉಗುರುಸುತ್ತ	115
Windpipe. ಕಂಠನಾಳಿಯ ಮತ್ತು ಗಂಟಿನ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ದರ್ವಾರ	159
Worms. ಹುಳಗಳು	254
Wounds. ಘಾಯಗಳು	256

